

6 VELIKI INTERVJU
MATJAŽ MERKUŽIČ, POVELJNIK
GZ IN CZR DOMŽALE

8 TEMA MESECA
PODJETNIŠTVO JE DOMA
V DOMŽALAH

31 ŠPORT
LANA SMOLNIKAR,
PLESALKA

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

25. OKTOBER 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 10 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Slovesno odprtje Športnega parka Nakrtin

Rekreacija za vse generacije je doma na Krtini.

V naši občini smo že kar nekaj časa vajeni, da se veselimo ob različnih komunalnih pridobitvah, v zadnjem času pa se velikokrat dobimo tudi ob slovesnih odprtih objektov, s katerimi je poskrbljeno predvsem za rekreacijske in športne aktivnosti. Ob koncu septembra smo se zbrali v Krajevni skupnosti Krtina, kjer so nedaleč od podružnične šole in vrta slovesno predali svojemu namenu Športni park Nakrtin. Vesele so ga vse generacije krajanov in krajanek, predvsem pa otroci. Prepričani smo, da se bo zaradi številnih igrišč in igral tam marsikdo ustavljal. Športni park je primeren za vse generacije, ob številnih možnostih za rekreacijo in športne aktivnosti pa ponuja tudi veliko možnosti za druženje. **> 2**

Deseta obletnica Mestnega kina Domžale

Mestni kino Domžale je 19. oktobra 2019 obeležil svoj 10. rojstni dan, saj je bila leta 2009 v domžalskem Kulturnem domu Franca Bernika po več kot 10-letnem obdobju, ko si Domžalčani in okoličani niso mogli v svojem mestu ogledati filmov, znova projekcija filma.

V občino se je vrnil iz leta v leto vse bolj opazen filmski utrip, za kar gre zasluha takratnemu direktorju Milanu Mariniču, ki se je odločil obstoječim kulturnim programom dodati tudi filmske vsebine. Z zavestjo, idejno zasnovano in izjemnim entuziazmom sodelavcev Matjaža Mariniča in Jureta Matičiča je nastal Mestni kino Domžale. V prvem letu je sledilo še 20 projekcij, povprečno sta bila na rednem sporedu po dva filma na mesec, gledalcev pa je bilo konec leta okoli 1000. Iz skromnih začetkov,

zlasti glede tehnične opremljenosti, se je Mestni kino razvijal v vseh pogledih. Trenutno razpolaga s kvalitetno opremo za predvajanje filmov v dvorani in na prostem, za kar gre posebna zahvala tudi Občini Domžale, ki temu namenja znatna finančna sredstva. Za redne projekcije skrbi usposobljena programska in tehnična ekipa, Mestni kino pa je svojo ponudbo v zadnjih letih izjemno razširil – čemur je sledil tudi povečan obisk, ki je za ljubljanskim Kinodvorom drugi najvišji v slovenski nekomercialni kino mreži.

Tako je bilo največ filmov na programu leta 2017, ko se je odvrtelo kar 750 projekcij, največ različnih filmov – kar 265, pa so si gledalci lahko ogledali leta 2015. V letu 2018 si je filme ogledalo okoli 33.000 gledalcev, skupaj z ostalimi filmskimi projekti in pogovori pa se število na letni ravni približuje že 38.000 obiskovalcem.

In kakšna je skupna statistika Mestnega kina Domžale: v 10 letih so nanaizali 5000 projekcij, gledalci so videli več kot 1700 različnih filmov, vseh gledalcev pa je bilo v letih 2009 do 2019 že več kot 225.000.

Številke so zelo lepe, a prava vrednost je v vsebini in kvaliteti, saj je programski poudarek vseskozi na kvalitetnih filmih svetovne in evropske produkcije, številnih dodatnih dejavnostih in dogodkih, projektih filmske vzgoje za mlado občinstvo, spremljanjem slovenske filmske produkcije, z domžalskimi premierami in gostovanji filmskih ekip, tremi različnimi abonmaji za najbolj zvesto filmsko občinstvo ter tradicionalnih filmskih pogovorih ob filmih in dokumentarjih, ki vznemirjajo in načenjajo družbeno pomembne teme. **> 9**

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **29. novembra 2019**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **14. novembra 2019, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 13. novembra 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 12. novembra 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

IZVIDNICA

Domžalski brezdomci

V Domžalah imamo dve organizaciji, ki skrbita za namestitve brezdomcev, Karitas in Rdeči križ. Oboji se soočajo s težkimi težavami, le da imajo pri Rdečem križu nameščen bivalni zabojnik, v katerem so bivanjske enote za brezdomce, Karitas pa se s svojim skromnim 14 kvadratnih metrov velikim prostorom sooča s še večjimi težavami. Prostor namreč ni več primeren za bivanje, še več, že tako zdravstveno šibki brezdomci v nekdanji hiralnici oziroma mrtvašnici bijejo bitke – z zdravjem. Z življenjem. **> 15**

KULTURA

90-letnica Godbenega doma

O visokem jubileju najstarejšega kulturnega društva v Domžalah smo spomladu že poročali. Opozoriti moramo še na eno obletnico Godbe Domžale, in sicer na 90-letnico njihovega godbenega doma. Konec septembra so v Slamniškem parku, natančneje v godbenem paviljonu, godbenice in godbeniki izvedli koncert, ki je bil namenjen obeležitvi visokega jubileja. A kot omenjeno, ne toliko jubileja samega društva, temveč godbenega doma, na katerega so vsi izredno ponosni. **> 24**

OKOLJE

Pravilno ogrevanje stavb

Zamenjava ogrevalnega sistema predstavlja precejšen finančni zalogaj, ki mnoge odvrne od razmišljanja o menjavi obstoječe stare naprave. Kljub temu pa bi bilo smotno razmisliti o drugih opcijah, saj na dolgi rok tako lahko precej prihranimo in hkrati zmanjšamo negativen vpliv na kakovost zunanega zraka. Slovenski okoljski javni sklad, Ekosklad, že nekaj let ponuja številne spodbude v obliki subvencij in ugodnih kreditov za razne okoljske investicije, tako za javni sektor in gospodarstvo kot tudi za prebivalstvo. **> 31**

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

čepprav ima kino v Domžalah že zelo dolgo tradicijo, smo 19. oktobra 2019 praznovali 10. obletnico Mestnega kina Domžale, saj je bila leta 2009 v domžalskem Kulturnem domu Franca Bernika po več kot 10-letnem obdobju, ko si Domžalčani in okoličani niso mogli v svojem okolju ogledati filmov, projekcija filma. Mestni kino Domžale je svojo ponudbo v zadnjih letih izjemno razširil – čemur se sledil tudi povečan obisk, ki je za ljubljanskim Kinodvorom drugi največji v slovenski nekomercialni kino mreži.

Oktober je tradicionalno mesec požarne varnosti, v okviru katerega potekajo številne aktivnosti, s katerimi se širša javnost seznanja z gasilstvom in tudi s preventivno dejavnostjo na področju varstva pred požarom. V občini Domžale javno gasilsko službo izvajata Gasilska zveza Domžale, v okviru katere deluje 14 prostovoljnih društev, ter poklicna gasilska enota Center za zaščito in reševanje Domžale. Da bi se поблиže seznanili z obema organizacijama in delom, ki ga opravljata, smo se v Velikem intervjuju pogovarjali z Matjažem Merkužičem, ki v obeh organizacijah opravlja funkcijo poveljnika.

Domžale so bile nekdanje znane kot obrtniško, podjetniško mesto. Želja po ponovnem preboju podjetništva v Domžalah je domžalsko obrtno-podjetniško zbornico spodbudila k organizaciji prvega festivala podjetništva, ki bo izveden pod sloganom Podjetništvo je doma v Domžalah in bo potekal med 4. in 8. novembrom v Domžalah. V tokratni Temi meseca smo se skupaj z direktorico Obrtno-podjetniške zbornice Domžale Karolino Kalan, njeno desno roko in prav tako mentorico mladim podjetnikom Mellanie Grudnik, ter podžupanjo Renato Kosec sprehodili skozi podjetništvo v Domžalah in spregovorili tudi o tem, kaj prinaša prvi podjetniški festival v naše mesto.

V Slamnikovi izvidnici smo se dotaknili bolj žalostnih zgodb človeške stiske. Raziskali smo,

kakšno je življenje domžalskih brezdomcev, kako so pristali v objemu ulice in ali si kdaj opomorejo in se vrnejo v boljše življenje.

Na straneh športa pa vam predstavljamo 20-letno Lano Smolnikar, odlično domžalsko plesalko, ki je priplesala v sam evropski in svetovni vrh.

Lepo vabljeni k branju Slamnika.

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Nepozaben dan – dan odprtih vrat Centra za zaščito in reševanje Domžale

Poklicni gasilci CZR Domžale vsako leto v oktobru – mesecu požarne varnosti pripravijo Dan odprtih vrat, na katerem se obiskovalci lahko поблиže seznanijo z njihovim delom, si ogledajo intervencijska vozila in opremo, vedno pa pripravijo tudi praktične prikaze gašenja in reševanja ter pravilnega ravnanja ob nepredvidljivih situacijah. Poseben poudarek je tudi na zanimivih in poučnih delavnicah za otroke, na katerih se lahko preizkusijo v različnih gasilskih veščinah.

Lepo jesensko sočno vreme je nakazovalo, da bo letošnji Dan odprtih vrat, ki je potekal v petek, 11. oktobra, nekaj posebnega. In res je bil. Obisk je bil nad pričakovanji, saj se je na parkirišču pred poklicno gasilsko enoto zbralo polno obiskovalcev, med katerimi so prevladovali otroci in njihovi starši, ki so si z zanimanjem ogledali vse, kar so pripravili poklicni gasilci. Seveda so bili nad številnimi aktivnostmi več kot navdušeni najmlajši obiskovalci, za katere so pripravili več različnih gasilskih poligonov, na katerih so lahko pokazali svoje veščine. Najpogumnejši so se podali na vrvo žičnico, najmlajši med najmlajšimi pa so svojo ustvarjalnost z igro pokazali v lego kotičku.

Poklicni gasilci so se s pripravo številnih aktivnosti in prikazov tudi tokrat zelo potrudili, saj so obiskovalci imeli kaj videti in doživeti. Prav zaradi tega je bil dan prijeten s koristnim, kar pomeni, da dolgčas ni bilo nikomur, ob tem pa je marsikateri malček dogajanje okoli sebe navdušeno opazoval s široko razprtimi očmi in usti. Prepričani smo, da je marsikateri starš iz ust svojega navdušenega otroka slišal, da bo tudi on gasilec, ko bo velik.

Zadovoljstva nad letošnjim obiskom po prireditvi ni skrival Andrej Jarc, direktor CZR Domžale, ki nam je povedal, da so za prireditev pripravili osem delavnic za otroke, na katerih so se lahko preizkusili v gasilskih veščinah, in sicer so sodelovali v dveh starostnih skupinah: od 0 do 6 let, od

6 do 12 let, nekaj delavnic pa je bilo takšnih, na katerih so se lahko preizkusili vsi otroci. Ti so na posebnih kartončkih zbirali žige, na koncu pa so vsi prejeli darilce – obesek s podobo gasilskega vozila GVC 16/25, ki so ga poklicni gasilci prevzeli lansko leto. Ker gasilec po uspešno opravljeni nalogi zasluži malico, so poskrbeli, da je malica čakala tudi otroke, saj so za njih

pripravili hot dog in sok, posladkali pa so se lahko s pečenim kostanjem.

»Na dnevu odprtih vrat se je zbralo okrog 500 otrok s starši, ki so do dobrega napolnili ploščad pred našim centrom, zaradi česar smo ostali brez besed. Otroci in starši so bili nad dogajanjem navdušeni in zadovoljni, kar pomeni, da je bil trud vseh naših zaposlenih poplačan, saj smo od začetka do konca prireditev

vse speljali sami. Vse ideje za delavnice, rekvizite in druge aktivnosti so plod idej in dela naših zaposlenih. Obenem pa je bil dogodek, ki je pomenil tudi druženje z občankami in občani, za naše zaposlene tudi ena izmed sprostitvev ob vsakodnevem delu poklicnega gasilca. Zelo smo veseli, da so mlade družine naš Dan odprtih vrat vzele za svojo prireditev in da se je udeležujejo v takšnem številu,« je še povedal Andrej Jarc.

Obiskovalci so si na Dnevu odprtih vrat pod strokovnim komentiranjem poveljnika CZR Domžale Matjaža Merkužiča ogledali kar nekaj praktičnih primerov, ki se nam lahko kaj hitro pripetijo v vsakdanjem življenju, s prikazanim pa so dali vedeti, da z ukrepanjem v začetni fazi dogodka lahko preprečimo veliko škodo, in še pomembneje, rešimo lahko človeško življenje. Seveda so se v večini praktičnih prikazov obiskovalci pod nadzorom usposobljenih ljudi lahko aktivno vključili v dogajanje na ploščadi pred centrom CZR. Za zaključek prireditve so pripravili še gasilsko-reševalno vajo, na kateri so prikazali posredovanje v primeru nevarne snovi. V konkretnem primeru je uslužbenka prejela pošto, iz katere se je vsul bel prah. Sledila je intervencija gasilcev in drugih pristojnih služb, ki so izvedli vse potrebne postopke, ki so predvideni ob tovrstnih primerih.

»Predvideni so si poklicni gasilci in obiskovalci pomahali v slovo ter si obljubili, da se prihodnje leto ponovno vidijo.

MIHA ULČAR

FOTO: KARIN BOŽIČ ZUPANČIČ

Rekreacija za vse generacije je doma na Krtini

Slovesno odprtje Športnega parka Nakrtin

Prijetna slovesnost, ki so jo s svojimi prisrčnimi nastopi zaznamovali otroci bližnje podružnične šole in vrtca, pa tudi stojnice s predstavitev dejavnosti društev in organizacij v KS Krtina so privabile številne obiskovalce, ki so najprej prislunili slovenski himni v izvedbi Nastje Omahna, ki je zapela tudi Med iskrenimi ljudmi od spremljavi kitarista brata Mateja. Uradnega odprtja parka, ki je bil že pred njo dobro obiskan, se je udeležilo veliko število krajanov in krajanek, podžupana Občine Domžale mag. Renata Kosec in Marjan Ravnikar, Uroš Križanič, direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, ter vodstva šol in vrtca. Gostitelj slovesnosti je bil Janez Avsec, predsednik sveta Krajevne skupnosti Krtina, najbolj vzhodnega in zelenega dela občine. Spomnil je na sodelovanje krajanov in krajanek pri izbiri ene izmed treh predlogov vsebine parka, se zahvalil Zavodu za šport in rekreacijo Domžale za kvalitetne in pestre priložnosti, ki omogočajo vsestranski obisk Športnega parka Nakrtin, ter poudaril, da je z ureditvijo parka narejen prvi del poti, saj mora Nakrtin postati »naš park, za katerega bomo skrbeli vsi ter se v njem dobro počutili in ga ohranjali«. Zahvalo je izrekel tudi županu in občinskemu svetu ter vsem,

ki so prispevali k njegovi ureditvi, zahvalil pa se je tudi vsem sodelujočim v kulturnem programu ter društvom in organizacijam za njihovo predstavitev. Uroš Križanič, direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, je izpostavil priložnosti, ki jih novi športni park ponuja za zdravje in prijetno druženje. Urejen je bil ob upoštevanju stroke, z velikim sodelovanjem vseh, ki so želeli učinkovit športni park, za katerega so pripravili skrbeti. Pri tem lahko tudi

v prihodnje računajo na sodelovanje zavoda. Čestitkam za novo pridobitev in željam za veliko prijetnih trenutkov v Športnem parku Nakrtin se je pridružila tudi podžupanja mag. Renata Kosec. Prostor zadovoljnih ljudi, kot imenujemo občino Domžale, je s parkom postal še zadovoljnejši, saj predstavlja veliko priložnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa in druženje.

Športni park Nakrtin je svoje uradno odprtje doživel ob rezanju vrvi-

ce, ki so ga opravili mag Renata Kosec, Uroš Križanič in Janez Avsec, pa tudi z otroškimi veseljem, ki smo ga začutili v nastopih učencev podružnične šole Krtina in bližnjega vrtca Mavrica, ki so s svojim sproščenim nastopanjem razveselili obiskovalce, predvsem pa svoje starše, saj so pokazali, da znajo ob vodstvu svojih mentorov odlično peti, plehati in recitirati, predvsem pa po koncu slovesnosti z velikim veseljem uporabiti vsa igrala, igrišča in druge priložnosti, ki jih Športni park Nakrtin ponuja vsem, ki ga bodo obiskovali. Tako nova pridobitev, projekt je stal 500.000 evrov, ki sta jo uredila podjetji Elicom, d. o. o., iz Domžal in Lesnina MG Oprema, d. o. o., s partnerjem Lavaco, d. o. o., iz Ljubljane, za travnato podlogo pa je poskrbel Arboretum Volčji Potok, d. o. o., ponuja vrsto igrišč (nogometno, rokometno, košarkarsko, odbojkarško), fitnes v naravi, celo steno za plezanje in druge pripomočke za plezanje, celo vrsto orodij za orodno telovadbo, kratko atletsko stezo, vrsto igral, med njimi različne gugalnice, tobogani, trampolin, ne manjkajo niti sprehajalne steze in klopi, poskrbljeno pa je tudi za kolesarje.

VERA VOJSKA

FOTO: VIDO REPANŠEK

Dobrodelni gasilski koncert v znamenju 10. jubileja

Športna dvorana Domžale je v četrtek, 3. oktobra 2019, gostila že 10. dobrodelni gasilski koncert, ki ga vsako leto v oktobru – mesecu požarne varnosti organizirata Gasilska zveza Domžale in Občina Domžale.

Jubilejni koncert je postregel s pestrim zabavnim programom, za kar so poskrbeli številni glasbeni gostje in drugi nastopajoči. Obiskovalci koncerta pa so z nakupom vstopnice prispevali v sklad za socialno ogrožene družine prostovoljnih gasilcev in na ta način pokazali, da jim ni vseeno za družbo, v kateri živimo, in da jim ni vseeno za njene posameznike.

Da se je na odru dogajalo ves čas, so poskrbeli številni nastopajoči, ki so se odpovedali honorarju in tako pokazali podporo gasilcem in gasilstvu. Za veselo razpoloženje in zabaven večer so poskrbeli Tanja Žagar, Vili Resnik, sku-

bo, v kateri živimo in da vam predvsem ni vseeno za njene posameznike. Hvala prav vsakemu posebej izmed vas!

Po njenih besedah se prostovoljni gasilci ravno tako soočajo s finančnimi težavami in problemi, ki jih le s svojimi dobrimi dejanji žal ne morejo rešiti. »Tudi njim, kadar so v stiski, je treba priskočiti na pomoč. Ne le z našimi rokami in materialom, ampak tudi z določenimi finančnimi sredstvi,« je poudarila predsednica, ki je v nadaljevanju zbranim dejala, da so do zdaj imeli pet primerov, ko so priskočili na pomoč s tako zbranimi sredstvi, ki se zbirajo na posebnem računu, sredstva pa se podeljujejo po

pina Calypso, ansambel Vihar, Veseli Dolenjci, ansambel Zeme, Klapa Koprivnica, MoPZ CZR Domžale in Godba Domžale. Program je povezovala Barbara Božič, za pravo mero humorja pa je poskrbel Franci Podbrežnik - Solčavski.

Dobrodelno gasilsko prireditev so počastili tudi nekateri gostje, med njimi župan Občine Domžale Toni Dragar, župan Občine Trzin Peter Ložar, predsednik Gasilske zveze Slovenije Janko Cerkenik, predsednik regije Ljubljana III Slavko Jalovec, poveljnik regije Ljubljana III Klemen Repovž, poveljnik Civilne zaščite občine Domžale Marko Žagar, direktor Centra za zaščito in reševanje Domžale Andrej Jarc, podžupani Občine Domžale mag. Renata Kosec, Marjan Ravnikar in mag. Tomaž Deželak, svetnice in svetniki Občine Domžale, prijatelji pobratene Gasilske skupnosti mesta Koprivnica, na čelu s predsednikom Ivekom Golubičem, Irena Kovač, soproga pokojnega Staneta Kovača ter Rajko in Mirjam Novak, pobudnika dobrodelnega gasilskega koncerta.

V uvodu je vse zbrane pozdravila in nagovorila predsednica Gasilske zveze Domžale Marjeta Kristan, ki je dejala, da jo veseli, da so se že desetletje zapovrstjo zbrali na dobrodelnem gasilskem koncertu: »Plemenita ideja takratnega predsednika Gasilske zveze Domžale tovariša Rajka Novaka in njegove soproge Mirjam, da bi nekaj naredili tudi za naše gasilce in njihove družine, kadar se znajdejo v stiski, je pred desetimi leti pripeljala do izvedbe prvega dobrodelnega gasilskega koncerta. Pa vendarle se takrat nismo ustavili samo pri številki ena, saj je bil dobrodelni gasilski koncert od njegove prve izvedbe v nadaljevanju redno na sporedu vsako leto. Vse do današnjega večera, ko obeležujemo jubilejni, deseti koncert. Lahko rečem, da smo bili ves čas na pravi poti, saj nas je na tej prireditvi iz leta v leto več. To pa je predvsem zaradi tega, ker so gasilski koncert poleg gasilcev za svojega vzeli tudi številni prijatelji in podporniki. Med njimi so številni glasbeniki in drugi nastopajoči, ki so se odpovedali honorarju in nam polepšali večere, ter tudi številni pokrovitelji, ki nam zvesto že vsa leta stojijo ob strani. In nenazadnje tudi vi, spoštovane obiskovalke in obiskovalci, ki vam ni vseeno za druž-

pravilniku, ki natančno določa kriterije, pogoje in postopke, na podlagi katerih lahko hitro pripravijo predlog za morebitno potrebno pomoč. Trenutno je na posebnem računu 35.210 evrov.

Ob koncu govora se je predsednica v imenu Gasilske zveze Domžale zahvalila vsem, ki sodelujejo pri organizaciji dobrodelnega koncerta, nastopajočim, pokroviteljem ter vsem, ki so z nakupom vstopnic prispevali svoj prispevek v sklad za pomoč gasilcem in njihovih družin. S posebnimi priznanji se je zahvalila Mirjam in Rajku Novaku, pobudnikoma dobrodelnega koncerta, ter Vidu Repanšku in Stanku Grčarju, ki že vsa leta prizadevno skrbita za organizacijo dobrodelnega koncerta. Zbrane je v nadaljevanju pozdravil tudi Ivek Golubič, predsednik Gasilske skupnosti mesta Koprivnica, ki se z delegacijo vsako leto udeleži dobrodelnega gasilskega koncerta.

Zadovoljstva ob 10. jubilejnem dobrodelnem gasilskem koncertu ni skrival Vido Repanšek iz Občine Domžale, ki že od samih začetkov skupaj z Stankom Grčarjem iz Gasilske zveze Domžale skrbi za organizacijo koncerta, in sicer je njegova vloga, da za vsak koncert pridobi nastopajoče ansamble, pevce in pevke ter humoriste. Povedal nam je, da se je v desetih letih zvrstilo res lepo število nastopajočih, saj so vsi razen Godbe Domžale ter MPZ Centra za zaščito in reševanje na prireditvi nastopili po enkrat. »Na začetku smo iskali koncept koncerta in nato le prišli do njega, ljudje so ga posvojili, kar se vidi tudi po obisku,« nam je zaupal Repanšek, ki nam je še povedal, da pri organizaciji koncerta zelo dobro sodeluje s Stankom Grčarjem iz Gasilske zveze Domžale, vsak pa pokriva svoje področje. »Veseli me, da sklad za pomoč gasilcem v stiski služi svojemu namenu, in da so že tisti, ki so potrebovali pomoč, le-to dobili hitro in transparentno. Prav tako me veseli, da so gasilci vzeli koncert za svojega in da imajo tudi oni, ki so vedno pripravljene priskočiti na pomoč, svoj sklad, prek katerega se jim lahko pomaga, kadar je potrebno. Prav takšen je tudi slogan prireditve: Pomagajmo si med seboj,« je še povedal Repanšek.

MIHA ULČAR

FOTO: KARIN BOŽIČ ZUPANČIČ

Zveza prijateljev mladine Domžale v Tednu otroka

Letošnji Teden otroka, ki ga v naši državi organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije, temelji na obeleževanju Svetovnega dneva otroka.

Tega je leta 1956 priznala Generalna skupščina Združenih narodov, Mednarodna zveza za varstvo otrok (I. V. C. W.) in Mednarodni fond za pomoč otrokom Unicef pa od leta 1957 skrbita za obeleževanje tega dne. Letošnji teden je potekal od 7. do 13. oktobra 2019, Zveza prijateljev mladine Domžale pa je pod vodstvom predsednice mag. Karline Strehar ter ob sodelovanju vrtec in šol poskrbela za pestre aktivnosti, v okviru katerih smo se spomnili tudi začetkov dela ZPM v nekdanji domžalski občini, in 40-letnice dela današnje zveze prijateljev mladine Domžale, ki združuje prizadevanja občin na območju nekdanje velike občine Domžale.

Ob tem je treba zapisati, da je bilo društvo prijateljev mladine v Domžalah ustanovljeno med prvimi v Sloveniji. O njegovi ustanovitvi so se pogovarjali že v letu 1952, formalno pa je bilo društvo ustanovljeno v letu 1953 in je bilo znano po vrsti aktivnosti v prid otrok, še posebej pa se radi spominjamo tradicionalne prireditve v nekdanji hali Komunalnega centra Domžale, ko so ob bogatem kulturnem in zabavnem programu pripravili tudi srečelov, katerega izkupiček je bil namenjen delu društva. V letošnjem letu pa pravzaprav praznujemo štiri desetletja preoblikovanja društva v Zvezo prijateljev mladine Domžale, ki enako kot njena predhodnica skuša pomagati pri zagotavljanju srečnega otroštva vsem otrokom, v večji meri kot nekoč pa se kaže tudi njena vloga pri blažitvi socialnih problemov.

Osrednja tema letošnjega tedna otroka je bila Naše pravice, izhodišče pa pesem Toneta Pavčka z istim naslovom, v kateri med drugim pravi: »Rasti, kot rastejo jelke in bori, poslušati pesmi, ne pokov granat, in potem enkrat ob majniški zori reči nekemu: Imam te rad!« V okviru številnih aktivnosti, žal je nekatere zmotilo slabo vreme, je sprejem za predstavnike vseh osnovnih šol pripravil župan Toni Dragar ter se z njimi pogovoril o aktualni problematiki, ki jo naši otroci občutijo, spomnil pa jih je tudi na obdobje svo-

jega otroštva, Predstavniki osnovnih šol in predsednica ZPM Domžale mag. Karlina Strehar so se mu zahvalili za sprejem, hkrati pa podali vrsto predlogov, povezanih s prometno varnostjo, željo po večjih telovadnicah in več rekreacijskih površinah, opozorili pa so tudi na čisto konkretne probleme, povezane s posamezno osnovno šolo.

Zanimivo je bilo tudi na srečanju predstavnikov šol na temo Aktivacija skupnosti učencev šole in otroškega parlamenta, katerega gostiteljica je bila

Osnovna šola Vencija Perka Domžale. Predstavniki šol in njihovi mentorji so podali vrsto predlogov in svojih izkušenj, ki bodo še kako prav prišle pri aktivnostih v zvezi z organizacijo otroškega parlamenta v letu 2020. Otroci so se razveselili kinopredstave v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, uživali so ob gledališki predstavi v Knjižnici Domžale, kjer je društvo pripravilo tudi zelo dobro obiskane likovne delavnice.

VERA VOJSKA

FOTO: DPM DOMŽALE

Združenje borcev za vrednote NOB Domžale, Krajevna organizacija Dob - Krtina

vabi na

KOMEMORACIJO

ob dnevu spomina na mrtve

v sredo, 30. oktobra 2019, ob 15. uri na Studencu ob spominski plošči Stanku Kovaču (ob letnem gledališču)

Vabljeni!

Združeni borcev za vrednote NOB občin Domžale in Lukovica ter Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Radomlje

obveščajo vse občane, da bo

SPOMINSKA SLOVESNOST

ob 78. obletnici tragedije borcev Radomeljske čete na Golčaju

v soboto, 26. oktobra 2019, ob 11. uri pri spomeniku padlim borcem Radomeljske čete na Golčaju nad Blagovico.

Vabljeni k čim številnejši udeležbi in dobrodošli!

Združenje borcev za vrednote NOB Domžale, Krajevna organizacija Dob - Krtina

vabi na

KOMEMORACIJO

ob dnevu spomina na mrtve

v sredo, 30. oktobra 2019, ob 16. uri pri spomenikih prve in druge svetovne vojne v Dobu.

Vabljeni!

Združenje borcev za vrednote NOB Domžale, Krajevna organizacija Ihan

vabi

vse člane ZB KO Ihan in krajanje Ihanu da se udeležijo

SPOMINSKE KOMEMORACIJE

v petek, 25. 10. 2019, ob 11. uri pri spomeniku žrtv nacifašizma (ob pokopališču v Ihanu)

Vabim vas, da skupaj počastimo spomin na mrtve in prizgemo svečo.

Kulturni program bodo pripravili učenci OŠ Ihan.

Pozdrav!

PREDSEDNICA ZB KO IHAN
MARIJA MAJHENIČ

Krajevne skupnosti Slavka Šlandra, Simona Jenka in Vencija Perka Domžale v sodelovanju z Združenjem borcev za vrednote NOB Občine Domžale

vabijo vse krajanje občine Domžale na

ŽALNO KOMEMORACIJO

v četrtek, 31. 10. 2019, ob 18. uri na pokopališču v Domžalah.

Krajevna organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Radomlje

vabi na

KOMEMORACIJO

ob dnevu spomina na mrtve

v četrtek, 31. oktobra 2019, ob 16. uri ob grobišču padlih v NOB v novem spominskem parku na pokopališču v Radomljah.

Vse občane vabimo, da se komemoracije udeležijo v čim večjem številu.

Združenje borcev za vrednote NOB Domžale

vabi na

KOMEMORACIJO

ob dnevu spomina na mrtve

v četrtek, 31. oktobra 2019, ob 18. uri na pokopališču v Domžalah.

Vabljeni!

IZ URADA ŽUPANA

Ozimnica dogodkov v Domžalah

Jesenski čas je kot nalašč za dobro pripravo na zimo. Poleg pripravljanih ozimnic ter pospravljanja na vrtu in polju, za kar poskrbijo predvsem gošpodinje in kmetje, pa se pri nas v Uradu župana ukvarjamo z drugačnimi zalogami – trenutno zaključujemo z načrtovanjem Čarobnega decembra, najbolj prazničnega časa v letu. Delamo ozimnico dogodkov s čarobno vsebino.

Kozarec, ki bo okrašen z veliko pentljo, bomo poskušali v čim večji meri napolniti z zanimivo vsebino in ga prilagoditi različnim okusom. Čisto na vrhu magičnega kozarca bo posuto z veliko otroškega smeha in iskric v očeh, v sredini bo prevladovala dobra glasba, spodaj pa se bodo širokoustili vsi trije dobri možje. Kot vsako leto bomo poskrbeli, da vam postrežemo s kakšno novostjo. Letošnja bo še prav posebno čarobna. V parku za občinsko stavbo bomo namreč 20. decembra odprli Čarobno mesto, čarobno v vseh pomenih besede. Slammnikarski park bodo namreč krasile lepo okrašene lesene hiške, v katerih bo na voljo darilni program in gostinska ponudba, osrednje prizorišče Čarobnega mesta bo paviljon, pod katerim bo deset dni doma skrbno izbrana akustična glasba, znani slovenski pevski obrazi in božični napevi, ne bo pa manjkala tudi velika novoletno okrašena jelka. Da pa bo ozračje še bolj pristno praznično, smo k sodelovanju povabili mnogo domžalskih glasbenih obrazov, ki nam bodo pričarali pravo čarobno vzdušje. Program Čarobnega mesta vam razkrijem v sredi ni novembra.

Do takrat pa vas lepo vabimo še na zadnje dogodke na tržnici. Že jutri bo na našem tržnem prostoru veselo, saj bomo skupaj s prijatelji iz Koprivnice priredili martinovanje. Krst vina bo izvedel igralec Konrad Pižorn - Kondi. Že lani smo poželi veselo vzdušje pod šotorom in veliko obiskovalcev, zato se tudi jutri upravičeno nadejamo podobne zgodbe. Vremenska slika obeta lep in sončen jesenski dan. Pred 1. novembrom bo od ponedeljka do četrтка potekala še cvetlična tržnica, kjer bomo lahko kupili sveže cvetje in sveče za dan spomina na mrtve.

Prijetne jesenske dneve vam želim!

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Županov sprejem ob Tednu otroka

V osrednji temi in lepi izpovedni pesmi Toneta Pavčka Naše pravice, ki je bila hkrati tudi izhodiščna pesem ob letošnjem Tednu otroka, lahko med drugim preberemo, da je pravica pravic živeti, biti otrok, rojen za srečo, imeti mamo in očeta, s katerima si deliš objeme.

Lepa pravica je tudi teči po trati, učiti se brati ter biti enakovreden in spoštovan. Biti duša v svetu brez duše in ne biti nihče, temveč otrok, ki je vse. Ker se v letošnjem letu obeležuje 30 let od sprejetja konvencije o otrokovih pravicah (20. novembra 1989 jo je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov), so se v Zvezi prijateljev mladine Slovenije odločili, da bodo ravno pravice otrok osrednja tema letošnjega Tedna otroka.

Naše pravice so bile tudi izhodišče nagovora župana Tonija Dragarja, ki je v Tednu otroka v organizaciji Zveze prijateljev mladine Domžale, prisotna je bila tudi aktualna predsednica mag. Karlina Strehar, povabil predstavnike učencev vseh osnovnih šol in mentorje na tradicionalni sprejem. V nagovoru je zlasti poudaril, da je bil on otrok iz drugega obdobja, kjer so veljale drugačne pravice. »Moja pravica je bila, da smo cele dneve s prijatelji preživeli zunaj, za Bistrico, da smo prihajali domov šele, ko se je stemnilo. Danes bi bile moje pravice drugačne, imel bi telefon in računalnik, s prijatelji bi bil večino časa na vezi prek aplikacij,« je karikiriral župan njegova otroška leta z današnjim časom. Ob tem je izrazil veliko veselje, da vsako leto lahko sprejme učence in da lahko skupaj poglobljeno govorijo o temah, za katere med letom

enostavno zmanjka časa. Še posebej ga je navdušila Pavčkova pesem, ki je po njegovem srž vseh naših pravic. Da si nekdo, ki je vse, in ne, da nisi nihče. Na kratko je predstavil tudi delo občinskega sveta ter zadolžitve in standarde Občine Domžale, posebno na področju družbenih dejavnosti, to sta vzgoja in izobraževanje.

Drugi del prijetnega srečanja je prinesel kar nekaj predlogov, za katere je župan obljubil, da jih bo občina preučila in skušala uresničiti. Predlogi so bili predvsem povezani z večjo prometno varnostjo otrok na cesti, k čemur bo pripomogla tudi ureditev pločnikov, avtobusnih postaj in kolesarskih poti v občini, še več varnih prehodov

in umiritev ukrepov – posebno na prometno obremenjenih cestah. Mladi so predlagali pokritje bazena, LPP povezavo do centra Domžal in še več uredjenih rekreacijskih površin za aktivno druženje, še posebej pa je bilo opozorjeno na premalo telovadnic. Predlagani so bili tudi zvočni semaforji v Dragomlju zaradi slepe učenke, ki vsak dan prečka glavno cesto od šole do doma. Učenec, ki je gibalno oviran, je med drugim omenil tudi oviran dostop do nove Razvojnne ambulante v Zdravstvenem domu Domžale. Večino problemov župan Toni Dragar pozna in je mladim na določene predloge in pripombe že predstavil rešitve.

FOTO: VIDO REPANŠEK

Zaščitno-reševalna vaja Domžale 2019

V petek, 4. oktobra, od 10. ure dalje je na območju občine Domžale potekala zaščitno-reševalna vaja Domžale 2019.

Na vaji, ki je imela predpostavko, da je občino Domžale prizadel potres, so sodelovale vse enote, ki so vključene v sistem zaščite in reševanja v občini Domžale. Zaščitno-reševalno vajo Domžale 2019 je pripravil Štab civilne zaščite občine Domžale, in sicer z namenom, da se preveri aktiviranje, mobiliziranje, pripravljenost in usposo-

bljenost izvajalcev zaščite, reševanja in pomoči v občini, s poudarkom na pripravljenosti na nesreče in osnovnih silah Presejerje pri Radomljah, Dob in Domžale – podružnica Ihan.

Mag. Renata Koscec, predstavnica za stike z javnostjo Štaba civilne zaščite občine Domžale, je povedala, da je vaja potekala na predpostavki, da je okrog 10. ure občino Domžale prizadel potres VIII.–IX. stopnje po evropski potresni lestvici EMS. Do izrednih dogodkov je prišlo na štirih lokacijah, in sicer na POŠ Ihan, kjer je evakuacija že uspešno zaključena, se je pa kolesarska enota odpravila za razredom, ki se je pred potresom napotil na Križentaver. Potekala je evakuacija na OŠ Dob in OŠ Presejerje pri Radomljah ter na mlinu na Homcu, kamor so že bile napotene ekipe civilne zaščite. Po besedah mag. Renate

Koscec je bil aktiviran celoten Štab civilne zaščite Domžale in vse enote. Štab se je nahajal na sedežu CZR Domžale, kjer so s terena pridobivali vse informacije. Intervencijo je vodil poveljnik Civilne zaščite občine Domžale, na terenu pa vodje posameznih enot.

Na zaščitno-reševalni vaji Domžale 2019 je sodelovalo več kot 200 posameznikov. Ob zaključku je župan Toni Dragar dejal: »Znova smo dokazali, da znamo, zmoremo, da smo pripravljeni, opremljeni in usposobljeni za reševanje v vseh nesrečah. Vsem želim čim manj intervencij. Se vidimo na naslednji vaji.«

Scenarij letošnje vaje je nekakšno logično nadaljevanje izvajanja scenarija vaje Domžale 2012 in Domžale 2017, kjer so bile aktivnosti enot sistema ZiR usmerjene v organizacijo in izvedbo reševanja ter oskrbe prebivalstva v civilnem in industrijskem okolju, tokrat pa so se aktivnosti enot fokusirale na reševanje verjetnih posledičnih dogodkov v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, v okviru scenarija pa se je izvedlo tudi posredovanje enot na mlinu v Homcu, kjer se je urilo postopke reševanja izpod ruševin in iz višin. Na vaji se je preverjalo

sistem obveščanja in aktiviranja enot sistema ZiR občine Domžale, stanje usposobljenosti in opremljenosti enot sistema ZiR, predvsem pa sposobnosti ukrepanja reševalnih enot sistema ZiR občine ter urilo taktične postopke reševanja tovrstnih dogodkov.

MIHA ULČAR IN URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Vodene aktivnosti po Pravljicnem Šumberku

Sobota, 26. oktober, ob 10. uri, KD Franca Bernika:

Dvoranska premiera glasbene pravljice Izgubljeni slammnik

Z nenavadnimi zvočili in spevnimi songji je glasbena pravljica za poslušalce dinamično glasbeno-pripovedovalsko doživetje, ki pa ne bo pustilo ravnodušne niti odraslih.

Glasbena pravljica Izgubljeni slammnik po slikanici Uroša Grilca in ilustratorke Anke Ko-

čevar vam razkrije skrivnosti Pravljicnega Šumberka. Pripovedovalka Nina Peče Grilc in glasbenik Andrej Fon z uporabo nenavadnih instrumentov in zvočil otroke popeljeta po sledih izgubljenega slammnika. Zgodba ima močno ekološko sporočilo o pomenu ohranjanja gozdov.

Zgodba Izgubljeni slammnik je izhodišče za pravljicno-doživljajsko pot Pravljicni Šumberk, na kateri lahko otroci v naravi podoživijo iskanje slammnika na način, da odkrijejo številne skrivnosti Šumberka, tega gozdička sredi Domžal.

Po predstavi se bomo v spremstvu interpretativnih vodnikov odpravili na pravljicno-doživljajsko pot Pravljicni Šumberk in skupaj odkrili skrivnosti izgubljenega slammnika. Pravljicno in bogato bo!

Sobota, 9. november, ob 10. uri, Češminov park:

Ponovno vabljeni na sprehod po Pravljicnem Šumberku z interpretativnimi vodniki in domžalskimi jamarji, v spremstvu katerih boste lahko pokukali v podzemni svet Šumberka.

Četrtek, 28. november, ob 18. uri, Knjižnica Domžale:

Glasbena pravljica Izgubljeni slammnik in predstavitev pravljicno-doživljajske poti Pravljicni Šumberk

Ponedeljek, 2. december 2019, do nedelja, 5. januar 2020, Knjižnica Domžale:

Razstava izvornih ilustracij knjige Izgubljeni Slammnik

cvetlična tržnica

V ponedeljek 28., torek 29., sredo 30. in četrtek 31. oktobra 2019, vljudno vabljeni na tržni prostor Domžale. Tam boste lahko med lokalnimi ponudniki izbrali sveže cvetje in sveče za dan spomina na mrtve.

Občina Domžale

Tudi v letu 2019 nadaljujemo z obnovami vodovodnega in kanalizacijskega sistema

V letošnjem letu bo zamenjanih okoli 5 km vodovodnega omrežja

Za zagotavljanje kakovostnega, urejenega in čistega bivalnega okolja sta čista pitna voda iz vodovoda in urejeno odvajanje odpadne vode bistvenega pomena. O delovanju vodovodnega in kanalizacijskega sistema pa ne razmišljamo, dokler je njuno delovanje nemoteno. Vendar pa je za nemoteno delovanje obeh sistemov potrebna vsakodnevna skrb, kar pomeni redna vlaganja v obnove in vzdrževanje obeh sistemov.

Vodovodno omrežje v občini Domžale obsega več kot 200 km cevododov in več kot 30 objektov (črpališč, vodohranov...), kanalizacijsko omrežje pa nekaj več kot 180 km cevododov in 45 objektov (črpališč in razbremenilnih objektov). Od leta 2013, ko so bile uvedene omrežnine, je Občina Domžale v sodelovanju s podjetjem Prodnik intenzivno pristopila k sistematičnemu izvajanju obnov, ki so potrebne za normalno delovanje obeh sistemov. Obnova vodovodnega omrežja se izvaja bodisi sočasno z izgradnjo kanalizacije, investicije v tem primeru vodi Občina Domžale, bodisi v sklopu sistematične celovite obnove vodovodnega omrežja, pri čemer

Trenutno se zaključuje obnova vodovoda na delu Ljubljanske ceste, ki je izrednega pomena za zanesljivo vodooskrbo celotnih Domžale.

investicije po pooblastilu občine vodi Javno komunalno podjetje Prodnik.

V letu 2019 bo v občini Domžale skupno zamenjanih okoli 5000 m cevododov vodovodnega omrežja in približno 200 hišnih priključkov. Sočasno

pa se ob obnovi vodovoda po potrebi ustrezno sanira tudi kanalizacija.

V letošnjem letu sta bila vodovod in kanalizacija že obnovljena na Čopovi ulici, Ulici 7. avgusta in Prešernovi ulici in Dobu, Ulici Antona Skoka, Gre-

goričevi ulici, Bistriški cesti in Aškerčevi ulici v Domžalah, na delu Količevega, prav tako pa je bil obnovljen vodovod med Podrečjem in Vodohranom Šumberk ter dokončana obnova vodovoda na Krtini. Trenutno potekajo dela na Bolkovi ulici na Homcu, Ljubljanski cesti v Domžalah (do Kebra), Bistriški ulici v Radomljah, na Brdu pri Ihanu in Jelovškovi ulici v Grobljah.

V letošnjem letu je predvidena še obnova vodovoda na odseku med Kamniško in Jelovškovo ulico v Domžalah ter na delu Župančičeve ulice v Dobu.

Obnova vodohrana VH Šumberk II: Na vodovodnem in kanalizacijskem omrežju občine Domžale je tudi več kot 70 objektov (vodovodnih in kanalizacijskih črpališč, vodohranov, razbremenilnikov), ki brez vlaganja v obnove ne bi več omogočali normalnega delovanja obeh sistemov. Trenutno poteka obnova vodohrana VH Šumberk II, ki skupaj z že obnovljenim vodohranom Šumberk I predstavlja glavni zbiralnik pitne vode za občino Domžale.

Sredstva za obnove so zagotovljena z omrežninami: Obnove ka-

nalizacijskega in vodovodnega sistema, ki so zaradi dotrajanosti cevododov nujne za zagotavljanje kakovostne oskrbe s pitno vodo in urejenega odvajanja odpadne vode, se financirajo iz sredstev občine, ki jih leta pridobi z naslova omrežnin. Življenjska doba vodovodnih cevododov namreč znaša od 30 do 50 let, odvisno od materiala, po tem obdobju pa je treba dele vodovodnega oziroma kanalizacijskega sistema nadomestiti z novimi. Zaradi obsežnosti vodovodnih in kanalizacijskih sistemov je treba dotrajane dele kontinuirano obnavljati, saj v nasprotnem primeru lahko pride do situacije, ko je cevodod tako dotrajan, da po njem ni več možna normalna dobava pitne vode.

Za zagotavljanje kakovostne oskrbe s pitno vodo in ustreznega odvajanja komunalne odpadne vode so torej obnovitvena dela nujna, saj bo le tako čista pitna voda iz pipe še naprej nekaj samoumevnega.

JKP PRODNIK, D. O. O.
FOTO: VIDO REPANŠEK

Hrošček Simon obiskal vse domžalske šole

Letošnji Teden otroka je bil podnaslovljen pod Naše pravice.

Leta 2016 je hrošček Simon v Tednu otroka prvič obiskal prav vse domžalske osnovne šole in s to tradicijo nadaljuje od takrat. Vsako leto predstavlja otrokom posebno domžalsko tematiko – sprva je bil to turistični vodnik Rajžamo po Domžalah, nato domžalska pravljica Hrošček Simon širi zadovoljstvo, letos pa je hrošček Simon s pomočjo povezovalca Marka Hrovata otrokom predstavil Pravljični Šumberk. To je nova pravljico-doživljajska pot, ki jo je Občina Domžale v sodelovanju z Zavodom Škratelj odprla letos septembra. V okviru projekta je nastala tudi pravljica Izgubljeni slamnik.

Obisk se je končal tradicionalno – s Hroščkovo pesmico in plesom. Večina otrok se je že v vrtcu naučila besedilo in plesne korake, tako da so se hitro pridružili hroščku Simonu: Pleši z mano in zapoj, / Simon sem, prijatelj tvoj, / Bodi srečen, se nasmej, / mesto z mano si oglej.

SLUŽBA ZA TURIZEM DOMŽALE
FOTO: ANDRAŽ GREGORIČ

Posebna nagrada žirije za turistično-predstavitveni film na Zagreb Tourfilm Festival

Turistično-predstavitveni film občine Domžale je na mednarodnem turističnem festivalu v Zagrebu prejel posebno nagrado žirije, že drugo v vrsti za isti film.

Na 8. festivalu turističnega filma Zagreb Tourfilm Festivalu, ki je potekal od 9. do 11. oktobra, je bilo prijavljenih več kot 300 filmov (iz 41 držav), od tega jih je bilo 117 izbranih v finale.

»To je film o občini Domžale, zgodba o čudovitih ljudeh, ki živijo v naši občini. Skupaj z občani, društvi in organizacijami smo dokazali, da samo skupaj lahko ustvarimo prostor zado-

voljnih ljudi.« je povedala **podžupanja mag. Renata Kosec** na odru slovesne podelitve nagrad za najboljši turistični film na Zagreb Tourfilm festivalu, ki je potekal pod pokroviteljstvom predsednice Republike Hrvaške **Kolinde Grabar-Kitarović**. Posebno nagrado žirije sta prevzela skupaj z Alešem Petričem, producentom in režiserjem filma ProBakster. Slovesna podelitev je potekala v središču Zagreba, v prelepem ambientu hotela Esplanade, tik ob glavnem kolodvoru in Trgu Kralja Tomislava.

Občina Domžale je v sodelovanju z ekipo ProBaksterja pripravila in lanskega avgusta javnosti prvič predstavila turistično-predstavitveni film o naši občini. Film je bil posnet na več kot 60 lokacijah po naši občini, v njem pa sodeluje več kot 150 nastopajočih.

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE
FOTO: ZAGREB TOURFILM FESTIVAL

Iskrene čestitke ob 100. rojstnem dnevu

Jubilantka Ljudmila Skol

V Domu upokojencev Domžale, kamor je prišla v avgustu 2018, je svoj 100. rojstni dan 4. oktobra 2019 v krogu domačih in varovancev doma s kulturnim programom, sprehodom po njeni življenjski poti, torto in šampanjcem praznovala gospa Ljudmila Skol z Vira, ki ji je v imenu doma čestitke in najboljše želje ob visokem jubileju izrekla mag. Nataša Zalokar, direktorica doma.

Jubilantka Ljudmila Skol, rojena Bartol, v Loškem Potoku, 4. oktobra 1919, je bila najstarejša od osmih otrok, dva sta umrla v otroštvu. Rada se spominja otroštva na srednje veliki kmetiji ter skrbnih in ljubečih staršev. Mami, ki je delala na kmetiji in skrbela za družino, je bila v veliko pomoč, tako na domačiji kot pri varstvu mlajših otrok. Po končani šoli je pri 17 letih odšla na delo v Kavarno Vesel v Ljubljano k bližnjim sorodnikom, Oče, ki je bil furman, jo je z vozom odpeljal na postajo v Žlebič,

tam ostala do upokojitve. Veseli se vnukov in pravnukov. Rada obuja spomine in tudi ob stoletnici, ko jo je obiskal tudi župan Toni Dragar, je povedala, da je vesela, ker praznuje sto let, da je bilo njeno življenje lepo in ga ne bi spreminjala, najbrž tudi zato, ker boljšega v otroštvu in mladosti niso poznali. Prav ničesar ne bi naredila drugače, tudi poklica natakarike ne bi menjala, saj ga je opravljala z veseljem, kot je z veseljem pred dobrim letom na domačiji na Viru ob pomoči hčerke Marjane, ki jo v domu obiskuje vsak dan, skoraj v celoti skrbela zase, še prej pa tudi za vrt. In kaj jo ohranja pri stotih letih? Odgovarja na kratko: delo, ki jo je spremljalo vse življenje. Malce ji nagaja sluh, sicer pa se veseli obiskov, vsakega dne, če je malce drugačen, je še posebno vesela. In v dneh okoli visokega življenjskega jubileja obiskov ni bilo malo. Obiskal jo je tudi župan Toni Dragar, ki ji je ob če-

od tod pa se je z vlakom odpeljala v Ljubljano. Postaja je natakarike, vedno urejena v črni obleki z belim predpasnikom in belim trakom v laseh. Vedno je bila rada urejena in to ji je ostalo tudi pri sto letih. V Ljubljani je ostala kar nekaj časa, nato pa so jo pripeljali k Orehkovi v Domžale, kjer je v gostilni delala vse. Na drugo svetovno vojno nima lepih spominov, spominja se bombardiranja radiopostaje in mesta okoli železniške postaje, še prej pogorelega sokolskega doma.

Po poroki z možem Francem Skolom, mlinarjem v tedanjem Majdičevem mlinu, sta leta 1946 prišla na Vir. Sprva je bila zaposlena v Tosami. Ob rojstvu otrok Francija in Marjane je ostala doma, nato pa se vrnila v Tosamo in

stički zaželel predvsem veliko zdravja in prijetnih trenutkov, hkrati pa z mag. Natašo Zalokar, direktorico Doma upokojencev Domžale, izmenjal nekaj besed o življenju v domu. Na prijetnem praznovanju je bila tudi hči Marjana, ki je pomagala obujati spomine na maminu življenjsko pot.

Prav nič se ne bi čudili, kajne jubilantka Ljudmila Skol, če bomo čez nekaj let spet praznovali vaš življenjski jubilej. Do tedaj pa, hvala za kopicu lepih spominov in spoznanje, da je življenje tudi v zelo visoki starosti lepo. Uživate, spoštovana gospa Ljudmila, še naprej in veliko zdravja ter prijetnih trenutkov v domu vam želimo.

VERA VOJSKA
FOTO: VIDO REPANŠEK

VELIKI INTERVJU

GASILSTVO JE NAČIN ŽIVLJENJA

MATJAŽ MERKUŽIČ, POVELJNIK GASILSKE ZVEZE DOMŽALE TER CENTRA ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE DOMŽALE

Oktober je tradicionalno mesec požarne varnosti, v okviru katerega potekajo številne aktivnosti, prek katerih se širša javnost seznanja z gasilstvom in pa tudi s preventivno dejavnostjo na področju varstva pred požarom.

Miha Ulčar
Foto: Iztok Dimc

V občini Domžale javno gasilsko službo izvajata Gasilska zveza Domžale, v okviru katere deluje 14 prostovoljnih društev, ter poklicna gasilska enota Center za zaščito in reševanje Domžale. Da bi se поблиžje seznanili z obema organizacijama in delom, ki ga opravljata, smo se pogovarjali z Matjažem Merkužičem, ki v obeh organizacijah opravlja funkcijo poveljnika.

Matjaž prihaja iz Škocjana in je gasilec že od malih nog, saj se je včlanil v PGD Studenec leta 1983, kjer je bil deset let tudi poveljnik društva. Funkcijo poveljnika Gasilske zveze Domžale je prevzel leta 2008, opravlja po jo že tretji mandat. Z ustanovitvijo javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale leta 2016 je nastopil tudi funkcijo poveljnika poklicne gasilske enote. Pred tem je bil 15 let zaposlen v Slovenski vojski, od leta 2013 do 2016 pa je bil kot pedagog androgog zaposlen na Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu, kjer je opravil tudi šolanje za poklicnega gasilca. Gasilstvo je njegov največji hobi in zanj porabi tudi največ svojega časa. Če mu dopušča čas, se ukvarja s športom, najraje kolesari ali pa se poda v hrib. Pravi, da je v zadnjem času njegov največji hobi adaptacija domače stanovanjske hiše. Ker živi na vasi, poskuša živeti navadno vaško življenje.

Kdo vas je navdušil za gasilstvo?

Gasilstvo imamo doma v krvi, saj je bil moj oče zagnani gasilec na Studencu in prav on me je vpeljal v gasilstvo in domače društvo. Po drugi strani pa so tudi sosednje družine poznane gasilske družine v kraju. Spomnim se, da sem že kot sedemletni otrok hotel iti pomagati gasiti požar na Krtini, se pravi, da sem bil že od nekega malce trčen na gasilstvo. Poleg očeta sta bila moja velika vzornika tudi Tone Slapar in Peter Cerar, prvi predvsem na operativnem področju, drugi pa je kot predsednik društva znal prislusniti idejam mlajših, jih podpiral, pomagal uresničevati in je še danes nepogrešljiv član društva. Nekako so vsi trije začrtali mojo gasilsko pot in kariero. Hitro sem se vključil v tekmovalne

Na vrhu vsake organiziranosti je vedno ena oseba. Sam o tem zelo težko govorim, saj sem samo predstavnik skupine ljudi, ki ima isti interes – interes reševanja, zato v mirnodobnem času težko slišim besedo poveljnik, raje sodelavec, kolega ... Ko pa pride do kakšnega izrednega dogodka, pa je treba vedeti, kdo kaj odreja, kdo kaj dela. Če ne bi bilo tega, ne bi mogli zasledovati skupnega cilja.

enote, pri 15 letih pa sem naredil že tečaj za gasilca, kar je bilo takrat to pri teh letih že možno narediti. V nadaljevanju sem naredil vse ostale gasilske tečaja za pridobitev činov in posameznih specialnosti. Od leta 1998 do 2008 sem bil poveljnik društva, kar je tudi pomenilo, da sem bil avtomatsko tudi član poveljstva Gasilske zveze Domžale.

Leta 2008 ste nastopili funkcijo poveljnika GZ Domžale, ki jo opravljate že tretji mandat. Kako se spomnite začetkov?

V času, ko sem bil član poveljstva Gasilske zveze Domžale, sem se podrobneje spoznal s takratnim poveljnikom Janezom Brecljnikom, danes častnim poveljnikom GZ, v katerem sem videl lik pravega gasilca. Veliko časa sem delal in preživel z njim, bil mi je pravi vzor, kar se tiče gasilske operative. Ko se je Janez leta 2008 odločil, da ne bo več kandidiral za poveljnika gasilske zveze, sem se tudi na njegovo prigovarjanje odločil kandidirati za to funkcijo. Istočasno z nastopom moje funkcije je funkcijo predsednika zveze, boljšega ne bi mogli najti, saj je izredno dober sogovornik in tudi trd pogajalec. Poleg tega pa je tudi načelen človek. Prav on je bil tudi pobudnik dobredelnega gasilskega koncerta, ki je letos doživel že deseto ponovitev. Vsa ta leta se na koncertu zbirajo sredstva za sklad za pomoč gasilec v stiski. Njegovo idejo je prvo posnemalo Združenje poklicnih gasilcev Slovenije, letos gre v tej smeri tudi Gasilska zveza Slovenije. Moram pa tudi poudariti, da smo že od vsega začetka vsi člani poveljstva dobro medsebojno sodelovali, gasilstvo je namreč timsko delo, en sam tu ne pomeni nič. Zaradi vsega je bilo na samem začetku lažje nadaljevati tradicijo dobro organiziranega gasilstva v Domžalah.

Kaj je potrebno, da je prostovoljna gasilska organizacija učinkovita?

Prostovoljne gasilske enote v vsaki lokalni skupnosti izvajajo javno gasilsko službo. Da lahko učinkovito izvajajo to službo, morajo biti gasilci dobro izobraženi, usposobljeni in opremljeni, vse prostovoljne gasilske enote pa morajo biti tudi številčne. Se pravi, da se ljudje prostovoljno vključijo v delovanje gasilskih društev, kar po eni strani predstavlja tudi druženje, česar pa je v današnjem tempu življenja vse manj. Včasih je bilo tega več, po drugi strani pa je bilo veliko več problemov z opremo, saj je bilo treba vložiti veliko naporov, da je v društvo prišel kak kos nujno potrebnega gasilskega orodja ali opreme. Danes pa je ravno obratno, saj smo po zaslugi lokalne skupnosti in podpornikov gasilstva dobro opremljeni, problem pa je v manjšem zanimanju ljudi, da bi se vključili v prostovoljno gasilsko dejavnost, kar zahteva veliko prostega časa. Prav zaradi tega je eden izmed izzivov v prihodnosti ta, da se bo treba veliko več angažirati na tem, da bi motivirali ljudi, da bi se vključili v gasilsko dejavnost.

Kako je pa s tem v poklicni gasilski enoti in kako v praksi funkcionira kombinacija obojega?

Če se po eni strani na prostovoljni ravni gasilstva pričakuje številčnost, usposobljenost in opremljenost, pa se na ravni poklicnega gasilstva pričakuje strokovnost, profesionalnost, sposobnost timskega dela, nekonfliktnost in še nekatere osebne lastnosti, ki zahtevajo predanost, skrb za sodelavce, ekipo ter seveda požrtvovalnost pri reševanju življenj in premoženja. Prav tako bi moral biti vsak profesionalni gasilec vključen tudi v delo prostovoljnega gasilskega društva, kjer naj bi v prvi vrsti dajal zgled ostalim. Biti mora dostopen, spoštovati vsakega, ki je pripravljen vstopiti in aktivno sodelovati v prostovoljnem gasilskem društvu ter na njih prenašati svoje znanje.

Domžale so tipičen vzorčen primer tega. Poklicna gasilska enota je zelo strokovna, dokaj številčna, a hkrati nesamozadostna, kar pomeni, da je

za reševanje ob izrednih dogodkih nujno sodelovanje poklicnih in prostovoljnih gasilcev. Dobro sodelovanje prostovoljne in poklicne strukture javne gasilske službe se kaže predvsem pri reševanju večjih izrednih dogodkov, ki smo jih do zdaj vedno uspešno zaključili, po drugi strani pa širši javnosti svoje znanje in sposobnost sodelovanja prikažemo na številnih zaščitno-reševalnih vajah, ki jih skupno organiziramo in izvajamo.

Kakšne naloge opravlja gasilska zveza v lokalni skupnosti?

Gasilska zveza Domžale združuje in povezuje vsa prostovoljna gasilska društva, ki delujejo na območju občin Domžale in Trzin. Gasilska zveza skrbi za razvoj prostovoljnega gasilstva ter za varnost pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju teh dveh občin. Pripravlja akte, potrebne za delovanje gasilstva, kot je npr. operativni načrt, ki opredeljuje organiziranje in aktiviranje enot, nudi strokovno pomoč prostovoljnemu gasilskemu društvu, sodeluje pri planiranju in zagotavljanju finančnih sredstev, potrebnih za delovanje in razvoj gasilstva, načrtuje in izvaja nabavo gasilsko-reševalne opreme in vozil ter gasilska izobraževanja in tekmovanja. Prav tako skrbi za usklajeno delovanje vseh generacij gasilcev, srečanj, družabne dogodke ...

Še nedolgo nazaj je poklicna gasilska enota delovala v okviru podjetja Helios, potem pa je prišel trenutek, ko je bilo poklicno gasilstvo v Domžalah postavljeno pod vprašaj?

Ko so se pred leti novi lastniki podjetja Helios odločili, da ne bodo imeli več gasilske enote v takšnem obsegu, kot je bil Center požarne varnosti Domžale, je takrat k pogovoru takoj pristopila Občina Domžale. Najprej je bilo treba ugotoviti, ali je potrebna in v kakšni obliki in kako bi ohranili poklicno gasilsko enoto v naši lokalni skupnosti oziroma kako naj sploh bo organizirana javna gasilska služba v občini. Osnovna podlaga za to sta uredba o organiziranju, opremljanju

Dobrodošli v Domžalah

Predstavitve slovenskih pokrajin, z običaji, kulturo in kulinariko. Dogodki, sejmi...

VABLJENI NA TRŽNI PROSTOR med 8.00 in 13.00 uro. Lepo nam bo!

sobota • 9. november
SEJEM STARIN IN ROKODELCEV

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč ter merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot. Menim, da so se župan in vsi, ki so se tedaj ukvarjali z organiziranjem javne gasilske službe v občini odločili dobro, ustanovili javni zavod, poklicno gasilsko enoto, Center za zaščito in reševanje Domžale, ki je v skladu z uredbo gasilska enota VI. kategorije, kar na kratko pomeni, da v njej deluje minimalno 32 poklicnih gasilcev. Hkrati pa je treba povedati, da se organiziranje prostovoljnega dela ni spremenilo.

Koliko zaposlenih ima poklicna gasilska enota?

Trenutno nas je v poklicni gasilski enoti zaposlenih 44, od tega nas je 41 poklicnih gasilcev, ki delamo v štirih izmenah. Uprava pa šteje tri člane, kar je zelo majhno število glede na velikost enote in obseg dela. Imamo srečo, da se dobro razumemo med seboj, zato tudi dobro funkcioniramo. K temu veliko prispeva tudi naš direktor Andrej Jarc, ki, čeprav sam ne izhaja iz gasilskih vrst, kaže veliko zanimanje za to delo in ga spoštuje, po svojih najboljših močeh pa ogromno prispeva k prepoznavnosti in ugledu naše poklicne enote. Dobro se razumeva in osebno sem z njim zelo zadovoljen.

Kakšne naloge opravljate poklicni gasilci?

Naša osnovna naloga je, da v lokalni skupnosti 24 ur zagotavljamo javno gasilsko službo, obenem pa izvajamo tudi požarno varnost v nekaterih industrijskih objektih. Slednje je izrednega pomena, saj če se v nekem podjetju zgodi večja nesreča, so hitro pod vprašajem zaposlitve, po drugi strani pa tudi sama proizvodnja, kar posledično lahko pripelje do večje gospodarske škode. In prav tega se v podjetjih, kjer so tveganja večja, dobro zavedajo. Zato je pomembna stalna skrb, da do nevarnosti ne pride, če pa že pride, je pa pomembno, da odreagiramo hitro in strokovno, kot se od poklicnih gasilcev pričakuje. Obenem smo tudi gasilska enota širšega pomena, saj posredujemo pri prometnih nesrečah, nesrečah z nevarnimi snovmi ter na drugih bolj zahtevnih intervencijah tudi na območju občin Trzina, Lukovice in Moravč. Skupaj s poklicno gasilsko enoto PGE Celje z ekipo na Vranskem izvajamo zaščito in reševanje ob izrednih dogodkih v avtocestnih predorih.

Približno 10 odstotkov našega dela predstavljajo posredovanja na intervencijah, vse ostalo je delo na področju preventive, požarne varnosti, usposabljanja in izvajanja servisnih del. Velik poudarek dajemo posodabljanju gasilske tehnike, nabavi vozil in opreme ter usposabljanju. Narava našega dela je takšna, da smo velikokrat angažirani tudi izven delovnega časa, sploh ob izrednih dogodkih ter tudi ob raznih drugih aktivnostih. Veliko delamo na team buildingu, se rekreiramo v prostem času, gremo na kakšno kolesarjenje, tek, jadranje ... Seveda vsi z veseljem tudi tam oblečemo drese, majice ... naše enote. Povsod, kamor pridemo, radi navzven pokažemo, da smo poklicni gasilci iz Domžal.

Opravljate funkcijo poveljnika gasilske zveze in poveljnika poklicne gasilske enote. Kako se dopolnjujeta ti dve funkciji?

Obe funkciji se dopolnjujeta v poveljniku javne gasilske službe, saj je gasilstvo organizirano po hierarhiji. Če pride do kakšnega izrednega dogodka, se mora namreč točno vedeti, kdo kaj dela. Gre za ene vrste vojaško hierarhijo poveljevanja, saj če ne bi bilo tega, ne bi mogli uspešno delovati. Gasilstvo je ustanovljeno z enim ciljem reševanja življenja, premoženja in okolja ob požarih naravnih in drugih nesrečah, zato mora biti delovanje poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot usmerjeno v isti cilj. Če ni tega, je težko delati. Na vrhu vsake organiziranosti je vedno ena oseba. Sam o tem zelo težko govorim, saj

sem samo predstavnik skupine ljudi, ki ima isti interes – interes reševanja, zato v mirnodobnem času težko slišim besedo poveljnik, raje sodelavec, kolega ... Ko pa pride do kakšnega izrednega dogodka, pa je treba vedeti, kdo kaj odreja, kdo kaj dela. Če ne bi bilo tega, ne bi mogli zasledovati skupnega cilja. Da naše delo poteka v pravi smeri, pokaže javnost s svojo oceno. Zagotovo je pisna zahvala, ki jo prejmeš po opravljeni intervenciji, tudi ena izmed takšnih ocen.

Koliko intervencij ste imeli lani?

Lani smo gasilci posredovali na 370 intervencijah, od tega je bilo približno 25 odstotkov požarov, 30 odstotkov prometnih nesreč, 40 odstotkov ostalih tehničnih intervencij (odpiranje vrat, zapiranje in črpanje vode, prenos poškodovanih oseb in druge lažje tehnične intervencije) ter pet odstotkov nesreč z nevarnimi snovmi (onesnaženje voda, sproščanje plinov, izlitje nevarnih snovi). Zelo obsežne intervencije lani ni bilo, je bilo pa letos med poletjem zaradi obsežnejših neurij več večjih intervencij, na katerih so sodelovale vse gasilske enote v zvezi.

Gasilec, ki se odpravlja na intervencijo, mora biti ustrezno usposobljen. Kakšna je usposobljenost enot gasilske zveze?

Lahko rečem, da je usposobljenost prostovoljnih gasilcev v naši zvezi na nivoju. Na zvezi dajemo velik poudarek na osnovnem izobraževanju za pridobitev naziva operativni gasilec, kar je tudi pogoj, da lahko posreduješ na intervenciji. Na tem področju poskušamo motivirati čim več ljudi, da se udeležujejo teh izobraževanj. Poleg opravljenega tečaja za gasilca je pogoj, da postaneš operativni gasilec tudi pozitivno zdravniško potrjeno, da si psihofizično sposoben opravljati to delo. Vsaka gasilska enota mora imeti po načrtu določeno število operativnih gasilcev, kar pri nas zaenkrat ne predstavlja problema. Potem so tu še specialistična izobraževanja, ki potekajo v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu. Tudi tu ni težav, saj je kar veliko zanimanje za tovrstna izobraževanja, lani pa se je iz naše zveze teh izobraževanj udeležilo 85 gasilcev. Seveda pa se marsikateri gasilec po osnovnem tečaju za gasilca odloči, da bo nadaljeval šolanje za vodjo skupine, nižjega častnika, višjega častnika ... Na višjem nivoju pa takšne tečaje organizira Gasilska zveza Slovenije. Lani je tečaj za gasilca pripravnik obiskovalo 25 slušateljev, tečaj za višjega gasilca 34, tečaj za varno delo z motorno žago 39, tečaj za nižjega častnika sedem, za častnika pa štiri. Tu ne smem pozabiti omeniti enot prve pomoči, ki jih vodi Tina Urankar, izobražujejo pa se vsak mesec. Vsako leto sodelujejo tudi na preverjanju znanja, ki poteka na državni ravni. Prav tako te enote sodelujejo na vseh vajah, ki jih organizirajo gasilska društva in tudi na večji vaji, ki jo organizira štab Civilne zaščite.

Kakšna je opremljenost prostovoljnih enot gasilske zveze in po kakšnem principu se jih opremlja?

Opremljenost naših društev je na nivoju, zaenkrat pa ta nivo še dviguje. Vozila imajo določeno življenjsko dobo, zaenkrat pa smo sposobni znotraj tega še pravočasno narediti zamenjavo. Vse to poteka po določenem planu, za kar skrbi tehnična komisija na gasilski zvezi, ki jo vodi Tone Bergant, ki zelo dobro skrbi za vrstni red, saj pozna opremljanje posameznih društev za dolgo časa nazaj. Obenem skrbi, da opremljanje društev in nabava vozil poteka po načrtu. Opremljanje enot ne poteka na pamet, ampak poteka v skladu s planom, ki ga postavi poveljstvo gasilske zveze, v katerem so vsi poveljniki društev. Vsaka nabava opreme in vozil gre skozi tri sista. Tehnična komisija zbira ponudbe, na poveljstvu zveze se odloči, katero vrsto opreme se bo kupilo, na koncu pa mora vse skupaj potrditi upravni

odbor gasilske zveze. Je tudi točno določeno, po kakšnem ključu se deli oprema po posameznih društvih.

Kateri finančni viri omogočajo delovanje prostovoljnega in poklicnega gasilstva?

Prostovoljno gasilstvo je v okviru javne gasilske službe financirano s strani lokalne skupnosti, donacij krajevnih skupnosti, krajanov in donatorjev. Poklicna gasilska enota se financira s strani lokalne skupnosti, s strani podjetij, kjer opravlja požarno varovanje, z izvajanjem servise dejavnosti ter s strani Mors in Dars, saj gre za gasilsko enoto širšega pomena, ki opravlja naloge širšega pomena ter posredovanja in reševanja v tunelih. Potem so tu še požarne takse zavarovalnic iz naslova požarnih zavarovanj, ki jih prejmejo tako poklicne kot prostovoljne enote.

Kako nekdo postane poklicni gasilec?

Pogoj, da nekdo postane poklicni gasilec, je končana 5. stopnja izobrazbe, nekaznovanost, polnoletnost, pozitivno zdravniško spričevalo in uspešno zaključeno izobraževanje za pridobitev naziva poklicnega gasilca, ki traja pol leta. Če se kdo kot poklicni gasilec želi zaposliti v naši enoti, se mora prijaviti na razpis. Ob prijavi je zaželeno, da je kandidat že deloval kot prostovoljni gasilec. Z njim po postopku in izboru sklenemo pogodbo o zaposlitvi ter ga napotimo na izobraževanje za pridobitev naziva poklicni gasilec. To izobraževanje je možno opraviti tudi samoplačniško. Na izobraževanje prihajajo kandidati iz poklicnih gasilskih enot, različnih podjetij, kjer potrebujejo takšen kader, ter posamezni kandidati, ki se odločijo, da bi radi pridobili ta poklicni naziv.

Kako poteka delavnik poklicnega gasilca?

Ob šestih zjutraj je menjava izmene, pregled opreme in vozil. Ob obvezni jutranji kavi se izmena dogovori o aktivnostih, nato pa sledi servis gasilnikov in opreme, prvi preventivni obhodi v podjetjih, kjer po potrebi izvajamo tudi požarno stražo pri določenih delih. Ves čas je seveda izmena pripravljena, da posreduje ob morebitnih intervencijah. Popoldanski čas in nočna izmena sta namenjena izobraževanju, utrjevanju znanja in fizični pripravljenosti. Prav tako v nočnem času v podjetjih, s katerimi imamo sklenjene pogodbe, izvajamo preventivne obhode. Podjetjem veliko svetujemo pri načrtovanju požarne varnosti, izvajanju ukrepov varstva pred požarom pri izdelavi požarnih načrtov in intervencijskih poti, usposabljanju in gašenju začetnih požarov in izvajanju evakuacij.

Kako poklicni gasilci doživljate tragične zgodbe, s katerimi se srečujete na intervencijah in kako premagujete psihične obremenitve?

Dejstvo je, da se pri našem delu srečujemo z življenjsko stresnimi situacijami. Najtežje je predvsem takrat, ko hočeš narediti vse, da bi rešil življenje, pa se zgodi, da žal včasih ne uspe. To je zelo stresno in lagal bi, če bi trdil, da takšna stvar človeka ne prizadene. Je pa res, da je odvisno od posameznika, kako prenaša določene stvari. Po mojem mnenju je zelo pomembno to, da se s sodelavci po intervenciji usedemo, se pogovorimo, analiziramo in v prvi vrsti rešujemo takšne situacije. Pomembno je, da si zaupamo s pogovorom. Če pogovor ne zadostuje, imamo s strani države na voljo zaupnike, ki posamezniku nudijo strokovno pomoč. Se pa strinjam, da so tragične situacije temnejši del našega poklica.

Bi si še enkrat izbrali takšno pot v gasilstvu, ki vas je pripeljala tudi v poklicne vode?

Ko gledam nazaj, si mislim, da mi je vse to uspelo 15 let prepozno. Definitivno pa bi si še enkrat izbral ta poklic, če bi se moral odločiti. Gasilstvo je moj način življenja in v njem vidim smisel življenja. □

Mestni Kino Domžale

NOVEMBER
2019
MESEČNI
KINO
SPORED

KAM SI IZGINILA, BERNADETTE?

1. | 3. | 6. | 17. nov

komična drama / *Where'd You Go, Bernadette* / režija: Richard Linklater / scenarij: Richard Linklater, Holly Gent, Vincent Palmo Jr., po romanu Marie Sempere / igrajo: Cate Blanchett, Judy Greer, Kristen Wiig, Laurence Fishburne, Billy Crudup / 2019, ZDA / distribucija: Blitz / 109'

Bernadette Fox je veliko stvari. Njen mož, računalniški genij, jo je vedno videl kot hitro vzkipljivo, nadarjeno in raztreseno soprogo. Prijatelji so jo zmeraj imeli za izredno talentirano in ambiciozno arhitektko. Za svojo 15 letno hči pa je bila Bernadette vedno najboljša prijateljica in v prvi vrsti mama. Vendar Bernadette na lepem brez sledu izgine in takrat mora njena hči Bee na potovanje do konca sveta, da bi jo našla.

IZZIVALCA

17. | 20. | 25. nov

biografska drama / *Le Mans '66* / režija: James Mangold / scenarij: Jez Butterworth, John-Henry Butterworth, Jason Keller / igrajo: Matt Damon, Christian Bale, Caitriona Balfe, Jon Bernthal, Josh Lucas, Ray McKinnon, JJ Feild, Noah Jupe, Roberta Sparta, Dallas Chandler / 2019, ZDA / distribucija: Blitz / 152'

Resnična zgodba o rivalstvu med Fordom in Ferrarijem za zmago na slavni dirki v Le Mansu leta 1966. Ekscentrična, ampak odločna ekipa ameriških inženirjev in voznikov mora pod vodstvom avtomobilskega vizionarja Carolla Shelbyja iz nič izdelati (zdaj legendarni) Ford GT40 in z njim na svetovno znaní avtomobilistični dirki poraziti dominantni Ferrari.

ZGODBE IZ KOSTANJEVIH GOZDOV

23. | 24. | 26. nov

drama / režija: Gregor Božič / scenarij: Gregor Božič, Marina Gumzi / igrajo: Massimo De Francovich, Ivana Rožič, Giusi Merli, Tomi Janežič, Anita Kravos, Nataša Keser, Janez Škof, Ivo Barišič, Igor Kovač, Janja Majzelj, Marko Breclj, Matija Solce / 2019, Slovenija, Italija / distribucija: Demiurg / 81'

Sredi kostanjevih gozdov živi skopuški mizar Mario in bolesto prešteva svoje novce. Na drugi strani reke se Marta, zadnja kostanjarka, pripravlja, da bo za zmeraj zapustila nesrečne doline in našla boljše življenje onkraj oceana ... Sanjska pripoved o razpadu majhne skupnosti na jugoslovansko-italijanski meji.

LEDENO KRALJSTVO II

23. | 24. | 29. | 30. nov

animirana družinska pustolovščina / *Frozen 2* / režija: Chris Buck, Jennifer Lee / scenarij: Jennifer Lee, Allison Schroeder / slovenski glasovi: / 2019, ZDA / distribucija: 2i film / **sinhronizirano, 6+**

Sestri Elza in Ana se bosta skupaj s Kristofom, Olafom in Svenom podali na nevarno potovanje globoko v gozd, na katerem bodo skupaj odkrili, kje je sploh izvor Elzinih čarobnih moči, s pomočjo katerih bodo rešili kraljestvo. Če se je Elza v prvem delu bala svojih nadnaravnih sposobnosti, bo v drugem zgolj upala, da jih ima dovolj.

15. november
NEJOČI PETER
brezplačna projekcija
v okviru Slovenskega
tedna filma

MESTNI KINO DOMŽALE
Ljubljanska 61, 1230 Domžale

rezervacije: t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si/kino

TEMA MESECA

PODJETNIŠTVO JE DOMA V DOMŽALAH

Med 4. in 8. novembrom bo v Domžalah potekal prvi festival podjetništva, ki bo izveden pod sloganom Podjetništvo je doma v Domžalah.

Mateja A. Kegel
Foto: Iztok Dimc

Domžale so bile nekdaj znane kot obrtniško, podjetniško mesto. Ta sloves se nas je držal desetletja in čeprav v zadnjih letih o našem mestu nismo več govorili kot o zibelki obrtnišva in podjetništva, pa to ne pomeni, da tega nimamo. Ravno nasprotno, naše mesto se še vedno ponaša s številnimi uspešnimi podjetniškimi in gospodarskimi zgodbami. Marsikatera nastaja za zaprtimi vrati, številne pa se predstavljajo tudi navzven. Tudi tiste, vzhajajoče zgodbe, zagonska podjetja (start upi), katerih čas šele prihaja.

Vsi ti uspehi in želja po ponovnem preboju podjetništva v Domžalah so domžalsko obrtno-podjetniško zbornico spodbudili, da se je začela še aktivneje povezovati tako z občino kot drugimi akterji. Cilj? Pokazati, da je podjetništvo doma v Domžalah. In kaže, da je temu res tako.

Prvi koraki so bili že narejeni v smeri promocije domžalskega podjetništva skozi program Štartaj Domžale in mednarodna priznanja, ki so jih prejeli domžalski podjetniki. Vse to pa je šele začetek, obujanje podjetništva, saj je želja po razvoju in povezovanju na tem področju iz dneva v dan večja.

Tako bo med 4. in 8. novembrom v Domžalah potekal prvi festival podjetništva, ki bo izveden pod sloganom Podjetništvo je doma v Domžalah. Skupaj z direktorico Obrtno-podjetniške zbornice Domžale **Karolino Kalan**, njeno desno roko in prav tako mentorico mladim podjetnikom **Mellanie Grudniik** ter podžupanjo **Renato Kosec** smo se sprehodili skozi podjetništvo v Domžalah in spregovorili tudi o tem, kaj prinaša prvi podjetniški festival v naše mesto.

Vseslovensko srečanje startup mentorjev v Domžalah

V okviru petdnevnega festivala bo prvi dan v znamenju vseslovenskega srečanja startup mentorjev iz vse Slovenije. »Namen srečanja je izmenjati izkušnje o tem, kaj pomeni biti mentor, kakšna je vloga mentorjev, izmenjava dobrih pa tudi kakšne negativne prakse. Vse to z željo biti še boljši mentor startupovcem,« pravi Karolina Kalan, ki je tudi sama mentorica mladim podjetnikom.

Vsekakor bo ena od tem tudi, kako mentorirati generacijsko različne nove podjetnike, čeprav se tovrstnih izizovov na domžalski zbornici ne bojijo. »Domžale so vedno korak pred ostalimi, zato smo tudi med prvimi, ki bomo dali pozornost starejšim osebam, tistim v tretjem življenjskem obdobju. Želimo biti namreč ena prvih občin, če ne kar prva, ki daje pouda-

Z leve: Mellanie Grudniik, Renata Kosec in Karolina Kalan

rek tudi starejšim, ki si želijo priložnosti v podjetništvu,« dodaja Mellanie Grudniik. Prav na delavnicah Štartaj Domžale so namreč zaznali udeležence različnih generacij, kar jih je spodbudilo, da razširijo ciljno javnost in tudi na ta način spodbudijo medgeneracijsko sodelovanje.

Od hobija do biznisa v tretjem življenjskem obdobju

»Prebivalstvo se stara in nismo daleč od tega, ko bo vsak tretji Slovenec starejši od 65 let. Na nek način je treba spodbuditi starejše, da dlje časa ostanejo aktivni, zato je treba razmišljati širše. Gre namreč za zrele, aktivne ljudi, ki skrbijo zase in želijo biti aktivni tudi v podjetništvu in v času festivala podjetništva bomo tudi njim namenili del programa,« pravi Grudniikova.

»To pa sovpada tudi z zaključkom naše analize, kjer smo prvi med občinami, ki bo dala takšno pozornost starejšim. Skozi analizo smo namreč ugotovili, da imamo za projekt podjetništva med starejšimi dejansko zadošten nabor občanov. Ugotovljamo pa tudi, da gre za aktivne starejše, ki so že v pokoju, a imajo energijo in željo po druženju in novih znanjih, zato so se pripravljene vključevati v startup delavnice za starejše,« dodaja podžupanja Renata Kosec.

Seveda pa je način dela z mlajšimi, ki so vajeni sodobnih pristopov, orodij in komunikacijskih kanalov, drugačen od tistega, ki ga bodo uporabili pri starejših. To je tudi izziv, s katerim se srečujejo na zbornici, a se ga ne ustrašijo. »Projekt podjetništva za starejše se lotevamo prvič, a smo veliko v stiku z ljudmi, ki delajo z njimi, kot je recimo Šola zdravja. Skupaj iščemo najprimernejši pristop in tudi zato bo drugi dan festivala organizirana praktična delavnica za starejše – Od hobija do biznisa v tretjem življenjskem

obdobju,« dodaja direktorica Obrtno-podjetniške zbornice Domžale. In čeprav niso specializirani za to področje, pa imajo, kot omenjeno, kljub temu bogate izkušnje z mentoriranjem različnih generacij, tudi starejših od 60 let v okviru projekta Štartaj Domžale.

Upokojenci in podjetništvo. Kaj pa pokojnina?

Prednost v starejših, ki z željo vstopajo v podjetništvo, vidi tudi podžupanja, ki pravi, da imajo kilometrino, voljo, jih ni strah se podati v nekaj novega in točno vedo, kaj si želijo in bodo svoje želje s pomočjo mentorjev lahko tudi uresničili. Ob tem dodaja, da bi morda ravno starejši lahko vzpostavili projekt povezovanja v obliki društva za pomoč starejšim na domu – s pomočjo podjetniške miselnosti in naravnosti.

»Naše izkušnje so pokazale, da so starejši radi obkroženi z mladimi. Vse jih zelo zanima in tudi v okviru naših delavnic se je pokazalo, da so se, tako kot ostali učili uporabe sodobnih orodij. Če niso znali sami, pa so se povezali z mlajšimi, si izmenjevali kontakte in izkušnje,« pravijo na zbornici.

Vprašanja starejših pri vstopu v podjetništvo so zagotovo drugačna kot vprašanja mladih. »Eno od vprašanj je tudi, kako bo to vplivalo na njihovo pokojnino in če se bo ta zmanjšala. Sodelavka Mellanie Grudniik je specialistka na tem področju in jim bo v okviru delavnice, ki bo na festivalu, svetovala od primera do primera, kaj se jim bolj splača, tudi glede na izbrano dejavnost,« dodaja Kalanova.

Podpora od začetka do konca ...

... ali pa novega začetka – podjetniške poti, pravijo na Obrtno-podjetniški zbornici Domžale. Mentorirance de-

jansko peljejo skozi vse potrebne faze in jim nudijo ustrezno podporno okolje, da se varno razvijajo v zdravem podjetniškem duhu.

Eno od podpornih orodij je tudi izmenjava izkušenj. Zmagovalci Štartaj Domžale se bodo namreč predstavili tudi v okviru festivala in v sproščnem vzdušju skupaj s predstavniki (občani) iz tretjega življenjskega obdobja spregovorili o izzivih, ki jih imajo. V sredo, 6. novembra, od 10. do 13. ure bodo predstavili svoje storitve (namenjene so prav starejšim) in hkrati upali na konkreten odziv s trga, ali gredo v pravo smer in kaj bi pri nudenju svojih podjetniških zamisli še lahko izboljšali.

Tudi tukaj računajo na splet energije med mladimi in starejšimi, ki so se v preteklosti že izkazale kot zelo prijetna popotnica za obe generaciji v nadaljnje življenje.

Podjetništvo med najmlajšimi

Če je podjetništvo doma v Domžalah, je seveda o tem treba podučiti tudi najmlajše. »Uvedli smo podjetniške dneve za mlade v Domžalah in okoliških občinah, ki so se lepo prijeli. Vedno smo veseli, ko nas učitelji kontaktirajo ob pripravi programa za naslednje šolsko leto, da vključijo tudi podjetništvo. V okviru projekta učence osmih in devetih razredov učimo podjetništva in podjetnosti. Večina mladih si bo morala namreč poklice v prihodnosti ustvariti sama, tisti, ki bodo ostajali v tradicionalnih službah, pa se bodo morali tudi tam obnašati podjetno,« dodaja Karolina Kalan.

A ideje o podjetništvu, ki jih z najmlajšimi delijo na tovrstnih delavnicah, bi morali slišati tudi odrasli. Še preden se podajo na podjetniško pot. Tam se namreč pogovarjajo ne samo o tem, kaj to je, pač pa tudi o lastnostnih, ki naredijo podjetnika

uspešnega. Seveda nas je zanimalo, katere so te lastnosti, in čeprav učenci včasih na prvo žogo rečejo, da je podjetnik nekdo, ki ima lokal in dober avto, se na koncu izkaže, da je vse prej kot to. »Podjetnik se navdušuje nad novimi stvarmi, je vztrajen, samodiscipliniran, pošten, odgovoren, ima vizijo, začrtanost ... in ne rečemo zaman, da je treba tisočkrat poskusiti in da prva ideja nikoli ni prava ideja,« pravi Grudniikova.

»Podjetnik mora poskusiti samo še enkrat. Vsakič samo še enkrat,« dodaja Karolina Kalan.

Podjetništvo in občina z roko v roki

Gospodarski kazalniki so na področju podjetništva tudi sicer naši občini naklonjeni, zato je usmerjenost v nadgrajevanje tega področja še toliko večja. »Domžale so sicer kar visoko na področju podjetništva, a o tem kaj dosti ne govorimo. Z zbornico odlično sodelujemo, zadnja leta se je začela odpirati tudi navzven, sploh kar se tiče startupov. Idej je kar nekaj, mi jih bomo podprli, finančno v določeni meri že podpiramo, seveda pa ne v celoti,« dodaja Renata Kosec. Ob tem spomni še, da je v Domžalah kar nekaj manjših in srednje velikih podjetij, ki visoko kotirajo v slovenskem prostoru in širše, a si ne želijo biti izpostavljeni.

Pozitivni kazalniki pa kličejo tudi po ustvarjanju konkretnih dolgoročnih ciljev za razvoj in spodbujanje tega področja in to imajo v načrtu tudi na zbornici. »Smo v fazi, ko smo že tako zrastle in zbornico spravili v želeno tirnico, da se bomo začeli ukvarjati z dolgoročnejsimi strategijami, saj si želimo skupaj z roko v roki narediti dolgoročno strategijo, kam usmeriti fokus v prihodnje na tem področju. A pri tem ne želimo biti sami, pač pa se integrirati v Domžale, narediti center podjetništva v Domžalah za vso Slovenijo. Kako bomo do tja prišli, pa je še dolga pot,« pravi direktorica.

Da bo sodelovanje tudi vnaprej uspešno, zatrjuje tudi podžupanja, ki pravi, da bodo številne analize, ki so jih opravili v občini (za mlade, starejše ipd.) pripomogle k temu, da se bodo srednje in dolgoročno ukrepi ustrezno začrtali in sprejeli.

In kako se bo zaključil prvi domžalski festival podjetništva? Z obiskom Koprivnice, ki ni le pobratena občina naše domžalske, ampak sta pobrateni tudi obe naši zbornici. Tam se bo namreč prav zadnji dan našega festivala odvijal 22. sejem gospodarstva in obrti, in to je odlična priložnost, da se tudi domžalski podjetniki povežejo s tistimi prek meja.

Cilj je torej jasen – Domžalam vrniti naziv najbolj podjetne občine v Sloveniji in tukaj ustvariti center podjetništva, kamor bodo po znanje in dobre prakse hodili domači podjetniki, in tisti, ki bi to želeli postati. Idej ne zmanjka, volje po uresničevanju pa tudi ne. □

DOMŽALE
pravljični semberk

PravljičniSemberk
www.visitdomzale.si
visitDomzale

Deset let Mestnega kina Domžale

Kino ima v Domžalah dolgo tradicijo.

Prve filmske projekcije so v svetu začeli pripravljati koncem 19. stoletja, kmalu po letu 1900 pa so se v zahodnih državah, kot so Francija, Anglija in ZDA že začeli pojavljati prvi stalni kinematografi, ki so hitro postali konkurenca gledališču in operi. Leta 1925 se je v telovadnem društvu Sokol pojavila želja, da bi tudi v Domžalah dobili prvi kino. Že naslednje leto so ustanovili kino odsek z nalogo, da čimprej poskrbi za redne kino predstave. Sprva so k sodelovanju povabili potujočega zasebnika, ki je imel ustrezne naprave za predvajanje, v letu 1927 pa so se odločili za nakup lastnih naprav za predvajanje filmov. Aparature so stale 40.000 din, vloženi denar pa se je zaradi dobrega obiska društvu povrnil v slabih petih letih. Kino se je tako uspešno pridružil ostalim dejavnostim v Sokolskem domu, ki je bil poleg Društvenega doma središče družabnega življenja v Domžalah. Po letu 1930 je tudi kino odsek Sokolskega doma ugotavljal, da so po svetu nemi filmi vse redkejši in da se je v filmski industriji dokončno uveljavil zvočni film. Tako se pojavi zahteva, da se tudi v Domžalah nabavijo naprave za predvajanje zvočnih filmov. »Nemi film je dokončno preživel, tudi mi moramo poskrbeti, da bodo naši ljudje lahko gledali te moderne filme!« so zapisali. Kino odsek so takrat sestavljali Ivan Šribar, Slavko Bizjak in Jože Sršen, ki so bili tudi določeni za nabavo zvočne kino aparature.

Sokoli nabavijo aparature za predvajanje zvočnega filma

Ker je bilo sredstev premalo, so za nakup naprave, ki je stala 41.500 dinarjev, razpisali brezobrestno posojilo, med članstvo pa so posredovali obveznice po 100 dinarjev. Ob vsem tem se pojavijo še stroški preureditve motorjev, kabine in dvorane, ki nanesejo še dodatnih 6000 dinarjev. Dolgov se je v tistem letu nabralo kar precej, pojavila pa so se tudi vprašanja, kaj je glavna sokolska dejavnost v Domžalah, saj se je zaradi kina zmanjšalo zanimanje za telovadnico, ki je bila vse manj obiskovana.

V letu 1935 so dohodki od kina predstavljali dobrih 70.000 dinarjev, kar je velik delež od skupnih dohodkov v višini 92.000 dinarjev. O kinu tudi poročajo kot o zelo pomembnem dejavniku pri izobrazbi ljudskih plasti, kar dokazuje tudi veliko zanimanje za filme. V času pred drugo svetovno vojno je Sokolski dom postajal vse bolj slabo vzdrževan, kar je bil odraz pričakovanja velikih sprememb, saj so telovadbo in ostale dejavnosti nadomestile predvsem strelske vaje.

Kino med drugo svetovno vojno

Pod nemško okupacijo so domžalski kino uporabljali predvsem za predvajanje propagandnih filmov za nemške vojake, ki so jih leta 1943 zavedni domžalski mladinci tudi preprečili z drzno sabotažno akcijo. 19. maja 1944 pa so stavbo Sokolskega doma, ki je takrat služila okupatorjem, požgali partizani. Stavba je stala na severnem delu današnjega kompleksa SPB-1.

Kino po drugi svetovni vojni

Po osvoboditvi je občinski ljudski odbor leta 1946 ustanovil Kino Domžale, ki je filme predvajal v Društvenem domu, zdajšnjem Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Njegova upravnica je bila Stana Lavrič, pozneje pa so iz Kina Domžale nastali Kinematografi Domžale. Pod njihovim okvirom so delovali kinematografi v Domžalah, Radomljah in Jaršah, v neposredni bližini pa so delovali tudi

Cveta Zalokar in Jure Matičič

kinematografi v Mengšu, na Duplici in v Kamniku. Potujoči kino je redno obiskoval Moravče, Ihan, Blagovico, Krašnje in Prevoje. Med vsemi temi je najdlje vztrajala domžalska dvorana, ki je bila večkrat posodobljena, sredi 70. let pa so jo po požaru tudi temeljiteje obnovili. Tako so Domžale pridobile pomemben prireditveni prostor, ki je sprejel 255 obiskovalcev in je poleg kina služil tudi koncertom in gledališkim predstavam z manj zahtevnimi scenami. Za adaptacijo leta 1975 je bilo zbranih 128 milijonov starih dinarjev, veliko dela pa je bilo opravljeno tudi s prostovoljnimi delom. Kino je potem v tej dvorani deloval vse do leta 1986, ko so v kompleksu SPB-1 odprli novo, moderno kino dvorano.

Sodobna kino dvorana v kompleksu SPB-1

Sredstva za sodobno in moderno kino dvorano je zagotovila Kulturna skupnost Domžale, kar je takrat veljalo 120 milijonov dinarjev. Delovna organizacija Kinematografi Domžale se je združila z Ljubljanskimi kinematografi, ki so prevzeli upravljanje dvorane in prispevali za tehnično opremo, ki je bila v tistem času ena najsodobnejših v Jugoslaviji. Pod okvir Ljubljanskih kinematografov sta prešli tudi kino dvorani v Mengšu in Radomljah, za kateri pa kmalu žal ni bilo več interesa. Ob odprtju 27. novembra, ki je sovpadala s 60-letnico kina in 40-letnico neprekinjenega delovanja kina v Domžalah, so premierno predvajali slovenski film Heretik, v dvorani pa so poleg predvajanja popularnih ameriških filmov vodili tudi akcije, kakršna je bila Pula po Puli ter Minifest. Takrat so zapisali: »Uresničuje naj se zdrava, kulturna, idejno svobodna politika, tista, ki je ob filmu in s filmov nosilec duhovnega poglobljanja vseh gledalcev. Slovenski film ni trgovina, niti obrt, industrija; slovenski film je kultura in to kulturo bomo v novem kinu razvijali.«

Kino dvorana v SPB-ju je delovala slabih 15 let. V tem času so njeni upravitelji, Ljubljanski kinematografi, postali zasebno podjetje. Že pred tem je s pogodbo o prenosu lastništva takratni Izvršni svet Občine Domžale dvorano prenesel na Ljubljanske kinematografe, omenjena pogodba pa do danes ni bila najdena, saj bi z njo lahko uveljavili določene pravice glede njenega lastništva. Ob izgradnji multipleksa Kolosej v Ljubljani je dvorano v Domžalah doletela podobna usoda kot številne druge dvorane v Ljubljani in okolici – postale so odveč in Domžale so tako za vedno izgubile kino dvorano, ki zdaj propada in sameva. Pozneje je bila s strani Ljubljanskih kinematografov občini ponujena v zasoljen odkup, za katerega pa se ni odločila. Za več kot desetletje so tako Domžale in širša okolica ostali brez kina.

Prelomno leto 2009

Leta 2009 se je Kulturni dom Franca Bernika zaradi neresljive situacije s kino dvorano v kompleksu SPB-1 pod vodstvom takratnega direktorja Milana Mariniča odločil oživiti kino dejavnost v Domžalah in svojim kulturnim programom dodati tudi filmske vsebine. Z zavzetostjo in izjemnim entuziazmom sodelavcev Matjaža Mariniča in Jureta Matičiča je nastal Mestni kino Domžale. Kot prvi je bil 13. oktobra 2009 na programu film režiserke Sofie Coppola Izgubljeno s prevodom, in že s tem filmom je bila nakazana programska usmeritev novonastalega kina, ki ji sledijo še danes. Film je bil predvajan zelo rudimentarno, z DVD-ja in video projektorja, vendar na novem platnu in pospremljen z velikim entuziazmom. Naslednji film, ki je bil prikazan v oktobru 2009, je bil Rokoborec režiserja Darrena Aronofskyja. Ta je bil predvajan z najetim mobilnim filmskim projektorjem iz Kinodvora, ki so ga vsak mesec ročno pre-

našali v 2. nadstropje stavbe kulturnega doma. In 35-mm projektorji so zelo, zelo težki ... Novembra 2009 je bil na programu prvi slovenski film, Kozoletova Slovenka, in temu je leta 2009 sledilo še 21 projekcij, med njimi filmi režiserja Almodovarja in Alena – povprečno sta bila na sporedu po dva na mesec, gledalcev pa je bilo v prvem letu okoli 1000. Tako so se Domžale postavile ob bok Ljubljani, kjer se je leto pred tem rodil Kinodvor, v tistih časih pa se je osnovalo tudi združenje Art kino mreža Slovenije, katerega član je vseskozi tudi domžalski Mestni kino Domžale. Umetniški film se je v Sloveniji in Domžalah znova prebujal.

Nakup nove opreme in digitalizacija

Daleč najpomembnejše dejanje je bilo takoj naslednje leto, ko je bil kupljen lastni 35-mm kino projektor. Prvega, Iskrinega iz 60. let, so našli zapuščenega v Dolu pri Ljubljani in z njim pripeljali tudi prvega kinooperaterja Zlata Gajška, ki filme v Mestnem kinu vrti še danes. Tega projektorja nikoli niso uporabili, stoji pa razstavljen pred vhodom na balkon, kjer si ga lahko ogledate kot zgodovinski artefakt. Pravega, delujočega, pa so rabljenega kupili na Nizozemskem, kjer so stare projektorje opuščali, saj so se pospešeno digitalizirali. S tem se je program Mestnega kina Domžale lahko razširil in tudi gledalcev je bilo vse več. Še pomembnejši korak pa se je zgodil z digitalizacijo leta 2013 z nakupom digitalnega projektorja, kar sta finančno omogočila Občina Domžale in Slovenski filmski center. Mestni kino Domžale se je vključil tudi v evropsko združenje Europa Cinemas in postal eden najbolj dejavnih manjših kinov v državi.

Program domžalskega kina temelji na rednem prikazovanju kvalitetnega in umetniškega filmskega programa, ki so ga razdelili na tri abonmajske filmske programe, na široko ponudbo filmov za izven, letne projekcije na prostem ter stalno in odmevno filmsko vzgojno delo z mladimi.

Mestnega kina Domžale ne bi bilo brez stalne, zlasti finančne podpore Občine Domžale. Ta skrbi za redno posodabljanje in dopolnjevanje kvalitetne opreme, ki jo predstavlja kvalitetni digitalni projektor, posodobljena zvočna tehnologija in večje prenosno filmsko platno za predvajanje na prostem. V letu 2017 je bila izvedena večja investicija v nakup novega dvoranskega kino platna ter izboljšavo zvočne tehnike (zvočniki Wassman). Projekt, ki je bil v celoti vreden okoli 22.000 evrov, je z 20.000 evrov sofinancirala tudi Občina Domžale. V letu 2018 je

bil s finančno pomočjo Občine Domžale v višini 30.000 evrov kupljen digitalni prenosni kino projektor v skupni vrednosti 33.964,43 evra, za potrebe Letnega kina pa tudi skladiščni zabojnik. Celotni stroški posodobitve projekcijske tehnike v Letnem kinu so znašali 42.300 evrov.

Že od začetka se Mestni kino Domžale posveča mlademu občinstvu, kar je z leti obrodilo sadove, saj je trenutno četrtnina gledalcev mlajših od 25 let. Program skušajo pospremiti z zanimivimi dodatnimi dejavnostmi v slogu 'event cinema' koncepta. Vsak slovenski film skušajo predstaviti z domžalsko premiero in obiskom filmske ekipe. Filmski pogovori se v Mestnem kinu Domžale odvijajo vsak mesec po izbranih projekcijah filmov. Gre predvsem za angažirane, družbeno kritične, strokovne in dokumentarne filme, ki jim namenijo posebno pozornost in kar kličejo k bolj podrobni obravnavi. Pogovore vodijo različni moderatorji, bodisi iz ekipe Mestnega kina Domžale bodisi zunanji sodelavci, ki jih angažirajo zaradi njihovega poznavanja določene tematike. Od leta 2014 izvajajo Letni kino v Češminovem parku, temu pa se je z leti pridružil še Kino Kamfest pri severnih sosedih v Kamniku, izjemnega odmeva in obiska je bilo deležno Filmsko kopališče na domžalskem bazenu, in letošnja noviteta – Filmski večeri v Arboretumu Volčji Potok.

In kaj bi si želela filmska ekipa Mestnega kina Domžale za naprej: pogrešajo kakšnega stalnega sodelavca več; ostaja želja in upanje na dvorano, ki bi služila le kinu, usposobitev manjše dvorane za butične projekcije; obiskovalcem pa bi radi ponudili predvsem več udobja z novimi sedeži – in da, ostaja upanje, da se bo s časom, potrpljenjem in dobrim delom to tudi uresničilo.

Vsaka od dosedanjih 5000 projekcij pomeni celosten kulturni dogodek, za vsak predvajani film so pripravljene opis, fotografija, napovednik, izobešen plakat na številnih mestih, pripravljene telopi; vsakomesečno se pripravi posebna filmska zloženka, redno se objavljajo napovedi in odmevi na družabnih omrežjih ... Filme premišljeno izbira programski vodja, zavrteti ga mora vestni kinooperater ali kinooperaterka. Vse to so ljudje, ki so v preteklosti in še vedno soustvarjajo Mestni kino Domžale.

Na priložnostni slovesnosti v soboto, 19. oktobra 2019, natančno ob 10. obletnici prve projekcije, se jih je spomnil vodja ekipe Mestnega kina Domžale Jure Matičič:

Matjaž Marinič, s katerim sta skupaj skočila v filmske vode,

Milan Marinič, ki je v to verjel,

Cveta Zalokar, ki v to verjame še danes,

Rok Kete, ki je čaral centimetre in zrisal projekcijsko kabino na balkonu,

Zlato Gajšek, ker zna še danes spretno zlepliti strgan filmski trak,

Miro Sešek, ker se je zlepa naučil delati s 35-mm projektorjem,

Bojan Bajsič, s številnimi koristnimi nasveti,

Matej Lavrenčič, avtor napovednika, ki ga vidite na začetku in ki je ustvaril tudi jubilejni napovednik ob 10. obletnici,

Jernej Koren, potrpežljivi vodja tehnične ekipe,

Blaž Flerin, Lina Steiner in Žiga Krevs – kinooperaterji,

Lučka Berlot ter druge sodelavke in sodelavci pri programih filmske vzgoje.

Najbolj veseli pa so v Mestnem kinu Domžale svojega zvestega občinstva, vseh gledalcev in gledalk, ki zaupajo njihovu programu ... □

O proračunih Občine Domžale za leti 2020 in 2021

Svetnice in svetniki Občinskega sveta Občine Domžale so se v četrtek, 17. oktobra 2019, sestali na 7. redni seji občinskega sveta, na kateri so obravnavali pet točk dnevnega reda, med drugim so v prvi obravnavi sprejeli odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021. Ključni projekt, ki je na novo uvrščen v predloga proračuna Občine Domžale za leti 2020 in 2021 v prvi obravnavi, je projekt širitve Zdravstvenega doma Domžale. V predlogu proračuna za leto 2020 se poleg področja zdravstva dodatno finančno krepi tudi področje investicij v cestno infrastrukturo in področje izobraževanja, v predlogu proračuna za leto 2021 pa se poleg področja zdravstva finančno krepi tudi področje programov športa in rekreacije. Sejo občinskega sveta je vodil župan Toni Dragar.

Miha Ulčar
Foto: Vido Repanšek

Pro potrditvi zapisnika 6. redne seje in potrditvi dnevnega reda so svetniki pod točko Volitve in imenovanja s sklepom podali pozitivno mnenje k imenovanju **Jane Julijane Pirman** za ravnateljico javnega vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Domžale, ki je v razpisnem postopku izpolnjevala vse pogoje. Svetniki so potrdili tudi predlagan sklep komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je predlagala, da se za predstavnika Občine Domžale v svetu javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Venclja Perka imenuje **Sonja Orešek**. Postopek imenovanja s pozivom svetniškimi skupinam, da posredujejo svoje predloge kandidatov, je komisija izpela zaradi pisne odstopne izjave dosedanega člana sveta tega zavoda **Mihe Kolenca**.

Sklep o določitev vrednosti točk za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2020

V nadaljevanju so svetniki sprejeli sklep o določitev vrednosti točk za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2020. Za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča se na področju občine Domžale uporablja odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v občini Domžale. V odloku je določeno, da se izhodiščna vrednost točk za izračun nadomestila določi s sklepom, ki ga na predlog župana sprejme občinski svet do konca tekočega leta za naslednje leto.

Občinski svet je vrednost točke nazadnje potrdil junija 2019. Povprečni indeks razlike v cenah na področju gradnje je letos do septembra znašal 101,47. Ker je sprememba majhna, je občinska uprava predlagala, da višina točke ostane takšna kot leta 2019.

- Vrednost točke za leto 2020 znaša:
- za zidan stavbna zemljišča 0,00158 evra
 - za nezazidana stavbna zemljišča 0,10298 evra.
 - sklep se uporablja od 1. 1. 2020.

Odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021 – prva obravnav

Sledili sta tretja in četrta točka dnevnega reda, odloka o proračunu Občine Domžale za leti 2020 in 2021. V uvodu točke je odloka predstavila **mag. Marjeta Podpeskar Omahen**, vodja oddelka za finance in gospodarstvo, ki je dejala, da so v proračunu za leto 2021 načrtovali manj prihodkov in odhodkov kot v letu 2020. Za leto 2020 proračun predvideva 31.318.589 evrov prihodkov in 36.605.560 evrov odhodkov. Ob načrtovanju prihodkov in odhodkov, prejemkov in izdatkov ter presežka iz leta 2018 in ocenjenega rezultata za leto 2019, za leto 2020 načrtujejo celotni primanjkljaj v višini 5.939.547 evrov, ki ga bodo pokrili z denarnimi sredstvi na računih na dan 1. 1. 2020. Za leto 2021 proračun predvideva 29.258.572 evrov prihodkov in 34.188.010 evrov odhod-

kov. Tudi za to leto načrtujejo celotni primanjkljaj v višini 5.582.015 evrov, ki ga bodo pokrili z denarnimi sredstvi na računih na dan 1. 1. 2021.

Ključni projekt, ki je na novo uvrščen v predloga proračuna Občine Domžale za leti 2020 in 2021 v prvi obrav-

navi, je projekt širitve Zdravstvenega doma Domžale (Podatki za umestitev v proračuna izhajajo iz dokumenta identifikacije investicijskega projekta – DIIP). V predlogu proračuna za leto 2020 se poleg področja zdravstva dodatno finančno krepi tudi področje

Iz svetniških vprašanj, pobud in predlogov

Vprašanja, pobude in predloge svetnikov so bili podani na prejšnji seji Občinskega sveta Občine Domžale, saj so odgovore vedno podani z gradivom ob sklicu nove seje občinskega sveta.

VPRAŠANJE: Prebivalce naselje Želodnik in Goričica zanima, kdaj se bo začela izgradnja kanalizacije v omenjenih naseljih in kdaj je predviden zaključek gradnje? **Vprašanje je posredoval Gregor Hrovatič (Zeleni Slovenije)**

PRIPRAVLJAVEC ODGOVORA: ŽUPAN

Želodnik: Na območju Želodnika smo projektno dokumentacijo izgradnje fekalne kanalizacije in obnove vodovoda, ki jo pripravlja LUZ, d. o. o., iz Ljubljane v letošnjem letu preprojektilirali in nanjo pridobili pozitivna mnenja pristojnih mnenjedajalcev. Zaradi nepridobitve dovoljenja za gradnjo na zasebnih parcelah (Mercator) se prvotni projekt ni mogel uresničiti, posledično se je predvidena trasa kanalizacije in tudi vodovoda v večjem delu spremenila. Zato bo v naslednji fazi treba pridobiti oziroma spremeniti že pridobljene služnostne pogodbe za vgradnjo komunalne infrastrukture in pridobiti gradbeno dovoljenje. Gradbeno dovoljenje načrtujemo pridobiti v leto 2020.

Goričica: Za kanalizacijo Goričica pri Ihanu smo v letošnjem letu naročili izdelavo projektne dokumentacije. To je izdelalo projektivno podjetje Spino, d. o. o., iz Ljubljane. Zdaj razpolagamo s projektno dokumentacijo DGD in PZI z vsemi mnenji na projektne rešitve, služnosti za vgradnjo kanalizacije pa so tudi že v pridobivanju oziroma v večji meri že sklenjene. V septembru oziroma oktobru letos bomo vložili vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja, začeli pa smo že tudi s postopkom izbora izvajalca za izvedbo gradbenih del. Z gradnjo nameravamo začeti v mesecu marcu 2020.

VPRAŠANJE: Koliko novih turističnih produktov je ustvarila služba za turizem? **Vprašanje je posredovala Kristina Hafner (SD)**

PRIPRAVLJAVEC ODGOVORA: ŽUPAN

Služba za turizem Občine Domžale deluje dobri dve leti. V tem času smo organizirali številne že uveljavljene prireditve in dodali nekaj novih (otročka pustna povorka, Hroščkov festival, Rajajmo z domžalskimi maskotami). Skupaj s PR službo in podizvajalci smo posneli promocijsko turistični film, ki že pobira nagrade na mednarodnih festivalih. Na prvi svetovni dan čebele smo odprli Domžalsko čebelarstvo pot, sodelovali pri obnovi in promociji Domžalske poti spominov, za ciljne skupine smo pripravili več individualnih turističnih produktov. V septembru smo odprli novo doživljajsko pravljico pot, imenovano Pravljični Šumberk. V pripravi je nova planinsko-turistična pot po Ihanem hribovju. Pripravili in izdali smo novo turistično brošuro, razglednice, trganko, kolesarsko karto, zagnali samostojno spletno stran, k obisku katere vas lepo vabimo in drugo. Po zadnjih statističnih podatkih je v prvem polletju indeks prihodov 135, indeks nočitev pa 131.

investicij v cestno infrastrukturo in področje izobraževanja, v predlogu proračuna za leto 2022 pa se poleg področja zdravstva se finančno krepi tudi področje programov športa in rekreacije. Poleg širitve Zdravstvenega doma Domžale, gradnje dveh jedilnic na OŠ Domžale in OŠ Rodica ter še nekaterih večjih investicij je v proračunu nakazan tudi poudarek na področju reševanja problematike starejše populacije in ranljivih skupin ter poudarek na ureditvi mirujočega prometa in prometnih težav v Domžalah na splošno.

V nadaljevanju je potekala razprava o obeh predlogih proračuna. Najprej so imeli besedo predsedniki odborov in statutarno-pravne komisije, ki so svetnikom predstavili mnenja, pripombe in predloge k proračunoma. Večjih pripomb na odborih ni bilo, so pa podali načelna mnenja, da sta proračuna primerna za nadaljnjo obravnavo. Predsednik statutarne komisije **Matej Oražem** (LMM) je dejal, da se je na seji njihove komisije odvila pestra razprava, predlog komisije pa je, da se proračuna po prvi obravnavi javno objavi in s tem da v javno razpravo, na kateri bo lahko zainteresirana javnost lahko podala svoje pripombe in predloge. Oražem je izpostavil tudi 10. odstavek 5. člena v obeh odlokih proračunov za leti 2020 in 2021, kjer je navedeno, da se prihodki iz naslova najemnin in amortizacije za uporabo javne infrastrukture v proračunu oblikujejo kot namenski prejemki in se porabijo kot namenski izdatki za investicijsko vzdrževanje v osnovna sredstva javne infrastrukture. Po Oražmovih besedah se ti prihodki namenijo samo za namensko porabo za vzdrževanje komunalne infrastrukture, kar občino razvojno hromi. Predlog komisije je, da se ta odstavek spremeni in se prilagodi na neko realno vrednost, ki se jo dejansko potrebuje za vzdrževanje komunalne infrastrukture. Komisija je po Oražmovih besedah zmotil tudi 14. člen odloka, ki govori, da lahko skladno s predpisi župan s sklepi prerazporeja proračunska sredstva med proračunskimi postavkami v okviru posameznega področja proračunske porabe v posebnem delu proračuna, pri čemer prerazporeditve ne smejo presežati 20 % obsega posamezne proračunske postavke v sprejetem proračunu. Po ocenah komisije je ta odstotek prevelik in samo potuha za slabo predhodno planiranje po posameznih postavkah, saj lahko župan prerazporeja sredstva do 20 % obsega posamezne proračunske postavke, če je potrebno, s čimer se po mnenju komisije zmanjšuje pomen občinskega sveta.

Kristina Hafner (SD), predsednica odbora za prostor je dejala, da je bil na odboru sprejeti sklep, da se v drugem branju zagotovijo sredstva za izdelavo dolgoročne študije prometne varnosti. Na podlagi tega bi se lahko ustrezno razporejala sredstva za povečanje varnosti v prometu. **Metod Marčun** (LMM), predsednik odbora za komunalo, je dejal, da so na odboru opozorili na problematiko prometne ureditve v centru Domžal, ki ne sledi

dinamiki oziroma povečanju prometa. **Marjan Ravnikar** (SD), odbor za družbene dejavnosti, pa je izpostavil, da se v proračun ponovno uvrsti Eko park, kar je v nadaljnji razpravi opozorila tudi **Andreja Pogačnik Jarc** (LTD). Tomaž Deželak (SDS) pa je podal pobudo, da se v NRP proračunov vrne projekt OŠ Vir, saj bi s tem rešili prostorsko stisko okoliških osnovnih šol, ki pokajo po sivih. **Branko Heferle** (LMS) je dejal, da je bila odločitev občinskega sveta na junijski seji več kot primerna, da se takrat ne obravnava proračunov, saj sta zdaj pripravljena nekoliko bolje. Izpostavil je participativni proračun, s katerim je župan pozval občanke in občane, da podajo svoje pobude in predloge. Heferleta je zmotilo to, da svetniki niso bili seznanjeni s tem, kateri predlogi so bili upoštevani in kateri ne. Glede širitve Zdravstvenega doma Domžale pa je Heferle izpostavil, da mu način, s katerim se lotevajo tega projekta, ne vzbujajo preveč optimizma. Zanimalo ga je, v kakšni fazi so izdelani projekti, kako je dogovorjeno glede sofinanciranja z občinskimi soustanoviteljicami, kdo bo investitor in če so že tudi preostale štiri občine soustanoviteljice v svojih proračunih planirale sredstva za širitev zdravstvenega doma.

V nadaljevanju so svetniki podali še nekaj pripomb, predlogov in pobud, ki se jim zdijo smiselni, da bi se uvrstili v proračun. **Mag. Majda Pučnik Rudl** (SDS) se je dotaknila problematike brezdomcev in sanacije prehoda čez železniško progo pri železniški postaji v Jaršah, **Andreja Pogačnik Jarc** (LTD) bi želela, da se pri nakupih zemljišč upošteva tudi področje kulture, **mag. Branko Heferle** (LMS) bi želel, da se več sredstev nameni za pomoč na domu in institucionalnemu varstvu starejših, poleg tega pa je predlagal, da se besedilo odloka javno objavita in se o njih opravi javna razprava. **Kristina Hafner** (SD) je predlagala, da se več sredstev nameni varstvu vozačev, **Mateja Aleksandra Kegel** pa je predlagala povečanje sredstev Območni obrtni zbornici Domžale in Mladinskemu svetu Domžale. **Metod Marčun** (LMM) je med drugim predlagal izdelavo prometne študije, ureditev mirujočega prometa in oblikovanje celovite podobe občine, **Janez Avsec** (LTD) bi želel, da se več sredstev nameni društvom in za ljudi, **Ivan Pšag** (LMM) pa je predlagal povečanje sredstev za preventivne programe, v katere so vključeni mladi. **Mag. Bojan Arh** (Stranka Alenke Bratušek) je predlagal, da se pri oblikovanju proračuna upošteva predloge participativnega proračuna, v obzir pa naj se vzame tudi naraščajočo starejšo populacijo, **Robert Hrovat** (SDS) pa je predlagal, da se del proračunskih sredstev nameni nakupu nekdanje tovarne Univerzale. Pripombe, predloge in pobude svetnikov bo občinska uprava preučila do druge obravnave.

Svetniki so proračuna za leti 2020 in 2021 sprejeli s 26 glasovi za, nihče ni bil proti.

Seja se je zaključila s svetniškimi vprašanji in predlogi. □

Asov tradicionalni jesenski piknik

V soboto, 19. oktobra, je As Domžale Moto Center, d. o. o., Trzin pripravil tradicionalni jesenski piknik, namenjen predvsem motoristom in ljubiteljem bencinskih hlapov. Prijetno je bilo, zanimivo in poučno, vsako leto se več dogaja in obiskovalci se pripelejo iz vse Slovenije v vedno večjem številu po opremo, informacije in na prijetno druženje.

Vsako leto je rdeča nit varnost, saj so motoristi na cesti zelo izpostavljeni in še bolj odvisni od vremenskih pogojev in lastne presoje. Zato so svoje izkušnje, znanje in veščine delili z njimi reševalci motoristi in strokovnjaki za varno vožnjo iz AMZS Vranksko. Zagotovo je dobra oprema zelo pomembna

in vsak motorist si mora izbrati čelado po meri. Zato so veliko znamk predstavili na pikniku in obiskovalci so preizkusili, katera jim najbolj ustreza. Še več pozornosti je pritegnila italijanska ekipa Alpinestars, ki je predstavila revolucionarno zračno blazino za motoriste. Manjkala niso niti zaščitna oblačila in oprema za motocikle od Akrapovičevih izpušnih sistemov do alarmov, nastavkov za telefoniranje, različnih sedežev, čistil in še marsičesa.

Motoristi z veseljem primerjajo svoje dvokolesnike med seboj in radi preizkusijo tudi motorje drugih znamk, s čimer so jim tudi postregli. Pripravili so testne vožnje, ki so bile dobro sprejete in zanimive, še bolj za-

nimivi pa so bili pogovori z dirkači, ki so se zbrali. Prišli so enduro prvakinja Tjaša Fifer, cestna dirkača Marko Jerman in Tomaž Gulja, motokrosist Rok Virant, strokovnjak za cestne gorske dirke Leonard Mesojedec in še nekaj drugih znanih obrazov.

Omeniti velja tudi sejem rabljenih motornih koles, hitri servisni pregled motornih koles, izjemen outlet s popusti do 85 odstotkov in posebna darila, kot so lastnoročno podpisane kape, vizirji in torbe Marca Marqueza, žrebanja, zabavo in še kaj.

Prijetno je bilo in As Domžale Moto Center, d. o. o., Trzin kliče vsem motoristom in ljubiteljem motociklov na svidenje na pikniku prihodnje leto.

Starosta slovenskega alpinizma Tone Škarja v Domžalah

Kot napovedano pred poletjem, so se v jeseni nadaljevali gorniški večeri Planinskega društva Domžale – društva po meri gora. Na prvo jesensko srečanje je gostitelj Borut Peršolja povabil starosto slovenskih gornikov Toneta Škarjo (roj. 1937 v Mengšu), alpinista, gorskega reševalca, gorskega vodnika, publicista, pisatelja in fotografa, ter se z njim pred velikim številom obiskovalcev sprehodil po njegovi življenjski poti, ki obsega več kot polovico obdobja delovanja Planinske zveze Slovenije.

ja, ki je izhajal kar v 20.000 izvodih in ga je obogatil s pesmimi, tudi član uredništva Planinskega vestnika, pomemben član slovenskega dela nepalskega muzeja, publicist, avtor in soavtor številnih knjig, tudi avtobiografije Po svoji sledi Alpe – Kavkaz – Himalaja. Za dolgoletno predano delo je prejel številna, tudi najvišja priznanja planinske zveze, med njimi za življenjsko delo, Bloudkove nagrade, častni znak svobode Slovenije in druge.

Sam zase je Anton Škarja v pogovoru povedal, da se ni nikoli zaplezal,

ter skrbel, da se je s čim manj energije naredilo čim več. Spomnil je na pri srčno, prijazno in prijetno obeležitev 40-letnice vzpona na Everest v letu 1979, s sogovornikom sta se dotaknila usode komisije za odpravo v tuja gorstva, primerjala tudi današnje odprave, ki so mnogo številnejše, zelo specializirane, s strokovnjaki za posamezna področja, medtem ko je sam kot vodja združeval v sebi vrsto področij. Predstavil je svoja srečanja z najbolj znanimi alpinisti, ki so osvajali Everest, s sogovornikom pa nista pozabila niti na nesreče v gorah: veš, da se lahko ubiješ, verjameš pa, da boš živel naprej, pa tudi: moraš dolgo živeti, da spoznaš, kako kratko je življenje; na umrle prijatelje alpiniste, med njimi tudi Tomaža Humarja in Nejca Zaplotnika, ter njihov delež v zgodovini našega alpinizma. Prisluhnilo smo tudi mnenju o delu Planinske zveze Slovenije, ki ima zasluge, da ljudje radi hodijo v hribe, da je dobro organizirana, mu pa množičnost ni všeč, pohvalil pa je tudi Janjo Garenbret.

Starosta Anton Škarja ostaja področju, ki je oblikovalo njegovo življenjsko pot, zvest, tudi danes, spremlja delo, piše komentarje in je vesel uspehov pa tudi pohval, da je alpinistično srenjo držal skupaj, da so pod njegovim unikatnim vodstvom dosegali uspehe in da moramo biti nanje ponosni, starosti pa hvaležni za opravljeno delo. Najlepši so mu naši hribi, v najlepšem spominu mu ostaja Himalaja, pa zadnji (vsaj za enkrat) vzpon, ko se je počutil kot vpet v vesolje. Še vedno rad fotografira ljudi, v njihovem ozadju išče zgodbe in se veseli življenja. Srečno!

Pa še povabilo: dobrodošli 5. novembra 2019, ko se bo Borut Peršolja v Knjižnici Domžale na 79. gorniškem večeru o dediščini gora pogovarjal s Sašo Roškar.

VERA VOJSKA
FOTO: DOMZALEC.SI

Pogovor s Tonetom Škarjo je vodil Borut Peršolja iz Planinskega društva Domžale.

Sogovornika sta se spomnila začetka njegove ljubezni do gora, ki je oblikovala njegovo življenjsko pot in se začela z družinskim obiskom Velike planine v letu 1947. Drznost si je starosta pridobival z učenjem plavanja in vožnje s kolesom, otroštvo in mladost pa so oblikovali skrbni starši, pozneje ponosni na njegove uspehe v Himalaji. Starosta je član PD Kamnik, tudi član Gorske reševalne službe Kamnik, večkrat njen načelnik, pleza pa od leta 1956 in se je podpisal pod več kot 1000 vzponov v domačih in tujih gorah, med njimi več kot 30 prvenstvenih. Bil je vodja 18 alpinističnih odprav, opravljal pomembne funkcije v Planinski zvezi Slovenije, bil je urednik koledar-

vedno je verjel, da zmore, posebno če je nekdo pred njim že uspel. Bil je 'zihers', prepričan, da mu dobra orientacija in izkušnje, saj je dobro vedeti, kako so uspehi, tisti pred tabo, lahko pomagajo. Solo plezanje je včasih obsojal, danes pa meni, da ima veliko pozitivnih stvari, tudi prednosti, ob tem pa je poudaril, da je alpinist vselej odgovoren sam zase, vodja odprave pa bi moral misliti predvsem na druge, manj kako bo uspešen sam, veliko razmisleka pa zahteva tudi odločitev, ali vrh doseči za vsako ceno. Moč je črpal iz posebne ljubezni do narave, do gora, ki ga je spremljala tudi na njegovi poklicni poti, ki je v združeval energetiko z ljubeznijo do narave,

Dobrodelnost ne pozna meja

»Gentleman je moški plemenitih lastnosti in uglajenega vedenja. Gentleman se zaveda nevarnosti življenja in skrbi za svoj stas. Definicija gentlemana pa so pravzaprav gospodje, ki se vsako leto zadnje nedelje v septembru, zdaj že sedmič zapored, odpravijo v prefinjeni obleki in s prefinjenimi motocikli po poti od Ljubljane do Kamnika. Prav zaradi svojega videza pritegnejo prenekatere poglede, to je tudi ideja, saj želijo s svojim stasom in glasom opozoriti na moške bolezni, predvsem na razširjeno bolezen rak na prostati. Do svojega 75. leta starosti za rakom prostate zbolijo vsak peti moški, ob primerni preventivi pa je bolezen ozdravljiva in tu nastopijo dobrodelni motoristi.« je na kratko predstavil že sedmo dobrodelno akcijo, s katero so zbirali kar 3000 evrov za raziskovanje raka prostate, Andraž Kopitar, 7 seven customs.

In če se zadnje nedelje v septembru v Sloveniji zbere blizu 200 motoristov, ki s skupinsko vožnjo opozarjajo nase, predvsem pa na namen vožnje, se v svetu v več kot 90 državah na več kot 600 mestih zbere več kot 110.000 voznikov motociklov, ki so npr. v letu 2018 zbrali skoraj šest milijonov dolarjev, ki jih prejmejo ustanove po vsem svetu za raziskave boleznih rak prostate.

Štirje sveži 80-letniki med jutranjimi telovadci

Skupina Radomlje društva Šola zdravlja, ki šteje več kot 40 jutranjih telovadcev, med njimi je tudi veliko pripadnikov moškega spola, se vsako jutro

DGR Ljubljana 2019 se je tudi letos zadnje nedelje v septembru začel v Ljubljani, od koder so uglajeni vozniki in voznice motociklov vožnjo zaključili v Kamniku. Njihovo dobrodelnost so podprli znani obrazi (Ciril Komotar, znani vloger Komotar Minuta, nosilec olimpijske medalje Jure Košir, Moto GP komentator Gaber Kržišnik), donatorji, deležni so bili pozdravov županov lokalnih skupnosti, z njimi pa sodeluje tudi Društvo onkoloških bolnikov.

Dobrodelni dogodek, ki se povsod po svetu imenuje Distinguished Gentleman's Ride, je letos ob sodelovanju 190 voznikov na motociklih v Sloveniji za raziskave raka na prostati izbral skoraj 3000 evrov. Sončna nedelja pa je vsem pomenila prijetno druženje in veselje nad uspešno akcijo. Svetovno gledano, se je isti dan z istim razlogom v več kot 90 državah in več kot 700 mestih zbralo več kot 130.000 voznikov motociklov. Za enkrat se je nateklo že 5,5 milijona dolarjev donacij, ki jih bodo tudi letos prejele ustanove za raziskave rakavih obolenj po vsem svetu.

Za izkazano zaupanje se udeleženci letošnjega DGR vsem lepo zahvaljujejo in vabijo vse, ki bi želeli: Nasvidenje tretjo nedeljo v septembru 2020.

VERA VOJSKA
FOTO: DGR

radomeljski telovadci tudi dobri pevci, so ob spremljavi harmonike prepevali, marsikdo, ki so ga zasrbele pete, pa se je tudi zavrtel.

zbere na prijetni lokaciji ob reki Kamniški Bistrici, kjer si najprej voščijo dobro jutro, potem pa se dobro razgibajo na svežem zraku. Poleg jutranje telovadbe radomeljske telovadce družijo tudi medsebojna povezanost in prijateljski, velikokrat pa se znajo skupaj tudi povseliti.

Razlog za veselje in slavlje so imeli v petek, 11. oktobra, saj so kar štirje njihovi člani v minulih dneh dopolnili 80 let. Po jutranji telovadbi 1000 gibov, je sledil še družabni del, saj so slavljenci Elza Hribar, Vinko Pele, Dobrivoj Ilič in Viktor Kren poskrbeli, da so nazdravili in povselili. Ker pa so

Vsi zbrani so slavljencem, ki so jim vzor, saj se redno udeležujejo jutranje telovadbe, čestitali in jim zaželeli veliko zdravja. Čestitkam slavljencem se pridružujemo tudi mi!

MIHA ULČAR
FOTO: MATIJA ŽITKO

NOVICE

Spominska slovestnost v Dolenjah

Zveza združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Slovenije je 29. septembra pripravila spominsko srečanje na kraju, kjer so gestapovci, policisti in raztrganci pobili devet domačinov in tri partizane.

je hišo za partizani zgodaj zjutraj pospravila, da se ob hajkah komu ne bi zadelo sumljivo.

Desetega januarja zvečer je bilo v Goleževi domačiji 12 borcev. Ob osmih zvečer je začelo pokati. Borci, ki so se

ter. Od družine je ostal samo sin Štefan, ki je živel pri maminih starših v Zagorici. Po koncu morije so izropali domačije in zažgali vsa poslopja. Hitro so zagorela, saj so bila krita s slamo. Ko so vaščani prišli na pogorišče, so našli samo zoglenela trupla.

A kalvarije še ni bilo konec. Nemci niso dovolili niti pogreba niti umrlih pokopati na pokopališču. Po večdnevem moledovanju so privolili, da Kosmatinove in Stegnarjeve pokopljejo na rovskem pokopališču. Oprekali pa so jim cerkveni pogreb, čeprav je šlo za iskreno verne ljudi. Malo tolažbe svojcem je pomenilo, da je bil na Rovah tisti dan še en pogreb in je župnik lahko sočasno pospremil v večnost vse mrtve. Tega niso bili deležni pobiti partizani. Pokopali so jih v Radomljah za cerkvenim zidom.

Ob 75-letnici so Franci Gerbec, Mohor Podbevšek in Jaka Gerbec poskrbeli, da se je spomin na tragične dogodke zapisal v drobni knjižici. Za dostojno in pietetno slovestnost so poskrbeli praporščaki in častna enota Zveze slovenskih častnikov Domžale, recitatorki Janka Jerman in Tina Jerman ter Moški pevski zbor Radomlje. Venec k spomeniku so položili Marija Majhenič v imenu domžalskega in območnega odbora Zveze borcev, Uroš Lipovšek v imenu radomeljskega in Simon Kosmatin v imenu domačinov.

BESEDILO IN FOTO: IGOR LIPOVŠEK

Do 11. januarja 1944 so na mestu, kjer je zdaj spomenik, v gozdnem prehodu s prevojske na rovsko stran, stale tri hiše: Anderletova, kjer so se pisali Kosmatin, Stegnarjeva, po kateri se je zaselek imenoval, in Goleževa. Goleževa ni bila stalno naseljena in so jo partizani, terenci in kurirji uporabljali za tako imenovano Bazo 9. Kadar so se v njej sestali, so pri Stegnarju vzeli ključ, Stegnarjeva Marička pa

umaknili na prevojsko stran, so se rešili, Albin Kočar z Rov, Ignac Ves iz Mengša in Franc Zavrl z Vinj, ki so se umikali na rovsko stran, so padli. Ko je bila borba končana, so se okupatorji spravili na sosednji domačiji. Pobili so vse. Nekako je uspelo zbežati le ranjeni Stegnarjevi Vidi. Soldateska je ubila njenega moža, svakinjo in dvetletnega sina. Pri Anderletovih so ubili tri otroke, njune starše in staro ma-

Lepo je deliti

Območno združenje Rdečega križa Domžale v sodelovanju s krajevnimi organizacijami RK, ki dobro poznajo območja, na katerih pomagajo s prostovoljnim delom, skuša blažiti probleme socialno ogroženih, hkrati pa z drugimi aktivnostmi uresničuje svoje poslanstvo. Tudi v oktobru oziroma septembru tako ni manjkalo aktivnosti. Naštetimo nekatere pomembnejše:

V občini je v začetku oktobra potekala tradicionalna zaščitno-reševalna vaja, na kateri je sodelovala tudi ekipa Prve pomoči Območnega združenja RK Domžale, ki je del sistema za-

ščite in reševanja v naši občini. Pridno dela tudi krajevna organizacija Rdečega križa na Krtini. Pred kratkim so ob odprtju novega Športnega parka Nartin na stojnici pridna dekleta delila literaturo in seznanjala obiskovalce z aktivnostmi te humanitarne organizacije.

V oktobru je bil tudi svetovni dan oživiljanja, ob katerem so tudi letos potekali številni dogodki, izobraževanja in delavnice, s katerimi nevladne organizacije razbijajo tabuje pred strahom pri oživiljanju. Posebno pozornost v letu 2019 so namenili otro-

kom in mladostnikom s posebnimi potrebami, ki so že vrsto let vključeni v različna usposabljanja temeljnih postopkov oživiljanja. Slovenski reanimacijski svet in Rdeči križ Slovenije že četrto leto zapored obeležujeta Svetovni dan oživiljanja z namenom, da bi si ljudje med seboj pomagali, takrat ko je pomoč najbolj potrebna: namreč 60 odstotkov srčnih zastojev se zgodi v bližini sorodnika ali prijatelja.

16. oktober je Svetovni dan hrane. V tem času Rdeči križ Slovenije s humanitarno akcijo Drobtnica posebno pozornost namenja socialno ogroženim osnovnošolcem. Prostovoljci in mladi člani RK v okviru 43 območnih združenj Rdečega križa Slovenije so tudi letos spodbujali čut ljudi za vrednote humanosti in solidarnosti. Tem vrednotam je bil namenjen tudi 17. oktober – svetovni dan boja proti revščini. Tudi revščina namreč vpliva na življenja mladih, saj ta v Sloveniji še vedno prizadene okoli 12 odstotkov mladostnikov. Ena izmed temeljnih vrednot Rdečega križa Slovenije je solidarnost. Spodbujanje solidarnosti in medsebojne pomoči krepi družbene vezi in pomaga premagovati vsakdanje stiske. Območno združenje Rdečega križa Domžale je tako v oktobru organiziralo Drobtnico v Sparu v Arkadia centru. Učenci OŠ Roje so na posebni stojnici menjali kruh in izdelke za prostovoljne prispevke za šolski sklad. Kruh je v dogovoru z RKS daroval Spar. Vsem sodelujočim iskrena hvala!

Lepo je deliti in še lepše pomagati je bilo v času med 14. in 20. oktobrom geslo Tedna dobrotelnosti RKS na TV Slovenija, ki je potekalo pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja. Med tednom humanitarnosti ste lahko po svojih močeh prispevali, da bo za nekoga v vaši bližini svet lepši, kot je zdaj. Vsak osmi prebivalec Slovenije je še lani živel v revščini, med upokojenci pa kar vsak peti. Statistika za zadnje desetletje pravi, da je vsako leto pomoč v eni od humanitarnih organizacij poiskal vsak sedmi prebivalec Slovenije. V Rdečem križu Slovenije so samo lani pomagali vsakemu petnajstemu med nami.

Vsem, ki ste sodelovali v akciji Lepo je deliti, iskrena hvala.

VERA VOJSKA

Četrtek, 14. november ob 18.00

uglasbena poezija

KONTRABANT IN RAZKRITE PESMI

KONTRABANT, FERI LAINŠČEK, BENČE LAJOS, KAREL TURNER in BÉLA SZOMI KRALJ

www.kd-domzale.si
T (01) 722 50 50

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

CZM
center za mlade domžale

V CENTRU ZA MLADE NOVEMBRA POGAJA

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

FRANCOŠČINA, TORKI, 17:00 - 18:30 **ZAČNEMO 5. 11.**
Parlez vous francais?
Razpisujemo začetni in nadaljevalni tečaj, katerega bomo izvedli je odvisno od števila prijav.
Vodi: Tanja Manigoda Stanojevic, dipl. prof. francoskega jezika in književnosti

ŠPANŠČINA, srede, 18:00-19:30 **ZAČNEMO 6. 11.**
V CZM bomo znova jezikali po špansko!
Razpisujemo prijave za začetni in nadaljevalni tečaj. Izvedel se bo tisti, za katerega bomo prijali več prijav.
Vodi: Irena Grmek, uni. dipl. hisp. in soc. kulture.

Tečajji so namenjeni mladim med 15. in 30. letom.
Tečaj obsega: 30 ur / 15 srečanj
Cena: 45€ ob minimalno 6 udeležencih

Mandale – Ustvarjalne delavnice za mlade

Na delavnici boste korak za korakom ustvarjali slikane mandale na papir, spoznali tehniko slikanja akril, barvanje mandal in okrasili mandale z barvnimi kamni.
Delavnice bodo sestavljene iz 4 srečanj, ki bodo potekala ob petkih: 8., 15., 22. in 29. november, ob 18. uri.
Število udeležencev: 4 do 10
Delavnica je brezplačna in namenjena mladim do 30 let.
Vodi: Urška Grošelj, akademska restavratorka

DELAVNICA NARAVNE KOZMETIKE: 7.11.2019, 18:00-20:00

Vabljeni na novembrsko delavnico naravne kozmetike, na kateri si boste lahko izdelali kremo za obraz, za zaščito obraza pred mrazom.
Delavnico vodi Anja Vrhovec, dipl. kozmetologinja.
Delavnica je namenjena mladim med 15. in 30. letom in je brezplačna.

PREDAVANJE ZA STARŠE

Predava: Lidija Bašič Jančar, terapevtka zakonske in družinske

4.11.2019, 18:00-19:30: Kako vzgajati brez dram in nasilja?
Na predavanju bomo pogledali kako doseči, da se starš ob otroku pomiri, najde sočutje do sebe brez krivde ter nato najde sočutje tudi do svojega otroka. Predvsem pa se bomo dotaknili rahločutne, varne in zavestne vzgoje.

18.11.2019, 18:00-19:30: Dober partnerski odnos kot osnova za zdrav razvoj otrok
Na predavanju se bomo dotaknili vprašanj: Kaj pomeni navezanost v partnerskem odnosu? Kako do globokih in varnih medosebnih odnosih, ki nam edini dajejo stik, povezanost in pristnost?

MEDNARODNA KAVARNA: 21.11.2019, 18:00-20:00

Te mikajo mednarodne priložnosti in bi se želel vključiti v mladinske izmenjave? Pridi v družbo mladih in pridobi informacije ter izkušnje s prve roke! Predstavili bomo priložnosti, ki jih mladi lahko izkoristite v sklopu programov Erasmus+: Mladi v akciji in Evropska solidaritna enota. Poglepetali boste z udeleženci mladinskih izmenjav in prostovoljskih programov in tako s prve roke izvedeli, kakšne izkušnje so pridobili in zakaj bi tudi vam priporočili, da izkoristite mednarodne priložnosti za mlade.

Medgeneracijska delavnica: VOLNEN NAKIT

21.11.2019, 17:00-20:00

Na delavnici se boste seznanili s tehniko mokrega polstenja (filcanja), kjer boste iz kvalitetne mikane volne s pomočjo mila in vode ustvarili polst, iz katerega se izdelava unikaten nakit, primeren tudi za prihajajoča obdarovanja.
Vodi: Rada Kos
Cena delavnice: 10€, mladi do 30 let 5€, (otroci v spremstvu staršev brezplačno)

ZBIRAMO PRAHOLOVCE

za prednovoletni dobrodelni boljšjak, od 2. do 5. decembra

Imate doma stvari, na katerih se vam nabira prah in jih ne potrebujete več. a so še primerne za darila? Zbiramo praholovce za dobrodelni boljšjak.
Praholovce zbiramo vse do začetka boljšjaka, do 29.11.
Vsi prispevki bodo namenjeni Maticu, ki je v prometni nesreči izgubil nogo, za nakup športne noge s katero bo lahko nadaljeval s svojo športno aktivnostjo.

PILATES: torki 18:00-19:00 Vodi: Maša Saksida, inštruktorica pilatesa in maserka
JOGA: srede, 19:00-20:00 Vodi: Maja Maselj, učiteljica joge
FOTO DELAVNICE ZA OTROKE: 18:00 Vodi: Klemen Brumec, fotograf
FOTO DELAVNICE ZA OTROKE: 18:00 Vodi: Klemen Brumec, fotograf
USTVARJALNE DELAVNICE: srede, 14:30-20:00 Vodi: Mateje Absec
SVETOVALNICA ZA MLADE

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.
Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

Estonska delegacija na delovnem obisku v CČN Domžale - Kamnik

Direktorica Marjeta Stražar in vodja laboratorija Marjetka Levstek sta toplo sprejeli člane estonske delegacije.

Zadnji teden v septembru je Slovenijo obiskala 40-članska gospodarska delegacija iz Estonije, ki si je v Študi podrobno ogledala **zmogljivosti Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik**. Goste iz Estonian Waterworks Association (EVEL), Estonskega združenja podjetij za vodo ter kanalizacijo, v katerega je vključenih 96 podjetij, od tega kar 41 čistilnih naprav, sta v prostorih CČN toplo sprejeli **direktorica dr. Marjeta Stražar** in **vodja laboratorija dr. Marjetka Levstek**, ki sta v nadaljevanju podrobno predstavili nadgradnjo ter delovanje čistilne naprave, na kratko pa orisali tudi ostale, zlasti izobraževalne dejavnosti, ki jih izvajajo v JP CČN Domžale - Kamnik. Odgovarjali sta tudi na številna zastavljena vprašanja, povezana bodisi z realizacijo novih investicij za čiščenje odpadnih voda ali pa s formi-

Vodja laboratorija dr. Marjetka Levstek in Pille Aarma, generalna direktorica estonskega združenja EVEL.

ranjem cen za obdelavo industrijskih tekočih odpadkov.

Direktorica **Marjeta Stražar** in vodja laboratorija **Marjetka Levstek** sta toplo sprejeli člane estonske delegacije.

Generalna direktorica združenja **Pille Aarma** je povedala, da je Slove-

nija že šesta država, ki so jo obiskali z namenom, da preverijo, kakšne prakse uporabljajo drugod pri koriščenju evropskih sredstev, namenjenih novim investicijam v zmogljivosti in opremo, obenem pa bi radi pridobili še več koristnih nasvetov, kako upravljati to področje v državi v okviru EU v naslednjem finančnem obdobju 2019–2024.

V Sloveniji so si v petih dneh na priporočilo Zbornice komunalnega gospodarstva pri GZS poleg Centralne čistilne naprave Domžale - Kamnik ogledali še več tovrstnih zmogljivosti v Mariboru in Ljubljani ter sežigalnico blata (RCERO) v Celju, saj se tudi v Estoniji srečujejo s težavami na področju ravnanja z blatom iz čistilnih naprav.

FOTO: ARHIV CČN DK IN PETER HUDNIK

Kaj je skolioza in kdaj imate eno nogo krajšo?

Gre za ukrivljenost hrbtenice v lateralni, torej stranski smeri, kjer odklonov ne bi smelo biti. Skolioza je lahko prirojeno stanje ali pa gre za t. i. funkcionalno skoliozo. Prirojeno skoliozo načeloma imenujemo strukturna, saj gre za dejanske spremembe v hrbtenici – vretencih, ki so lahko neenakomerno raščena in je en del vretenastega telesa višji od drugega. Na tak tip skolioze je težje vplivati, vendar je operativni poseg primeren samo, kadar so težave res velike.

Vendar gre pri skoliozi najpogosteje za prej omenjeno funkcionalno skoliozo. Pri tem tipu skolioze ne gre za prirojeno deformacijo hrbtenice, pač pa za neenakomerno nevro-mišično tenzijo, ki zamika medenico ali pa hrbtenico. Le-ta ni posledica genetike, pač pa asimetričnih obremenitev v življenju ali športu. Mnogo športnikov iz asimetričnih športov ali pa raznih enostransko obremenjenih poklicev razvije ta tip skolioze. Pogosto vam bodo tudi diagnosticirali krajšo nogo, vendar je najpogosteje vzrok za krajšo nogo prav v mišični asimetriji v trupu, ne pa v zares krajši nogi.

Pogosto funkcionalna skolioza povzroča večje težave in bolečine kot prirojene strukturne skolioze, ker je tam hrbtenica že prilagojena deformaciji, a da se jo odpraviti. Narediti je treba prav poseben program vaj, s katerimi lahko izenačujemo oziroma izničujemo krivini iz obeh strani. Odvisno je, kje so težave nastale – v ledvenem delu ali v predelu prsne hrbtenice.

Pri skoliozi človek izgubi občutek, kaj je to normalna krivina hrbtenice. Možgani se navadijo, da 'grd' položaj sprejmejo kot normalen. Zato je na začetku potrebno veliko koncentracije pri sami izvedbi, saj ne treniramo samo mišic, pač pa učimo telo, da vzpostavi nov položaj kot normalen. Najprej nastavimo primeren položaj in ga treniramo predvsem pri nizkih obremenitvah, da dobimo občutek, saj želimo izenačiti prav mišično tenzijo.

Ne ustrašite se svojih skoliotičnih krivin. Pustite si pomagati in obrnite se na strokovnjake, mehanike hrbta v kinezološkem centru.

Jesen vabi v Arboretum Volčji Potok

Poletno vreme se je poslovilo in jesen je prinesla nižje temperature, ki so ravno prave za sprehode po parku, so zapisali v povabilu za obisk arboretuma tudi v novembru. Čudovite barve vas spremljajo po vseh poteh, tudi nekatere prireditve in delavnice bodo v novembru popestrile vaš obisk, še vedno pa lahko obiščete nekatere razstave in projekte, ki jih v Arboretumu Volčji Potok ne manjka v nobenem letnem času. Tako so vas v oktobru na vsakem koraku spremljale buče, ob skoraj vsakodnevno zanimivem programu, kjer so posebno skrb namenili dnevom evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine, še vedno vabi odprta vrsta razstav, ki si jih lahko ogledate

ti adventne venčke. Unikatne venčke boste izdelali iz naravnih materialov in jih okrasili z naravnimi dodatki. Ves material za venčke bo pripravil Arboretum Volčji Potok, venčke pa boste lahko odnesli s seboj domov.

Že zdaj pa vas vabijo v arboretum v okviru projekta Praznič, ko vam bodo v mrzlih zimskih dneh, zavutih v zgodnjo temo, drobne novoletne luči pričarale skrivnostno vzdušje in spomnile na čarobnost decembrskega časa. Tudi obrisi arboretuma si bodo nadeli praznično podobo. Okrasilo jih bo na tisoče luči, ki preženejo zimski mrak in razžarijo srce. Zapustite mestni vrvež in izkusite spokojnost zimskega parka, ovitega v novoletno okrasje.

tudi v novembru, niso pa pozabili niti na vaše ljubljence, saj imajo od srede oktobra kužki svoje migimigi igrišče. Samonikli šipki in njihovo okrasno potomstvo je razstava za vse ljubitelje vrtnic. Razstava bo med 21. oktobrom in 18. novembrom gostovala v Medgeneracijskem centru Gaber Loška dolina.

In kaj napovedujejo za november? V soboto, 9. novembra, vas vabijo na strokovno predavanje in delavnico vzimovanje vrtnic, 17. novembra se boste pod strokovnim vodstvom podali na ornitološki spehod, že 23. novembra pa vas bodo učili izdelova-

Tako ste 3. decembra ob 11. uri pa vabljeni v učilnico Pristave na literarno dopoldne Ta veseli dan kulture – z društvom Lipa Domžale. Ob obletnici rojstva Franceta Prešerna se boste posvetili prozi in poeziji, ki jo ustvarjajo člani društva Lipa Domžale. Avtorji bodo s poslušalci delili svoje zgodbe in pesmi, v katerih se zrcalijo čustva, modrosti, igrivosti, grenke in sladke izkušnje življenja. Vabljeni vsi ljubitelji kulture, da se pridružite in prisluhnete, lahko pa tudi sami preberete svoje zgodbe ali pesmi. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

V Domžalah si radi vzamemo čas za zdravje in gibanje

Že tradicionalno smo v želji po večjem osveščanju javnosti tudi letos v Domžalah pripravili javno prireditev s sloganom Čas za zdravje in gibanje v Domžalah. Prireditve smo pripravili v sodelovanju z Občino Domžale ter Zavodom za šport in rekreacijo Domžale.

V četrtek zvečer, 10. oktobra, se je ob Svetovnem dnevu duševnega zdravja v Knjižnici Domžale odvijalo predavanje na temo Stres in izgorelost – miti in resnice, ki ga je izvedla **Daniela Fiket, spec. psihiatrije**.

V petek dopoldan, 11. oktobra, smo v Športno dvorano Domžale povabili lokalna društva, ki so povezana z zdravjem in gibanjem. Vsak udeleženec je imel možnost izvedbe različnih meritev: kostne gostote, pljučne funkcije, krvnega sladkorja, krvnega pritiska, analize telesne mase ter testiranja telesne pripravljenosti Ali sem fit? Vsako izmed treh društev, namenjenih gibanju (**Šola zdravja, KinVital in Društvo Leteča želva**), je poleg predstavitve ob polnih urah izvedlo 15 minutno aktivno vadbo za udeležence. Na delavnici Temeljni postopki oživljanja z uporabo AED, je imel vsak

posameznik možnost aktivne udeležbe ter uporabe AED defibrilatorja na lutki. Pri predstavitvi državnih presejalnih programov **Svit, Zora in Dora** so kolegi iz inštituta promovirali preventivne programe in pomen vključevanja in odzivanja na vabila.

Vsem udeležencem smo individualno interpretirali vse pridobljene rezultate in jih ob morebitnih odstopanjih napotili do osebnega zdravnika. Udeležba in zanimanje ljudi je bilo veliko, kar kaže, da je skrb ljudi za svoje zdravje velika, še preden nastopi bolezen.

Preventivni programi so v zadnjih letih nadgradili že obstoječe zdravstveno-vzgojne delavnice z novimi vsebinami ter daljšim časovnim razponom, kjer ima posameznik večjo možnost, da počasi ozavešča vsebine, ki mu pomagajo pri spremembi življenjskega sloga.

V zadnjih letih se je starostna meja udeležencev zdravstveno-vzgojnih delavnic precej zmanjšala, k čemur so zagotovo prispevale referenčne ambulante, ki vabijo vse ljudi po 30. letu na preventivne preglede. S čimprejšnjim

odkritjem morebitnih dejavnikov tveganja in napatitvijo v zdravstveno-vzgojni center v nadaljnjo obravnavo damo človeku priložnost in možnost, da pravočasno naredi nekaj za svoje zdravje.

V letošnjem letu smo se v Zdravstveno-vzgojnem centru odločili, da se s promocijo delavnic, ki jih izvajamo, približamo ljudem v njihovem lokalnem okolju. Na ta način omogočimo slehernemu posamezniku, da se lahko udeleži predavanj in prepozna možnosti, ki jih ponujamo. Spomladi smo jih izvedli v Mengšu in Moravčah, še v tem mesecu pa jih bomo izvedli v Trzinu. Poimenovali smo jih Festival zdravja in odziv nanje je bil nad pričakovanji.

Za letošnji dogodek Čas za zdravje in gibanje v Domžalah gre zahvala **Občini Domžale** ter Zavodu za šport in rekreacijo, ki sta nam stopila naproti z oddajo in ustrezno ureditvijo prostora za izvedbo dogodka, ter **Catering Koren**, ki nas je že tretje leto zapored razvajal z okusno pripravljanimi obroki.

Največja in iskrena zahvala gre celotnemu timu zaposlenih v Zdravstvenemu domu Domžale za strokovno in prijetno sodelovanje, ki nas na vsakem dogodku poveže na poseben način, kar je za delo, ki ga izvajamo, zagotovo izjemnega pomena. Zahvala tudi kolegom iz Centra za krepitev zdravja Nova Gorica, s katerimi redno sodelujemo pri izvedbi večjih dogodkov.

Naj z mislijo o tem, da skupaj spreminjamo miselnost ljudi, jim pomagamo spreminjati življenjski slog in ga ohranjati, obelodanim današnja doživetja, ki nas tako sodelujoče kot obiskovalce napolnijo z občutkom, da delamo dobro.

Andreja Heine, vodja Zdravstveno-vzgojnega centra, Zdravstveni dom Domžale

FOTO: MIHA ULČAR

REHABILITACIJE	HRBTENICA	VADBA ZA STAREJŠE
 Vadba prilagojena starijim.		
Ulica Antona Skoka 2, Domžale	Tel: 040 155 556	E-mail: info@kinvital.si

NOVICE

Delo pridnih rok se na ogled postavi

Skupina za ročna dela v okviru Župnije Vir je že večkrat presenetila z razstavo del, ki jih ustvarjajo njihove članice, tudi kakšen član je vmes, tokrat pa so se odločile, da v dvorani župnije pripravijo razstavo gobelinov in vezenin ter jo namenijo tudi rožnovenski Materi božji, ki praznuje v oktobru. Ob tem so razstavile tudi nekaj različnih rožnih vencov, Joži Kuštrin pa je posebej predstavila tudi brežjansko Marijo. Pa še za eno spremembo so se odločile: povabile so farane in faranke, da na razstavo prinesejo izdelke svojih pridnih rok, in bile prijetno presenečene, ker se je njihovem vabilu odzvalo veliko število pridnih rok, ki kažejo, kako ustvarjalni so ljudje, kako spretni so, kako koristno preživljajo čas in kako jim ročna dela pomenijo tudi veselje za dušo. Njihovo ustvarjalnost in pridnost je ob odprtju razstave, ki je po njegovem mnenju povezala krajane in krajanke, pohvalil tudi župnik Aleksander Urek, ki se mu organizatorke zahvaljujejo za pomoč.

Organizatorica tokratne razstave Jožica Kuštrin je pohvalila vse, ki razstavljajo različne vezenine. Mnogi od čudovitih izdelkov, ki so jih naredile spretno in pridne roke, so doslej lepšali le življenja njihovih izdelovalcev, na razstavi, odprti 5. in 6. oktobra 2019, pa so poželi mnogo občudovanj, hkr-

Med drugimi so razstavljali: Marija Sušnik, Jožica Kuštrin, Davorin Joger, Mili Limoni in Marija Ratkovič.

ti pa so čudovite ročno izdelane vezenine mladim pokazale, kako je mogoče ustvarjalno preživljati prosti čas – tudi brez računalnikov in telefonov.

Posebne pozornosti so bili na razstavi deležni številni gobelini, ki lepšajo življenje Davorinu Jogeru že več kot dve desetletji, zato ni nič nenavadnega, da se je v njegovem ustvarjalnem dnevniku znašlo že skoraj 80 čudovitih posnetkov gobelinov. Za večje porabi kar nekaj sto ur, za manjše nekaj manj, značilnost njegovih čudovitih pravih umetnin pa je, da so prav vse unikatne, saj njihovo osnovo nariše po motivih sam in poskrbi, da so skupaj z okvirjem čudovita celota.

Med gobelini se tako znajdejo umetniška dela najbolj znanih svetovnih slikarjev, čudoviti pa so tudi motivi, ki jih ustvarjalec v naravi najde sam.

Kot so mi povedali razstavljalci, si je razstavo prišlo ogledat veliko obiskovalcev, ki so bili navdušeni nad vidnim, najbrž pa se bo kdo med njimi tudi odločil, da prime za šivanko, vdele sukanec in se loti katerega od ročnih del. Skupini za ročna dela, ki se sestaja vsak petek v prostorih Župnije Vir ter vsem razstavljalcem iskrene čestitke za čudovit prikaz gobelinov in vezenin ter tudi v prihodnje veliko prijetnih trenutkov ob ročnih delih.

VERA VOJSKA

KOLUMNNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

»DRAGA MOJA HČI ...«
IN USTVARJALNOST

»Draga moja hči! Ko boš velika, želim, da boš pogumna, neodvisna in suverena. Dokler pa si še otrok, pričakujem od tebe, da si pasivna, ubogljiva in prilagodljiva.« (cartoonstock.com). To satiro sem našla, da spodbudim k razmišljanju, koliko otroške razigranost starši zmoremo prenesti.

O ustvarjalnosti govorimo. O temeljni potrebi človeka in gonilni sili človeštva. Zgornji stavek nam je še kako poznan, vendar je protisloven. Zakaj? Poglejmo ... Vsako obdobje v razvoju otroka je naravno in nujno potrebno. Lahko rečemo, da imamo v življenju tri najpomembnejša obdobja oziroma tri najpomembnejše vrste odnosov, v katerih imamo izreden potencial lastnega razvoja in kreativnosti: odnosi s starši in vrstniki v času otroštva in mladostništva, partnerstvo in starševstvo. Če zaobjamemo otroštvo, se prav v času prve trme in mladostništva možgani intenzivno razvijajo, kar je navzven opaziti kot spremenjeno vedenje, osamosvajanje, izražanje lastnih potreb in ločevanje od staršev. Torej imata prav ti dve obdobji v razvoju poseben pomen, čeprav sta za starše dostikrat naporni, saj se tudi oni srečujejo z intenzivnimi občutki znotraj sebe. V teh dveh obdobjih so otroci in mladostniki najbolj raziskovalni, kreativni in inovativni. Tako v času prve trme intenzivno raziskujejo okolje, opazujejo, hočejo, zahtevajo in se oddaljujejo od staršev. Takrat se zelo intenzivno pojavlja tudi prvi NE staršem. Pravzaprav je teh NE-jev kar veliko, kar je seveda nujno in potrebno, da otroka zavarujemo pred nevarnostmi in mu podajamo jasna sporočila, kaj je prav in kaj ne. V tem obdobju otrok začne razvijati svojo ustvarjalnost in kreativnost, vse ga zanima, vse bi rad pogledal, raziskal in se vsega dotaknil. Če je v tem sprejet in bodo starši znali razmejiti med tem, da je nesprejemljivo le določeno otrokovo vedenje (npr. metanje smeti po tleh), a je ob tem otrok kot osebnost še vedno v redu. Žal se dostikrat zgodi, da starši vedenje in osebnost združijo (npr. pacek si, ker mečeš smeti po tleh). Otrok dobi sporočilo, da ga določa tisto, kar je storil, ter da je zato on sam slab. Rajše se odpove svoji kreativnosti, kot da bi bil slab, grd in za starše nesprejemljiv. V tem obdobju, ki ga lahko imenujemo tudi obdobje kritičnega zorenja možganov, se zgodijo nastavki za vse otrokove poznejše kreativnosti in ustvarjalnosti. Torej ravno v času prve trme (starost 2,5–3,5 let) ter v času mladostništva se z največ energije in zagnanosti razvija potencial osebnostnega razvoja in vključevanja v odnose. Če starši otroka in mladostnika takrat preveč zatirajo, mu zatrejo tudi temeljno potrebo po izražanju. Izražanje pa je podlaga za umetnost, ustvarjalnost in kreativnost.

Kaj človeka vodi v ustvarjalnost? Zakaj smo radi ustvarjalni? Pri delu mi je vedno merilo, ali imam po neki opravljeni stvari več ali manj energije oziroma kako se po tem počutim? Izžeto, izčrpano ali vzneseo in radostno? Ugotovila sem, da se energija in pozitivni občutki vselej pojavijo, ko v neki stvari uživam in ko to pozitivno energijo lahko prenesem tudi na druge ljudi, ali preprosteje – ko imajo od tega tudi drugi kakšno korist. Tok ustvarjalnosti se prenese na druge ljudi tako, da nekaj, kar jim dam, vsakodnevno uporabljajo, in sicer tam, kjer so človeške potrebe najmočnejše. Ideje vodijo v ustvarjalnost in moja gonilna sila pri tem je, da v določenem trenutku naredim najboljšo, kar intenzivno čutim, in to mi da neverjetno strast. Strast do tega, kar počnem, nam podari energijo in moč za naprej. In če še razmišljamo, da je to,

kar dajemo naprej, dobro za prihodnost sveta in družbe, v kateri živimo, je prav podarjanje znanja in izkušene sposobnosti, za katero smo lahko hvaležni.

Vznesenost ob ustvarjanju je stanje, ko pozabimo na skrbi, se ne menimo za drobne zadeve, ki nas bremenijo, torej nepomembnosti našega vsakdana. Ko je storilnost na vrhuncu, se ne ukvarjamo z uspehom ali s porazom, temveč se preprosto prepustimo užitku, ki nas ob ustvarjalnosti preveva.

Sama prav občudujem kreativne in inovativne ljudi, ki imajo neverjetne ideje in pogum, da o njih govorijo in jih uresničujejo. Žal mi je za ljudi, ki kreativnosti ne izživijo in ki sploh več ne čutijo, kako prikrajšani so za te občutke in novonastalo energijo. Občudujem mlade ljudi, še posebno mladostnike, ki s tako vnemo in neverjetno pametjo

« Vznesenost ob ustvarjanju je stanje, ko pozabimo na skrbi, se ne menimo za drobne zadeve, ki nas bremenijo, torej nepomembnosti našega vsakdana. Ko je storilnost na vrhuncu, se ne ukvarjamo z uspehom ali s porazom, temveč se preprosto prepustimo užitku, ki nas ob ustvarjalnosti preveva.

izumijo kaj novega ali pa filozofirajo o družbenih vprašanjih, vrednotah in idealih. Odrasli smo dostikrat ujeti v nekih kalupih, delujemo po nekih smernicah in kar pozabimo na izražanje. Mladostniki nas s svojimi vprašanji in dostikrat s svojo jezo spravijo ven iz teh okvirov, kar je dobro. Osamljenost v času mladostništva zavira delovanje in razvoj možganov, ubija povezave med nevroni in zmanjšuje integracijo (povezavo med možganskimi centri). Zelo veliko ločitev se zgodi ravno v času, ki je eden od otrok v obdobju mladostništva. Z zanesljivimi znanstvenimi raziskavami je dokazano, da so ločitve v tem obdobju v visoki korelaciji z osamljenostjo zakoncev v času njihovega mladostništva. Občutki osamljenosti iz otroštva se pri starših znova prebudijo, ko so mladostniki njihovi otroci. Ob občutkih osamljenosti težko zaupaš, poiščeš bližino, si na razpolago in verjameš, da je nekdo tam zate. Temeljni občutek, da si za nekoga pomemben in potreben, je izničen, če se ukvarjaš s tem, da si sam in tako zelo nepomemben ter da ni nikogar, ki bi te v stiski prestregel in vprašal: »Kako si?« Ostajajo le žalost, preztost in bolečina. Ob ločitvi se ti občutki ponovijo.

Treba je verjeti, da v odraslosti, ko se znajdemo v naslednjih dveh pomembnih odnosih, torej starševstvu in partnerstvu, začnemo verjeti, da so ob nas drugačni ljudje z drugačnim načinom razmišljanja, kot smo ga bili morda vajeni. Tako se nam odpre drugačen pogled na svet in novi odnosi, a le, ko si dopustimo, da ob svojih otrocih lahko sledimo le njihovem naravnemu razvoju in jih ne primerjamo. Sledimo njihovim potrebam in se odzivamo nanje. Ker se pri pridnih in pasivnih otrocih (pa četudi bi ob njih starši imeli več miru in časa) njihova kreativnost in umetnost ne bosta nikoli razvili in izrazili, vsaj ne v takšni meri, ki bi človeka zadovoljili na dolgi rok. □

Smrt nedolžnega očeta naj bo otrokom sveta

Besede iz naslova Smrt nedolžnega očeta naj bo otrokom sveta je Vencelj Perko, eden izmed treh aktivistov Osvobodilne fronte, ki so jih domobranci ustrelili 20. septembra 1944 za Šumberkom, v noči pred ustrelitvijo zapisal na steno zapora. Aktivista Vencelj Perko in Franc Chvatal sta bila učitelja, stebra takratne inteligence, aktivista Ignaca Hribarja pa so domobranci avgusta 1944 zaprli, da bi prišli do njegovega sina Ivana, partizana. Ker se jim to ni posrečilo, so Ignaca ustrelili na Podrečju. Ob spomeniku je slovesnost 21. septembra 2019 pripravila krajevna organizacija Zveze borcev za vrednote NOB Slavka Šlandra, vodila pa Nataša Belle.

Med udeleženci spominske slovesnosti so bili domači ustreljenih aktivistov OF, praporščaki, taborniki in številni udeleženci, med njimi tudi Peter Primožič, častni občan, in Marjan Ravnikar, podžupan Občine Domžale, ki so se z minuto molka poklonili spominu na vse tri aktiviste, o katerih življenju in delu je spregovorila Jožica Polanc, podpredsednica Združenja borcev za vrednote NOB Občine Domžale, hkrati pa se je v svojem govoru dotaknila tudi sedanjosti in prihodno-

sti ter opozorila na pomen narodnoosvobodilne borbe in skrbi za slovenski jezik. Delegacija v sestavi Davorina Govekar, članica krajevne organizacije ZB za vrednote NOB Slavka Šlandra Domžale, Franci Gerbec, predsednik KO ZB Vencelja Perka Domžale, ter Marjan Ravnikar, podžupan Občine Domžale, je k spomeniku položila venec, ravnateljica OŠ Vencelja Perka Domžale, ki nosi ime po ustreljenem aktivistu, Petra Korošec, pa šopek. Sledil je kulturni program, v katerem so sodelovali: Ženski pevski zbor Stane Habe pod vodstvom Marike Haler, harmonikar Tomaž Smole iz Glasbene

šole Domžale, recitator Črtomir Kaplja iz OŠ Vencelja Perka, ki ga je za nastop pripravila mentorica Štefka Zore.

Ob poslušanju partizanskih pesmi in recitacij ter drugih pesmi smo se prisotni, tudi ob pomoči kratkih življenjepisov ustreljenih in dogodkih, povezanih z njihovo smrtjo, ki so jih v pisni obliki pripravili organizatorji, spomnili še enega od dogodkov, ki so zaznamovali čas druge svetovne vojne na našem območju ter izrazili hvaležnost vsem žrtvam, ki so s svojim delom prispevale k današnji samostojni in svobodni Sloveniji.

VERA VOJSKA

Vse večja stiska domžalskih brezdomcev

Kakšno je življenje domžalskih brezdomcev, kako so pristali v objemu ulice in ali si kdaj opomorejo in se vrnejo v življenje?

Besedilo: MATEJA A. KEGEL
Foto: IZTOK DIMC

V slovenski ustavi o primernosti stanovanja za vse Slovence 78. člen pravi: »Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo primerno stanovanje.« Druga ustavna pravica se glasi: »Vsakdo ima pravico do pitne vode.« In: »Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja.« Še lahko zasledimo v dokumentu, ki ni le vodilo, ampak bi moral predstavljati življenje slehernega posameznika v Sloveniji. V Domžalah. Žal temu vedno ni tako. Vsaj v primeru brezdomcev ne.

Če je do neke mere za nekatero še poskrbljeno, da imajo vsaj pitno vodo, mogoče elektriko, včasih streho nad glavo, pa bi ob vsem tem težko govorili o zdravem življenjskem okolju. Kakšno je življenje domžalskih brezdomcev, kako so pristali v objemu ulice in ali si kdaj opomorejo in se vrnejo v življenje, smo se pogovarjali z **Vero Banko**. V okviru Karitasa že vrsto let skrbi in se bori zanje ter jim po svojih najboljših močeh pomaga nazaj na pravo pot.

V Domžalah imamo dve organizaciji, ki skrbita za namestitve brezdomcev, **Karitas** in **Rdeči križ**. Oboji se soočajo s težkimi težavami, le da imajo pri Rdečem križu nameščen bivalni zabojnik, v katerem so bivanjske enote za brezdomce, Karitas pa se s svojim skromnim 14 kvadratnih metrov velikim prostorom sooča s še večjimi težavami. Prostor namreč ni več primeren za bivanje, še več, že tako zdravstveno šibki brezdomci v nekdanji hiralnici oziroma mrtvašnici bijejo bitke – z zdravjem. Z življenjem.

Prispevajo k plačevanju stroškov, ko je to mogoče

»Absolutno je izredno velik sistemski problem, kako ustvariti spodobne pogoje za brezdomce. Letos aprila smo začeli še bolj na glas govoriti o tem, s predstavnikom domžalske občine smo si ogledali, kako imajo to področje urejeno v Kamniku. Tam so nas lepo sprejeli in nam skupaj s socialno službo pokazali, kako so nekdanji samski dom preuredili v zavetišče za brezdomce,« nam je povedala Vera Banko.

V Kamniku pa nimajo vsi brezdomci prostora čisto zastoj, pač pa jih spodbujajo, da prispevajo k plačevanju stroškov, vsaj nekaj deset evrov, kolikor pač zmorejo. »To je stimulativno, saj pogosto slišimo, da brezdomci dobijo preveč. Seveda, ampak nekaj morajo dobiti, da si lahko uredijo streho nad glavo, so na toplem. Če lahko ob tem plačujejo stroške, pa toliko bolje zanje, saj denarja ne porabijo za pijačo in drugo. Treba je znati spodbujati.« Ljudje se pogosto razburjajo, da brezdomec dobi recimo 350 evrov so-

cialne pomoči, medtem ko morajo nekateri preživeti s plačo 500, 600 evrov. »A ti ljudje imajo dom, nekje živijo, brezdomci pa nimajo ničesar. Vse si morajo kupiti, od spodnjega perila naprej, pa še strehe nad glavo ne dobijo.« Sploh v današnjem času, ko se tudi tisti s povprečnimi prihodki srečujejo ne le s previsokimi najemnami, ampak tudi s pomanjkanjem stanovanj za oddajo v najem. Nekateri tudi niso zmožni zaslužiti, ne morejo delati, pogosto zaradi bolezni, spet drugi pa izgubijo voljo tudi do dela, nimajo energije in so zadovoljni že s tem, če se kolikor toliko naspijo. Na toplem. Izjave, da naj si najdejo stanovanje, sobo, tako pogosto padejo na neplodna tla, pa ne zato, ker ne bi hoteli, ampak ker na cesti pristanejo takrat, ko so že vse poskusili, pa so bili pri tem žal neuspešni. »Zato pristanejo na dnu in problem države, občine. Zanje morajo poskrbeti institucija, družba, ne pa posamezniki.«

Ne potrebuje veliko, ne potrebujejo neke velike, nove stavbe, le toliko, da imajo kam iti, opozarjajo tisti, ki se ukvarjajo s problematiko brezdomcev. Sami več kot prostovoljnega dela ne zmorejo, zato iščejo pomoč v močnejših sogovornikih, kot je recimo občina. Tako so se tudi na Karitasu obrnili na župana, ki si je ogledal problematiko brezdomcev domžalskega Rdečega križa in Karitasa ter se strinjal s tem, da so prostori, kjer na 14 kvadratnih metrih živi pet do šest ljudi, na pogradih, niso človeški. Tudi mi smo si ogledali te prostore in ... težko je opisati stisko, ki jo ob tem doživiš. Resnično človeka nevredno življenjsko okolje. Da bi to vsaj za silo rešili, bi bil potreben še en bivanjski kontejner.

A vsi ti obiski na terenu so spodbudili razprave v višjih krogih, ki se še niso končale. Tudi na občinskem svetu so svetniki in svetnice že govorili o tem, a ker zima trka na vrata, pogovori niso več dovolj. Treba je aktivno pristopiti k problematiki, sicer bi lahko kaj kmalu poročali tudi o smrti na ulici.

Ko gre v življenju nekaj napačno pot ...

Ulica se lahko zgodi hitreje, kot bi si mislili. En dan si srečen v krogu svoje družine, potem pa pride nek trenutek, lahko je skupek ponavljajočih se dogodkov, ko ti spremeni vse. Brezdomci so ljudje, ki so običajno v življenju dali skozi nekaj, kar jih je na svoj način zaznamovalo. Morda so bili to slabi odnosi, neuspeh ali slabo fizično oziroma psihično zdravje. Pogosto gre za izobražene ljudi, ki izhajajo iz dobrih družin, pa jih vseeno 'ujame' ulica. Eden izmed pogostejših razlogov je razhod med partnerjema, kjer žen-

strepo nad glavo, ki jim bo vsaj malo olajšala najhladnejše mesece v letu. To pa je problematika, ki ji ni videti konca. Vsaj ta trenutek še ne. »Ko se obrnejo na Rdeči križ, ti povedo, da nimajo prostora in res ga nimajo. Tudi pri nas ga nimamo, a če ni šlo drugače, smo stisnili v tisti majhni prostor še en jogi, človek je revež, ne more biti na ulici. A to ne gre v nedogled, saj smo zdaj tudi mi čisto zasedeni in ne moremo nikogar več sprejeti,« pravijo na Karitasu.

Še večji problem bi nastal, če bi za streho nad glavo zaprosilo deklo, saj ni nobenega rezervnega prostora, ki bi bil primeren za bivanje. Žal se je v minulih tednih izkazalo prav to, da je na našem območju potencialna brezdomka, in skrb prostovoljcev se je na ta račun še povečala.

Kot omenjeno, bi zabojnik vsaj začasno rešil težavo, o tem so se konkretno pogovarjali z občinsko upravo, a na koncu dobili odgovor, da je treba to rešiti sistemsko, in bodo v doglednem času poskrbeli, da se uvrsti strošek v proračun. Razmišljanje je seveda pravo, problematika zahteva sistemsko rešitev, a za ljudi, ki bodo letošnjo zimo, zaradi (pre)počasnega kolesja, prespali na ulici ... bo to lahko prepoznano. Zato verjamemo, da se bodo še pravočasno in pred zimo našle začasne rešitve, ki bodo omilile ta prehod do točke, ko bomo lahko rekli, da smo pa res občina vseh zadovoljnih ljudi. Na nek način tudi brezdomcev. Brezdomci so nevseljivi ljudje, kar pomeni, da bodo po redni poti težko prišli do strehe nad glavo. Zato je njihovo edino upanje občina.

Luč upanja vsaj za kratek čas ...

Kot vsako leto bo tudi letos potekal dobrodelni koncert v organizaciji Karitasa. Ta bo letos 8. novembra v Špor-

tni dvorani. Sredstva bodo tudi tokrat namenili najšibkejšim, tudi za namenske akcije, kot je pomoč družinam pri nakupu kurjave (drva, nafta, plin), doplačilo položnic, kakšen evro je namenjen velikim družinam, ki imajo premalo denarja. Z denarjem delajo racionalno, za vsa sredstva poskrbijo, da gredo v prave roke.

»Če delaš dobra dela, si čisto drugačen človek,« pravi Vera Banko, ki vsako leto opravi približno 1500 prostovoljskih ur. In čeprav ima danes že skoraj 75 let, dodaja, da jo to drži pokonci in dokler bo zmogla, se bo trudila, da bo življenje tudi najšibkejših v naši občini vsaj malo boljše. »Zame je občina dobra, ko tako najbolj reven kot tudi najbolj bogat živita dostojno življenje,« dodaja.

Ker je že vrsto let tudi predsednica Krajevne skupnosti Simona Jenka, pa nas je zanimalo, kako Karitas pri tovrstni problematiki sodeluje s krajevnimi skupnostmi iz vse občine. »Vse krajevne skupnosti smo povabili na koncert in so se zelo lepo odzvale. Pomagajo nam finančno, a kar je še pomembnejše, na sejah se pogovarjajo o problematiki brezdomstva, saj sprejemamo brezdomce iz vseh krajevnih skupnosti. To, da začnemo prepoznati, kje so ti ljudje, je največ vredno.«

Pri tovrstnih projektih je treba delati s srcem in imeti močno voljo. Če tega nimaš ... zato smo lahko ponosni na vse naše prostovoljce, ki skrbijo za tiste, ki sami zase ne morejo več poskrbeti.

Hkrati pa verjamemo, da se bo našla rešitev tudi na nivoju občine in bomo tudi tej družbeni skupini narisali nasmeh na obraz in bodo postali del naše skupnosti zadovoljnih ljudi. □

Karitas Zbrana sredstva bodo namenjena za pomoč ljudem v stiski.

Zupnijska karitas Domžale

Ne odklanjaj dobrote potrebemu, če je v tvoji moči, da jo izkažeš. Ne reci svojemu bližnjemu: »Pojdi in pridi nazaj, jutri ti bom dal,« če to imaš. (Prig 3, 27-28)

VABILO NA DOBRODELNI KONCERT

SKUPAJ NA POTI 2019

v petek, 8. novembra 2019 ob 20. uri

Športna dvorana Domžale

Nastopajoči: **Uroš in Tjaša, ansambel Roka Žlindre, Andrej Šifrer, Počeni škafi, Jera Hrovat, Tomaž Hostnik, Ansambel Gregorja Kobala, Martin Kozjek, Komorni zbor Limbar**

Povezoval bo: **Blaž Lesnik**

Častna pokroviteljica: **škof msgr. dr. Anton Stres in Občina Domžale**

Prodaja vstopnic: **Cvetličarna Omers, Pekarna Kancilja, Zupnijski urad Domžale in dve uri pred koncertom v preddverju Športne dvorane Domžale**

Poročilo o delu

Vsako leto v oktobru, mesecu požarne varnosti, organiziramo Dan odprtih vrat Centra za zaščito in reševanje Domžale. Letos že četrtyč in množičen obisk je spet potrdil, da delamo dobro, smo prepoznavni in da je vredno vložiti trud v organizacijo dogodka. Po grobi oceni nas je letos obiskalo enkrat več otrok kot lani – okoli 500. Seveda ima večina otrok po vsaj enega odraslega spremljevalca. Prijetno so nas presenetili tudi organizirani obiski skupin otrok iz drugih občin.

Na lanskem Dnevu odprtih vrat smo v uporabo prevzeli novo vozilo GVC 16/25, ki je prevzelo vlogo prvega napadalnega vozila. Da je bil nakup upravičen in da smo ga res težko pričakovali (kar leto in pol), pove podatek, da je v enem letu vozilo sodelovalo na vsaj 270 intervencijah in številnih vajah, izvozih na požarne alarme, pri požarnih varovanjih in še mnogo drugih dogodkih.

Poleg sodelovanja na dogodkih meseca požarne varnosti smo opravili še 24 intervencij. Štirikrat smo gasili ogenj: na Hudem pri Radomljah je zagorelo osebno vozilo, na pokopališču v Dobu cipresa. Ogenj je v Ihanu na ekološkem otoku pri športnem parku popolnoma uničil dva zabojnika za papir in enega za steklo. V Preserjah pri Radomljah, na Pelekhovi cesti, smo posredovali ob eksploziji plina v stanovanju. Pri požarih smo sodelovali z gasilci lokalnih prostovoljnih gasilskih društev.

Dvakrat smo pomagali kolesarjema, poškodovanima zaradi padca. Žal je bil obakrat zelo verjeten vzrok alkohol. Za še posebej nevarno se je v Trzinu izkazala kombinacija uživanja alkohola in vožnje e-kolesa.

Štiri prometne nesreče so se zgodile na križiščih lokalnih cest: v Študi, na Rodici, Podrečju in v Turnšah. S slednje so reševalci odpeljali kar pet, sicer lažje poškodovanih oseb. V ostalih treh nesrečah je bila poškodovana po ena oseba.

Na avtocesti smo posredovali ob naletu treh osebnih vozil v predoru Trojane, ko je osebno vozilo s cestišča vrglo na ograjo na viaduktu Petelinjek, ob požaru vozila pri Šentjakobu in ob naletu dveh vozil pri Kompoljah. V okviru intervencij na avtocesti je bilo dokaj nenavadno trčenje osebnega vozila v bencinsko črpalko oziroma trgovino na počivališču Lukovica. Domnevno zaradi mastnega cestišča.

Reševalcem NMP smo dvakrat pomagali pri prenosu obolelih oseb. S tehničnim posegom smo trikrat omogočili vstop v zaklenjene prostore. Počena vodovodna cev v eni izmed učilnic prvega nadstropja OŠ Rodica je nam in gasilcem PGD Domžale - mesto dobro zapolnila noč na 7. oktober. Voda je zalila dve učilnici, hodnik in kabinet v prvem nadstropju ter še nekaj prostorov v pritličju.

Odhiteli smo tudi v Papirnico Količevo na pomoč delavcu, ki mu je bala stisnila nogo. Na Račnem vrhu pri Dobu pa smo na svobodo pomagali sovi, ki se je ujela v dimnik stanovanjske hiše.

Glede na začetek, najbolje, da še zaključimo z dogodki z našega Dneva odprtih vrat. Nekaj minut pred začetkom dogajanja ob 16. uri smo prejeli klic, da v Trzinu pod prevrnjenim traktorjem leži oseba. Klic smo sprejeli z vso resnostjo, hkrati pa se čudili, saj smo vedeli, da bo tisto popoldne v Trzinu gasilska vaja, kjer bo simulacija prav takšne delovne nesreče. Po le nekaj minutah smo seveda prejeli preklis: naključna sprehajalka je namreč videla simulacijo pripravljeno za vajo, in poklicala na številko 112.

Lipov cvet že dve desetletji lazi po hribih

S pohodi bi že 68-krat osvojili najvišjo goro na svetu

LIPOV CVET »Smo prijetna klapica,/ radi se imamo,/ naj piha sreče sapic,/ še dolgo nam čez ramo ...« je začetek himne, s katero člani in članice pohodniške sekcije Univerze za tretje življenjsko obdobje – Lipov cvet s kratko, bogato ilustrirano zloženko opozarjajo na prvih dvajset let pohodništva v društvu Lipa. V pogovoru z vodjo sekcije Janko Jerman, ki pove, da ima v približno 35-članski skupini vedno kakšnega pomočnika, sva se sprehodili po prehoje-

ni poti, na kateri je njihov najljubši dan ponedeljek. Vsak prvi dan v tednu so namreč v naravi, pa še kakšno soboto na pohodu po Sloveniji, uživajo ob praznovanju rojstnih dni in prednovoletnih srečanjih, nabirajo kondicijo, včasih tudi gobe, kostanj, čemaž in še kaj, poglobljajo tovarištvo, razvijajo prijateljstvo – vse to pa lahko združimo v eno besedo: uživamo.

S prvimi pohodmi je Lipov cvet začel pred dvema desetletjema. O izkušnjah, sreči in veselju prvih 15 let lahko bremo v bogato ilustrirani knjižici, ki so jo izdali ob 15-letnici in v njej predstavili številne pohode, med njimi tudi o pohodu na Triglav, na katerega so se povzpeli ob 10-letnici. V vseh publikacijah kar nekaj besed namenjajo petju, ki jih spremlja na pohodih.

Kar nekaj besed namenjajo petju, ki jih spremlja na pohodih. Zapojejo iz srca, oči žarijo, čutijo se povezane, vsakokrat daljše in krepkejšo se vezi, ki jih povezujejo skupaj. Prav na vsak pohod prihajajo z veseljem in ko korak za korakom osvajajo vrhove, pri tem nikoli ne pozabijo na skrb za vsakogar v skupini posebej in pohode prilagajajo fizični kondiciji vsakogar od pohodnikov. Vsak ponedeljek je

zanje pravzaprav nedelja, v spominu jim ostaja prvi pohod, ko so se od mostu čez Kamniško Bistrico v Domžalah podali na Šumberk in nato na vrhove po vsej Sloveniji, najbolj ljubi pa so jim bližnji, kot so Limbarska gora, Rašica, Sv. Primož, Čemšeniška planina, tudi Velika planina in še marsikaj lahko najdemo v teh dveh desetletjih, na katere vse člane in članice vežejo predvsem lepi spomini, ljubezen do narave in tovarištvo ter prijateljstvo, ki nikdar ne mineta. Včasih so si v bližnji okolici pomagali z vožnjo s kolesi, se razdelili na dve skupini in pohodništvu namenjali tudi sredo, velikokrat svoj pohode popestrijo z nabiranjem različnih zelišč, pohvalijo se lahko z večkrat prehojenimi najbolj znanimi slovenskimi potmi, kot so: Od Litije do Čateža, Lavričeva pot, Šraufov pohod, Pot ob žici in še bi lahko naštevale. Skupaj novo energijo in prijetne trenutke nabirajo tudi na letovanjih, z obiskom prireditev, organizacijo pikenika in družabnih srečanj in se pohvalijo s svojim grbom: star planinski čevlji in pohodniška palica. Če malce seštejete višinske metre, prehojene ob ponedeljkih, včasih tudi kakšno sredo in vikend, boste tako, kot so to ugotovili pohodniki in pohodnice, navadno jih je na pohodu okoli 25, povprečna starost pa je okoli 70 let, seštetih kar 600.000 opravljenih višinskih metrov, torej 600 km, kar pomeni, da so od marca 1999 do danes opravili 600 km oziroma 68 vzponov na Mount Everest. To pa je številka!

Ob 20-letnici so pripravili bogato ilustrirano brošurico in v njem zapisali tudi pesem, ki jim jo namenjamo ob jubilejnem pohodu:

20 let letos mineva,/ odkar po hribih lazi Lipov cvet,/ prijateljstvo vse bolj dozoreva,/ z lepoto nas vabi gorski svet.

Še vedno se ob ponedeljkih dobimo,/ veliko spominov se je nabralo,/ slabege vremena se ne bojimo,/ želimo, da bi tako še dolgo ostalo.

Iskrene čestitke in naj bo še dolgo tako, spoštovani Lipov cvet!

VERA VOJSKA
FOTO: LIPOV CVET

Spomini ostajajo in niso zbledeli

Ena izmed pomembnejših oblik dela Društva izgnancev Domžale je tudi organizacija različnih srečanj, na katerih oživljamo spomine na trpljenje žrtev v drugi svetovni vojni, hkrati pa vselej opozarjamo, da si moramo prizadevati za svet brez kakršnih koli vojn.

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE

Tak namen je imela tudi 58. slovesnost, ki je bila hkrati 25. v samostojni Sloveniji, na kateri so se v Portorožu 22. septembra zbrali bivši interniranci in interniranke, politični zaporniki in zapornice nekdanjih nacifašističnih taborišč in zaporov, ukradeni otroci, izgnanci ter njihovi svojci in prijatelji. »Danes, ko so človekove pravice bolj kot kadarkoli doslej pod tnalom in nakovalom nestrpnih, se bomo zavzeli ohranjanju opomina in spomina na 63.000 ljudi, ki so bili iz Slovenije izseljeni v različna koncentracijska in delovna taborišča in prek 12.000 slovenskih rodoljubov, ki se nikoli niso vrtili domov,« je bilo zapisano v vabilu na letošnje srečanje pod osebnim pokroviteljstvom Boruta Pahorja, predsednika RS. Ob njem so se slovesnosti udeležili številni gostje, slavnostni govornik pa je bil minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Peter Jožef Česnik, ki je med drugim dejal: »Spomini ostajajo in niso zbledeli, upanje, da se kaj takšnega nikoli več ne ponovi, pa je osnovni cilj združene Evrope.« V kulturnem programu so sodelovali Orkester Slovenske vojske, Tržaški partizanski pevski zbor Pinko

Tomažič, pevka Anika Horvat, tenorist Martin Sušnik, pevski zbor OŠ Koper, plesalca Matej Pritekelj in Petra Pekolj, dramski igralec Domen Valič, recitatorji Tara R. Knok, Lina Potočki Vozny, Matej Ulčar, Janez Konda in Urban Pipan.

Člani in članice Društva izgnancev Domžale uresničujemo svoj program za leto 2019, pred kratkim smo tudi prejeli letošnje najnovejšo številko Vestnika, v katerem smo se seznanili z delom našega Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, počasi pa se že pripravljamo na tradicionalno srečanje pred zaključkom letošnjega leta.

Še prej pa tako člane in članice društva kot vse druge, ki bi tudi letos radi obiskali Strunjan ob tradicionalnem prazniku kakijev, na katerem boste lahko okusili slastne sveže ali v kulinarčne dobrote pripravljene strunjske sadeže in tipične primorske jedi in si pod strokovnim vodstvom ogledali čudovite strunjske soline, dobili informacije o pridelavi in uporabi kakijev in še marsikaj, vabijo, da se nam pridružite 16. novembra 2019. Vse informacije na telefonski številki: 041 634 505. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

Delo se nadaljuje v skladu s programom

V okviru Društva upokojevcev Domžale se tudi v jesenskem času nadaljuje delo komisije za socialna vprašanja, z aktivnostmi pa nadaljujejo tudi prostovoljci v projektu Starejši za starejše.

DU DOMŽALE Kot je povedala Marija Radkovič, koordinatorka projekta, so na občinski razpis za nove pobude podali dva zelo potrebna in pomembna predloga za dobrobit vseh starejših prebivalcev občine Domžale: ureditev Dnevnega centra aktivnosti in organizacija ugodnih prevozov za starejše ljudi do zdravnika ipd. Za današnji prispevek pa je koordinatorka pripravila nekaj nasvetov za starejše, s katerimi odgovarja na vprašanje: Kako do dodatka za pomoč in postrežbo (DPP).

Upravičenci so: uživalci starostne, predčasne, invalidske, vdovske ali družinske pokojnine s stalnim prebivališčem v RS, slepi in slabovidni, nepokretni. **Ne morejo pa ga pridobiti:** zavarovanci, ki so bili pretežni del zavarovani za ožji obseg pravic, upokojevci po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, upokojevci na podlagi tujih predpisov – kljub stalnemu prebivališču v RS. **Odmera in višina DP:** upravičenci, ki za opravljanje vseh življenjskih potreb potrebujejo stalno nujno pomoč in nepokretno osebo (300 evrov DPP), osebe, ki za pomoč in postrežbo potrebujejo za večino osnovnih življenj-

skih potreb (150 evrov DPP) 24-urni nadzor svojcev (laična pomoč) in obvezna strokovna pomoč za stalno izvajanje zdravstvene nege (430 evrov DPP). Če ima upravičenec pravico do DPP po ZPIZ-2 in drugih predpisih, lahko pridobi le eno od teh pravic, ki si jo sam izbere.

Pridobitev pravic in začetek izplačevanja DPP. Upravičencu DPP pripada od dne, ko je nastala po-

treba po pomoči in postrežbi, in traja, dokler je podana takšna potreba, vendar ne za čas namestitve v bolnišnici ali zavodu, prav tako ne, ko upravičenec v tem času prebiva v tujini, ne glede na to, da ima stalno ali začasno prebivališče v RS. **Uveljavitev pravic do DPP:** se vložijo na obrazcu, ki ga lahko vložijo osebni zdravnik, upravičenec sam ali njegov zakoniti zastopnik ali pooblaščenec, ki zahtevajo predložiti original ali overjeno od zdravnika, vso medicinsko dokumentacijo, ki izkazuje, da je do DPP upravičen. Zahteva se lahko odda osebno ali pošlje na najbližjo območno enoto ZPIZ. O upravičenosti do DPP nato poda mnenje izvedenska invalidska komisija, na podlagi katerega ZPIZ odloči o pravičnosti z odločbo v zakonsko določenem roku, to je štiri mesece.

Društvo upokojevcev Domžale ponovno vabi v svoje vrste vse, ki bi s svojo humanitarno, prostovoljno noto želeli sebi in drugim polepšati jesen življenja. Vse informacije na 031 623 114 (Marija, koordinatorka projekta Starejši za starejše in komisije za socialna vprašanja pri DU Domžale).

Ob tem povabilu pa še kratka informacija o strokovni ekskurziji v Rogaško Slatino z veliko udeleženi članov DU. Ogledali so si Anin dvor, kjer so se prek štirih interaktivnih zaslonov poučili o razvoju Rogaške Slatine in Steklarne Rogaška Slatina. Tu je potekala še predstavitev Afroditinih izdelkov, sledil pa je ogled paviljona kaktjev v Cerovcu pod Bočem. Ogledali so si občudovanja vredno zbirko prek sedem tisoč različnih kaktusov in sončnic z vsega sveta. Kot zanimivost: najstarejši kaktus Ariocarpus je star več kot 60 let, najmanjši kaktus je Blossfeldia, katerega trup ne preseže en cm v širino in višino. Zbirka je vsekakor vredna ogleda. Prijeten dan se je zaključil z druženjem v prijetni družbi.

VERA VOJSKA

FOTO: TIC ROGAŠKA SLATINA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Društvo Lipa niso le nova znanja, temveč tudi prijateljevanje

Vsi bralci in bralke, ki spremljajo zapise o delu Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale – društva Lipa, so že zdavnaj spoznali, da je naša Lipa bistveno več kot le pridobivanje novih znanj.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE – DRUŠTVO LIPA Z obiski različnih skupin se namreč krepijo tudi tovarištva in prijateljstva, za katere naši študentje najdejo priložnosti tudi izven 'uradnih' ur, saj jih nemalokrat srečamo na prijetnih srečanjih tudi izven njihove univerze.

Z željo, da vsi, ki to želijo, preživijo skupne počitnice, po katerih bodo imeli še več energije za začetek novega šolskega leta, ki ga tudi sicer vsi nestrno pričakujejo, so se letos že drugi odločili, da skupaj preživijo teden dni počitnic na Dugem otoku, kamor so se z avtobusom odpeljali v začetku septembra. Vožnja je bila priložnost za klepet pa tudi vesela pričakovanja skupnih druženj, ki so se še povečala, ko so se s trajektom odpeljali do končne destinacije. »Morje, zeleni otoki, čudoviti zalivi in bela jadra jadrnic, pa ponekod tako ozek otok, da smo občudovali na eni strani otoke, na drugi strani pa odprto morje tja v neskončnost,« je zapisala Marija Dodič in spomnila na vsa prijetna doživetja, prijetne plaže, lokala Sidra v prijetni borovi senci, kjer so od jutra do večera stregli z zelo dobro kavo, ogled rova za bojne ladje, obisk največjega svetilnika na Jadranu v Velem rtu ter kopanje na najlepši plaži Sakarun. Manjkalo ni niti ogleda glavnega mesta Sali in naravnega parka Telaščica, obiska Koranatorov, seznanili pa so se tudi z oljčnim oljem, rožiči in figami, prijeten pa je bil tudi obisk ene izmed kmetij ter pokušanje vina, pršuta in sira. Seve-

da ni manjkalo dalmatinskih večerij, glasbe in plesa.

Pa je družabni del kar hitro minil in treba se je bilo vrniti v Domžale, v prostore Univerze za tretje življenjsko obdobje, kjer je učenje v različnih skupinah že v polnem teku. Še prej je bil dobro obiskan dan odprtih vrat društva Lipa, o katerem je Zlatka Levstek zapisala: »V sredo, 18. septembra 2019, so odprli vrata vseh učilnic med deveto in dvanajsto uro. V njih so potencialni bodoči študentje dobili izčrpne informacije o programih, možnostih in načinu dela. Lahko so se pogovarjali s profesorji jezikov in drugih izobraževanj, ali pa z vodji kulturnih programov, pohodništva, telovadbe, plesa, šivanja in

humanitarnega programa ter izdelave punčk za Unicef. Bilo je pestro in zanimivo, zadovoljivo in uspešno za organizatorja in udeležence. Septembar je namreč mesec vpisovanja novih članov. Ne omahujte, vključite se!«

Seveda pa se vrata Univerze za tretje življenjsko obdobje – društva Lipa z začetkom študijskega leta niso zaprla. Še vedno je čas, da se vključite v katero od skupin, ki vam bo zanesljivo polepšala jesen življenja. Dobrodošli, veseli vas bodo in ne pozabite besed Marjana Ravnikarja, predsednika društva Lipa, ki med drugim pravi: »Učenje ima svoj začetek in nikoli konca.«

VERA VOJSKA

FOTO: MARJAN FRANC LEVSTEK

Na svoji zemlji

V programu krajevne organizacije za vrednote narodnoosvobodilne borbe Dob, Krtina so tudi obiski krajev in spominskih obeležij, povezanih z dogodki v drugi svetovni vojni.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZA VREDNOTE NOB BORBE DOB, KRтина Tako smo spomladi obiskali eno izmed spominskih slovesnosti na Koroskem, kar nekaj naših članov in članic pa je obiskalo slovesnosti na Menini planini in pred kratkim v Ajdovščini, udeležujemo pa se tudi spominskih prireditev v naši okolici. Sami orga-

ške grape, kjer je bil naš cilj spoznavanje kulturne, naravne, tehniške in filmske dediščine, posebej pa tematske poti, povezane s snemanjem prvega slovenskega celovečernega filma Na svoji zemlji. Prvi postanek je bil sicer v Škofji Loki, ki pa jo je večina že obiskala in se seznanila z njeno zgodovino, pa tudi sedanjostjo.

scenarista Cirila Kosmača in režiserja Franceta Štiglicja. Vodiča sta ga pospremila s številnimi spomini na snemanje filma, ki nas je pritegnil tako, da smo igralcem kar pritegnili pri nekaterih znanih partizanskih pesmih in radovedno prisluhnili zgodbam s snemanja filma, ki sta jih vodiča povedala ob posameznih tematskih tablah, in se spominjali prizorov iz filma. Posebno nas je pretresel prizor ob tabli Sezula se bom, ker grem poslednjič po naši zemlji. Prisluhnili smo tudi zgodovini druge svetovne vojne, si ogledali spomenike in bili navdušeni nad recitacijo pesmi Karla Destovnika Kajuha Slovenska pesem, ki jo je recitiral vodič Cveto. Žrtvam druge svetovne vojne smo se poklonili tudi z minuto tišine.

Ob zanimivi pripovedi o posameznih vaseh in njihovi zgodovini so nam gostitelji pokazali tudi vetrovalno napravo predora Bukovo, ki je edine te vrste še ohranjena v Evropi, hkrati pa nas seznanili tudi z gradnjo Bohinjske železnice. Prijetno pripovedovanje je vseskozi kazalo njuno veliko ljubezen do Baške grape ter zgodovine in sedanosti tega območja, o katerem urejenosti smo se lahko prepričali tudi sami. Težko smo se poslovnili, saj ima to območje še veliko zanimivosti in znamenitosti, predvsem pa zgodbe, ki v življenja vseh, tudi nas, prinašajo spomine, nove zgodbe, pa tudi znanja, ki še kako prav pridejo tudi danes.

Hvala, spoštovano Društvo baške dediščine, res je bil to prijeten dan z vami!

VERA VOJSKA

niziramo tradicionalno slovesnost na Hrastovcu v okviru praznovanja KS Dob, ob dnevu spomina na mrtve pa bomo tudi letos 30. oktobra pripravili komemoracijo na Studencu ob spominski plošči Stanku Kovaču ter pred spominskimi obeležji v Dobu, obakrat s sodelovanjem Osnovne šole Dob in Mešanega pevskega zbora Turistično rekreativnega društva Turnše, Češenik. Pred dnevom spomina na mrtve bomo spominska obeležja v obeh KS obiskali, jih uredili in položili rože.

Na prvi dan oktobra smo se z avtobusom odpeljali na jesenski obisk Ba-

Državno prvenstvo ZDUS na Dolenjskem

V gostišču Vojnovič v Šentrupertu je sodelovalo 15 ekip, ki so zmagale na regijskih šahovskih tekmovanjih društev upokoencev.

DU DOMŽALE Turnir je organiziralo DU Mirna, ki je kot gostitelj tudi sodelovalo s svojo ekipo. DU Domžale se je tokrat uvrstilo na šesto mesto in ni ponovilo uspeha, ko se je v zadnjih dveh letih dvakrat zapored uvrstilo na tretje mesto.

Tokrat je nastopilo oslabiljeno, saj v zasedbi ni bilo mojstrskega kandidata Janeza Hribarja. Udeležba je bila letos še močnejša kot lani, saj sta nastopali dve ljubljanski ekipi, Ljubljana je imela namreč zaradi lanske zmage ekipe Gameljne Rašica pravico še do enega mesta na finalnem turnirju. Odigrali so devet kol, vsak igralec je imel na voljo deset minut. Prepričljivo je zmagalo DU Gameljne Rašica, 30, na prvi deski je igral Evald Ule. Druga je bil zasedba DU Ljubljana Moste, 25, na prvi deski je nastopal mednarodni mojster Janez Bar-

le. Tretje je bilo DU Murska Sobota 22, kjer je na prvi deski mojster Boris Kovač zbral kar osem točk in dobil zlato medaljo. Četrto je bilo DU Maribor Tabor, peto DU Trbovlje, obe ekipi sta zbrali 20,5 točke, na šestem pa DU Domžale z 20 točkami. V ekipi je na drugi deski izstopal Jože Skok, ki je zbral 7,5 točke in delil prvo mesto z Zdravkom Vošpernikom, DU Gameljne Rašica, vendar je slednji dobil medaljo za omenjeno desko, ker se je njegova ekipa uvrstila višje kot Domžalčani. Marjan Karnar na prvi in Boris Skok na tretji sta zbrala pet točk, kapetan Mirko Čokan pa na četrti 2,5 točke in očitno ni bil v dnevni formi. Ekipni turnir je bil sicer dobro organiziran v idiličnem dolenjskem okolju, tehnični organizator je bilo ŠD Trebnje BMP, sodil je Andrej Brcar.

JOŽE SKOK

V MUZEJU November '19

MENAČENKOVA DOMAČIJA AHČINOVO LETO

Razstava DEKD 2019 | Vstop prost. 8. oktober – 20. november 2019

FRANCE AHČIN

RAZSTAVA O DELU IN ŽIVLJENJU UMETNIKA

Ob 100-letnici rojstva

Nedelja, 17. november 2019, ob 11. uri

Svetovni dan izseljencev

PO POTI KIPARJA FRANCETA AHČINA V DOMŽALAH

Vodeni ogled | Vstop prost.

Zbor v Menačenkovi domačiji | prijave: na e-naslov menacenk@kd-domzale.si ali 01-722 50 50 (KDFBD)

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Sreda, 20. november 2019, ob 18. uri

MATJAŽ MASTNAK

Vrtnice kot del kulturne dediščine na Slovenskem

Pogovor bo vodila Cveta Zalokar.

Vstop prost.

MENAČENKOVA DOMAČIJA

Sobota, 30. november 2019, ob 16. uri

Delavnica:

NARAVNA KOZMETIKA

Vodi Katarina Kališnik Otrin.

3 ure / kotizacija: 15 eur / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave sprejemamo do 22. novembra na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01-722 50 50 (KDFBD)

SLAMNIKARSKI MUZEJ

22. maj – 31. december 2019

TOKO DOMŽALE

Razstava o nekdanji pomembni usnjeno-galanterijski tovarni v Domžalah

Vstop prost.

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odprta v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o. 031/353 347
od leta 2000
skrbimo za zdravje vaših stopal

DRUŠTVA

Osemindvajsetič po poteh vojne za Slovenijo

Že po tradiciji smo se veterani vojne za Slovenijo iz Litije, Vrhnike, Grosupljega, Gorenjske, Ribnice, Kočevja, Ljubljane in seveda domačini zbrali v Domžalah ob pomniku 1991.

OZVVS DOMŽALE Tokrat smo se prvič ustavili že po slabem kilometru, kjer nas je na svojem domu pričakal Dominik Grmek, veteran osamosvojitvene vojne in obnem glavni organizator MSNZ (manevrske strukture narodne zaščite) na našem območju.

Ponosni, da mu je bila zaupana ta naloga, nam je razložil način tajnega delovanja in organiziranja tajnih skladišč. Večina orožja in opreme za proces osamosvojitve v drugi polovici leta 1990 je bila v nočnih urah v strogi tajnosti pripeljana na njegov dom. Od tam se je orožje in oprema postopoma razmeščala na vseh 16 skrbno izbranih lokacij tajnih skladišč na širšem domžalskem območju (v Domžalah, Mengšu, Prelogu, Dobu, Radomljah in Lukovici). Vsi tisti, pri katerih so bila tajna skladišča, so popolnoma upravičeni zaupanje, saj nobena lokacija ni bila odkrita ali kako drugače kompromitirana, še več, večinoma niti ostali družinski člani tedaj niso vedeli ničesar o tem.

Na njegovem domu kot tudi na ostalih lokacijah tajnih skladišč je skromno obeležje, ki nemo priča o tem velikem in hrabrem dejanju. Jugoslovanska armada je res precej

orožja TO v maju 1990 pospravila v svoja skladišča na območju vojašnic, a nikdar ni v celoti razorožila TO republike Slovenije. Vse to skrito orožje je bilo uporabljeno za upor proti napadu JA na našo mlado, komaj rojeno državo Slovenijo v letu 1991.

V nadaljevanju smo se poklonili spomenu na trzinsko bitko, eno prvih v tistem prelomnem času. V Trzinu je padel pripadnik TO Edvard Perperko, poleg njega pa še pet pripadnikov JA.

Obiskali smo tudi grad Jablje med Trzinom in Mengšem, ki je imel burno zgodovino, med drugim je gostil tudi begunce iz Bosne, ko je tam divjala neizprosna vojna, med osamosvojitveno vojno 1991 pa je bil tam nastanjen kamniški odred.

Zdaj je grad popolnoma obnovljen in služi zunanemu ministrstvu republike Slovenije.

Pohod smo zaključili v Domžalah v bližini izhodišča. Preden smo se razšli, smo se ob malici in prijetnem pogovoru zadržali še kar nekaj časa.

JANEZ GREGORIČ
OZVVS DOMŽALE

Visoške piramide in sarajevski utrip

V začetku oktobra se je devet članic in članov društva Šole zdravja iz skupine Športni park odpravilo v Sarajevo in Visoko, kjer smo si želeli ogledati znameniti kompleks piramid.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA V zgodnjih jutranjih urah smo se vkrcali na avtobus, ki je iz Maribora pripeljal skupino iz Društva za bolezní ščitnice. V njihovi skupini je bilo tudi nekaj otrok in nekaj mladih parov.

Vozili smo se po avtocesti Ljubljana–Beograd, potem pa je večji del poti po Bosni potekal ob reki Bosni in domačih vaseh. Poleg so, ob od vojne porušenih in zapuščenih hišah, zrastle trgovine, nova podjetja in domače obrtniške delavnice. Pogled na prestreljene fasade in zapuščenost kdaj celih vasi še vedno pretresejo opazovalca in bolje razume, zakaj mladi v velikem številu zapuščajó Bosno. Industrijski kraji, kot so Zenica, Maglaj in Foča, pa še živijo, četudi je tam pre-

znamenitosti tega večkulturnega mesta, ki ima dolgo tradicijo in predstavlja konglomerat otomanske, avstro-ogrske in novejšé arhitekture.

Naslednji dan je bil namenjen obisku Visokega in piramid, o katerih smo nekaj že slišali, a smo se o tem hoteli prepričati tudi sami. Domači vodnik Mirza nam je pojasnil, kako je dr. Semir Osmanagić po doktoratu na področju antropologije v Ameriki po povratku domov prvič pomislil, da bi bil hrib Visočica lahko piramida. Po začetnem raziskovanju leta 2005 se je v tem času odkril cel kompleks piramid (piramida Sonca, Meseca, Ljubezni, Zmaja), povezanih s podzemno mrežo prehodov. Iz ožjih predorov, narejenih iz konglomeratov, mešanice drob-

vanju raziskav so ugotovili, da je večji megalitni blok (največji tehta osem ton) napravljen iz dveh različnih delov, da je med ploščama najverjetneje kvarčni kristal, kamena strela. Megalit z vodnim tokom, ki se točno pod njim razcepi, ustvarja energijo, energija aktivira kristal, ki je oblečen v keramiko, keramika vibrira in ta vibracija ustvarja elektromagnetno polje, ki ga lahko izmerimo z znanstvenimi instrumenti. Ti pokažejo frekvenco 28 kHz. Ta frekvenca je enaka, kot so jo izmerili na vrhu piramide Sonca. Ne moremo je najti v naravi, še sploh ne kontinuirano, z vedno istim nabojem. Da to frekvenco ustvariš, je treba poznati tehnologijo. To je frekvenca, ki je naša civilizacija ne uporablja. Meritve okrog vsakega megalita in nad njimi so pokazale isto vrednost: 28 kHz.

Dr. Semir Osmanagić pravi, da naša zgodovina sloni na majavih temeljih in da so pred nami živele veliko bolj razvite civilizacije, ki so iz nam neznanih vzrokov izginile. Bosanske piramide, meni, pričajo o obstoju vsaj štirih takih civilizacij: prve megalitne (35.000 let pred n. š.), ki je poznala termično obdelavo materialov, druge (12.000 let p. n. š.), ki je postavila piramide, tretja in četrta (5.000 p. n. š.), ki so hodnike in predore zasule z mivko, da bi jih skrili ali dezaktivirali. Piramide naj ne bi bile grobnice, temveč 'zdravilišča' s posebno energijo, ki povezuje zemljo z vesoljem.

Četudi je bila pot domov dolga, smo si jo zlahka zapolnili s številnimi vtisi in pogovori. Naše sopotnice s Štajerske so nas razvajale s svojimi domačimi dobrotami, tako da nam tudi predolgo čakanje na mejah ni vzelo moči. Bilo je veliko smeha in dobre volje, na izhodnih postajah v Ljubljani smo se poslavljali že kot stari znanci. Se ve, da nas, devet telovadcev in telovadk, v ponedeljek zjutraj ni bilo na telovadbi – po toliko doživetjih se je bilo treba dobro naspati.

MIOMIRA ŠEGINA

cejšnje onesnaženje zraka. Po dolgem potovanju, ki nam ga je podaljšalo predvsem čakanje na mejah in obnovitvena dela v predoru pred Dobojem, smo okoli poldneva prispeli v Sarajevo. V spremstvu domačega vodiča smo si ogledali in spoznali glavne

neges peska in kamnov, smo prihajali vedno globlje v notranjost. Ko smo vstopili v prvi večji prostor in v njem našli megalite, se je naša radovednost povečala. Gre za sprva preproste kamnite bloke, potem v globljih prostorih za sestavljene megalite. V nadalje-

Dogajanje v društvu Sinica

Program tečajev Šivankarice predelujemo oblačila in tekstil, ki se kopiči v domačih omarah, poteka do konca leta.

DRUŠTVO ZA MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE SINICA Predelovali bomo oblačila, ki jih ne uporabljamo več: iz jopic, puloverjev, šalov bomo sešili nova oblačila, krila, trenirke, kape, rokavice, odeje. Iz srajc, bluz in poletnih oblačil bomo sešili nove prevleke za blazine in odeje ter nakupovalne vrečke. Iz odsluženih hlač bomo skrojili torbe za vsak dan, nahrbtnike za šolo, torbe za na plažo, posteljna pregrinjala in druge izdelke za dom po željah tečajnic.

Na tečaju bodo udeleženci osvojili teorijo in praktična znanja o tehnikah kopiranja in risanja krojev, krojenja, ročnega in strojnega šivanja, spoznali šivalni stroj, tehnike šivanja, navijanje in napeljevanje sukanca ter menjave šivank. Program vam nudi možnost, da usvojite znanja, ki bodo povečala vaše možnosti za delno samooskrbo pri predelovanju in izdelovanju oblačil in drugih uporabnih izdelkov iz tekstila.

Vsak tečaj traja dva meseca (2 krat tedensko 4 ure), vpis na tečaje pa je ves čas individualen. **Termini v novembru in decembru 2019 ter januarju 2020 bodo: a) od 8.30 do 12.30, b) od 16.00 do 20.00.**

Vsi tečaji potekajo v šivalnici v Dragomlju 101 v občini Domžale. V bližini (približno tri minute hoje) je končna avtobusna postaja proge 12D Ljubljanskega potniškega prometa.

Brezplačna udeležba na tečajih šivanja je za ranljive skupine: udeleženke in udeleženci, ki obiskujejo katerega izmed programov socialne aktivacije, brezposelne osebe in njihovi družinski člani, rejniške družine in njihovi člani, enostarševske družine in njihovi člani, mladi, ki so opustili šolanje, osnovnošolci, srednješolci, dijaki in študentje, ki so oziroma so njihovi starši upravičeni do pomoči na Centru za socialno delo, starejši, ki so brezposelni ali pa so že prejemniki pokojnin, osebe s posebnimi potrebami – z okvaro sluha.

Vse tečajnice in tečajniki iz ranljive skupine ob mesečni predložitvi potrdil si podaljšajo mesečno brezplačno udeležbo na tečaju.

Cena dvomesečnega tečaja za zaposlene tečajnice je 240 evrov, za študente in upokojnice je cena samo 190 evrov, in za osnovnošolce 100

evrov.

Po naročilu prevzemamo popravila oblačil ter tudi predelamo oblačila in tekstil v nova oblačila in izdelke za dom.

Vabljeni na tečaje, z veseljem pa vam bomo tudi popravili vaša oblačila ali jih predelali v kaj novega po vaši želji, da skupaj pripomoremo k zmanjševanju odpadkov in dolgoročno prispevamo k varovanju našega okolja.

Prijave in dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki 068 602 136 ali na e-naslovu: sinica.jozi@gmail.com in spletnem naslovu fb: Društvo za medgeneracijsko povezovanje Sinica.

Naše delo sponzorirajo: Občina Domžale in Slammnik – glasilo Občine Domžale.

JOŽI KOKALJ
PRESEDNICA DRUŠTVA

DEMENCA SKUPINA ZA SAMOPOMOČ

V SEJNI SOBI DOMA UPOKOJENCEV DOMŽALE
KARANTANSKA 5, DOMŽALE

VSAKO 2. SREDO V MESECU OB 17.00

IZMENJAVA IZKUŠENJ, PRIPOROČENA REDNA UDELEŽBA

INFORMACIJE:
Dom upokojencev Domžale
Estera Bartulac
telefon: 01 724 12 30
e-mail: estera.bartulac@szz-slo.si

DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE

Zabavni ansambli na Domžalskem (9)

Studio 6 nastopal skoraj 15 let

Studio 6 je bil vsekakor ansambel, ki je izjemno zaznamoval domžalsko zabavno-glasbeno sceno, saj je nastopal kar 15 let. Bas kitarist Matija Verčnik se spominja, da je vanj prišel iz Anisa, ki ga je vodil Ivo Smolnik iz Domžal. Pred tem sta bila s Frenkom Cento dve leti člana zasedbe iz Bizovika, ki ni imela imena, igrali so tudi v Radovljici. »Vodja je bil trobentar Rudi Bužga. Vadili smo enkrat ali dvakrat tedensko uro ali dve in kaj dodajali. Orglar je bil Darko Pirc, ki je bil že precej uigran, igral je tudi klavirsko harmoniko. Majk Lapuh je bil dober bobnar.«

Zasedba ustanovljena leta 1975

Po razpadu ansambla iz Bizovika je Centa leta 1975 ustanovil Studio 6 in vanj potegnil Majka, Rudija in Darka, pa seveda Matijo, ki pove: »V Studiu 6 nas je bilo vedno pet ali šest. Orglar Darko je bil zelo dober, z nami je igral dve do tri leta. Na harmoniki se nam je pridružil tudi Mare Bokalič iz Dolskega, pa bobnar Jože Vidmar, pred njim je bobnal Janez Grad, nekdanji kitarist Jaguarjev. Igrali smo vsako soboto v Slamniku, pa tudi na Pošti.«

Bobnar Vidmar, ki je igral v številnih zasedbah, se je Studiu 6 pridružil septembra 1981. »Janez Grad je vsaj dve leti pred mano pri njih igral bobne. Bil sem toliko uigran, da sem lahko takoj vskočil. Veliko smo igrali na veselnicah in sindikalnih zabavah, redno za podjetje Napredek v Slamniku, kjer je bil zelo dober obisk. Tudi na Pošti je bilo polno ljudi, oder je bil stalen pa tudi plesišče. Leta 1982 je prišel v Studiu 6 Marjan Koderman, ki je zamenjal Bokaliča, zelo dobro je igral na frajtonarico, pa tudi pel je odlično.«

Nastopali dvakrat ali trikrat tedensko

Večinoma na sindikalnih zabavah, ob koncu tedna pa na veselnicah. Vidmar nadaljuje. »Predragi nismo bili in morda je bil to razlog za večje povpraševanje, plačali so nas po urah. Zgodilo se je celo, da je zaradi dežja odpadla zabava v Zajčji dobravi. Vendar so bili organizatorji dosledni in so nam plačali, čeprav smo le nekaj malega odigrali.«

Matija Verčnik se ob tem nasmehne, da se je v hotelu v Ljubljani celo zgodilo, da so ves večer igrali na poroki, pa ni šel nihče plesat, Jože pa dodaja: »Veliko smo igrali v hotelu Lev pa tudi v Slonu. Prevažali smo se vsak s svojim avtom, za veselice smo imeli tudi prikolico, kamor smo naložili opremo. Za igranje so se organizatorji obracali na Frenka, ker je bil zelo poznan. Nastopali smo na nič koliko veselnicah.«

Jože je imel žilico za dokumentiranje dogodkov, kupil je kamero, s katero je Studio 6 snemal njegov prijatelj ali pa tudi sam. Kamera je imela močno luč, ki je včasih šla na živce kitaristu Matiji, se Jože nagajivo spominja, tako so nastali enkratni video posnetki. Ansambel je igral raznolike glasbene zvrsti, avtorskih izvedb niso imeli, ker jih to preprosto ni zanimalo. Nenavadno je bilo, da Frenk sploh ni želel peti pesmi, ki jih je posnel na Radiu Ljubljana, čeprav so bile zanimive. Pred desetimi leti je bil na Televiziji Slovenija v oddaji Borisa Kopitarja Glasbeni spomini objavljen video posnetek, ko je bil Frenk star okoli 17 let. Zagotovo pa je na Televiziji shranjenih še kar nekaj njegovih video posnetkov.

»Leta 1986 smo kot gosta na pikniku Tosame spremljali latino pevača Alberta Gregoriča, ki je bil precej popularen in večkrat nedeljski gost na Televiziji Ljubljana. Ko sem igral v zasedbi Karavan, smo spremljali Evo Sršen, Braca Korena in Janka Ropreta,

Studio 6 v Restoraciji Slamnink sredi osemdesetih let. Z leve Matija Verčnik, Marjan Koderman, Frenk Centa, Jože Vidmar in Fredi Pichler. (Foto arhiv Jožeta Vidmarja)

pa tudi Andrejo Zupančič, ki je bila dejavna, sodelovala je s Ferijem Smolo. Po razpadu Studia 6 sredi leta 1991 sem igral v ansamblu Weeping Willow (vrba žalujka) iz Ljubljane, kaki dve leti, do leta 1994, vodja je bil Rok Marolt. V studiu Akademik v Ljubljani smo na kaseti posneli štiri pesmi. To je bil težko metalen, dokaj temačen rock, a melodičen,« sklene obdobje po Studiu 6 Jože, ki občasno igra skupaj z Jožetom Žankarjem v družinskem ansamblu Žvahta, Matija Verčnik pa je po Studiu 6 nehal nastopati, za dušo pa še vedno kaj zaigra.

Ansambel Kan Kan ustanovljen leta 1984

Domžalčana Mirana Juvana, ki se je ravno vrnil s služenja vojaškega roka,

in brata Marka, je Tone Absec povabil, da bi igrala na morju v Vrsarju, se spominja Miran. »Denar smo potrebovali, lepo nam je bilo, tam smo igrali mesec dni. Tako se je z Markom porodila ideja, da bi mladi ustanovili svoj ansambel z imenom Kan Kan, ki je šlo hitro v uho. Povabila sva Domžalčana Zorana Potočana na basu. Ker so nam manjkali vokalisti, je začelo moje dekle Marta Zore, pozneje moja žena, prepevati v naši zasedbi, kar so bili njeni prvi koraki bendovskega petja, igrala je tudi saksofon. Na vokalno se nam je pridružil Dominik Kozarič, ki je tudi igral kitaro, prej je deloval bolj v 'garažnih' bendih, in tako smo imeli zelo močne vokale. Tomaž Habe, ki smo ga zelo cenili, je na začetku v bendu kake tri mesece igral klaviature. Nastopili smo v domžalski hali, pleše je prirajalo društvo

Kan Kan v diskoteki Šporn leta 1986; spodaj Marko Juvan, v sredini z leve Miran Juvan, Marta Zore in Zoran Potočan, zgoraj Dominik Kozarič. (Foto Vido Repanšek)

prijatelj mladine, kjer je bil dejaven njegov oče Stane. Tomažu vse skupaj časovno ni zneslo, saj je bil kot profesor zelo zaposlen, zato smo nadaljevali sami. Nastopali smo na pustnih plesih, ki jih je prirajalo Košarkarsko društvo Domžale, pa tudi v diskoteki Šporn v Radomljah, v tistem času je bila zelo popularna. Igrali smo vsak četrtek predvsem popularno in disko glasbo.«

Nastopali v Portorožu, Belvederu in Piranu

Z Markom, ki je igral bobne, Miran pa klaviature, sta doma igrala in pela cele dneve, kar je bila dobra osnova za bend. Miran je po izobrazbi profesor trobente, vendar, kot sam pravi, je po srcu pianist.

»Prek Marka sem zelo dobro spoznal glasbo, bil je dejansko moj prvi mentor, od njega sem se veliko naučil. Izhajam iz glasbene družine. Oče Tone je vodil domžalsko godbo, čeprav je delal v Iskri, bil je tudi zborovodja in vodil oktet bratov Pirnat. Šolal se je na srednji glasbeni šoli v Ljubljani, kjer je zaključil študij petja in trobente. Še zdaj, v 88. letu, stalno sprašuje o glasbi. Juvanovi iz Stoba so glasbena družina. Doma se reče 'Pri Jurju', oče je učil v GŠ Domžale, prav tako tudi njegov oče Tomaž. Tudi sam že 30. leto poučujem trobila in korepetiramo, od tega sem bil od leta 2013 do 2016 v GŠ Domžale tudi ravnatelj.«

Zgled največje uspešnice

»Naslovno pesem iz filma Flashdance je Marta zelo dobro odpela, prav tako pesmi Whitney Houston, Michael Jackson in Joe Cocker sta bila v domeni Dominika, jaz sem pel Eltona Yohna, Stevie Wonderja. Posebej smo blesteli v pesmi za Live Aid We are the World, kjer je vsak od nas prevzel imitacijo svojega pevca. Izvajali smo popularno glasbo tistega časa, zlatih 80 let, kot radi rečemo. Dominik in Marta sta se ogromno naučila, Kan Kan jima je bil dobra popotnica za njuno kariero solista. Vsako dnevno igranje v Belvederu in Portorožu je bil poseben dril, kjer si se navadil vsakodnevnega igranja in petja. Plačani smo bili odlično, veliko je bilo gostov.«

Kan Kan je bil team, kjer je vsak imel svojo funkcijo, Marko je bil teh-

nično zelo sposoben, Miran organizacijsko. »Imeli smo vrhunsko opremo, praktično vse prihranke sva vložila vanjo. Veliko smo dali na to, da naša glasba dobro zveni in na izvedbo nastopa. Še dandanes mi marsikdo reče, kako dobro smo igrali in zveneli. V Portorožu je denimo igral bend Sunset, v njem sta bila dva črnca in nista mogla verjeti, da lahko nek bend iz Slovenije tako dobro igra in da bi morali oditi v tujino. Po notah smo bolj malo igrali, če je bilo treba kaj pisati, je to v glavnem počel Marko. Sinetsajzerji so bili takrat zelo pomembni, vedno sem imel najboljše instrumente, da je vse skupaj zvenelo čim bolj avtentično.«

Kan Kan je nekako živel tri leta

Člani so bili pred dilemo – postati profesionalni glasbeniki in oditi v tujino, nadaljuje Miran. »Marko je bil že bil zaposlen v simfoničnem orkestru RTV Ljubljana, Zoran Potočan je študiral arhitekturo. Na glasbeni akademiji sem končal drugi letnik in si zaželel igranja v tujini. Naposled sem odšel igrat v Švico s Tonetom Absecem, ki me je povabil kot trobentača, igral sem tudi klaviature, kitarist je bil nek Avstrijec, imenovali smo se Trio Entertainers. V Švici sem se naučil nemščine, kar mi še danes pride prav.

Z bratom sva poklicna glasbenika. Potočan je v godbi igral klarinet, malo je igral na kitaro, pri nas je bil basist in začel bolj intenzivno peti. Marta Zore se je učila petja v srednji glasbeni šoli, tako ona kot in Dominik sta uspešno delala kariero tudi kot pevca in oba priznavata, da bi brez Kan Kana to težko dosegla. Svojih komadov nismo imeli, pozneje sva jih delala z Marto. Tudi Dominik je bil uspešen kot solist, največja njegova uspešnica je pesem Reka luči. Zoran je basist in poje v Operi. Marta je leta 1995 je zmagala na festivalu Melodije morja in sonca s skladbo Še si tu in postala bolj znana. Na EMI je leto pozneje s pesmijo Pojdi z njo osvojila tretje mesto. Skupaj sva izdala svoje avtorske pesmi in z dvema zgoščenkami Še si tu in Povej mi, zakaj pustila močno sled na domači pop sceni. Pesmi so med ljudmi in na radijskih valovih še vedno zelo popularne.«

JOŽE SKOK

NAGRADNA IGRA

NAGRADNO VPRAŠANJE: Koliko let so obiskovalce prireditev zabavali Kovinarji?

NAGRADE: Trikrat po ena zgoščenka skladb Borisa Kopitarja.

Kovinarji leta 1982 – z leve stojijo Dušan Jež, Brane Strehar, Martin Capuder, Rajko Vavpotič in Boris Kopitar, čepijo pa Sašo Vavpotič, Jože Drolc in Tine Tič.

Pravilni odgovor nam lahko pošljete do ponedeljka, 18. 11. 2019, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska 61, 1230 Domžale.

DOGAJA SE ...

Animirani film: Mali Jeti
Mestni kino Domžale, 3. novembra

Lutkovna predstava: Pavliha
KD Franca Bernika, 9. novembra

Pomenkovanja s Pižamo
Knjižnica Domžale, 13. novembra

Komedija: Komat prihaja
Kulturni dom na Močilniku Dob, 15. novembra

Veliki irski večer - Amart 2019
KD Franca Bernika, 16. novembra

Po poti kiparja Franceta Ahčina v Domžalah
Menačenkova domačija, 17. novembra

1. november, petek

Mestni kino Domžale
18.00 | KOŠARKAR NAJ BO 2
Družinska komedija / 80' / v slovensčini, 7+ / vračajo se Ranta in njegovi prijatelji, novi košarkarski izzivi in prve ljubezenske težave.

20.00 | KAM SI IZGINILA, BERNADETTE?
Komična drama / 109' / Richard Linklater predstavlja adaptacijo knjige ameriške pisateljice Marie Semple, v kateri bo glavno vlogo odigrala dvakratna prejemnica oskarja Cate Blanchett.

2. november, sobota

Mestni kino Domžale
10.00 | BACEK JON: FARMAGEDDON
Animirana družinska pustolovščina / 86' / ko na kmetiji strmoglavji vesoljska ladja z nezemljanom izjemnih sposobnosti, se Bacek Jon poda na misljo, saj želi svojega prijatelja iz druge galaksije čim prej spraviti domov, preden ga ujame zlobna organizacija.

18.00 | DEŽEVEN DAN V NEW YORKU
Romantična drama / 92' / ljubezenska pustolovščina Woodyja Allena, ki se odigra na romantičnem ozadju deževnega New Yorka.

20.00 | PREBOJ
Vojna drama / 90' / zgodba filma Preboj je zasnovana po knjigi Past na Menini planini, ki jo je napisal Franc Sever - Franta, partizanski komandant, ki je v bitki na Menini planini s svojim načrtom za preboj rešil življenja skoraj 500 borcev in bork.

3. november, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | MALI JETI
Animirana družinska pustolovščina / 97' / glavni junak je mitološko bitje jeti, ki bo s pomočjo prijateljev skušal najti pot domov.

18.00 | PREBOJ
Glej opis pod 1. november.

20.00 | KAM SI IZGINILA, BERNADETTE?
Glej opis pod 1. november.

4. november, ponedeljek

Mestni kino Domžale
20.00 | BITKA ZA MIDWAY
Vojna akcijska drama / 138' / epski spektakel o pomorski bitki za Midway, glavnem preobratu na

7. november, četrtek

KD Franca Bernika
9.30 | NEPRIDIPAV
Abomma OTROŠKI Urša
Glej opis pod 6. november.

Knjižnica Domžale
10.00-11.30 | DRUŽENJE OB DRUŽABNIH IGRAH
Za odrasle / namizne družabne igre / druženje / vstop prost / vodi: Mateja Učakar / org.: Mateja Učakar, Knjižnica Domžale.

17.00 | SI ŠE MOJ PRIJATELJ?
S pravilico po svetu / praviljična urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | KATARINA IN ROK HOČEVAR: OD PATAGONIJE DO BRAZILIJE - DEVET MESECEV V JUŽNI AMERIKI
Potopisno predavanje / vstop prost / org.: Katarina in Rok Hočevar, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | KICKBOKSERKA
Mladinski film / 84' / podnapisi, 9+ / vročekrvna dvanaestletnica se po selitvi v predmestje Amsterdama seznanja s kickboksingom, a če bo hotela nastopiti na državnem prvenstvu, se bo morala naučiti obvladovati svoja čustva.

20.00 | DOBER DAN ZA DELO
Domžalska PREMIERA z ekipo filma
Drama / 75' / bosanski film slovenskega režiserja Martina Turka je po avtorjevih besedah »portret človeka, ki je predobter za ta svet« / nagrade: Festival slovenskega filma 2019 – vesna za posebne dosežke.

8. november, petek
Knjižnica Domžale
17.00 | GIBALNA IGRALNICA
Gibanje in igra / za malčke od 18. meseca do 3. leta starosti / obvezna prisotnost staršev oziroma odrasle osebe / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: PS MIKI, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | MALI JETI
Glej opis pod 3. november.

20.00 | BITKA ZA MIDWAY
Vojna akcijska drama / 138' / epski spektakel o pomorski bitki za Midway, glavnem preobratu na

20.00 | DOKTOR SLEEP
Grozljivka, triler / 151' / Nadaljevanje kulturnega filma Izžarevanje (The Shining), pod katerega se znova izdružuje Stephen King.

Center za mlade Domžale
19.00 | FOTOGRAFSKA RAZSTAVA: POPOTNIK ZA ENO LETO - EVS IZKUŠNJA
Odprije fotografske razstave Popotnik za eno leto – EVS izkušnja, kjer bo avtor Ricardo Navarro Cabrera prek fotografij delil svoje izkušnje in doživljanja v času EVS prostovoljstva v Sloveniji.

13. november, sreda
Knjižnica Domžale
17.00 | PACIENTOVE PRAVICE IN DOLŽNOSTI – ALI JIH POZNAMO?
Predavanje / predava: Duša Hlade Zore, dr. med., zastopnica pacientovih pravic / org.: Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet Domžale, Knjižnica Domžale.

19.00 | BLODNIK PO ISTRI
Pomenkovanja s Pižamo / gostje: Agata Tomažič, Tamara Langus in Teja Kleč / org.: Boštjan Gorenc - Pižama, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | PREBOJ
Glej opis pod 2. november.

20.00 | MALI JOE
Drama / 105' / film Jessie Hausner je po režiserkinih besedah »parabola o skrivnosti, ki jo nosimo v sebi« / nagrada za najboljšo igralko v Cannesu.

14. november, četrtek
Knjižnica Domžale
17.00 | KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO
S pravilico po svetu / praviljična urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika
18.00 | KONTRABANT IN RAZKRITE PESMI
Uglasbena poezija / igrajo: Kontrabant, Feri Lainšček, Bence Lajos, Karel Turner in Béla Szómi (Kraj) / koncertu bo sledil pogovor, ki ga bo vodila Cveta Zalokar, ter predstavitev nove pesniške zbirke Bajeverni pisani pes, avtorja Béle Szómi Kralja.

15. november, petek
Knjižnica Domžale
17.00 | PIKA GRE NA KNJIŽNO ČAJANKO

18.00 | KAM SI IZGINILA, BERNADETTE?
Glej opis pod 1. november.

20.00 | IZZIVALCA
Glej opis pod 12. november.

18. november, ponedeljek

Mestni kino Domžale
18.00 | DEŽEVEN DAN V NEW YORKU
Glej opis pod 2. november.

20.00 | POŽIGANJE
Abomma FILMSKI Ponedeljek
Glej opis pod 15. november.

Knjižnica Domžale
19.00 | PRAVI MOŠKI SKRBI ZASE!
Predstavitve / pogovor / prostovoljca: Breda Brezovar Goljar in Marjan Doler / org.: Društvo onkoloških bolnikov Slovenije, Knjižnica Domžale.

19. november, torek
Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 5. november.

17.00 | INTERNET, DEMOKRACIJA IN FILOZOFIJA
Predavanje / pogovor / ob svetovnem dnevu filozofije / predava: Jernej Kaluža, doktor filozofije, nekdanji urednik Radia Student, raziskovalec na Fakulteti za družbene vede / sodelujejo: dijaki SŠ Domžale / org.: Srednja šola Domžale z mentorico Sofijo Baškarad, Knjižnica Domžale.

19.00 | SLOVENOLOGIJA
Gosta: Boštjan Videmšek, Matej Šurc / vstop prost / org.: dr. Noah Charney, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
20.00 | ASHER KRAVITZ: JUDOVSKI PES
Gledališki abomma ORANŽNI in za IZVEN
Zgodba o pogumu, želji po preživetju in prijateljstvu, ki ne pozna meja in ki ga ne more ločiti niti nacizem niti smrt / 90' / Prešemovo gledališče Kranj, Mini teater Ljubljana / režija: Yonathan Esterkin / igra: Miha Rodman

20. november, sreda
Knjižnica Domžale
17.00 | PIKA GRE NA KNJIŽNO ČAJANKO

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ NOVEMBER

Veliki irski večer - Amart 2019
KD Franca Bernika, 16. novembra

Komedija: Komat prihaja
Kulturni dom na Močilniku Dob, 15. novembra

Pomenkovanja s Pižamo
Knjižnica Domžale, 13. novembra

Lutkovna predstava: Pavliha
KD Franca Bernika, 9. novembra

Animirani film: Mali Jeti
Mestni kino Domžale, 3. novembra

KD Franca Bernika
10.00 | MUCA COPATARICA
Sobotna matineja za IZVEN
lutkovna predstava / Gledališče Labirint / režija: Saša Jovanović / igrata: Tina Oman, Saša Jovanović / 35' / primerno za 2+

Galerija Domžale
10.00 | miniGALERIJA
Ustvarjalna delavnica / v prvi ustvarjalni delavnici nove sezone bomo raziskovali področje kiparstva in po ogledu razstave kiparja Boštjana Kavčiča spoznali različne kiparske materiale ter orodja, ki jih kiparji uporabljajo pri oblikovanju / vstop prost.

Mestni kino Domžale
16.00 | LEDENO KRALJESTVO II
Animirana družinska pustolovščina / sinhronizirano, 6+ / sestri Elza in Ana se bosta skupaj s Kristofom, Olofom in Svenom podali na nevarno potovanje globoko v gozd, na katerem bodo odkrili, kje je izvor Elsinih čarobnih moči, s pomočjo katerih bodo rešili kraljestvo.

17.30 | JUDY
Biografska glasbena drama / 118' / glasbena drama o zadnjem koncertnem nastopu velike igralkke Renée Zellweger.

20.00 | ZGODBE IZ KOSTANJEVIH GOZDOV
Domžalska PREMIERA z ekipo filma
Drama / 81' / sanjska pripoved o razpadu majhne skupnosti na jugoslovansko-italijanski meji / nagrade: Festival slovenskega filma: vesna za najboljši celovečerni film, za najboljšo režijo, najboljšo glavno moško vlogo, najboljšo fotografijo, najboljšo izvirno glasbo ...

24. november, nedelja
Mestni kino Domžale
10.00 | LEDENO KRALJESTVO II
Glej opis pod 23. november.

15.45 | PRI ADDAMSOVIH
Glej opis pod 10. november.

18.00 | ZGODBE IZ KOSTANJEVIH GOZDOV
Glej opis pod 23. november.

20.00 | JUDY
Glej opis pod 23. november.

Menačenkova domačija
16.00 | DELAVNICA NARAVNE KOZMETIKE
Izdelava masla za telo, kremni deodorant brez anti-tiperspirantov, reciklirana embalaža / 3 ure / kotizacija: 15 € / vodi Katarina Kališnik Otrin / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave do 22. 11. 2019 na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01 722 50 50.

15.30 | PRI ADDAMSOVIH
Glej opis pod 10. november.

17.30 | NOŽ V HRBET
Glej opis pod 29. november.

20.00 | JUDY
Glej opis pod 23. november.

Menačenkova domačija
16.00 | DELAVNICA NARAVNE KOZMETIKE
Izdelava masla za telo, kremni deodorant brez anti-tiperspirantov, reciklirana embalaža / 3 ure / kotizacija: 15 € / vodi Katarina Kališnik Otrin / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave do 22. 11. 2019 na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01 722 50 50.

17.30 | NOŽ V HRBET
Glej opis pod 29. november.

20.00 | JUDY
Glej opis pod 23. november.

Menačenkova domačija
16.00 | DELAVNICA NARAVNE KOZMETIKE
Izdelava masla za telo, kremni deodorant brez anti-tiperspirantov, reciklirana embalaža / 3 ure / kotizacija: 15 € / vodi Katarina Kališnik Otrin / št. udeležencev omejeno / obvezne prijave do 22. 11. 2019 na e-naslov info@kd-domzale.si ali 01 722 50 50.

15.30 | PRI ADDAMSOVIH
Glej opis pod 10. november.

18.00 | ZGODBE IZ KOSTANJEVIH GOZDOV
Glej opis pod 23. november.

20.00 | JUDY
Glej opis pod 23. november.

Razstave

MENAČENKOVA DOMAČIJA
O KMEČKO-OBRTNIŠKI DRUŽINI AHČIN IN KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHČINA
Stalna razstava

SLAMNIKARSKI MUZEJ
300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSLEM
Stalna razstava.

18.00 | **BOZJA MILOSI**
Drama / 137’ / po resničnem sodnem primeru po-sneteja drama sledi trem moškim, ki združijo moči, da bi razkrinkali cerkveno svetohlinstvo in se osvobodili bremena dolgo zamolčane resnice / ve-lika nagrada žirije na letošnjem Berlinatu.

20.30 | **MAFIJA V OBJEKTIVU**
Dokumentarni film / 94’ / Sicilijanka Letizia Bat-taglia je začela svoj dolgoletni boj z mafijo, ko si je prvič drznila uperiti fotoaparat v kruto umorjeno žrtev.

Knjižnica Domžale
18.00 | **LENART ZAJC: O AMERIČANKI IN DELCIH SVETLOBE**
Srečanja z ustvarjalci / pogovor vodi: Cveta Zalo-klar / vstop prost / org.: Cveta Zalokar, Knjižnica Domžale.

5. november, torek
Knjižnica Domžale
9.30 | **IGRALNE URICE**
Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | **ISAŠA ROŠKAR: DEDIŠČINA GORA**
Gorniški večer / vstop prost / org.: PD Domžale, Borut Peršolja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
9.30 | **KOVAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2**
Abonma OTROŠKI
Serija kratkih animiranih filmov / 31’ / brez dia-logov / 3+ / Koyaa živi na oddaljeni gorski polici visoko nad oblaki, kjer ni vse mirno in spokojno, ampak so dnevi v resnici polni akcije in neobičaj-nih prigod.

20.00 | **PREBOJ**
Glej opis pod 1. november.

6. november, sreda
KD Franca Bernika
9.30 | **NEPRIDIPAV**
Abonma OTROŠKI Metka
Koncert za otroke in črke / 40’ / primemo za 5+ / nepridiprav, ne človek ne žival, se neke noči pri-tihoti p mesto in ljudem, žvalim in rečem pomeša črke v imenih, potem pa tudi sam izgubi črko R in postane Nepridipav.

11.00 | **NEPRIDIPAV**
Abonma OTROŠKI Ianka

Knjižnica Domžale
10.00–13.00 | **ZMAGOVALCI ŠTARTAJ DOMŽALE SE PREDSTAVIJO**
Festival podjetništva / predstavitev / org.: Območ-na obrtno-podjetniška zbornica Domžale, Knjižni-ca Domžale.

10.00 | **ŽIVA RIBIČIČ: USPEŠNA POT V SVET BESED**
Biba leze ... srečanje za starše z dojenčki / vstop prost / org.: Živa Ribičič, Simona Glavan, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | **KAM SI IZGINILA, BERNADETTE?**
Glej opis pod 1. november.

20.00 | **VILA MIRNA**
SPECIALKA
Drama / 117’ / dve sestri, zelo podobni, a tudi zelo različni. se po dolgem času srečata na družinskem posestvu v predmestju Buenos Airesa.

pacifiški fronti v drugi svetovni vojni.

9. november, sobota
KD Franca Bernika
10.00 | **PAVEL POLAK PO SLOVENSkih LJUDSKIH MOTIVIH: PAVLIHA**
Abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN
Lutkovna predstava / 35’ / 3+ / gostuje Lutkovno gledališče Maribor / zgodbe o edincu Pavlihi, ki živi samo z mamo, zagotovo spadajo med najbolj znane slovenske ljudske pripovedi.

10. november, nedelja
Mestni kino Domžale
10.00 | **BACEK JON: FARMAGEDDON**
Glej opis pod 2. november.

15.30 | **PRI ADDAMSOVIH**
Animirana družinska komedija / 105’ / sinhroni-zirano, 6+ / zgodba prikazuje življenje v družini Addams, ko spoznajo pretkano in pohlepno vodi-teljko resničnostne televizije, obenem pa se pri-pravljajo na veliko praznovanje s sorodniki.

17.45 | **BITKA ZA MIDWAY**
Glej opis pod 8. november.

20.15 | **BOŽJA MILOST**
Glej opis pod 4. november.

11. november, ponedeljek
Mestni kino Domžale
18.00 | **DOBER DAN ZA DELO**
Glej opis pod 7. november.

20.00 | **JOKER**
Kriminalni triler / 122’ / že pred izidom filma o najbolj znanem negativcu v stripovskem svetu se je začelo šušljati, da bo 'novi' Joker, Joaquin Pho-enix, nagrajen z oskarjem za vlogo, ki je zaznamo-vala že legendarnega Jacka Nicholsona in pokoj-nega Heatha Ledgerja.

Knjižnica Domžale
19.00 | **KD JOŽE GOSTIČ HOMEČ: DOBRO VZGOJENA MLADINA, SREČNA DOMOVINA**
Odprije razstave / razstava ob 6o. obletnici smrti fotografa in kronista Petra Nagliča / razstava bo na ogled od 11. do 30. novembra / org.: KD Jože Gostič Homeč, Knjižnica Domžale.

12. november, torek
Knjižnica Domžale
9.30 | **IGRALNE URICE**
Glej opis pod 5. november.

16.00 | **USTVARJALNE ROKE: PLETENJE NOGAVIC**
Delavnica ročnih del / vodijo: Branka Bizjan in članice Rokodelskega centra Moravče / predhodna prijava: 01 724 12 04, 041 664 912 / org.: Cveta Hri-bernik, Knjižnica Domžale.

19.00 | **ZLATKA LEVSTEK: SEM**
Predstavitev pesniške zbirke / sodelujejo: ŽePz-Sol-idarnost, Kamnik / recitatorke društva Lipa Dom-žale: Marija Dodič, Mira Smrkolj in Mija Stupica / pogovor vodi: Janka Jerman / org.: Zlatka Levstek, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
17.00 | **NIKOLI NI PREPOZNO**
Abonma FILMSKI Srebrno platno
Komedija / 91’ / komedija o skupini žensk v zrelih kojenцев ustanovile ekipo navijač in s tem doka-zale, da nikoli ni prepozno slediti svojim sanjam.

Knjižnica Domžale

17.00 | **MEDENI BRIHTOLOGI**
Brithologi / družinske delavnice / povezovanje z lokalnim okoljem / spodbujanje branja / kako-vostno knjižnično gradivo / sodelujejo družine z vsaj enim osnovnošolskim otrokom / kamišibaj / iz- v okviru festivala Kamišibaj pod slamnikom / iz- vajalca: Anže Cerar, mag. Katarina Peterc / spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | **NE JOČI, PETER**
Vojni film / režiser: France Štiglic / 92’ / Dva par-tizanska minerja dobita častno zadolžitev, da tri vojne sirote prepeljeta iz nevarnega območja, kjer potekajo boji, na varno osvobojeno ozemlje.

20.00 | **IPOŽIGANJE**
Abonma FILMSKI Petek
Metafizični triler /148’ / film posnet po kratki zgod- Metafizični triler /148’ / film posnet po kratki zgod-bi Harukija Murakamija, je zgodba o ugankah časa, v katerem živimo’ / velika kritiška uspešnica lanskega festivala v Cannesu.

Kulturni dom na Močilniku Dob
19.00 | **KOMET PRIHAJA**
Ponovitev za izven /lahkotna komedija o sorodni-kih, ki na vse načine skušajo priti do dediščine, namere pa jim prekritiža novica o prihajajočem ko-metu, ki bo povzročil konec sveta / predstava gle-dališke skupine KD Jožef Virk Dob / informacije in rezervacije: 041 420 610.

16. november, sobota
Mestni kino Domžale
10.00 | **BACEK JON: FARMAGEDDON**
Glej opis pod 2. november.

Knjižnica Domžale
17.00 in **19.00** | **KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM**
Festivalski dan / Kamišibaj predstave / ob 17.00 za otroke / ob 19.00 za odrasle / org.: Knjižnica Domžale

KD Franca Bernika
19.00 | **5. VELIKI IRSKI VEČER – AMART 2019**
Večer irske glasbe, plesa in poezije, kar predstavlja vsebine, ki vedno na obiskovalcih pustijo nepo-zaben vtis / nastopajočih bo veliko, od vrhunskih domačih glasbenikov do nekaterih tujih, medna-rodno uveljavljenih imen / po zaključku programa pokušina irskih napitkov.

17. november, nedelja
Menačenkova domačija
11.00 | **SVETOVNI DAN IZSELJENCEV: PO POTI KIPARJA FRANCETA AHČINA V DOMŽALAH**
Ob 100-letnici rojstva kiparja / vodeni ogled po stalnih razstavah v Menačenkovi domačiji in Kul-turnem domu Franca Bernika Domžale s podrob-nejšo predstavitvijo življenja in dela izseljenskega umetnika, rojenega v Domžalah / vodi Katarina Rus Krušelj, kustosinja / 90 min / zbor v Mena-čenkovi domačiji / prijave sprejemamo na mena- centk@kd-domzale.si ali 01 722 50 50 / vstop prost.

Kulturni dom na Močilniku Dob
16.00 | **I KE JE LESNIK**
Za abonma in izven / vesela, prijazna, toda poza-bljiva vevertica Veva povabi prijatelja Vevija na ve-čerjo, na žalost pa slastnega lešnika, ji ga je zanj pripravila, nikjer ne najde / gostuje I.G Teater za vse jesenice / informacije in rezervacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale
16.00 | **PRI ADDAMSOVIH**
Glej opis pod 10. november.

Pikina čajanka / 5+ / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Lidija Smerkolj Turšič, Knjižnica Domžale.

Slamnikarski muzej
18.00 | **SREČANJA POD SLAMNIKI: MATJAZ MASTNAK – VRTNICE KOT DEL KULTURNE DEDIŠČINE NA SLOVENSKEM**
Pogovor z dendrologom Matjazem Mastnakom o razvoju gojenja vrtnic na Slovenskem od srednjega veka dalje / vodi Cveta Zalokar / vstop prost.

Mestni kino Domžale
17.30 | **IZZIVALCA**
Glej opis pod 12. november.

20.15 | **HETERODOKS**
SPECIALKA + pogovor po filmu

Dokumentarni film / 74’ / v filmu prof. dr. Franjo Šiblar razmišlja o slovenskem gospodarstvu in družbi – z obravnavo desetih področij pod anali-zo zdajšnje situacije in pogled v prihodnost.

21. november, četrtek
Knjižnica Domžale
10.00–11.30 | **DRUŽENJE OB DRUŽABNIH IGRAH**
Glej opis po 7. november.

17.00 | **IGREMO PO GOBE**
S pravljico po svetu / pravljična urica / kamišibaj / v okviru festivala Kamišibaj pod slamnikom / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

18.00 | **GLASBENA TERAPIJA**
Alzheimer caffe / projekt glasbene terapije poteka ob podpori Rotary kluba Domžale / gostiji: Tjaša Kobil in Jerneja Bernot / pogovor vodi: Cveta Za-lokar / org.: Dom upokojenecv Domžale, Knjižnica Domžale, društvo Spominčica – podružnica Dom-žale, Knjižnica Domžale.

Galerija Domžale
19.00 | **BOŠTJAN KAVČIČ: MINEVANJE**
Kiparska razstava in slavnostno odprje prenovlje-ne galerije / s kipařem se bo pogovarjal Jurij Smole.

Mestni kino Domžale
18.00 | **PREBOJ**
Glej opis pod 2. november.

20.00 | **DEPECHE MODE: SPIRITS IN THE FOREST**

Koncertni film / vizualno osupljiv film, ki je nastal pod režijsko taktirko sodelavca skupine Antona Cor-bijna, ujame energijo in spektakel koncerta skupine s turneje ter temu, kako prepleteni so glasba in kon-certi Depeche Mode z življenji njihovih oboževalcev.

22. november, petek
Knjižnica Domžale
17.00 | **BRIHTARIJE**
Prijateljice živali / družabne igre / poučna delavni-ca / za vse družino / kamišibaj / v okviru festivala Kamišibaj pod slamnikom / spletna prijava / izva-ja: Urša Justin / org.: Knjižnica Domžale.

23. november, sobota
Galerija na potepu
5.00 | **DUNAJ: DÜRER, CARRAVAGIO IN BERNINI**
Odhod ob 5.00 izpred Kulturnega doma Franca Bernika / strokovno vodstvo Jurij Smole / prijave 01 722 50 50.

Knjižnica Domžale
9.00–12.00 | **DIGITALNA FOTOGRAFIJA ZA SENIORJE**
Tečaj / prenos fotografij / obdelava fotografij / prijave: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04 / org.: Helena Dakič Prelc, Knjižnica Domžale.

25. november, ponedeljek

Mestni kino Domžale
17.30 | **IZZIVALCA**
Glej opis pod 12. november.

20.00 | **BITKA ZA MIDWAY**
Glej opis pod 8. november.

Knjižnica Domžale
19.00 | **FESTIVAL NEODVISNEGA FILMA SLOVENIJE**
Filmski večer / projekcija zmagovalnih filmov FNF 2018 / vstop prost / org.: Festival neodvisnega fil-ma Slovenije, Knjižnica Domžale.

26. november, torek
Knjižnica Domžale
9.30 | **IGRALNE URICE**
Glej opis pod 5. november.

17.00–18.00 | **PIŠEM Z ROKO**
Delavnica / starost otrok: 9 do 14 let / obvezna je predhodna prijava na oddelku za otroke in mladi-no / delavnico vodi: Breda Podbevšek / org.: Bre-da Podbevšek, Društvo upokojenih pedagoških delavcev Slovenije – sekcija Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | **KICKBOKSERKA**
Glej opis pod 7. november.

20.00 | **ZGODBE IZ KOSTANJEVIH GOZDOV**
Glej opis pod 23. november.

27. november, sreda
KD Franca Bernika
18.30 | **TEORIJA V PRAKSI**
Koncert / Glasbena šola Domžale / koncert učen-cev nauka o glashi.

Mestni kino Domžale
20.30 | **JUDY**
Glej opis pod 23. november.

Knjižnica Domžale
19.00 | **ŽENSKA KLAPA KAMELIJE**
Kulturna društva se predstavijo / vstop prost / org.: JSKD Domžale, Knjižnica Domžale.

28. november, četrtek
Knjižnica Domžale
17.00 | **POULIČNI MUCEK**
S pravljico po svetu / pravljična urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

18.00 | **PRAVLJČNI ŠUMBERK**
Predstavitev / pravljična pot / glasbena pravljica / zavod Škrateljč / slikanica Izgubljeni slammik / pri-povedovalka Nina Peče Grlic in glasbenik Andrej Fon / vstop prost / org.: TIC Domžale, Knjižnica Domžale.

29. november, petek
Knjižnica Domžale
17.00 | **BRIHTOLOGI V VESOLJU**

Brithologi / družinske delavnice / povezovanje z lokalnim okoljem / spodbujanje branja / kakovo-stno knjižnično gradivo / sodelujejo družine z vsaj enim osnovnošolskim otrokom / izvajalci: Martina Haydiniak Skrzypiec, Tadeja Rode Teran / spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

TOKO DOMŽALE – Tovarna TO(r)bic in KO(v)čkov
Razstava bo odprta do konca leta 2019.

KNJIŽNICA DOMŽALE
BRANE MURKO: O IZGUBLJENIH POLETJIH
Slikarska razstava slikarja samouka, bo na ogled do 9. novembra.

KULTURNO DRUŠTVO JOŽE GOSTIČ
HOMEČ: DOBRO VZGOJENA MLADINA, SREČNA DOMOVINA

Razstava ob 6o. obletnici smrti fotografa in kroni-sta Petra Nagliča bo na ogled od 11. do 30. novem-bra.

UČENCI 1. A. 1. B IN 1. E OŠ JANKA KERSNIKA BRDO Z MENTORJI: JESEN
Razstava izdelkov bo na ogled od 6. do 24. novem-bra.

DRUŠTVO UPKOJENIH PEDAGOŠKIH DELAVCEV SLOVENIJE – SEKCIJA DOMŽALE: PIŠEM Z ROKO
Razstava inicialk in rokopiisnih izdelkov bo na ogled od 25. novembra do 10. decembra.

Izobraževanja

Knjižnica Domžale
OTROCI

Varna in pametna raba pametnih telefonov, varno obnasanje na internetu, kaj je res in kaj ni res - za otroke med 6. in 13. letom. Bodi KUII in pridi na de-lavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen, mami in oči pa še bolj.

NAJSTNIKI
Digitalni najstniki med 14. in 17. letom vabjeni na workshop svetovalne delavnice: sextsing, bullying, trolling, cyberhate, flaming, chatting, selhji, zasvo-jenost ... Kul pogovori, zaupanje, primeti, rešitve.

STARŠI
Analoški zbegani starši in digitalni otroci: delav-nice za starše, ki bi radi izvedeli osnove: kaj moj otrok dela na spletu, kje so meje, kako ohraniti nadzor in kako mu pomagati.

SENIORJI
1) Brezplačni računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta).
2) Brezplačni nadaljevalni računalniški tečaj, kjer boste spoznali pametni telefon, e-pošto, facebook ... **Za vse delavnice se prijavite na: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04.**

COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade: vsa-ko sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

Predstavitev aplikacij
V Knjižnici Domžale vam lahko po pokažemo delo-vanje mCOBISSa, DomLiba, Biblosa ... Prijave: vojka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnat@dom.sik.si.

Prva računalniška pomoč
Vsak drugi petek v mesecu med 12.00 in 14.00 brez-platna pomoč pri uporabi računalnika. Prijave: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar, Janez Dolinšek).

Koledar dogodkov
Zbral in uredil: **Matija Kralj**
Fotografije: **Lutkovno gledališče Maribor in promocijsko gradivo**
Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Sla-mnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremem-be programov in si pridružuje pravico do krajšan-ja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v **decembru 2019** pošljite do **20. novembra** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

* Dogodki, ki niso kulturne narave, so objavljeni samo v primeru, če prvih ni dovolj.

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Če si srečen, daj, posadi si drevo

Na Osnovni šoli Roje učence vzgajamo v skrbi za naravo in njene darove.

OŠ ROJE 21. september je dan, ki ga je OZN proglasila za svetovni dan miru. To je tudi dan, ko se mnogo šol in otrok poveže v skupni misli miru in prijateljstva. Na tisoče šol iz 150 držav

zadovoljstvo nad skupnim sodelovanjem in tem, da tako lepo skrbimo za šolsko okolico in naravo, nato pa se je sajenja drevesa lotil zavzeto in z občutkom za naravo ter nas vse raz-

vsega sveta je te dni svoje misli in dejanja združilo v sajenju dreves. Tudi mi smo se pridružili temu dogodku. Vsako leto v okviru mednarodnega projekta Treelympics in ENO dneva posadimo novo, mlado drevo v okolico šole. Letos smo se zbrali že 19. septembra in dodali na seznam 14. drevo, ki smo ga skupaj podarili nazaj naravi. Po uvodnem pozdravu in šolski himni je besedo prevzela ravnateljica mag. Andreja Škrlič, ki je poudarila pomen ohranjanja narave in skrbi za okolje. Pri tem opravilu nam je pomagal tudi župan občine Mengeš Franc Jerič, ki je učence sprva nagovoril, nam vsem zaželel uspešno šolsko leto ter izrazil

veselil s svojim pozitivnim pristopom in dobrosrčnostjo. Posadili smo drevo kaki, ki je znano tudi pod imenom zlato jabolko, otroci 4. in 5. razreda pa so zapeli himno o sajenju dreves ter nanj obesili bele papirnate golobice, ki so simbol miru. Drevo je lepo dopolnilo naš izbor sadnih dreves v sadovnjaku, prav tako nas bo opominjalo na dobro sodelovanje in prijateljstvo, njegovi sladki plodovi pa nam bodo polepšali še mnogo jeseni.

Veseli nas, da je dogodek potekal v sodelovanju z lokalno skupnostjo, in skupaj želimo, da bi naši otroci rasli z našimi drevesi v lepšo prihodnost.

PETRA BOGATAJ IVANČIČ

V Češminovem parku smo imeli Veter v laseh

Veter v laseh je v četrtek, 19. septembra, poleg več kot 500 otrok iz šestih osnovnih šol v Češminov park prinesel tudi sonce.

CZM Center za mlade Domžale je pripravil športno-družabno prireditev in poskrbel, da so se otroci in njihovi starši lahko preizkusili v različnih aktivnostih, ki so jih pripravili predstavniki lokalnih društev in organizacij.

Veter in laseh – s športom proti zasvojenosti je športno-družabna akcija, ki v okviru Športne unije Slovenija letos na nacionalni ravni poteka že 24. leto zapored, v Domžalah pa je Veter pihal že 7. leto. Njen namen je ponuditi mladim celodnevni športno-družabni program in predstaviti športno aktivnost kot zdrav in zabaven način preživljanja prostega časa ter kot alternativo vsem oblikam sodobnih zasvojenosti. Z bogatim celodnevni športnim in spremljevalnim programom smo želeli doseči, da bi mladi preživeli dan ob športu in druženju, ter spoznali, da je šport v prvi vrsti zabava, sprostitelj, druženje s prijatelji in veselje.

Izvedbo programa Veter in laseh je omogočilo sodelovanje lokalnih društev in organizacij ter sofinanciranje Občine Domžale, Ministrstva za zdravje RS, Fundacije za šport in Športne unije Slovenije. Program je del prizadevanj Dober tek, Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano.

Dopoldanski del je bil namenjen solarjem, ki so se lahko preizkusili v 23 različnih aktivnostih in tako odkrivali, kako lahko čez leto kvalitetno preživijo svoj prosti čas. Vse zbrane sta pozdravila naša dva športna ambasadorja – Gaja Hribar iz Kluba borilnih veščin Domžale, ki svojo uspešno športno pot gradi s pomočjo trenerja Marjana Bolharja, in policist – športnik gimnastik Rok Klavara. Z nami so bili šolar-

ji iz šestih osnovnih šol – OŠ Domžale, OŠ Dragomelj, OŠ Dob, OŠ Rodica, OŠ Roje in OŠ Preserje pri Radomljah.

Telo in možgančke so razmigala naslednja društva in organizacije: Žensko košarkarsko društvo Ledita, Plesni klub Miki, Košarkarski klub Helios Suns Domžale, Center za mlade Domžale, ŠAD Mavrica, Klub borilnih veščin Mladi boksar Dob, Policijska postaja Domžale, JKP Prodnik, Domžale Tiggers, Knjižnica Domžale, Sankukai karate klub Domžale, ŠD Energija, Občina Domžale, Visit Domžale, Društvo letiča želva, Košarkarski klub Lastovka, ŠK Bleščica, PGD Jarše - Rodica, Center za zaščito in reševanje Domžale, Škrat Petka, Kotalkarski klub Pirueta, Art & yoga Maja Maselj, Ženski nogometni klub Radomlje, Savate klub Domžale, Nogometni klub Domžale in Medigros.

V popoldanskem delu so se nam poleg otrok pridružili še starši in drugi obiskovalci, ki so z udeleževanjem v aktivnostih sodelovali pri žrebu za lepe nagrade. Ob tej priložnosti bi se lepo zahvalili našim donatorjem: Športni uniji Slovenije, Občini Domžale, Visit Domžale, JKP Prodnik, Kulturnemu domu Franca Bernika in Hiši na travniku.

Po zares aktivnem dnevu, ko smo pljuča napolnili s svežim zrakom in se dobora razmigali, smo lahko uživali še v nastopu članic Kotalkarskega kluba Pirueta. Dan smo zaključili z obljubo, da se spet srečamo prihodnje leto.

Na jesenskem krosu sodelovalo 700 učenk in učencev OŠ domžalske regije

Park Martina Krpana v Domžalah je v torek, 8. oktobra, napolnil otroški živ žav, saj je kar okrog 700 učencev iz osnovnih šol domžalske regije sodelovalo na jesenskem krosu, ki ga je v sodelovanju z Atletskim klubom Domžale organiziral Zavod za šport in rekreacijo Domžale.

Lepšega vremena, kot je bil na dan jesenskega krosa, si organizatorji krosa ne bi mogli zaželeli, saj so topli sončni žarki poskrbeli, da je bilo vzdušje res isto pravo in da so učence in učenci lahko uživali v krosu. Edina skrb, ki so jo imeli udeleženci krosa, je bila ta, da bi dali na krosu vse od sebe, da bi dosegli čim boljše uvrstitve. Za dodatno motivacijo so ob progi poskrbeli številni starši in drugi obiskovalci, ki so z navijanjem bodrili udeležence krosa. Poleg sončnih žarkov so srca udeležencev krosa in obiskovalcev ogrevali tudi plamenčki iz velikega kurišča, ki je v centru parka.

Po besedah **Marte Grilj** iz Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Park Martina Krpana kros gosti že drugo leto, tokrat pa se ga je udeležilo okrog 700 učencev osnovnih šol iz občin Domžale, Lukovica, Moravče, Trzin in Mengeš. Najbolj zastopana je bila prva triada, učenci pa so glede na starost tekli na različne razdalje. Najboljši v posamezni kategoriji so prejeli medalje.

»Čestitam vsem udeležencem tekaške prireditve, tako otrokom, učencem, učiteljem, ki so se skupaj pripravljali, da so zmogli preteči razdaljo v svojem tempu. Vsi ste zmagovalci.

Prav tako pohvala staršem in obiskovalcem, ki so se zbrali v velikem številu in prijazno navijali za vsakogar,« pa je po zaključku teka dejal **Uroš Križanič**, direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale. Ob tej priložnosti se je iskreno zahvalil vsem sodelavcem Zavoda za šport in rekreacijo Domžale, ki so pomagali pri organizaciji in redu na prireditvi teka, in Atletskemu klubu Domžale, ki je poskrbel za tehnično brezhibno izvedbo teka.

MIHA ULČAR

FOTO: ZAVOD ZA ŠPORT IN REKREACIJO DOMŽALE

Radioklub Domžale se predstavi

Stičišče nevladnih organizacij osrednje Slovenije je na OŠ Domžale organiziralo akcijo NVO gre v šolo, na kateri se je predstavil tudi Radioklub Domžale.

OŠ DOMŽALE Letos nam je organizator zaradi slabega vremena dodelil razred, kjer smo predstavili svoje delo.

Za namene predstavitve smo predstavniki RK Domžale predstavili radijske komunikacije. S seboj smo prinesli popularne walkie-talkieje, s katerimi so učenci lahko drug z drugim naredili radijsko zvezo. Za potrditev radijske zveze so izpolnili vsak svojo QSL kartico – to je kartico, ki potrjuje opravljeno radijsko zvezo. Izpol-

njene QSL kartice so potem izmenjali med seboj – tako kot to počnemo radioamaterji.

Na predstavitvi radiokluba so učenci višjih razredov lahko preizkusili tudi lov na lisico, ki je zelo popularna disciplina med radioamaterji. Radioamaterski lov na lisico je pravzaprav lov na skriti oddajnik. Vsak 'lovec' ima vsak svoj sprejemnik, s katerim išče več skritih oddajnikov, ki so razporejeni na nekem terenu. Tisti lovec, ki prvi najde vse skrite od-

dajnike, je zmagovalec. Tokrat učenci niso tekmovali v lovu na lisico, pač pa so poiskali oddajnik, ki je bil skrit na hodniku šole.

Ker pa moramo radioamaterji večkrat sami narediti del opreme, to običajno zahteva spajkanje. Za ta namen so člani Radiokluba Domžale pripravili praktično delavnico, kjer so si učenci pod skrbnim vodstvom lahko zaspajkali svoj prvi izdelek, ki so ga po uspešnem preizkusu odnesli domov. Zanimanje tako za radijske zveze kot tudi za lov na lisico in praktično delavnico je bilo izjemno. Vsaka skupina učencev je imela na voljo eno šolsko uro in v tej uri so večinoma vsi preizkusili vse aktivnosti razen spajkanja, ki so ga preizkusili trije učenci.

Žal je bil čas v našem razredu prekratek, zato marsikdo ni prišel na vrsto za spajkanje. Zato Radioklub Domžale vabi vse učence, ki bi jih zanimalo, kaj vse počnemo radioamaterji, da se oglasijo v prostorih Radiokluba Domžale vsak četrtek od 20. ure naprej, kjer jim bomo pokazali še več radioamaterske opreme in vrst dela radioamaterjev. Ena takšnih zanimivih vrst dela je tudi delanje zvez s pomočjo odboja od Lune, ali pa odboja od meteorskih rojev in še marsikaj zanimivega boste slišali. **Vabljeni vsak četrtek po 20. uri v prostore Radiokluba Domžale na Rodici za trgovino Tuš.**

Člani RK Domžale predstavljajo aktivnosti radioamaterjev.

JURE MIKELN

Izlet v Kekčevo deželo

V Tednu otroka je bilo v vrtcu Dominik Savio zelo pestro in veselo.

VRTEC DOMINIK SAVIO Otroci so se preizkusili v športnih igrah, obiskali gasilce, ustvarjali, se veliko igrali in se sladkali s kostanjem. Najbolj odmeven v tem tednu pa je bil zagotovo obisk Kekčeve dežele v Kranjski Gori. Tam nas je pričakalo sonce in kot zadnja skupina v tem letu smo se z Bedanc busom po skrivni poti odpeljali na obisk h Kekcu. Tam pa smo se srečali tudi z Bedancem, rešili smo Mojco, obiskali Brincljev dom ter skozi skrivni rov prispeli do Kekčeve hiše. Ta nas je pospremil tudi do tete Pehte, ki nam je prijazno odprla vrata svojega doma in postregla s svojim zdravilnim čajem in pecivom. S prepevanjem Kekčeve pesmi smo pregnali strah in se od srca nasmejali norčijam tega vselega pastirja. Polni vtisov smo odšli nazaj v vrtec, kjer pa nas niso čakali starši. Ne, kar v vrtcu smo ostali, se preoblekli v pižame in sladko zaspali.

URŠA LAVRIČ

Mednarodni projekti v Domžalah

Podpora mladim z avtizmom v mladinskem delu in Preventiva kot ključ do zdrave mladine

CZM Erasmus plus projekti poleg mladinskih izmenjav, namenjenih mladim do 30. leta, omogočajo tudi usposabljanje mladinskih delavcev. V Domžalah sta bila tako letos izvedena kar dva treninga mladinskih delavcev – oba v organizaciji Centra za mlade Domžale.

Prvi, Podpora mladim z avtizmom v mladinskem delu, je potekal med 16. avgustom in 1. septembrom v sodelovanju z društvom ASPI – Društvo za pomoč odraslim osebam z motnjo avtističnega spektra. Sodelovalo je 14 udeležencev iz Slovenije, Španije, Grčije in Estonije. Cilj treninga je bil, da udeleženci pridobijo novo znanje in izkušnje pri delu z mladimi z avtizmom ter spoznajo specifično potreb in možnosti prilagoditev za že obstoječe metode dela s ciljem v največji možni meri vključevati tudi mlade s posebnimi potrebami. Udeleženci so delili tudi svoje izkušnje in dobre prakse iz svojih organizacij. Skupaj so pripravili delavnice za mlade uporabni-

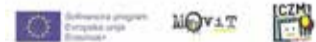
ke Društva ASPI in tako svoje znanje preizkusili tudi v praksi pod mentorstvom trenerk. Trening se je zaključil s skupnim izletom v Ljubljano, kjer so se nam pridružili mladi z avtizmom in njihovi starši. Uporabljene metode in delavnice bodo zbrane v priročniku, ki bo namenjen organizacijam, ki se srečujejo z mladimi z avtizmom in vsem tistim, ki jih zanima področje avtizma.

Drugi trening, Preventiva kot ključ do zdrave mladine, je potekal med 23. in 29. septembrom. Sodelovalo je 15 udeležencev iz šestih držav: Slovenije, Španije, Poljske, Estonije, Italije ter Bosne in Hercegovine. Cilj projekta je bil opolnomočiti mladinske delavce z novimi znanji, izkušnjami in metodami za pripravo, izvajanje in vrednotenje preventivnih aktivnosti. Partnerji so predstavili tudi primere dobrih praks v obliki delavnic ki so jih udeleženci preizkusili na treningu. Posamezni deli usposabljanja so bili odprti tudi za udeležence iz lokalnega oko-

lja. Uporabljene metode bodo zbrane v zborniku dobrih praks, udeležence pa po koncu treninga čaka še ena naloga; v svojih lokalnih okoljih bodo izvedli vsak vsaj eno delavnico s področja preventive.

Priročnika bomo delili tako mednarodno, med sodelujočimi partnerji, kot tudi lokalno, na srečanju Lokalne akcijske skupine za boj proti zasvojenosti – LAS. Če bi želeli svoj izvod, ga lahko pridobite na Centru za mlade Domžale.

Oba projekta sta bila sprejeta in financirana s strani slovenske nacionalne agencije Movit, ki izvaja program Erasmus+ Mladi v akciji. Delovanje Centra za mlade Domžale je financirano s strani Občine Domžale. Več informacij o mednarodnih projektih najdete na spletni strani www.czm-domzale.si.

Judo otroška šola varnega padanja

JUDO KLUB DOMŽALE je v septembru na OŠ Rodica za prvo- in drugošolčke izvedel delavnico otroška šola varnega padanja. Družbeno odgovorni projekt sta med poukom športne vzgoje v sodelovanju z učiteljicami izvedla judo trenerja Špela Sedlak in Ervin Fazlič. Otroci so se ob učenju pravilnega in varnega padanja zabavali, novo znanje obvladovanja telesa v prostoru pa bodo lahko unovčili kot preventivo pred poškodbami pri igri v prostem času.

ŠPELA LAMPE
FOTO: OŠ RODICA

Astronomski vikend tabor

Osnovna šola Vencija Perka iz Domžal je tudi letošnje šolsko leto učencem od 7. do 9. razreda ponudila astronomski vikend tabor, ki ga vodi mentorica izbirnega predmeta astronomija Ida Vidic Klopčič.

OSNOVNA ŠOLA VENCILJA PERKA V Centru šolskih in občinskih dejavnosti Medved na Medvedjem Brdu je letos astronomski vikend tabor preživljalo 20 učenk in učencev, ki so izpopolnjevali svoje znanje astronomije in izdelovali pripomočke za nadaljnje proučevanje zvezdnatega neba. Kako so dnevi potekali, lahko preberete v pesmi:

V petek nas avtobus na Medvedje Brdo je dostavil,
potem nam vodja doma je pravila pravil.
Po okusni večerji smo dela se lotili,
kamero obsкуро, kozmični koledar in
življenjski cikel zvezd naredili.
Ker pa energije smo preveč imeli,
učiteljci spati nista smeli.
Sobotno zgodnje jutro so krave nas
zbudile,
ker mukale so in zvonile.
Dopoldan je minil v delovni zabavi,
rezultat robotki, zvezdne karte, vesoljski
dve postaji.

Nas kuharji razvijajo z odlično hrano,
za večerjo skupina izdelala si pico je
izbrano.

Popoldan smo v skupine se delili
in po ogledu sonca na orientacijski
pohod se napotili.

Vsi uspešno smo na cilj prišli,
zato smo nagrajeni bili.

Se po toboganu smo spustili
in na kvizu se hudo potili,
a zaradi lumparije ADIJO kviz
astronomije.

Predno v postelje smo se podali,
zvezde, ozvezdja smo opazovali.
'Na Mars misija' je pred nami,
še zadnjič v raju budilka nas predrami.
Nedeljsko jutro se prežgodaj je začelo,
a nas vsaj sonce toplo je objelo.
Aktivno smo zakorakali v ta dan,
čepprav bo marsikdo domov prišel
zaspan,
a doživetje astronomskih dni
prijetne spomine vsem pusti.

ANDREJA MEŽAN

Tabor po taboru

Ob koncu letošnjega astronomskega tabora, ki je bil med 8. in 12. avgustom, smo se odločili, da se dobimo še enkrat, predvsem zaradi velike želje, da se še kaj naučimo.

Tako se nas je na novem srečanju 28. avgusta 2019 zbralo okoli 10 ljudi, ki smo spet odražali pod jasno nebo v Šalovce. Dva zagrizenca sta v zadnjem času nabavila tudi teleskop, tako da je že to narekovalo, kaj se moramo učiti: aliganje in osnove fotografije. Eden od udeležencev se je tako zagrizel v astronomijo, da je s pristopom do aliganja presenetil celo mene in me naučil nekaj finta, vrednih starega astronomskega mačka. Okoli poldneva smo se vsak dan potepali v gozdu, saj je bilo tam še najbolj znosno. Vsak dan smo nabrali za eno košaro gob, v glavnem borove glivice in lisičke, tu in tam pa se je našla tudi kakšna golobica, mavel, pšenična goba, trepetlikov turek ... jurčki pa so bili samo spomin na lanske.

V dveh dneh smo naredili nekaj posnetkov Sonca, planetov in nekaj učencev naučili dela z navadnim nepredelanim fotoaparatom. Podučili smo jih o rawih, osvetlitvi, ISO ... in glej zlomka, naslednji dan so že naredili svoje prve fotografije. Med učenci sta se zares izkazala 40-letni Ludvik Kumin in 14-letni Jaša Rebula. Foto-

grafije so nastale z Nikonom in z barvno hlajeno kamero.

Tabor smo zaključili 30. avgusta in sklenili dogovor, da ga bomo ponovili na dva meseca, saj je tovrstno praktično delo in izmenjava informacij zares ustvarjalno. Narava na Goričkem je zares lepa in nudi bogato izbiro rastlin in gob, sprehod po gozdu pa je odlična kondicijska aktivnost. Mogoče se bo kdo vprašal, kaj pa še najdemo konec avgusta na travnikih? Mi smo našli celo cvetočo šentjanževko, rman, materino dušico, liste mladih hrastov, trpotec, koprivo, liste breze, meto... in še bi lahko našteval. A naš prvi cilj na taborih je vedno astronomija in astrofotografija, in mislim, da smo spet navdušili nekaj ljudi za ta hobi, ki zahteva veliko znanja.

Od letošnjega poletja imamo v Šalovcih stacionirano novo kamero, s katero fotografiramo utrinke in verjeme, ulov je fascinanten, saj se na posnetku, ki pokriva približno le šestino neba, znajde tudi med 300 in 400 utrinkov.

BÉLA SZOMI KRALJ

ŠPORTNO DRUŠTVO ŽELVA

Vabimo na

OTROŠKO TELOVADBO za otroke od 3 do 5 let

KJE?

OŠ Preserje pri Radomljah

KDAJ?

četrtrek od 17.00 do 18.00

ZAČETEK VADBE
3. oktobra 2019

VPIS VSAK ČETRTEK

VSEBINA VADBE
osnovna motorika, športna
gimnastika, igre z žogo, poli-
goni, elementarne igre.

INFORMACIJE
031 817 204

Lepo vas pozdravljamo in se
veselimo vaše udeležbe!
ŠPORTNO DRUŠTVO ŽELVA

90-letnica Godbenega doma

O visokem jubileju najstarejšega kulturnega društva v Domžalah smo spomladi že poročali. Opozoriti moramo še na eno obletnico Godbe Domžale, in sicer na 90-letnico njihovega godbenega doma.

Konec septembra so v Slammnikarskem parku, natančneje v godbenem paviljonu, godbenice in godbeniki izvedli koncert, ki je bil namenjen obležitvi visokega jubileja. A kot omenjeno, ne toliko jubileja samega društva, temveč godbenega doma, na katerega so vsi izredno ponosni. Gre namreč za dom, ki je ob odprtju leta 1929 predstavljal edini godbeni dom na ozemlju takratne Jugoslavije. Ni šlo torej za kombinacijo npr. godbeno-gasilskega doma in podobno, temveč je bil dom namenjen izključno godbenemu društvu in njegovim dejavnostim. Pa začnimo na začetku.

Gradnja

Zaradi neustreznih in premajhnih vadbenih prostorov godbe so leta 1925 stekle priprave za gradnjo doma. Od Vinka Riedla so godbeniki kmalu odkupili zemljišče ob kamniški progi, nato pa so se začela zidarska dela pod taktirko mojstra Ivana Sršena. Zapis kažejo, da je šlo na nedeljo 58 okrašenih vozov, z godbo na čelu, po opeko v mengeško opekarno. Mengeški župnik se je ob tem menda pritožil domžalskemu, da so motili božjo službo. Na slovesnosti ob vzidavi vogelnega kamna je bil slavnostni govornik skladatelj Emil Adamič. S samo gradnjo je bilo nekaj težav, med drugim se je zaradi finančnih težav časovno zavlekla, tako da je pripravljajni odbor za pomoč prosil rojake v Ameriki. Odprtje godbenega doma je bilo 4. avgusta 1929. Šlo je za vsesplošni praznik, ki se je začel z budnico domače godbe. Sledila je vrsta prireditev, med drugim so po odprtju in blagoslovitvi doma gostujoče godbe izmenoma izvajale koračnice, vse pa je prenašal Radio Ljubljana. Zapis poroča, da so ljudje v slavnostne Domžale prihajali od vsepovsod, in vse Domžale so bile en sam veselični prostor. Zagotovo je bil to eden največjih dogodkov v zgodovini Domžal.

Godbeni dom zaživi

Med letoma 1928 in 1941 je v okviru godbe začel delovati dramski odsek, ki je v dvorani godbenega doma uspešno prirejal igre tudi po vojni, ko so izvedli vrsto odmevnih predstav. Godbeniki so pred in po drugi svetovni vojni prirejali koncerte, zabavne večere, pustne zabave, martinovanja in silvestrovanja.

V poznih petdesetih letih prejšnjega stoletja je dramska sekcija prene-

hala delovati, priredite se v dvorani niso več odvijale in začelo se je njeno ne preveč spodbudno obdobje. Dvorana je dobila predvsem skladiščno funkcijo, in v istem času je izginil dragoceni glavni zastor, ki ga je sicer rešil Mihajlo Simon in skrnil v Polakovo tovarno (danes je zastor spet v dvorani, torej v Slammnikarskem muzeju). Ob stoletnici godbenega društva, leta 1984, je godba dobila nazaj lastništvo svojega doma. Takratni predsednik

Tine Pavli je poskrbel za temelje vračila lastništva društvu, kar je bil takrat ne le netipični postopek in praktično neizvedljiva želja, ampak enega redkih, če ne kar prvi speljani denacionalizacijski postopek v nekdanji državi. K uspehu boja proti takratnim 'mlinom na veter' je prispevala tudi razumna občinska oblast, ki je zaznala iskren trud godbe tako v smislu bolj kakovostnega dela godbe kot skrbi za takrat še družbeni godbeni dom.

predsednik izpeljal z odliko. Stare, neuporabljene dvoranske prostore (kjer je bilo skladišče in je danes muzej) je vzel v najem Roman Kos, ki se je obnove lotil z veliko zanosom. Izvedel je konkretno sanacijo, tudi z notranjo jekleno konstrukcijo in v celoti prenovil notranje prostore. Najprej je v tem delu delovala knjigarna, od leta 2010 pa je tu Slammnikarski muzej. Zadnji obnovitveni posegi v godbenem delu doma so bili izvedeni med letoma 2010 in 2012, ko je bila vadbeni soba toplotno in zvočno izolirana, popolnoma so bile prenovljene sanitarije ter klubska soba in spodnji arhiv.

Danes godbeni dom polno živi in deluje. V njem so za godbenice in godbenike vitalnega pomena pred-

Godbeni dom danes

Godbeni dom, kot ga vidimo danes, je doživel korenitejšo prenovu, ko je bil predsednik godbe Drago Tavčar. Prva faza te obnove se je začela leta 2000 z novo streho, izolacijo in fasado, zamenjali so okna, obnovili notranje prostore itn., vse do leta 2005, ko so v vadbeni sobi tla iz desk in kamnov zamenjali z betonsko ploščo. Vse skupaj je bilo izvedbeno, organizacijsko in finančno ogromen zalogaj, ki ga je takratni

vsem vadbeni in klubski prostor, v katerem se člani družijo. V domu najdemo še notni in gospodarski arhiv ter stanovanje nad omenjenimi prostori, v katerem prebiva hišnik s svojo družino. Tu je še omenjeni muzej, ki s svojo vsebino uspešno zaokrožuje stavbo izrednega pomena za domžalsko in okoliško kulturno zgodovino. Dom med drugim nudi zavetje pouku glasbene šole in vjam različnih glasbenih skupin. □

Promenadni koncert v neposredni bližini godbenega doma je zelo lepo zaokrožil praznovanje dveh pomembnih mejnikov Godbe Domžale. Kot domžalske godbenice in godbeniki radi poudarjajo, bistvo godbe ni le glasba. Glasba je povezovalni element med vsemi vrednotami, ki godbo sestavljajo: predanost, medgeneracijsko povezovanje, učenje, nabiranje izkušenj, druženje itn. Vse omenjeno lepo združuje 135-letna tradicija, ki ima velik temelj v 90 let starem godbenem domu. Čestitke Godbi Domžale za vztrajnost in kakovost, ki jo že globoko v drugem stoletju ohranjajo in krepijo. Verjamemo, da bo godbeni dom še dolgo nudil streho nad glavo za t. i. godbanje (op.p.: godbanje – izraz, ki bi ga bilo nujno dodati v SSKJ. Npr.: Kje si bil? Godbal sem / bil sem na godbanju / godbali smo ga ...).

Brihtologi & Brihtarije

Družinam z osnovnošolskimi otroki želimo ponuditi kakovostno preživljanje prostega časa. Projekt Brihtologi & Brihtarije spodbuja branje in uporabo kakovostnega knjižničnega gradiva po vnaprej pripravljenem seznamu Brihtologi berejo, ki je vključen v spletni kviz Brihtologi v Knjižnici Domžale.

Kakšna so pravila?
Z obiskom delavnic /20 točk/, reševanjem spletnega kviza /50 točk/ ali branjem knjig /10 točk - prebrana knjiga/ člani družine zbirajo točke. Družine, ki v sezoni zberejo vsaj 200 točk, prejmejo lepe nagrade.

Kdo lahko sodeluje?
Družine z vsaj enim osnovnošolskim otrokom.

Kje lahko sodelujete?
V Knjižnici Domžale, njenih enotah in preko spletne strani Knjižnice Domžale.

Koliko časa traja projekt?
Projekt traja od oktobra 2019 do konca marca 2020.

Knjižnica Domžale: Cesta talcev 4, 1230 Domžale
T 01 724 12 04 / E info@dom.sik.si / www.knjiznica-domzale.si

Festival
KAMIŠIBAJ
pod slammnikom

15. do 22. november 2019

16. november 2019: FESTIVALSKI DAN

ZA DRUŽINE

ZA OTROKE

ZA ODRASLE

ZA SENIORJE

ZA SENIORJE

ZA OTROKE

ZA DRUŽINE

MEDENI BRIHTOLOGI Spletna prijava!
Knjižnica Domžale: petek, 15. november 2019, ob 17:00

KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM ZA OTROKE Vstop prost!
Knjižnica Domžale: sobota, 16. november 2019, ob 17:00

KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM ZA ODRASLE Vstop prost!
Knjižnica Domžale: sobota, 16. november 2019, ob 19:00

KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM Vstop prost!
Dom upokojencev Domžale: sreda, 20. november 2019, ob 15:00

KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM Vstop prost!
MGC Bistrica Domžale: sreda, 20. november 2019, ob 16:30

PRAVLJIČNI KAMIŠIBAJ Predhodna prijava!
Knjižnica Domžale: četrtek, 21. november 2019, ob 17:00

BRIHTARIJE - PRIJATELJICE ŽIVALI Spletna prijava!
Knjižnica Domžale: petek, 22. november 2019, ob 17:00

Lepo valjjeni!

več informacij: www.knjiznica-domzale.si

NOVEMBER

KULTURNI DOM 2019
FRANCA BERNIKA DOMŽALE

sobota, 9. november / 10.00 / Sobotna otroška matineja / abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Pavel Polák po slovenskih ljudskih motivih: PAVLIHA

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Maribor / režija: Pavel Polák / igra: Metka Damjan / 35' / 3+

četrtek, 14. november / 18.00 / za IZVEN
KONTRABANT IN RAZKRITE PESMI

uglasbena poezija / nastopajo: Kontrabant, Feri Lainšček, Bence Lajos, Karel Turner in Béla Szorni Kralj

sobota, 16. november / 19.00 / za IZVEN
Veliki irski večer - AMART 2019

koncert / nastopajo: vokalna skupina Muze pod vodstvom akademske glasbenice, komponistke, dirigentke, pevke in pianistke Uršule Jašovec, Wild Strings Trio, Tinkara Kovač, Beer Belly, plesalke Šole irskega plesa, pripovedovalka Špela Bešter

torek, 19. november / 20.00 / abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN
!!! NADOMESTNA PREDSTAVA !!!

Asher Kravitz: JUDOVSKI PES

Zgodba o pogumu, želji po preživetju in prijateljstvu, ki ne pozna meja in ki ga ne more ločiti niti nacizem niti smrt. / Prešernovo gledališče Kranj, Mini teater Ljubljana / režija: Yonathan Esterkin / igra: Miha Rodman / 90'

sobota, 23. november / 10.00 / Sobotna otroška matineja / za IZVEN
Ela Peroci: MUCA COPATARICA

lutkovna predstava / Gledališče Labirint / režija: Saša Jovanović / igra: Tina Oman, Saša Jovanović / 35' / 2+

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE
Ljubljanska 61, Domžale | T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Patrick Schreiner

Podreditev kot svoboda; življenje v neoliberalizmu

KRTINA, 2019

Zanimivo branje o paradoksalni naravi neoliberalizma, ki se je v zadnjih desetletjih osamosvojilo, prerasel polje ekonomske teorije in se preobrazil v zmagovito, vse pore družbene prežemajočo ideologijo, katere ključni pojem je svoboda. Najprej seveda svoboda trgov, kot dogmatski predpogoj delovanja družbe, potem svoboda posameznika. Avtor pokaže, da je slehernikova svoboda osmišljena znotraj ideoloških koordinat, ki določajo ideal posameznika, kot nase osredotočenega potrošnika. Njegova svoboda tiči v svobodi trošenja in konkuriranja drugim, za službe, denar, pozornost. Odgovornost za neuspeh je seveda preložena na posameznika, zato je namesto angažmaja za družbene spremembe poudarek na nenehnem delu na sebi, ki na bi bil ključ za uspeh na svobodnem trgu poblagovljene človečnosti.

Sally Rooney

Pogovori s prijatelji

SANJE, 2019

Roman irske pisateljice in nekdanje evropske prvakinja v debaterstvu Sally Rooney smo pred kratkim v izvrstnem prevodu Vesne Velkoverh Bukilica dobili tudi v slovenščini. Glavna junakinja Frances je razsodno, inteligentno in izjemno občutljivo dekle, ki med študijem v Dublinu negotovo začne kariero pisateljice. S prijateljico Bobbi nekega večera na literarnem performansu spoznata slavno fotografkinjo Melisso. Dekleti počasi povleče v njen svet. Roman Pogovori s prijatelji je čudovito pozoren in živo odziven na mladostne vrhunice sreče in treske ob tla, na ostre čeri, na katere lahko nasede prijateljstvo med ženskami. Protagonisti knjige so duhoviti, inteligentni ljudje, ki imajo svoje napake. Pogovarjajo se o vsem: o družini, seksu, literaturi, veri, politiki in predvsem o prijateljstvu. Roman, ki ga odlikuje subtilen smisel za humor.

Maria Semple

Kam si šla, Bernadette

VIDA, 2019

Bernadettina družina ni običajna družina. Ona je nadarjena in nagrajena arhitektka, ki se je popolnoma odmaknila od družbe in opustila kariero. Mož Elgin je genij, zaposlen pri Microsoftu, hči Bee pa uspešna dijakinja na prestižni šoli. Živijo v velikem posloju bivše šole, ki precej razpada ... Bernadette skoraj ne hodi iz hiše, vse nakupe pa ji opravlja spletna pomočnica iz Indije ... tako njihovo življenje nekako teče, dokler si Bee ne zaželi, ob uspešno končani šoli, družinskega potovanja na Antarktiko. Priprave so v teku, zdi se, da bo Bernadette uspelo iti na tako potovanje, a na dan odhoda preprosto izgine. Ko jo Bee in Elgin iščeta, skupaj odkrivamo, kdo in kakšna je v resnici in s kakšnimi strahovi se spopada ...

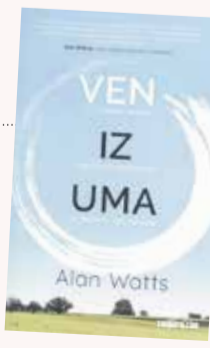

Alan Watts

Ven iz uma

CANGURA, 2018

Alan Watts je bil genialni angleški filozof in samooklicani duhovni zabavljivec, ki je v šestdesetih letih prejšnjega stoletja postal znan po razlaganju in približevanju vzhodnjaških religij in filozofij zahodnemu svetu. Njegov sin Mark Watts nadaljuje njegovo delo in je v knjigi Ven iz uma, v kateri nas Watts vabi k ponovnemu razmisleku o svetu in vesolju onkraj podedovanega in samoumevnega, zbral in v knjigo pretvoril šest zvoč-

nih posnetkov s šestih dogodkov s konca šestdesetih in začetka sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Watts ima prav, včasih je res treba ven iz uma, da pridemo k pameti.

knjige za otroke in mladino

Sašo Dolenc

Od genov do zvezd in naprej

CANKARJEVA ZALOŽBA, 2019

Sašo Dolenc je slovenski fizik in filozof. Svoji prvi knjigi za mladino Od genov do zvezd (2016) je zdaj napisal še nadaljevanje Od genov do zvezd in naprej. Mladim skuša približati različna področja znanosti na zanimiv način, s pomočjo zanimivih zgodb iz sveta znanosti. Nekaj naslovov za pokušino: Ljudožerci, nespečnost in nore krave, Zgodba o 2550 litrih urina v prahu, Organ za proizvodnjo sreče, Raziskovanje prebave skozi luknjo v trebuhu, Morilska gripa ... Zgodbe in anekdote so osupljive, iz njih izvemo ogromno o znanosti na poljuden in razumljiv način, pomaga nam, da razmišljamo o svetu, ki nas obdaja, pa tudi o nas samih, kako delujemo, kaj nas določa, kakšno moč imajo naše misli. Odlična knjiga za mladostnike, z veseljem pa jo bodo prebirali tudi odrasli.

Nina Mav Hrovat

Ne misli na slona

Miš, 2019

Ne misli na slona. Nehaj misliti na slona. Niti na vzorčastega slona ne misli. Niti na majhnega slončka. Niti na rilec ne pomisli. Kako naj bralec ne misli na slona, ko pa skozi celotno knjigo dobivamo napotek, naj ne mislimo na slona? In še polno ilustracij slonov je v slikanici! Nina Mav Hrovat in Ivan Mitrevski sta poskrbela, da nova slikanica na hudomušen način izziva najmlajše pa tudi starejše, da pozabimo na slone, čeprav jih je povsod polno. Mislimo torej ravno na tisto, kar nam knjiga prepoveduje. Tudi predgovor, ki ga je o vsiljivih mislih napisala dr. Tina Bergant, je zelo zanimivo branje.

Joe Todd-Stanton

Mišek Julijan

ZALA, 2019

Mišek Julijan živi sam in se tako tudi najbolje počuti. Večina živali na površju zanj pomeni grožnjo in se jim je do zdaj k sreči uspešno izogibal, živalim, ki tako kot on živijo pod zemljo, pa se izogne, če se le da. Nekega dne pa ga preseneti obisk s površja, ki grobo vdre v njegov dom. Z veliko smole nepovabljen gostje in še več sreče Julijana se ta obisk zanj ne konča usodno, temveč mu ponudi ponoven razmislek o dojemanju svoje samosti in odnosa do drugih živali. Julijan spozna, da je biti pomirjen s samostjo dobro, vendar pa je vsaj občasno življenje zelo lepo tudi deliti z drugimi in namesto izogibanja bivati v sožitju.

medioteka

DVD

Tretji umor
(Sandome no satsujin)

FIVIA, 2019

Zgodi se Misumijev tretji umor, in zdi se, da je vse jasno. Prostovoljno prizna, da ga je zagrešil, zato za odvetnika obramba predstavlja nadvse trd oreh. Vendar pa z odstiranjem vzrokov za tako kruto dejanje resnica postaja bolj in bolj nejasna ter nepomembna ... Kriminalka je bila v Benetkah 2017 nominirana za najboljši film in je prvi primer krimi žanra režiserja Hirukazuja Koreeda, japonskega avtorja navdihujočih družinskih dram.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

POJDIMO V GLEDALIŠČE,
V BERNIKA!

Končno se je začela sezona gledaliških predstav v Berniku!

Priznam, da sem se je letos že močno veselil, saj mi je pošteno manjkalo kulturnih dogodkov. Seveda v gledališče se lahko zapeljem tudi do Ljubljane, pa vendar je tisto drugače: najprej se začne z izbiro predstave, potem z vnovično vožnjo po avtocesti, ki sem je običajno naveličan že od dnevnih skokov v Ljubljano, nadaljuje z bojem za parkirni prostor, šele potem sledi ogled predstave. Po predstavi se seveda spodobi stopiti na pijačo in o videnem nekoliko pokramljati, in spet je v Ljubljani težava, saj je treba poiskati lokal, v katerem se je možno pogovarjati. Tudi to ni najenostavnejše, saj je v večini zaradi prenatrpanosti ter preglasne glasbe vzdušje prebučno za pogovor.

Tu v domžalskem Berniku pa je vse tako drugače, udobneje. Izbor predstav je vedno dober, tistih nekaj kilometrov vožnje od doma do Domžal mi je postalo že skoraj, kot bi se sprehodil po vrtu in s parkiranjem nikoli ni težav. Pa seveda, pijača po predstavi je vedno pri roki in to v ambientu, v katerem se je mogoče pogovarjati, ne da bi bil človek primoran vpiti ali ves čas spraševati: »Kaj? Kaj?!«

Prva predstava, ki smo so ji lahko ogledali v okviru letošnjega abonmaja, je bila monodrama Judovski pes izraelskega avtorja Asherja Kravitz, v režiji tudi izraelskega režiserja Yonathana Esterkina, edini igralec pa je Miha Rodman. Pripoved se odvija v času vzpona nacizma in druge svetovne vojne, pripoveduje pa jo naslovni junak: pes judovske družine, ki pripoveduje Bogu svojo zgodbo, da bi ga slednji spustil skupaj z njegovim gospodarjem v Raj. Na tem mestu bi rad izpostavil, da je pripoved, ne glede na to, da je povedana na drugačen način, torej skozi oči psa, bila povedana že tolikokrat, da ne glede na nekatere prepoznavne sodobne momente, sama po sebi ni naredila posebnega vtisa. Seveda se zavedam vse tragike holokavsta, in seveda se zavedam grozljivosti Nemčije v času nacizma, in prav se mi zdi, da se mlajše generacije vedno znova spominja na grozljivo usodo, ki so jo morali pretrpeti Judje, da so prišli do svoje države. Človek si vsakič, ko si ogleda kvalitetno umetniško temo, na to delo reče: »Nikoli več!«. Ampak kaj, ko vsakič znova ob ogledu poročil, razočarano ugotovi, da se ta 'nikoli več' dogaja tudi zdaj in to prav v Izraelu. Pa da se razumemo: Jude imam rad tako kot posameznike, ki jih poznam, kot tudi kot ljudstvo, ogromno dobrega so doprinesli človeštvu, znanosti in umetnosti, ne maram pa izraelske politike in fašističnih praks, ki jih vrši nad Palestinci. No, ampak bom raje pustil politiko ob strani in se vrnil k predstavi.

Kot rečeno, je bolj kot sama zgodba prestave, fascinantna njena postavitev. Minimalistična, črna bela scena, in enostavnost ji dajeta poseben šarm, celotno besedilo pa zablesti ob vrhunski režiji, predvsem pa igri Mihe Rodmana. Igralec vrhunsko pripoveduje zgodbo tako skozi svojo glavno vlogo psa Kira kot skozi stranske like, v katere preskačuje tako z glasom kot z mimiko, kot z gibom, da gledalec dejansko niti nima občutka, da je na odru le en človek. Tako zgodba, ki bi lahko bila sicer označena za 'že videno', 'že slišano', 'že prebrano', resnično zaživi v povsem drugačni, tudi novi luči, ki gledalca drži v napetosti, vso uro in

pol, od samega začetka, na katerem je že vnaprej napovedan tragični konec, pa do dejanskega zaključka pripovedi. Predstava, ki navdušuje in je dejansko odlična otvoritev nove abonmajske sezone v Kulturnem domu Franca Bernika.

«Edino razočaranje, ki je sledilo gledališki poslastici, je bilo opazovanje obiskovalcev, sicer polne dvorane. Kot bi v Domžalah ne živeli tudi mladi ljudje! Med vso publiko, dvorana je bila bolj ali manj polna, je bilo le prgišče mladine, kar je precej drugače kot pa, če gre človek na predstavo, recimo, v ljubljansko SNG Dramo, kjer je razmerje med mladimi in starimi običajno kar pol pol.»

Edino razočaranje, ki je sledilo gledališki poslastici, je bilo opazovanje obiskovalcev, sicer polne dvorane. Kot bi v Domžalah ne živeli tudi mladi ljudje! Med vso publiko, dvorana je bila bolj ali manj polna, je bilo le prgišče mladine, kar je precej drugače kot pa, če gre človek na predstavo, recimo, v ljubljansko SNG Dramo, kjer je razmerje med mladimi in starimi običajno kar pol pol. Ta odsotnost mladih v domžalskem kulturnem življenju je seveda alarmantno znamenje, nad katerim bi se morali mi starejši globoko zamisliti. Sploh tisti, ki se zavedamo ne le nacionalnega pomena kulture in umetnosti, pač pa tudi pomena vzgojnega momenta doživljanja umetnosti, ki je še kako pomemben za razvoj in rast širine mladega človeka, bi se ob tem morali zganiti. Pa tu ne mislim s prstom kazati le na občino, ki bi seveda lahko naredila bistveno več za promocijo kulture in umetnosti med mladimi, tu mislim predvsem na nas, starše, dedke in babice. Apelim na vse tiste, ki spremljamo kulturo, ki nam je na voljo v Berniku, da s seboj pripeljejo tudi svoj dijaški oziroma študentski podmladek. Slednji znajo seveda ugovarjati, se zgovarjati na časovno stisko, pomanjkanje zanimanja, brezveznost sveta starih in vse ostalo, kar je mogoče uporabiti za izgovor v prid ohranjanju neukih ter zaplankanih možganov. No, naša naloga je pa seveda, da to presežemo, da uporabimo argumente, ki se jih ne da ovreči, in peljemo mulce, ko le ti dosežejo zadovoljivo zrelost, s seboj! Boste videli, po predstavi so lahko fantastični sogovorniki! □

Hornist Andrej Žust in solista Berlinske filharmonije

Prvi koncert 22. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFBD

KDFB Na letošnjem prvem koncertu (15. okt. 2019) 22. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFBD, ki jo še vedno vodi naš glasbeni prvak **Mate Bekavac**, so nastopili naše gore list, **hornist Andrej Žust** in njegova kolega iz vrst slovitih Berlinske filharmonije, pianistka **Daniela Hlinkova** in violončelist **Knut Weber**. V različnih kombinacijah in kjer je po eni strani le prevladoval rog, pa je briljirala bolj pianistka kot pa preostala dva instrumentalista. Vse to smo slišali v delih skladateljev Beethovna, Schumanna, Schuberta, F. Straussa in Debussyja.

Bolj standarden kot ne je začetek pripadel Beethovnovi edini Sonati za rog in klavir v F-duru, op. 17 in kjer v vseh treh stavkih po pravilih rog in njegov odmevnik se ne bi smela zaropotati, četudi je bil v počasnih in spevnih kantilenah njegov svileni ton enkrat; morda je bilo le tu pa tam slišati (v 1. in 3. st.) še kakšen kiks, kar pa je bilo seveda pričakovati, saj tale naš Andrej Žust, četudi tak as kot je, le ni izključ-

no solistični koncertant; ampak 'le' član sekcije (francoskih) rogov v omejenem in slovitim, zagotovo enem prvih svetovnih (simfoničnih) orkestru. V naslednji in edini tovrstni duo zasedbi violončela in klavirja pa je tudi violončelist K. Weber tu pa tam odigral kakšen (minimalni intonančni) spodrsrlaj v Schumannovem Adagiu in Allegru, op. 70. Zato pa je bil potem prvi od treh instrumentalnih triev, Schubertov Auf dem Strom/Na reki, D. 343 kar neke vrste (prva) perfekcija tega večera. Bil je to vsekakor pravi mali biserček za omejeno trojico in kar se je potem po odmoru še nadaljevalo v Alpskem rogu, op. 15, št. 3 Franza Straussa. Ne vem, kam je spadal naslednji, povsem solistični vložek pianistke, ki je odigrala na enakem instrumentu-klavirju Schubertov Impromptu, op. 90, št. 3 v Ges-duru? Tudi s tem dejanjem se je izkazala za najmanj, kar je: enakovredno članico tega tria, če ne še kaj več? Zagotovo pa je bila edina glasbenica, ki je bila celoten večer na odru. Kajti za sklep so vsi

trije instrumentalisti, 'Berlinčani' odigrali še priredbo Debussyjeve klavirske štiristavčne Petit Suite/Male suite (prir. David Riniker), v izvorniku za klavir štiri-ročno. Ne vem, zakaj se je navkljub izrednemu odzivu občinstva že na tem letošnjem prvem koncertu in njihovi naklonjenosti, pojavil kot edini dodatek še ponovitev Schubertovega Auf dem Storm? Napovedana perfekcija je bila že ena, ampak dejstvo, da smo potem v lepo zavito (glasbeno) darilo dobili nekaj bolj ali manj 'ad libitum', pa je že spet druga zgodba. Očitno bo tudi našemu vrlemu 'šefu' v Domžalah M. Bekavcu še treba kaj delati tudi na programih in ne le na izvajalcih, kot to napoveduje za tole novo, 22. sezono, za sezono 2019/2020?

Naslednji koncert omenjenega cikla bo 'šele' 16. decembra 2019 prinesel nastop še drugega izvrstnega slovenskega instrumentalista-kontrabasa Iztoka Hrastnika, takrat spet z novimi in njegovimi gosti, kolegi.

DR. FRANC KRIŽNAR

Klasično koncertno doživetje

Ni naključje, da je bil eden od dveh koncertov ruskega filharmoničnega orkestra Klassika v zasedbi 21 godal iz Čeljabinska – Južna Rusija, ki deluje od ustanovitve leta 1994 pod dirigentskim vodstvom Adika Abdurakhamanova, zaslužnega umetnika Ruske federacije, v Domžalah v sredo 2. oktobra, in to v KD Franca Bernika, ki je po zvočnosti in prostornosti kot nalašč za tako zasedbo.

KDFB Drugi razlog pa je v prvem delu koncerta, v katerem so predstavili Trojni koncert v C-duru op. 56 Ludwiga van Beethovna, v katerem je nastopila kot ena od treh solistov slovenske mlajše generacije, Domžalčanka Vita Peterlin. Ob njej sta se s solistično igro predstavila še violinist Simon Petek in ljubljanka, pianistka Maja Gombač. Vsi trije so že izkušeni koncertanti s številnimi nastopi, Vita pa je kot zmagovalka mednarodnega tekmovanja koncertirala celo v slovitih newyorški dvorani Carnegie Hall. Tristavčno Beethovno delo je mladim solistom ponudilo široko paleto tehničnih zahtevnosti. Razen začetnega spodrsrlaja violinista so se v nadaljevanju odlično izkazali. Izpostaviti moram njihovo muzikalnost, skupno igranje, predvsem lepo triolsko gibanje obeh godalcev v izmenjavi s klavirjem. Bogato dinamično niansiranje tako solistov kot orkestra je skušalo nadomestiti kontraste, ki jih nudi simfonična partitura. Orkestrski part je za godala priredil Anselm Schaufler. Navdušen sem bil nad izvajanjem kantilene violončela v II. stavku, v lepoti in poglobljeni intenzivnosti tona Vite Peterlin, ravno tako pa tudi nad igranjem obeh solistov v jasni, zvočno bogati interpretaciji. Tudi poslušalci so izvedbo Trojnega koncerta nagradili z dolgotrajnim aplavzom.

V drugem delu koncerta so predstavili dela ruskih skladateljev. Prva je bila na sporedu priredba simfonične slike Noč na Golem brdu Modesta Musorskega. Žal se je v skrajšani, prirejeni verziji za godala, izgubila vsa demoničnost plesa čarovnic in satana, kakor tudi svitanja ob udarcih zvonov. Tehnična in muzikalna izvedba je bila sicer brezhibna, vendar smo bili poznavalci prikrajšani za polnost simfoničnega zvoka.

V Serenadi Vasilija Kalinnikova je lepota godalne igre prišla bolj do izraza. Lepo niansiranje z dobro dinamiko, plemenitim, polnim tonom je povzdignilo romantično skladbo na nivo vreden ruske violinske šole. Posebno je navdušil solo violončelov v delu počasnega stavka valčka ob usklajenih pikikatih ostalih godal.

Najboljše izvedeno delo celotnega večera je bila skladba Plesni koncert za godalni orkester v D-duru Igorja Stravinskega. Tipična glasba Stravinskega z menjavami taktov, z oku-

som iskanja vseh barvnih in izraznih možnosti godal. Pri tem delu so se še posebno izkazali vodje posameznih sekcij, violinistka Tatiana Galkina, violistka Natalija Mamenko in Ilya Gutyty na violončelu. So pa bila nižja godala viole in violončeli in kontrabasi izdatnejši in zvočno bogatejši. Najbolj so se izkazali z odlično tehniko loka v zadnjem stavku, ki je predstavljal vrh izvajanja, saj je skladba kljub 'modernosti' doživela največji aplavz večera. Zadnje delo s tipično melodiko in romantičnimi gradacijami je pripadalo Petru Iliču Čajkovskemu, brez katerega skoraj ni predstavitev ruske glasbe, kljub očitkom, da je preveč evropejski. Dobro napisana Elegija v spomin

na Samarina je izvajalcem in dirigentu omogočila izpeti slovansko dušo.

Navdušena publika je z aplavzom kar trikrat priklivala dirigenta in orkestra k izvedbi dodatkov. Najprej smo slišali Hopac Modesta Musorskega. Tudi to delo je v originalu napisano za simfonično zasedbo, vendar je ta verzija zvenela odlično. Drugi dodatek je bila bolj revijska glasba, tretja pa briljantna iz opusa Leroya Andersona. Slednja je požela stoječ aplavz, saj so izvajalci v hitrem tempu izkazali bleščeče tehnično znanje in uigranost.

To je bil koncert, ki bo ljubiteljem godal ostal še dolgo v spominu, predvsem pa smo lahko ponosni na naše mlade koncertante: Vito, Majo in Simona.

Kulturno društvo Jože Gostič Homec
vabi na alpinistični večer

PRVINSKA
ROMANTIKA GORA

z nami bo vrhunski alpinist
in letošnji prejemnik ZLATEGA CEPINA

ALEŠ ČESEN

dvorana gasilskega doma
na Homcu, petek,
15. november 2019
ob 19. uri

Prisrčno vabljeni!

Že 5. veliki irski večer – Amart 2019

»Z okna poglej deklet zlatih las ...« Z verzij Jamesa Joyca, irskega romanopisca in pesnika, se bo recitatorsko in uglasbeno začel že 5. veliki irski večer – Amart 2019, tokrat v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah, ki bo 16. novembra ob 19. uri.

To bo spet večer irske glasbe, plesa in poezije, kar predstavlja vsebine, ki vedno na obiskovalcih pustijo nepozaben vtis. Nastopajočih bo veliko, od vrhunskih domačih glasbenikov do nekaterih tujih, mednarodno uveljavljenih imen.

Zasedba **Wild Strings Trio** je nastala leta 2014 kot naveza med slovaško jazz violinistko Petro Onderufovo, francoskim klasičnim čelistom Tobyjem Khunom in slovenskim etno kitaristom Aleksandrom Kuzmičem. Njihova glasba, globoko zakoreninjena v folk glasbi

na Hrvaškem, v Italiji, Avstriji in Nemčiji. Po zmagi na slovenskem izboru EMA leta 2014 je zastopala Slovenijo na tekmovanju za Pesem Evrovizije. Na Melodijah morja in sonca je znovala slavila letos poleti s pesmijo Bodi z mano do konca, za katero je preje-

nastopov, tako doma kot v tujini, od leta 2006 so izdali že pet albumov. Temperamentni irski plesi predstavljajo pomemben del irske kulture, zato kar ne smejo manjkati na takšnih dogodkih. Najbolj znani so plesi v trdih 'step' čevljih, za katere so značilni hitri udarci nog ob tla. Poleg teh pa plesalke plešejo tudi v mehkih čevljih, kjer pozornost pritegne predvsem lahkotnost gibanja. **Šola irskega plesa** iz Ljubljane deluje že desetletje, zadnjih nekaj let pod vodstvom učiteljice in plesalke Katje Granda. V vsem tem času so plesalci uspešno sodelovali na mnogih festivalih doma in v tujini, vedno tudi na irskih večerih tu, okrog nas.

Dolga zgodovina Irske je polna starodavne mitologije, mnogo legend se je obdržalo do danes in kot takšne

ostajajo del irske kulture. Iz te bogate zakladnice povzeta irska pravljica oziroma legenda je že stalnica na naših irskih večerih. Tudi letošnja je izbrala in pripravila **Špela Bešter**, saj je pripovedovanje pravljič za otroke in odrasle zanjo izziv, s katerim se sooča v zadnjem času.

In kot je že v navadi, po zaključku programa ne bo izostala pokušina irskih napitkov.

Glasbeno-literarni dogodek je organiziran v sodelovanju oziroma s podporo Občine Domžale, Veleposlanstva Irske, Kulturnega doma Franca Bernika in drugih sponzorjev.

Za idejno zasnovo, vsebino in izvedbo je tudi tokrat poskrbel Rado Likar.

Vabljeni!

Vokalna skupina Muze pod vodstvom akademske glasbenice, kompozitke, dirigentke, pevke in pianistke Uršule Jašovec deluje od februarja 2018. Vizija skupine je približati obiskovalcem slovensko ljudsko zapuščino, se pa dekleta, ki prihajajo iz domžalske občine, z veseljem lotijo tudi drugih izzivov. Tako so za ta večer pripravile nekaj irskih pesmi, na odru se jim bo pridružila akademska glasbenica, magistra violinistka Katarina Zupan, japonologinja in flvistka Ana Resnik in Staš Milovanovič na tradicionalnem irskem bobnu, imenovanem bodhran.

in improvizaciji, je prek zapletenih taktov in avtorskih aranžmajev razvila izrazit prepoznavni ritim, ki preseneča, navdušuje in navdihuje občinstvo po vsej Evropi. Po oktobrski 14-dnevni kitajski turneji, z zaključnim koncertom v Pekingu, bo skupina z nekaj značilnimi irskimi jiggi/reeli, nastopila tudi na domžalskem odru.

Tinkara Kovač, slovenska pevka, kantavtorica, pop-rock glasbenica in profesorica flavte sodeluje pri različnih odmevnih domačih in tujih glasbenih projektih. Med drugim je na povabilo Lana Andersona sodelovala kot gostja na koncertih skupine Jethro Tull

la tudi nagrado za najboljšo besedilo. Njen vokal, flavta in kitaras bode popeljali v območja zelenega otoka.

Skupina **Beer Belly** je že stalnica Amartovih irskih večerov. Njihova glasba pokriva področja tradicionalne irske, škotske in keltske kulture od preigravanja znanih tradicionalnih pesmi do manj znanih irskih reelov, jigov in keltskih pesmi, starih nekaj stoletij. Svoj program popestrijo tudi z lastnimi skladbami in slovensko ljudsko glasbo, prirejeno na nekoliko drugačen način. Poleg tega pa se na svojih koncertih radi dotaknejo tudi drugih evropskih kultur. Za seboj imajo več kot 500

Glineno rastje Polone Demšar

Kiparka razstavljalna na Veselovem vrtu

Kot smo že napovedali, bomo spomlad lahko ustvarjanje kiparke Polone Demšar, ki ima med drugim svoj ateleje tudi na naši Sveti Trojici, občudovali tudi v domžalski galeriji, tokrat

pa si je bilo mogoče njeno razstavo z naslovom Rastje v oktobru ogledati v Galeriji Veselov vrt, kjer jo je gostilo Društvo likovnih umetnikov Ljubljana, med ljubitelje umetnosti pa je raz-

stavo na odprtju pospremil violinist Tim Skalar Demšar.

Kot smo lahko prebrali, si je na tokratni jesenski razstavi kiparka zamislila glineno rastje, glinene rastline, ki živijo svoja rastlinska življenja na vlažnih zemljastih gozdnih tleh in se različno visoko, predvsem pa raznoliko razraščeno razpredajo po gozdu, obraščajo drevesa, se plazijo ali preprosto ležijo na zemlji in čakajo na svoj trenutek, ko bodo zaživele v vsej polnosti svojega bivanja. Tako ima ta postavitev in tokratna izoblikovana serija del za razstavo naslov Rastje. Naslov razstave po mnenju umetnostnega zgodovinarja Sarivala Sosiča: »Ne samo da natančno opredeli vsebino kiparskih del, temveč jim tudi določi prostor ali mesto postavitve, torej na zemljo, travo ali ob kamenine, ki se naključno znajdejo v gozdu. In gozd ali travnik ali zemlja je prav ta galerijski vrt, ki sredi mesta prinaša skoraj čaroben učinek, nekakšno potovanje v daljno preteklost, ko so vrtovi predstavljali prostore najbolj pristnega in aktivnega umetniškega življenja ...«

Kiparki, ki se lahko pohvali s številnimi samostojnimi in skupinskimi razstavami doma in v tujini, čestitke z iskreno željo: Dobrodošla doma!

VERA VOJSKA

FOTO: DLU LJUBLJANA

ŽENSKI PEVSKI ZBOR STANE HABE DOMŽALE

s pevovodkinjo Mariko Haler
ob 40-letnici
vabi na

JUBILEJNI KONCERT

v petek, 15. novembra 2019, ob 19. uri
v avli Osnovne šole Domžale.

Naši gostje bodo:
Vokalna skupina Adam Ravbar
Citrarska skupina Marjanke iz Velenja in
Otroški pevski zbor OŠ Domžale

Vesele bomo, če se nam boste pridružili in skupaj z nami praznovali prvih 40 let našega in vašega petja.

Dobrodošli!

BOŠTJAN KAVČIČ MINEVANJE

21. 11. - 12. 12. 2019

► Vabimo vas na odprto razstavo in prenovljene Galerije Domžale, ki bo v četrtek, 21. novembra 2019, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / T: 01 722 50 50

GD
Galerija Domžale

KULTURA

Recenzija filma: **Joker**

O tako prelomnem, epohalnem, grozljivo realističnem filmu, kot je Joker, je enostavno greh ne nekaj napisati. V glavnih vlogah sta ga 'zakrivila' Todd Phillips, med drugim režiser danes že kulturne komedije Prekrokana noč (The Hangover), in glavni igralec Joaquin Phoenix, ki je s svojo izvedbo Jokerja dokazal, da mu trenutno v globalni igralni stratosferi praktično ni para. Med drugim je omenjena dvojica tudi živ dokaz enakovrednega sodelovanja med vrhunskim režiserjem in res velikim igralcem. In če je še kaj pravice pod soncem, bodo imeli zadnje besedo tudi prihajajoči oskarji.

Joker je t.i. 'fikcija v fikciji'; gre za izmišljeno zgodbo v izmišljenem vlemestu Gotham, kjer je vse večji razkorak med bogatimi in revnimi, zato stopnja kriminala nezadržno raste. Sredi tega dogajanja spremljamo nadrobno psihološko genezo mentalno in duševno nestabilnega posameznika (Phoenix) v resnično nevarnega psihopata. Najbolj grozljivo pri vsem skupaj pa ni stopnjevana diabolčnost njegovega značaja, pač pa nemara dejstvo, da bi v danih okoliščinah Joker nekega dne lahko postal marsikdo izmed nas. Slednje je tudi eden izmed glavnih adutov te filmske mojstrovine, ki ima nedvomno

tudi etično podstat, saj zadosti prav vsem ključnim kriterijem gledalčeve identifikacije z glavnim likom, kar je v tem filmu izpeljano naravnost briljantno. Pa čeprav mu zlobni jeziki očitajo vsaj delni plagiat filmskih klasik, kot sta Scorsesejeva Taksist (Taxi Driver) in Kralj komedije (The King of Comedy), na kar režiser v mirnem tonu odgovarja, da gre pri njegovi viziji Jokerja pač za vpliv cele vrste filmov iz 70. let, kot so npr. tudi Mreža, Let nad kukavičjim gnezdom in Pasje popoldne.

Sam pa se sprašujem, če bi v kontekstu njegovega filma lahko razumeli tudi nekega – nedvomno zgodovinsko zelo resničnega – Hitlerja, saj gre za vprašanje, ki se ponuja kar samo po sebi? Torej, če bi poznali vse njegove čustvene in spolne zlorabe ter vztrajno prikrivanje resnice, po drugi strani pa iskreno željo postati 'zgolj' komik oziroma klovn, kot je to v primeru filmskega Arthurja? Kar nam kot publiki enostavno 'zaveže možgane', pa je njegova osebna etičnost, saj se vse do usodnega trenutka zelo jasno zaveda, kaj je dobro in kaj zlo. Ne pozabimo, tudi zgodovinski Adolf je ravno tako želel biti 'zgolj' slikar, vendar se je še ne tako daljna zgodovina seveda obrnila precej drugače.

Morda pa – podobno kot Arthur – na začetku svoje življenjske poti ni počel prav dosti narobe? Slednji ima kot izhodišče sicer očitno socialno hibo, ko se v resnih in težavnih situacijah začne nezadržno smejati na ves glas, s kartončkom, ki ga nosi s seboj, pa svojo okolico na to celo opozarja. Iz neznanega, vendar nezadržno močnega razloga, želi na vsak način biti smešen, čeprav je njegovo življenje scela tragično. Lahko bi rekli, da gre še za eno od možnih variant izpeljave 'mita o žalostnem klovn', ki priča o tem, da je klovn nekdo, ki ves časa zabava ljudi, v svoji notranjosti pa je neutolažljivo žalosten. Po drugi strani pa ima rad otroke in ljudi, ki so prijazni in pošteni do njega, kar pa so kot po pravilu le tisti iz družbenega roba, kot je tudi sam.

Zgodba o Jokerju je na videz silno enostavna, takšna pa je lahko le zato, ker ima jasno in čvrsto zgrajene filmske karakterje, ki se nezadržno in popolnoma psihološko logično razvijajo v svoji smeri. V vsakem trenutku filma namreč vemo, kje se nahajamo in kot gledalci nismo niti malo zbegani glede dramaturške premise zgodbe, kar je odlika praktično vseh velikih filmskih del, ki svojo publiko nagovarjajo na več ravneh. Seveda je v zgodbi kljub temu polno genialnih scenarističnih preobratov, npr. ko postane (ne)jasno, kdo je Arthurjev oče, kakšna je v resnici njegova mati, ter pretežno fantazijski odnos do ljubice. Vse naštetu pa ima tako prepričljivo življenjsko utemeljitev, da z njim tudi ves čas sočustvujemo, ga lahko popolnoma razumemo in celo navijamo zanj. Phoenix je v tej transformaciji iz ničevega posameznika, ki ga nihče ne opazi, v psihopata megalomanskih razsežnosti, njegovega alter-ega Jokerja, prav gotovo naredil vlogo svoje – že tako zavirljive – igralske kariere. Pa čeprav sta njegova konkurenca na poziciji Jokerja takšna igralska velika, kot sta Jack Nicholson in žal pokojni Heath Ledger.

Joker sicer ni najlažje filmsko čtivo, vendar pa je hkrati nujno, če želimo bolje razumeti sodobno narcisistično usmerjeno družbo, kjer velja zgolj uspeh človeka kot posameznika. Gre torej za stanje permanentnega ega, ki kar naprej kriči: jaz, jaz in še enkrat jaz, poleg tega pa ves čas želi nekaj posedovati: imetje, pozicijo moči, (medijsko) prepoznavnost, všečen videz itd. Resnične skupnosti z nekoliko širšo zavestjo torej ni (več). V teh razmerah pa se žal lahko zgolj vprašamo, kdaj nam bo tudi naš čas napravljal kakšnega resničnega Jokerja/novega Hitlerja, ki ga bomo lahko malikovali podobno, kot smo vse diktatorje v preteklosti. Pa čeprav je bil domnevno med njimi tudi kakšen Jezus ali Buda.

Film si lahko ogledate v Mestnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

P.S.: Za filmsko nekoliko manj poučne: pri Jokerju gre tudi za predzgodbo filmov o Batmanu.

V Menačenkovi domačiji odpiramo Ahčinovo leto

Mineva sto let od rojstva domžalskega kiparja Franceta Ahčina (1919–1989), rojenega v Menačenkovi domačiji.

MENAČENKOVA DOMAČIJA Bil je izseljenski umetnik, ki je svojo zbirko več kot sto ustvarjenih del simbolično podaril rojstnemu mestu. Ob njegovem jubileju smo pripravili uvod v Ahčinovo leto z dopolnitvami stalne razstave ter občasne razstave o njegovem delu in življenju. Posvetili smo jo tudi vseslovenskemu projektu Dnevi evropske kulturne dediščine 2019 (28. 9.–12. 10. 2019). V prihodnje bodo do junija 2020 sledili dogodki, povezani s kiparstvom in zgodbami iz Menačenkove domačije, ter zgodbami iz Domžal in okolice.

Uvod v Ahčinovo leto smo začeli 8. oktobra, ko smo odprli občasno razstavo s podrobnejšim vpogledom v avtorjevo življenje in delovanje. S predmeti, fotografijami in drugim dokumentarnim gradivom je predstavljena zanimiva zgodba domačina, ki je svojo kiparsko pot začel s prvim kiparskim ateljejem na podstrešju svojega doma, jo nadaljeval v Italiji in Argentini ter jo zaključil spet doma. Priložnostno razstavo smo postavili že pred tremi leti, vzporedno z odprtjem njegove stalne razstave na podstrešju domačije, ob letošnjem jubileju pa smo jo dopolnili še z novostmi, zbranimi v zadnjih letih. Ob tej priložnosti smo sklenili sodelovanje z Narodno in univerzitetno knjižnico Ljubljana ter v okviru

njihove Zbirke tiskov Slovencev zunaj RS razstavili gradivo iz zapuščine Tineteta Debeljaka, ki je leta 2017 prispela v Slovenijo. Dr. Tine Debeljak (1903–1989) je bil slovenski literarni kritik, pesnik, urednik in prevajalec, ki je leta 1970 slovenščino prevedel argentinski Ep o Martinu Fierru ter opremo knjige zaupal kiparju Francetu Ahčinu. Zanj je kipar oblikoval 16 glinenih reliefov, pozneje vlitih v bron, ki jih danes hranimo v Ahčinovi zbirki. Ohranili so se različni zapisi in pisma, ki omenjajo uspešno kiparjevo delovanje v Argentini. K stalni Ahčinovi razstavi na podstrešju domačije pa smo priključili novo kiparsko pridobitev – portret njegovega očeta.

Razstava z naslovom **France Ahčin – Razstava o delu in življenju umetnika** bo odprta do 20. novembra, v odpiralnem času domačije: od torka do petka od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure; sobota od 10. do 12. ure. Ob svetovnem dnevu izseljencev, 17. novembra, pa prvič pripravljamo voden ogled po razstavljenih zbirkah v Menačenkovi domačiji in Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Zberemo se v Menačenkovi domačiji ob 11. uri. Veseli bomo vaših predhodnih prijav. Vabljeni, vstopnine ni!

KATARINA RUS KRUSIČ
FOTO: MIRO PIVAR

CARAVAGGIO IN DÜRER NA DUNAJU

Sobota, 23. 11. 2019

Veliki posladek za vse umetnostne sladkose nas v zadnjem letošnjem potepanju Galerije Domžale spet vabi na Dunaj. V Albertini si bomo ogledali veliko razstavo del Albrehta Dürerja in zraven izvedeli še nekaj skrivnosti o tem odličnem risarju, grafiku in slikarju. Mogoč bo tudi ogled pregledne razstave velikega avstrijskega slikarja Arnulfa Rainerja.

Po kosilu se sprehodimo do Kunsthistorisches Museum, kjer si bomo ogledali odlično razstavo baročnih del velikih mojstrov umetnosti – Caravaggia in Berninija. Brillantnost izdelave se nam bo odkrivala na razstavljenih platnih in kipih, izvedeli bomo tudi marsikaj o duhu takratnega časa. Za strokovno vodstvo bo poskrbel Jurij Smole. Odhod avtobusa izpred KD Franca Bernika Domžale ob 5.00 uri, vrnitev je načrtovana v večernih urah.

Cena strokovne ekscuzije, ki vključuje prevoz, vodenje, najem slušalk, organizacijo in nezgodno zavarovanje, bo odvisna od števila udeležencev in sicer: do 24 oseb = 60 eur; 25 – 29 oseb = 49 eur; 30 – 34 oseb = 45 eur; 35 – 39 oseb = 41 eur; 40 oseb in več = 37 eur. Prijave osebno ali po telefonu 01/722 50 50 v KD Franca Bernika Domžale. Obvezno vplačilo akontacije 57,00 eur na AGENCIJO LACOSA FK, Cesta II 22, 3320 Velenje, TRR: SI56 6100 0000 3521 447 (REFERENCA SIOO 1111, NAMEN: KDFBD DUNAJ + PRIIMEK) sprejemamo do vključno srede, 20. novembra 2019. Na avtobusu bomo opravili obračun glede na število potnikov in poračun razlike za doplačilo vstopnin v znesku 30 eur (13 eur za Albertino in 17 eur za KHM – cene se lahko spremenijo).

PRIJAZNO VABLJENI!

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

Organizacija: KD Franca Bernika Domžale in turistična agencija Lacosa FK.

INFORMACIJE:
www.kd-domzale.si / T: 01/722 50 50

SREČANJA POD SLAMNiki

**MATJAŽ
MASTNAK**

Vrtnice kot del kulturne dediščine na Slovenskem

Pogovor bo vodila Cveta Zalokar.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Sreda, 20. november 2019, ob 18. uri

Vstop prost.

Družčina – po premieri drznega projekta

Nekaj popolnoma drugačnega je napovedal naslov v prejšnji številki glasila Slamnik. Pa to tudi drži.

Navajeni smo, da muzikali temeljijo na prijaznih, spevnih, karakternih son- gih, povezanih v določen okvir zgod- be. Te pesmi smo slišali že pred izved- bo predstave kot popularno glasbo. Tokrat pa je ta predstava popolnoma drugačna. Drzen projekt, ki si ga je 'zamislil' že 'prekaljeni maček' muzi- kalov Nejc Lisjak, ki je glasbeno komedijo, prvotno je bila Družčina (Com- pany) gledališka komedija, ki razkriva medsebojne odnose samskega Rober- ta s tremi izbrankami in njegovimi prijatelji, petimi poročenimi pari. Že izbor igralcev-pevcev se je režiserju in odličnemu prevajalcu komedijske- ga teksta ter songov izredno posrečil, saj je vsak par izžareval svojo paleto načina življenja in odnosov do sla- vljenca, 35-letnega Roberta. Prekalje- na družčina pevki-pevcev-igralcev, ki jim tudi gib- ples ni tuj, se je izkazala kot že večkrat doslej v številnih dru- gih predstavah po Sloveniji. Težko bi izpostavil, kdo je bil bolj navdušujoč. Morda Robert (Nejc Lisjak), ki je nosi- lec glavne vloge, z dominantno igro in gibom, bodisi tri njegove izbranke, ki so zablestele v tercetu prvega dejanja, Ti me spraviš boš ob pamet« April – Maša Medved, Kathy – Neža Strenčan in Marta – Maša Tiselj ali Anja Straj- nar kot Joanne z odlično interpretacijo skladbe Fine gospo, s svojim partner-

jem Larryjem – Marjanom Buničem. Omeniti pa moram tudi solopevske dosežke Gaje Sorč kot Jenny ali bravurozno pevsko dikcijo brzečega besedila Amy v izvedbi Špele Prenar s partnerjem Andrejem Orlom (Paul). Tudi ostalih pet igralcev-pevcev je svo- jo vlogo odlično opravilo. Natja Levec kot Sarah s partnerjem Harryjem v osebi Matevža Derende, Susan s Tan- njo Pečenko in Luka Cvetličanin kot Peter in še zadnji, pa vendar prav tako odlični Domen Anžlovar. Ne morem

mimo plesne točke v drugem dejanju, za zgledno koreografijo je poskrbela Maja Geršak. Vesel sem, da se produk- cijska ekipa Kulturnega društva Mlin Radomlje ne zadovolji s polovičnim iz- delkom. Tudi tokrat je dogajanje spre- mljala originalna zasedba trinajstih profesionalnih glasbenikov. Partitura je tako prefinjeno napisana, da zveni polno, razgibano, dovolj prozorno, da pridejo pevci do izraza, pa vendar ne šablonsko, ampak glasbeno dopol- dljivo in izpovedno v okviru žanra, ki

presega običajne muzikale in se kljub ritmičnim, sinkopiranim sodobnim prijemom pogosto znajde tudi v vo- dah šansona, vse do serozne glasbe. Odlična, funkcionalna scena ustvar- jalke Urške Gregorič omogoča doga- janje pripeljati do boljšega razume- vanja, hkrati pa ne omejuje igralcev v njihovem gibanju, ampak jim pomaga v predstavitvi skupnih prizorov ali posameznih domovanj. Tudi kostumi Milene Dolenc pomagajo pri izrazu ka- rakterjev nastopajočih. Glasbeno vod- stvo predstave je odlično opravil Iztok Kocen z mentorstvom Simona Dvorša- ka. Ne morem naštetih vseh sodelavcev

iz ozadja v zahtevnem organizacij- skem stroju, luč, maska, oblikovalec zvoka, vodja izvedbene ekipe in vseh, ki so pomagali v zahtevnem projektu.

Upam, da Nejc Lisjak še ni rekel za- dnje besede in se mu v glavi motajo že nove ideje. Premierna predstava je bila 27. septembra ob 20. uri v Kultur- nem domu Radomlje. Ljubitelji dobre glasbe in žlahtne komedije ne zamudite katere od ponovitev. Predstava je vredno videti in slišati. Lahko smo pono- sni, da v naši sredi nastane in se iz- vaja tako odlična predstava. Čestitke vsem sodelujočim.

TOMAŽ HABE

Tovarna TO(rbic) in KO(včkov) – TOKO Domžale (3. del)

Nadaljujemo zgodbe nekdanje usnjeno-galanterijske tovarne TOKO Domžale. Do konca letošnjega leta je v Slamnikarskem muzeju odprta razstava z naslovom TOKO Domžale – Tovarna TO(rbic) in KO(včkov), ki prvič obsežneje obravnava dediščino te pomembne in priznane domžalske tovarne. Neizpovedana je ostala še marsikatera zgodba iz tovarniških dni, zato vam jih želimo predstaviti tudi v časopisu Slamnik.

Nekdanja delavka v proizvo- dnji drobne galanterije pri- poveduje: »En velik kotel lepila se je kuhaj in vsaka s svojim lončkom smo prišle po vroče lepilo, ki smo ga s čopičem namazale na koščke usnja. Lepo maži, ne prede- belo! Nič nismo smele zapacati z lepi- lom. Hitro smo delale, vse je teklo od mene. Gladiti robove smo si pomagale z gladilniki iz živalske kosti, potem pa se je dalo šivilji zašiti na šivalni stroj. Delali smo veliko nadur, saj smo bili v razvoju. Živeli smo za tovarno, vsi smo bili pripravljani za delo, saj smo dobili plačo, prej pa ni bilo dela.« Naša so- govornica je v TOKO Domžale začela z delom v 50. letih prejšnjega stoletja To je bil povojni čas – čas nove dr- žavne tovarne TOKO Domžale, ki je nastala z združitvijo Zornove tovarne v središču Domžal in tovarne Bratov Okršlar na južnem delu Domžal v obrat 1 in obrat 2.

Šivanje torbic v obratu 2, 1955.

Zaradi velikih potreb domačega trga po usnjeno-galanterijskih izdel- kih se je podjetje TOKO množinsko in kakovostno zelo razvilo. Sprva je bil del proizvodnje usmerjen v potre- be jugoslovanske vojske, nato pa je podjetje delalo za naraščajočo širšo potrošnjo na jugoslovanskem trgu, na katerem je postalo vodilno v svoji panogi. Do strojne modernizacije pro- izvodnega dela, ki se je v naslednjih desetletjih postopoma dograjeval, je bilo delo večinoma ročno oziroma kombinirano strojno-ročno. Ker je bila namera podjetja tudi usmeritev izdel- kov za izvoz, se je pokazala potreba po temeljiti razširitvi v tehnični smeri kakor tudi izpopolnitvi strokovnih kadrov. Galanterijska proizvodnja je

spadala v delovno intenzivno, tehnološko pa manj zahtevno proizvodnjo. Stopnja razvoja tehnologije ni bila v obeh obratih enaka. Najvišji tehnološki nivo je bilo v obratu potovalnih izdelkov – pri izdelavi kovčkov, kjer je bilo 70 odstotkov mehanizirane in 30 odstotkov ročne proizvodnje. V ostalih obratih pa je bila proizvodnja pretežno ročna.

Za nadaljnji razvoj so bili pomembni dejavniki kot rast števila zaposlenih, večanje proizvodnje ter spreminjane strukture zaposlenih, saj so bile zaposlene v glavnem ženske, posodobljena tehnologija, strokovno izobraževanje kadra, sledenje aktualnim modnim trendom, stremenje h kakovosti blagovne znamke ter njene

uveljavitve na domačem in tujem trgu. Dejstvo je, da je bila tovarna TOKO ena izmed prvih, ki se je s svojimi izdelki uveljavila v zahodnem svetu po drugi svetovni vojni, saj je že leta 1948 začelo z izvažanjem izdelkov. Izvažali so v Italijo, Francijo, Nemčijo in Ame- riko, pozneje tudi v Rusijo.

Ščasoma sta v upravljanju tovarne nastopili dve pomembni prelomnici. Prva leta 1950, saj je slovenski prostor v istem času določala jugoslovanska različica samoupravnega socializma, takrat že zaznamovana z nujnostjo gospodarskih reform. Druga je nasto- pila v 70. letih, ko se je tudi usnjarsko-predelovalna industrija morala prilagoditi svojo organizacijsko podobo načelom združenega dela s preobli- kovanjem posameznih proizvodnih obratov v tozde. (se nadaljuje)

KATARINA RUS KRUSLJ
FOTO: ARHIVA SŠ DOMŽALE

Literatura: CERAR, Fani: Problematika obdelovanja izdelkov drobne galante- rije. Diplomsko delo. Domžale: TSUGŠ Domžale, 1967; GORNIK-KUGLER Ma- rija: Kadrovska politika in planiranje kadrov v DO Toko. Diplomsko delo. Ljubljana: FSPN, 1983; KUŠAR, Karel: Razvoj nekaterih delovnih organizacij na območju domžalske občine. V: Jan- ko Gedrih idr. (ur.), Zbornik Občine Domžale. Domžale: KS, 1979, 323–369; STIPILOVŠEK, Miroslav: Propad sla- mnikarske industrije in razvoj novih industrijskih panog na domžalskem območju 1918–1941. Zgodovinski časopis 47 (3), 1993, 425–437; STRAŽAR, Stane: Domžale, mesto pod Goričico. Škocjan pri Domžalah: KD Miran Jarc, 1999.

PREDNOVOLETTNA PREDSTAVA Z OBISKOM DEDKA MRAZA

V nedeljo, 15. decembra ob 15.00 vabljeni na lutkovno predstavo **MUCA COPATARICA** gledališča Fru-Fru (30 min, 2+), z obiskom Dedka Mraza in obdarovanjem. Mi pripravimo predstavo, z vašo pomočjo pa poskrbimo tudi za darila.

Vabljeni kolektivi manjših podjetij, obrtniki, starši, babice in dedki, strici in tete, ki bi želeli presenetiti vaše otroke. Obvezna je vnaprejšnja prijava. Vs- topnica stane 7 Eur. Za otroke, mlajše od sedem let je obvezna prisotnost odraslih.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

NA-POVE- DUJE- MO!

KLEMEN SLAKONJA Z BENDOM
Ni da ni

Silvesterski koncert
31. december ob 18. uri

www.kd-domzale.si
T (01) 722 50 50

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

POLITIČNE STRANKE

NSI / LJUDMILA NOVAK, EVROPSKA POSLANKA

EU potrebuje močno in kredibilno komisijo

Predsednica prihodnje Evropske komisije Ursula von der Leyen se je po objavi resorjev za evropske komisarje znašla pod velikim pritiskom zaradi naziva resorja, ki bo pristojen tudi za migracije in se imenuje 'za zaščito evropskega načina življenja'. Nekateri evropski kolegi so ob tem izjavili, da gre za ksenofobno retoriko, vendar si moramo pri tem vendarle naliti čistega vina.

Evropska unija (EU) temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, vladavine prava ter spoštovanju človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin. Ker so omenjene naše skupne vrednote nenehno na preizkušnji, kar še posebno velja v trenutno izjemno nepredvidljivih geostrateških razmerah, menim, da je dobro, da področju evropske identitete namenimo več pozornosti. Če EU želi obstati, se mora vrniti k svojim koreninam. In veseli me, da se tega resnično zaveda tudi bodoča predsednica komisije.

A ob tem se želim dotakniti nekaterih komisarskih kandidatov, ki so jih v Bruselj na zaslišanja poslale vlade članice EU. Povsem nerazumljivo je, kako lahko nekateri predsedniki vlad pošiljajo kot svoje komisarske kandidate osebe s sporno in celo domnevno koruptivno preteklostjo. Če želimo, da ljudje ponovno dobijo zaupanje v delovanje evropskih institucij, je nujno potrebno, da prihodnjo komisijo sestavljajo kredibilni komisarji, ki imajo integriteto

“ Evropa je pred izbiro: na volitvah spomladi letos smo se odločali med tistimi, ki zagovarjajo stagnacijo ali radikalizacijo Evrope, in tistimi, ki želijo v Evropi ponovno vzpostaviti medsebojno zaupanje, se vrniti h koreninam in EU peljati na pot modernizacije.

in so primerno usposobljeni za to izjemno odgovorno delo. Žal pa smo v zadnjih dneh v Bruslju predvsem poslušali o domnevno koruptivnih očitkih pri nekaterih kandidatih, zaradi česar je Evropski parlament nekatere kandidate celo zavrnil.

Veseli me, da tokratni slovenski kandidat za komisarja Janez Lenarčič deluje kot kompetentna in strokovna oseba. Če kdaj, potem Evropska komisija potrebuje integriteto in kredibilnost prav zdaj, ko se EU sooča s tesnobo Brexita, trgovinskih vojn in migracijskih tokov.

Evropa je pred izbiro: na volitvah spomladi letos smo se odločali med tistimi, ki zagovarjajo stagnacijo ali radikalizacijo Evrope, in tistimi, ki želijo v Evropi ponovno vzpostaviti medsebojno zaupanje, se vrniti h koreninam in EU peljati na pot modernizacije. Čas nas kliče k modrosti in pogumu, da skupaj odgovorimo na nove izzive.

LMM / METOD MARČUN

Participativni ali populistični proračun?

No, pa se nam obetajo spremembe, sem pomislil, ko sem v glasilu Slanniku prebral županov poziv, da tudi Občina Domžale pristopa k sistemu participativnega proračuna. Vsi prispeli predlogi bi povečali učinkovitost porabe sredstev, ustvarili hitrejšo gospodarsko rast, zmanjšali socialne razlike, povečali zaupanje v demokratične postopke ...

Kakšen pa je predlagani proračun Občine Domžale za leti 2020 in 2021?

Kar takoj začnimo s seznamom načrtov razvojnih projektov, ki so na novo umeščeni v proračun za naslednji dve leti. Nov in edini omembe vreden projekt je širitev Zdravstvenega doma Domžale, ne najdemo pa obnove kopalnice, čeprav je bila napovedana že v letošnjem letu. Omeniti je vredno še izgradnjo regionalne kolesarske povezave v vrednosti 2,4 milijona evrov, ureditev ploščadi Vele, gradnjo krožišč v Domžalah in še celo vrsto strokovnih študij in podlag za razna pripravljajna dela. Več kot 2 milijona evrov je namenjenih za obnovo vodovoda in kanalizacije iz naslova zaračunane omrežnine, namesto da bi del sredstev namenili za izgradnjo manjkajočega omrežja.

Kaj pa projekti za ureditev prometne, avtobusne in železniške infrastrukture, širitev KD Franca Bernika, skrb za starejše, razvoj podjetništva in turizma, kje so ostali predlogi ...?

NSI / PEREGRIN STEGNAR

Občinski svet Domžale se še muči s proračunom

Pred vsako naslednjo sejo Občinskega sveta Občine Domžale se člani različnih strank in list dobivamo na sestankih, kjer se dogovarjamo za projekte, ki jih bomo podprli in se tako tudi lažje dogovorimo za skupno podporo našim projektom, ki so potrebni, a niso uvrščeni v nova odloka proračunov. Tako sodelovanje doslej ni bilo v navadi. To postaja vedno bolj izrazito in to je tudi znamenje, da vodeči garnituri pojenjuje sapa.

Največje vprašanje glede proračuna je, zakaj že v prvem predlogu odloka proračuna za leti 2020 in 2021 ni bila vključena razširitev zdravstvenega doma in graditev pokritega parkirišča za 152 avtomobilov. Ne bi bilo dobro zapisati nove garažne hiše pri zdravstvenem domu, ker bi to pomenilo nekaj drugega kot prostor za parkiranje avtomobilov, namreč zdajšnja garažna hiša pomeni projekt, ki ne služi svojemu namenu in je v njem še vedno polno praznega, ker se je ljudje ne poslužujejo in to nam daje občutek, da je domžalska garažna hiša nekaj, kar žal ne služi svojemu namenu.

Ob tem bi se tudi dotaknil naših parkirišč v Domžalah, ki so vedno polna. Tu naj bi vsak dobro razmislil, ali je res vsak obisk centra Domžal potrebno opraviti s svojim avtom. To tudi ekolo-

“ V stranki LMM zato menimo, da je včasih boljše storiti korak nazaj, sredstva pa preudarno in odgovorno porabiti za dobro pripravljene in premišljene projekte, kot pa negotovo stopati v prihodnost.

Poraja se vprašanje, koliko večjih projektov bo resnično uspešno uresničeni? Za to bi potrebovali vizijo in izdelano celostno podobo Domžal, žal ju nimamo. Le tako bi uspešno uresničili zastavljene cilje, hkrati pa predvideli vse ključne elemente in zagotovili zemljišča. V tem se skriva tisti ključni element, zaradi katerega večina strateških projektov konča v predalu. To se je zgodilo z EKO parkom – ker lokacija ni bila primerna, podobno se nam lahko zgodi pri črpanju evropskih sredstev kohezijskega sklada za izgradnjo kolesarske povezave in še in še ...

V stranki LMM zato menimo, da je včasih bolje storiti korak nazaj, sredstva pa preudarno in odgovorno porabiti za dobro pripravljene in premišljene projekte, kot pa negotovo stopati v prihodnost.

“ Ob tem bi se tudi dotaknil naših parkirišč v Domžalah, ki so vedno polna. Tu naj bi vsak dobro razmislil, ali je res vsak obisk centra Domžal potrebno opraviti s svojim avtom. To tudi ekološko ni sprejemljivo, zato bi lahko uvedli, kot to že imajo v Kamniku, tudi kolesa za izposojanje ...

ško ni sprejemljivo, zato bi lahko uvedli, kot to že imajo v Kamniku, tudi kolesa za izposojanje tako navadnih klasičnih koles kot tudi električnih koles, ki bi mnogim olajšala pot po opravkih v centru Domžal.

Ko sem se malo oziral po drugih občinah, kako sprejemajo proračune, sem naletel na urejen način odgovorov na vse pobude in vprašanja občanov, javnih zavodov, krajevnih skupnosti, javnih podjetij, svetniških skupin in ostalih. Želim, da bi tudi v Domžalah dobili po prvi obravnavi odgovore na vse pobude in vprašanja. Zdaj imamo nov predlog odloka proračuna za naslednji dve leti pred seboj. Potrebno ga bo dobro pregledati in dopolniti, da bo kar v največji meri zadovoljil občane in nam omogočil razvoj.

LTD / JANEZ AVSEC

Ali bomo mestno središče prepustili avtomobilom?

Promet in mirujoči promet se vse bolj uvrščata na prioriteto mesto številka 1 v vseh večjih mestih po državi. Povsod se plačujejo študije, ki analizirajo trenutno stanje in 'predvidevajo', kako se bosta ti dve 'nadlogi' razraščali v prihodnosti. Tudi v naši občini ni nič drugače. Ustanovljena je bila projektna skupina, odbor za okolje in prostor je podal občinskemu svetu predlog za izvedbo študije, ki bi po celotni občini zajela stanje in občini 'dala' čarobno palico za rešitvijo. Rešitev ni tako enostavna, kajti v njej bomo morali sodelovati tako država kot tudi občani. V mestu že obstaja garažna hiša, zaradi katere se vsi posmehujejo trenutnemu občinskemu vodstvu. Posmeh ni upravičen, kajti naše brezplačno parkiranje na Tušemem parkirišču in parkirišču Slovenskih železnic je plod dogovorov med občino in vodstvi obeh podjetij. Z izgradnjo prizidka k Zdravstvenemu domu Domžale bi po trenutnem idejnem projektu pridobili še podzemna parkirišča. V primeru odkupa Tuševskega parkirišča vsi pričakujejo še dodatna 'podzemna' parkirišča. Če vse te investicije seštejemo, dobimo skoraj vsa sredstva, ki

“ Ker nismo mestna občina, po zakonodaji ne moremo ustanoviti lastnega potniškega prometa.

so v letnem proračunu namenjena za investicije. Kljub vsemu pa ne bomo rešili težav z mirujočim prometom. Ne smemo pa pozabiti na promet, ki vsakodnevno 'ukrade' ogromno časa udeležencem. Rešitev vidim v učinkovitem javnem prometu. A to je področje pod okriljem države. Občina ima že nekaj let projekt za povezovanje naših obrobnih krajev z mestnim središčem, a država tega ne dovoli. Ravno tako ne dovoli, da bi se Domžale povežale s prestolnico z njihovim javnim potniškim prometom. Ker nismo mestna občina, po zakonodaji ne moremo ustanoviti lastnega potniškega prometa. Med volitvami smo slišali idejo o metrolju, ki bi povezoval našo občino s prestolnico. Ideja ni slaba, a je bila samo predvolilni bombonček, brez resnih analiz potreb, predvsem pa ekonomske upravičenosti. Ostaja še točka, ki se ji bomo najtežje odpovedali – lastno udobje.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA

Reševalci, gasilci in policisti dobili koalicijski NE

Se še spomnite hude prometne nesreče v Ljubljani junija letos, kjer je hude telesne poškodbe utrpel reševalec na motorju? Reševalcu na nujni vožnji, ki je prevozil rdečo luč, je pot prekrizal avto, ki je pri zeleni luči zavijal levo in ga je spregledal. Ponesrečeni reševalec je dobil kazenske točke in globo za storjeni prekršek. V Novi Sloveniji – krščanskih demokratih smo vložili pobudo za spremembo zakonodaje, da vozniki vozil s prednostjo na nujnih vožnjah v primeru udeležbe v prometni nesreči ne bi bili več kaznovani za prometni prekršek, ostala pa bi njihova kazenska in odškodninska odgovornost.

Veljavni zakon o pravilih cestnega prometa v 101. členu določa, da voznikom vozil s prednostjo na nujnih vožnjah ni treba upoštevati prometnih pravil in prometne signalizacije, vendar morajo voziti na takšen način in ga je sprejeto, da ves čas obvladujejo vozilo in ne ogrožajo drugih udeležencev. V praksi se dogaja, da prekrškovni organi voznikom vozil na nujni vožnji v primeru prometne nesreče praviloma izrečejo mandatno kazen in kazenske točke. Vozniki morajo zahtevati sodno varstvo, izrečene kazni so razveljavljene šele v dolgotrajnih sodnih postopkih. Že samo dejstvo, da so reševalci, gasilci in policisti na nujni vožnji, za njih predstavlja stres, saj ne vedo, v kakšni situaciji se bodo znašli. Če pa povzročijo prometno nesrečo v skrbi za soljudi, jih želi država še dodatno kaznovati.

Po predlogu Nove Slovenije bi jih oprostil kazenskih točk in denarne kazni. Vseeno pa bi osta-

“ Ko sem poslušala razprave v državnem zboru, kar nisem mogla verjeti, kakšne raznorazne razloge si lahko koalicijski poslanci izmislijo, da ne bi podprli opozicijskega predloga.

li odškodninsko odgovorni. Vladna koalicija za naše predloge spet ni imela posluha. Zavrnila je naš predlog, ki bi bistveno izboljšal položaj ljudem, ki jih vsak od nas potrebuje, ko je v stiski. Ne verjamem, da bi kdo na nujni vožnji povzročil nesrečo iz objestnosti. Pa tudi tega ne verjamem, da ne bi prevzel odgovornosti za materialno škodo, ki bi jo nenamerno povzročil. Ko sem poslušala razprave v državnem zboru, kar nisem mogla verjeti, kakšne raznorazne razloge si lahko koalicijski poslanci izmislijo, da ne bi podprli opozicijskega predloga. Očitno se jih zgodbe reševalcev, gasilcev, policistov in drugih, ki rešujejo človeška življenja in so za to na koncu kaznovani, ne dotaknejo.

Želim si, da bi Ministrstvo za infrastrukturo in koalicija svarila vzela resno in bi uredila to področje. Lahko se nam namreč zgodi, da cilj voznikov na nujnih vožnjah ne bi bil več reševanje človeških življenj, ampak bi jih vodil predvsem strah, da ne storijo morebitnega prometnega prekrška.

ZELENI SLOVENIJE / GREGOR HORVATIČ

Krajevne skupnosti morajo dobiti več besede pri odločanju

Njihova vloga je zdaj le sodelovanje. V takšni obliki ne zagotavljajo učinkovitega upravljanja občine, na podlagi statuta Občine Domžale in odloka o krajevnih skupnosti imajo le participativno vlogo. Krajevna skupnost Dob in njen svet KS Dob sta se aktivno vključila v projekt participativnega proračuna Moja pobuda, kar je seveda zelo pohvalno!

Zeleni Slovenije se nikakor ne moremo znebiti občutka, da so krajevne skupnosti in njihovi sveti krajevnih skupnosti le še ena 'birokratska služba', ki ima zgolj posvetovalni namen, odločitve, ki jih sprejmejo članice in člani tega organa Občine Domžale, pa pogosto obtičijo v 'predalih', saj je njihova odločitve le sodelovanje v procesih odločanja Občine Domžale.

Krajevnim skupnostim je res da omogočeno, da se z dajanjem pobud, predlogov ter sodelovanjem z občinskim svetom, županom in občinsko upravo vključujejo v postopke oblikovanja odločitev, a so to le predlogi in pobude, morali pa bi sami sprejemati tudi končne odločitve, še posebej, ko gre za krajevne zadeve ožjega lokalnega pomena. Res je, da jim je deloma 'vrata odločanja odprl' participativni proračun (pohvala svetu KS Dob za aktiven pristop k projektu Moja pobuda)

“ .. nikakor ne moremo znebiti občutka, da so krajevne skupnosti in njihovi sveti krajevnih skupnosti le še ena 'birokratska služba', ki ima zgolj posvetovalni namen, odločitve, ki jih sprejmejo članice in člani tega organa Občine Domžale, pa pogosto obtičijo v 'predalih', saj je njihova odločitve le sodelovanje v procesih odločanja Občine Domžale.

in da lahko od občine zahtevajo, da občinski svet predloge, pobude in mnenja obravnava, a je to odločno premalo, saj ni zagotovila, da bo vse to upoštevano. V zadnjem času se to še posebej odraža v Zaborštu in Depali vasi, kjer tamkajšnje lokalno prebivalstvo odločno nasprotuje posegom (še posebej razlastitvam zemljišč!) v njihovo ožjo lokalno skupnost brez njihovega soglasja, kar pa je za stranko Zelenih Slovenije nedemokratično in nesprejemljivo.

Njihov obstoj naj bi bila vez med krajem, kjer živimo, in občino, pa je res?

LAHKE POTI DO USPEHA NI

LANA SMOLNIKAR, ODLIČNA DOMŽALSKA PLESALKA, KI JE PRIPLESALA V SAM EVROPSKI IN SVETOVNI VRH

Dvajsetletno Lano Smolnikar iz Doba pri Domžalah ples spremlja že od malih nog, saj je svoje prve plesne korake naredila že v vrtcu. Starša, ki jo še danes spodbujata in navdušujeta za ples, sta jo pri šestih letih vpisala v plesno šolo, pri osmih letih pa je že začela tekmovati.

Miha Uičar

Foto: arhiv Lane Smolnikar

Skozi leta so zanimanje za ples še povečali njeni izjemni koreografi in trenerji, ter seveda izvrstni plesalci, ki jih je spoznala na poti. Ker jo ples vedno sprosti in spravi v boljšo voljo, si danes življenja brez plesa sploh ne more več predstavljati. Ples predstavlja velik del njenega življenja, zato je trenutkov brez plesa zelo malo. Študiju kineziologije na Fakulteti za šport posveča veliko svojega zanimanja in prostega časa, pot do tja pa jo je pripeljala njena želja od malih nog, da si v življenju želi delati nekaj z vezi s športom. Poleg plesa in študija se rada družijo z družino in prijatelji. Lani se je s sotekmovalko Klaro Senico na pobudo njenega koreografa Jana Ravnika pridružila Plesni šoli Bolero, ki je ena izmed najuspešnejših plesnih šol v Sloveniji, ta pa je lani svojo novo lokacijo odprla tudi v Domžalah, kjer Lana poučuje ples.

Kaj vam pomeni ples?

Ples je del mene že zelo dolgo časa, zato si življenja brez plesa sploh ne moram predstavljati. Ples me vedno sprosti in spravi v boljšo voljo. Na treningih namreč odmislim vse težave in se prepustim glasbi. Prav tako mi predstavlja nek izziv, saj lahko svoje plesno znanje nenehno izpopolnjujem in nadgrajujem. Obenem pa predstavlja tudi mojo umetniško ustvarjalnost in me vedno napolni z ogromno različnimi čustvi.

Pot vas je lani pripeljala v Plesni klub Bolero. Je bil eden izmed razlogov tudi ta, da je Bolero svoja vrata odprl tudi v Domžalah?

Kot pri vsakem športu moramo tudi pri plesu na vsake toliko časa razmišljati, kaj je najboljša za nas in za našo kariero. Plesna šola Bolero je ena izmed najuspešnejših plesnih šol v Sloveniji, ki več kot uspešno deluje tako na tekmovalnih kot tudi rekreativnih področjih plesa. Zato sva s soplealko Klaro Senico januarja 2018 prišli v Plesni klub Bolero. Samo idejo o menjavi kluba nama je predstavil najin trener in koreograf Jan Ravnik, ki je bil že predhodno član PK Bolero. Tu so naju prav vsi odprti rok sprejeli medse. Ves kolektiv plesne šole je zelo prijazen in spoštljiv. V zadnjih skoraj dveh letih sem bila deležna samih izvrstnih treningov, tako da sem svoje plesno znanje tu močno dopolnila. Zaradi nenehne podpore trenerja Jana Ravnika, vodstva Bolera in ostalih trenerjev in soplesalcev sem leta 2018 prvič postala svetovna prvakinja v solo kategoriji. Prav tako sta mi Janja Pušl in Zoran Kljun ponudila možnost poučevanja plesa na novi lokaciji v Domžalah. Ob tem pa mi nudijo možnost izobraževanja in nadgrajevanja znanja plesne učiteljice in nenehno podporo ter pomoč pri morebitnih težavah.

Kateri ples vas najbolj navdušuje in izpopolnjuje?

V plesu me fascinira prav vsaka zvrst, a sama največ časa posvečam jazzu, modernu in showu. V teh kategorijah tudi tekmujem. Prav vsaka izmed njih mi predstavlja poseben izziv. Pri jazz danceu je velik poudarek na pravilni plesni tehniki, katere nikoli ni preveč. V show danceu je zelo

Janja Pušl in Lana Molnikar

Ples me izpopolnjuje in lepša moje dneve, zato z veseljem preživljam veliko časa v dvorani bodisi kot plesalka bodisi kot plesna učiteljica.

pomembna zgodba in dobro predstavljane svoje teme. V modernu pa gre predvsem za iskanje novih in zanimivih oblik gibanja, a še zmeraj v okvirih tehnike jazza in baleta. Slednji me ravno zaradi tega najbolj navdušuje in izpopolnjuje. Poudarek je namreč na samem gibanju telesa z manj tehnike, in je tako v okviru teh treh zvrsti, najbolj svobodna zvrst. Sama zelo rada odkrivam nove oblike in načine gibanja.

Kdo je vaš koreograf in mentor in kako poteka delo z njim?

Moj koreograf in mentor je že četrto leto Jan Ravnik. Njegovi treningi so zelo naporni, kot trener je zelo strog. To je tudi glavni razlog, da sem dosegla tako visoka mesta na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Ker se je preselil v Ameriko, večina najinih treningov poteka prek video klicev. Od mene pričakuje veliko, zato ogromno treniram tudi sama. Redno mu pošiljam posnetke moje tekmovalne točke (katere koreograf je on), sam pa me nato popravlja. Z njim sem močno napredovala, saj me nenehno spodbuja in podpira. Nove koreografije vedno sestavlja v živo, ko je on v Sloveniji ali pa jaz pridem v Ameriko. Za tekmovanja mi vedno naredi izvrstne in izvirne koreografije. Poleg tega pa me spodbuja pri mojem ustvarjanju koreografij za druge plesalce, in me usmerja, ter mi nenehno svetuje.

So treningi naporni?

Treniram vsak dan po najmanj tri ure na dan, v obdobju tekmovanja pa je treningov nepopisno več. Ko imam trening sama ali s soplealko Klaro Senico, se vedno najprej ogrejeva in raztegneva, narediva tehnične vaje, nato pa vadiiva najine koreografije za

tekmovanja. Pri delu morava biti zelo samodisciplinirani, da uspeva točko dobro usvojiti. Na treningih velike skupine je potek dela zelo podoben, pred tekmami prav tako vedno vadi-mo koreografijo, v obdobju po večjih tekmovanjih pa delamo predvsem na naši novi plesni tehniki in na učenju novih koreografij.

Kakšna so odrekanja, če želiš uspjeti v plesu?

Odrekanja so kot pri ostalih športih tudi pri plesu velika, časa za socialno življenje imam definitivno manj kot moji sovrstniki, ki se s športom ne ukvarjajo resno. Pa vseeno se mi večini stvari ni problem odreči, saj to pomeni več plesa in preživljanja ur v dvorani, kar pa delam zelo rada. Ples me izpopolnjuje in lepša moje dneve, zato z veseljem preživljam veliko časa v dvorani bodisi kot plesalka bodisi kot plesna učiteljica.

Ste večkratna državna prvakinja, odlično pa ste nastopali tudi na mednarodnih tekmovanjih. Nam lahko zaupate nekaj vaših največjih dosežkov v plesu?

Res je, osvojila sem kar nekaj rezultatov, na katere sem zelo ponosna. Pravkar sem v Rusiji postala evropska prvakinja v kategoriji show dance solo članice. Leta 2017 sva s soplealko Klaro Senico prvič zmagali svetovno in evropsko prvenstvo v kategoriji show dance dvojice člani in s strani Plesne zveze Slovenije dobili priznanje dvojice leta. Istega leta sem postala tudi evropska prvakinja v kategoriji show dance solo članice in svetovna podprvakinja v kategoriji modern solo članice in jazz duo člani s Klaro. Leta 2018 pa je bilo zame še uspešnejše. Postala sem namreč svetovna prvakinja v kategoriji show dance solo članice. Prav tako sva s Klaro ubranili naslov svetovnih prvakov v kategoriji show dance duo člani. Za vse zgoraj naštetih rezultate ima ogromne zasluge najin trener in koreograf Jan Ravnik. Za piko na i pa smo istega leta zmagali tudi s formacijo v kategoriji show dance formacije člani pod vodstvom Matevža Česna. Tega leta sem s strani Plesne zveze Slovenije pre-

šnji plesni svet je res nekaj posebnega. Poleg izjemnih koreografov, ki so tam učili, sem bila navdihnena tudi s strani plesalcev, ki jih že tudi dalj časa spremljam prek socialnih omrežij. V Ameriki sem dobila novo motivacijo in zagon za prihajajoča tekmovanja.

Kakšne so možnosti, da si plesalec v ZDA ustvari plesno kariero?

Plesna industrija v ZDA je res velika in močno razvita. Možnosti za ustvaritev plesne kariere je res ogromno, a je možnosti za resničen uspeh malo. Plesalec mora obvladati vse plesne stile in biti kar se da prilagodljiv. Ker je izvrstnih plesalcev tam v izobilju, ima veliko vlogo tudi sreča. Zaradi velikega števila imenitnih plesalcev namreč gledajo in izbirajo tudi na podlagi videza, ki ga v tistem trenutku želijo.

Kako pa je s tem doma?

Plesna industrija je v Sloveniji neprimerljivo manjša. Plesalec modernih tekmovalnih plesov namreč težko uspe kot zgolj plesalec. Po navadi izvrstni plesalci v Sloveniji svoje znanje tudi delijo naprej s pomočjo poučevanja in so tako hkrati plesalci kot tudi trenerji in koreografi.

Kaj bi svetovali nekemu, ki bi si želel tekmovalno ukvarjati s plesom?

Povedala bi mu, da lahke poti do uspeha ni. Da postaneš dober plesalec, moraš veliko ur preživeti v plesni dvorani in tam izpopolnjevati svoje znanje. Neprestano moraš delati na svoji tehniki, svoji koreografiji in svojih gibalnih sposobnostih. Glavni nasvet pa bi bil predvsem, da rad plešeš in da se to velikokrat na poti opomniš. Z ljubeznijo do plesa ti pot do uspeha namreč ne bo težka.

Kakšni izzivi so pred vami?

Pred menoj je letos še kar nekaj tekem, tako da večino svojega časa namenjam treniranju koreografij in izboljševanju svoje tehnike. Novembra se bom udeležila IDO Gala World Event, kjer se predstavi nekaj lanskih zmagovalcev. Sama bom plesala solo in formacijo. Temu bo sledilo svetovno prvenstvo v show danceu, za tem pa še v modernu in jazzu. Do decembra bom tako postavljena pred kar nekaj zahtevnih izzivov in preizkušenj. Prihodnost si za enkrat puščam še odprto. Vem pa, da si želim ostati v plesu in da bo ples definitivno vedno del mojega življenja.

Kot mi je znano, se Bolero uveljavlja tudi v Domžalah?

Kot sem že omenila, sta mi lansko leto Janja Pušl in Zoran Kljun zaupala vodenje jazz skupin v Domžalah. Ker sva z Janjo obe Domžalčanki, si prizadevava dobro predstaviti ples tudi v najini občini in ljudi seznaniti s tem izjemnim športom. Ob petkih tako poučujem jazz balet otroke in dijake, Janja pa ima ob četrtkih nadaljevalni tečaj družabnih plesov in nadaljevalni tečaj plesne rekreacije za dame nad 45 let. Letos smo svojo dejavnost v Domžalah še povečali, kjer se nam je pridružila še Naja Puhar, ki vsako sredo poučuje začetne programe družabnih plesov in plesov za dame nad 45 let. Počasi se daleč pride in morda bomo kmalu imeli nove, mlade tekmovalke, ki jih poučujem z velikim veseljem in navdušenjem. □

Kateri uspeh vam bo ostal v najlepšem spominu?

Na vse rezultate sem zelo ponosna, tako da menim, da mi bodo prav vsi ostali v posebnem spominu. Še prav posebno pa si bom zapomnila dva rezultata, zmagava svetovnega prvenstva 2017 v kategoriji show dance duo člani (s Klaro) in zmagava svetovnega prvenstva kot solistka leto pozneje. Na prvi rezultat sem ponosna, ker smo celo leto z Janom in Klaro veliko trenirali, pa niti v najdrznejših sanjah nismo pomislili, da bi lahko prišli do takega naziva. Prav posebno na tem rezultatu pa je, da sva dobile prvo mesto s strani vseh sodnikov na tisti tekmi, kar se zgodi zelo redko. Drugi rezultat pa si bom prav posebno zapomnila zato, ker sem dobila prvič zmagala svetovno prvenstvo kot solistka in sem na podlagi tega rezultata postala športnica leta Ljubljane in Domžal.

Za nekaj časa ste se preselili čez lužo, saj ste se podali na izobraževanje v Los Angeles. Kako je prišlo do tega?

Res je, s Klaro sva odšli v Los Angeles, kjer živi moj trener Jan Ravnik. Tam mi je naredil koreografije za prihajajoča svetovna prvenstva in za naslednjo sezono. Prav tako smo obiskovali plesne klase priznanih plesnih koreografov in trenerjev. V čast se mi je bilo učiti od čisto vsakega izmed njih. Zanimivo je namreč pomisliti, da sem jih vse že dolgo časa spremljala prek spleta in jih občudovala, zdaj pa sem imela možnost v živo videti, kako njihovi klasi res potekajo.

Gotovo ste se z zanimanjem seznanili s tamkajšnjim plesnim svetom?

V ZDA sem se seznanila z več različnimi stili plesa, odkrivala nove načine gibanja in na splošno prejela ogromno novega znanja. Spoznati tamkaj-

ŠPORT

Krivulja uspeha se noče in noče obrniti navzgor

Če sta septembrski zmagi proti Rudarju in Triglavu ter napredovanje v četrtfinale pokala Slovenije nakazali konec rezultatske krize nogometašev Domžal po menjavi trenerja, je oktober znova razkril vse težave, ki kar nočejo izginiti.

NK DOMŽALE V predzadnjem septembrskem krogu je naprej na domačem terenu prišla zausničnica Olimpije, ki je v Domžalah slavila s 4:1. Prvoligaški prvenec v rumenem dresu je dosegel 18-letni Tamar Svetlin. Olimpija je na eni strani z izjemnimi zadetki tresla domžalsko mrežo, kjer je Ajdin Mulalić opravil zelo dobro delo, a bil ob štirih strelih brez moči, medtem ko domžalski napadalci niso bili pri strelu.

Sledil je še poraz proti Muri, ki je 28. septembra v domači Fazanariji slavila s 3:0. Domači so do lepe prednosti

Ta je resda nekoliko srečno prišla do Vuka, a tudi ta sreča je morala enostavno po nekaj tekmah biti na strani varovancev Andreja Razdrha. Na odprtjem srečanju so Domžalčani zapravili še kar nekaj lepih priložnosti, a za to (spet na srečo) niso bili kaznovani.

Vuk je zadetek dosegel tudi na naslednji tekmi proti Celjanom, ko je svojo ekipo popeljal v vodstvo z 1:0 v 21. minuti. Domači Celjani so nato izenačili z bele točke, natančen izvajalec je bil Mitja Lotrič, domžalsko barko pa je z edinim zadetkom v drugem polčasu potopil Luka Kerin, ki je prišel do

Slobodan Vuk je našel pot iz strelske krize, ekipa Domžal še ne.

z 2:0 prišli s pravima evrogoloma, pod katera sta se podpisala Amadej Maroša v 28. minuti in Nino Kouter pol ure pozneje. Domžalčani so lahko le nemo opazovali žogo, ki je priletela v njihovo mrežo. Potek srečanja bi lahko rumeni obrnili v 68. minuti, a je Svetlin zatresel prečko, njihovo usodo pa je nato zapečatil Maroša z drugim zadetkom na tekmi. Da sreča ni bila na domžalski strani, je nato potrdila še prečka, ki jo je ob samem zaključku strel Matija Rom.

Pred reprezentančnim premorom so nato Domžalčani le prišli do tretje zmage v sezoni, potem ko so doma premagali CB24 Tabor Sežano. Junak srečanja je postal najboljši strelca v zgodovini kluba Slobodan Vuk, ki je lepo unovčil podajo Senijada Ibričića.

odbite žoge po strelu Daria Vizingerja. Pred tem so bili Domžalčani bližje vodstvu, a sta cilj za malo zgrešila Tonči Mujan in Vuk. »Daleč od tega, da smo si poraz zaslужili, vendar v nogometu je žal tako. Očitno so nekatere težave pregloboke, da bi jih lahko tako hitro rešili. Fantom nimam kaj očitati, saj so odigrali zelo pošteno tekmo, nadigrali tekmece, ampak enostavno, če ne daš, dobiš,« je za klubsko stran dejal trener Razdrh, ki ga sedmo mesto na prvenstveni lestvici, tako kot vse vpete v klub, ne more zadovoljiti. Rešitve bo treba iskati naprej, že zdaj pa je jasno, da bodo Domžalčani morali sezono reševati tudi prek pokala, kjer jih v četrtfinalu čaka Mura.

DOMEN JARC

FOTO: NKDOMZALE.SI

Tekaška jesen

Ponedeljke in četrtke si rezervirajte za tek, saj bo to jesen omogočena brezplačna uporaba atletskih stez na stadionu Domžale.

Zakaj ravno tek? Sam tek je poleg hoje najbližji in najlažje dostopen način gibanja, zato postaja zelo razširjena oblika rekreacije. Vzdržljivostni tek, če ni pretiran, je sredstvo za krepitev delovanja srčno-žilnega in dihalnega sistema, hkrati pa enostaven in dostopen način sprostitve.

Čeprav je tek v naravi nekaj najlepšega, pa je včasih za primerjanje in izboljšanje rezultatov potreben prostor, kjer so razdalje označene, zato smo se na Zavodu za šport in rekreacijo Domžale odločili, da rekreativnim tekačem omogočimo brezplačno uporabo atletske steze na stadionu Domžale, in sicer vsak ponedeljek in četrtek med 17. in 21. uro. V tem času bo vhod na stadion ob reki odklenjen, po sončnem zahodu bo mogoč tek v soju reflektorjev. Ne pozabite na ogrevanje pred in ohlajanje po treningu.

Pogoji uporabe: Za rekreativne tekače so rezervirane zunanje steze, saj na notranjih stezah potekajo treningi atletskih klubov, ki imajo prednost pri uporabi atletskih površin. Hkrati opozarjamo, da je hoja po nogometni zelenici strogo prepovedana, saj se le-ta hitro poškoduje. Brezplačna uporaba je mogoča le za rekreativne tekače. Za organizirane plačljive vadbene skupine je uporaba atletske steze še vedno plačljiva in znaša dva evra na uro za posamično atletsko stezo. Rekreativni tek na stadionu odpade ob nogometnih in atletskih tekmovanjih. Če bo zanimanje za uporabo steze veliko, bomo možnost brezplačne uporabe podaljšali tudi v zimski mesece.

Spektakl: nogometni reprezentanci vinarjev Slovenije in Avstrije v Dobu

ŠD Dob in NK Roltek Dob sta v športnem parku Dob gostila zanimiv mednarodni nogometni prijateljski obračun, v katerem je slavila vinska reprezentanca Slovenije, ki je ugnala goste iz Avstrije s 3:0.

V 'senci' kvalifikacijske tekme za EURO 2020 v ljubljanskih Stožicah med nogometnima reprezentancama Slovenije in Avstrije je bil pred tem v Športnem parku Dob pri Domžalah na sporedu še en Spektakl, in sicer mednarodna prijateljska nogometna tekma med nogometnima reprezentancama vinarjev Slovenije in Avstrije.

V zanimivi tekmi, ki jo je kot uradni napovedovalec povezoval legendarni slovenski športni novinar in reporter Ivo Milovanovič, so gledalci videli nekaj izjemnih potez nogometašev obeh ekip, učinkovitost pa je bila na strani Slovenije, saj so Slovenci kar trikrat zatresli mrežo naših severnih sosedov. Dvakrat se je med strelce vpisal Matej Vračko, gol za končnih 3:0 pa je z enajstmetrovko dosegel Boštjan Žnuderl.

Vinska reprezentanca Slovenije je sicer štirikratni evropski prvak in je svoj prvi naslov osvojila leta 2011 na Madžarskem, kjer je tudi potekalo nasploh prvo prvenstvo, sledila je obranitev naslov v Avstriji leta 2012, s tretjega EP leta 2014 pa se je vrnila z bronom. Aktualni naslov evropskega prvaka, ki ga je osvojila lani v Sloveniji, pa bo branila maja prihodnje leto na Češkem.

Po mnenju organizatorjev je Športni park Dob pri Domžalah tisto pravo mesto za tovrstne dogodke, zato bodo prav v Dobu potekale tudi kvalifikacije za evropsko prvenstvo 2022, ki bo sicer na Portugalskem, tam pa po novem pričakujemo tudi ekipi Francije in Španije ter ne samo nekdanjega super zvezdnika Barcelone in španske reprezentance, temveč tudi izjemnega vinarja Andresa Iniesto, saj na svojih 400 hektarjih v Španiji proizvaja vina, kot so Macabeo,

Bobal, Graciano ter mednarodno bolj znana vina Chardonnay, Petit Verdot in Sauvignon Blanc.

Informacije o tekmah, igralcih in ostalih dogodkih lahko spremljate tudi na klubski uradni spletni strani www.nkdob.si ter na naši uradni facebook in twitter (@NkRoltekDob) strani.

GREGOR HORVATIČ

SLUŽBA ZA STIKE Z JAVNOSTJO

NK ROLTEK DOB

FOTO: LADO VAVPRETIČ

Sezono sklenili s številnimi osebnimi rekordi in reprezentančnimi nastopi

Atletska jesen je (bila) tako kot vedno pestra.

AK DOMŽALE Svoj reprezentančni krst so doživele pionirke Eva Hasanagič, Žana Planinšek in Tia Emberšič, ob njih pa je slovenski dres na peteroboju reprezentanc pionirjev in pionirk še drugo leto zapored nosila tudi Ana Spahič.

Omenjena četverica pionirk Atletskega kluba Domžale je bila del slovenske reprezentance, ki je 28. septembra na Ptujju tekmovala proti svojim vrstnikom iz Hrvaške, Češke, Madžarske in Slovaške. Najvišje, po šestem mestu, je v suvanju krogle posegla Žana Planinšek z dosežkom 12,46 metra. Osmo je bila v metu kladiva z 41,94 metra Tia, ki bo tako kot Žana še boljše uvrstitev zagotovo lovila prihodnje sezono, ko obe še ostajata pionirki. Osmo je bila tudi Ana v metu diska, deseta pa Eva v teku na 300 metrov z ovirami.

Isti vikend so na drugem koncu Slovenije, v Kopru sezono zaključile mlajše pionirke, ki so se merile na prvenstvu Slovenije za pionirke in pionirke U12 in U14. Navdušile so Maruška Vuk, Nina Galič, Zala Parkelj

in Kaja Supej, ki so osvojile dve bronasti medalji v štafeti 4 x 100 in 4 x 200 metrov med pionirkami U14, obkroženo z novim klubskim rekordom. Rekorda iz leta 2011 gresta v zgodovino, nova znašata 54,04 in 1:54,34. Z novim klubskim rekordom se lahko pohvali še Kaja Supej, ki je bila peta v teku na 200 metrov z ovirami s časom 31,97 sekunde, kar znaša nov klubski rekord v tej starostni kategoriji.

Pod nov klubski mejnik se je podpisal tudi starejši mladinec Jakob Mali, ki je na mitingu na Bledu 12. oktobra slavil v teku na 600 metrov s časom 1:23,74 in za slabo sekundo izboljšal čas Anžeta Zupana iz leta 2012 (1:24,47). Nov klubski mejnik starejših mladincev bo zagotovo v prihodnji sezoni napadel tudi Anže Kovačič, ki je 30. septembra na šolski tekmi v Ljubljani 400 metrov pretekel v času 51,88 sekunde, s čimer se je na klubski lestvici vseh časov zavihtel na peto mesto. Najboljša znamka Atletskega kluba Domžale v tej kategoriji

Kaja Supej, Zala Parkelj, Maruška Vuk in Nina Galič so bile za trdo delo skozi celotno sezono nagrajene z dvema medaljama in klubskima rekordoma.

ji znaša 50,67 sekunde, kolikor je leta 2012 tekela Luka Marolt.

Pred svetovnim prvenstvom v gorskih tekih, ki bo sredi novembra potekalo v Argentini, je v dobri formi tudi Nuša Mali, ki se je septembra okitila z dvema naslovoma državne prvakinja v gorskih tekih, 12. oktobra pa je na prestižni tekmi na Šmarno goro končala na skupno 16. mestu absolutno in tretjem med mladinkami. Pred njo sta bili Britanka Lauren Dickinson z dosežkom 55:46 ter Špela Gonza (58:08), Nuša je v cilj deset kilometrov dolge trase prišla s časom 59:47. Seštevek pokala Slovenije v gorskih tekih je tako končala na drugem mestu, znova je bila pred njo Špela Gonza.

DOMEN JARC

Mlada ekipa Helios Suns zelo uspešno vstopila v novo sezono

Spremenjena in pomlajena ekipa Helios Suns je že zakorakala v novo tekmovalno sezono 2019/20.

KK HELIOS SUNS Veliko uspešneje kot lani, ko na začetku nikakor ni steklo. Za letos se zdi, čeprav je ekipa mlada, pod vodstvom trenerja Dejana Jakare tudi že sila uigrana.

V domačem prvenstvu so domaški košarkarji vknjižili dve domači zmagi, vmes pa doživeli edini poraz na gostovanju pri Šentjurju. V uvodnem krogu je 5. oktobra najprej padel Šenčur, ki ga je Helios doma premagal s 66:57. Tekma je bila vseskozi izenačena, tako da so Domžalčani v zadnje vodstvo prišli šele dobre štiri minute pred koncem (53:52), potem ko je oba prosta meta izkoristil Leon Šantelj. Tudi naslednjih sedem točk so košarkarji Heliosa dosegli izza črte prostih metov, a gostje so jim še vedno dihalo za ovratnik s 60:57. Nato pa je svoje merilne naprave vendarle namestil Davor Konjevič in 41 sekund pred koncem dosegel svojo prvo trojko iz desetega poizkusa za vodstvo s šestimi točkami, piko na je s še eno trojko nato postavil Blaž Mahkovič.

Sledil je poraz na gostovanju proti Šentjurju s 63:75. Po izenačenem prvem polčasu, ki so ga domači dobili za točko, so nato vajeti prevzeli košarkarji Šentjurja in si nabrali minimalno prednost, ki jo je ob koncu tretje četrtine s trojko obogatil Aleksandar Vlahović za najvišje vodstvo na tekmi (59:50). Helios se je še približal na pet točk, dve minuti in pol pred konec na sedem, a za kaj več je tokrat manjkalo res razpoloženi igralec. Prvi strelec Sunsov je bil namreč Krešimir Radovčič s 13 točkami.

Da domači parket ostaja zaenkrat neosvojljiva trdnjava, so košarkarji Heliosa potrdili proti Rogaški v tretjem krogu slovenskega prvenstva 19. oktobra. Po neprečljivi prvi četrtini, ki so jo gostje dobili s 16:22, so varovanci Dejana Jakare prestavili prestavo višje in prevzeli vse vajeti igre v svoje roke. Drugo četrtino so dobili s 20:8 in se v drugi del podali s prednostjo, ki je niso več prepustili tekme. Še zdaleč, da bi se gostje predali, dihalo so za ovratnik Domžalčanom, se po zadeti trojki minuto in 40 sekund do konca približali na dve točki, a je nato s trojko

Davor Konjevič je glavno orožje Heliosa na začetku sezone.

odgovoril tudi Davor Konjevič. Gostje so zagrozili z novo trojko, a je 39 sekund do konca žogo skozi obroč z metom izza črte spravil tudi Mahkovič in slavje Domžalčanov se je kljub drami v zadnjih minutah počasi lahko začelo.

Enako razmerje zmag in porazov imajo domaški košarkarji tudi v 'drugi jadranski ligi'. Sezono so odprli z domačo zmago proti Širokem, ki so ga premagali s 84:70 prav na krilih Mahkoviča in Konjeviča. Prvi je dosegel 22 točk, drugi dve manj. Na drugi tekmi sezone Lige ABA 2 so nato klonili v Beogradu proti Dynamic Vip Pay z 69:74, potem ko so popustili v tretji četrtini, ki so jo izgubili za enajst. Povratka ni bilo več. So pa bili košarkarji Heliosa zato strelsko navdahnjeni na tekmi tretjega kroga proti Novemu Pazaru, ki so ga premagali s 95:86. Že ob polčasu so vodili za 13 in nato srečanje mimo pripeljali do konca. S 25 točkami je bil prvi strelec Konjevič.

Odplesali na Češko

V septembru je veliko slovenskih plesalcev odplesalo na Češko na svetovno prvenstvo v street plesih.

PLESNI KLUB IMPULZ Vrnili so se nasmejani, polni novih dogodivščin in spoznanstev ter v polnem zagonu na nova tekmovalna. Plesalci plesnega kluba Impulz v Domžalah (Jaka, Eva, Patricija, Manca, Teja, Leni in Sara) so si z malo skupino Note priplesali odlično 6. mesto od 19 udeležencev malih sku-

pin. Blestel pa je tudi Jaka, ki se je poleg tega udeležil še solo tekmovalja in se s svojo točko Top Gun uvrstil v finale in bil na koncu odličen šesti. Čestitke plesalcem in pa seveda tudi njihovim staršem, ki jih popolnoma podpirajo in so bili najboljši navijači na Češkem!

PLESNI KLUB IMPULZ

Taja sedma na pokalu Evrope

V dneh od 24. do 28. septembra je potekalo tekmovanje v umetnostnem kotalkanju pod imenom pokal Evrope, ki je dejansko evropsko prvenstvo za mlajše kategorije.

KK PIRUETA Tekmovanje je potekalo v italijanskem mestu Roana. Na tem tekmovanju je sodelovala tudi kotalkarica članica Kotalkarskega kluba Pirueta Taja Cerar.

Tekmovalka je prvič nastopila na tako velikem tekmovanju, vendar zaradi tega ni čutila nobene treme in je suvereno opravila svojo nalogo in zasedla sedmo mesto. Na tem mestu ji za ta uspeh iskreno čestitam. Taja je sicer državna prvakinja v tej kategoriji in se je upravičeno uvrstila kot edina tekmovalka iz Slovenije v reprezentanco ter uspešno branila barve Slovenije.

Kotalkarski klub uspešno deluje na vseh področjih kotalkanja, predvsem se udeležuje različnih prireditev, na katerih predstavljajo to umetniško zvrst kotalkanja. Prireditve so kar pogoste od Hroščkovega festivala do Vetra v laseh in tedna otroka. Na vseh je kotalkarski klub prisoten s prikazom skupinskih točk umetnostnega kotalkanja.

Pred omenjenim tekmovanjem se je klub udeležil tudi mednarodnega tekmovanja v umetnostnem kotalkanju za pokal Perle v Solkanu. Tudi na tem tekmovanju ni manjkalo dobrih nastopov in kar pet tekmovalk Kotalkarskega kluba Piruete je stopilo na zmagovalne stopničke. Vse to dokazuje, da je strokovno delo v klubu na visoki ravni, tako da pričakujejo tudi v prihodnosti vse boljše rezultate, posledično pa narašča tudi množičnost članstva v klubu.

Vse, ki vas ta šport zanima še naprej, vabimo, da se nam pridružite in se udeležite enega od tečajev kotalkanja, ki se bo začel še v tem mesecu.

BESEDILO IN FOTO: KK PIRUETA

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

VZMETNICE • LATEKS LEŽIŠČA
LETVENE MREŽE • POSTELJE • VZGLAVNIKI

Po jutru se dan poznava.

18 LET
SKRBIMO
ZA ZDRAVO
SPANJE

SALON:
IHAN,
BREZNIKOVA 78,
1230 DOMŽALE
poleg gasilskega doma

Marko Peterka s.p.
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si
www.marsen.si

MARSEN

VSE ZA ZDRAVO SPANJE NA ENEM MESTU.

ŠPORT

Težkoatletski klub Domžale pokalni zmagovalec Slovenije

Ekipa TAK Domžale je z izvrstnimi nastopi dvigovalcev postala pokalni zmagovalec Slovenije v olimpijskem dviganju uteži.

TAK DOMŽALE V Kranju je v organizaciji domačega kluba X-Gym Kranj pod okriljem Zveze olimpijskega dviganja uteži Slovenije potekalo pokalno ekipno tekmovanje v olimpijskem dviganju uteži. Ekipna tekmovanja v olimpijskem dviganju uteži v Sloveniji potekajo kot ligaški del državnega prvenstva in kot pokalno tekmovanje, v slednjem se nastopa s tremi najboljšimi tekmovalci. Za prvo ekipo TAK Domžale, ki je osvojila pokal, so nastopili diplomirani kineziolog Anže Kosmač, ki je v potegu dvignil 128 kg, v sunku 153 kg (skupaj 329 sinclair točk) in je s tem postavil državne rekorde v kategoriji do 89 kg. Razume se, da je bil Anže tudi najboljši posameznik tekmovanja. Jernej Orešek je v potegu zmagel 116 kg, v sunku pa 130 kg (300 sinclair točk), Valentin Orešek pa v potegu 115 kg, s čimer je že tretjič letos izboljšal osebni rekord v potegu, sunil je 133 kg (285 sinclair točk). Prva ekipa TAK Domžale je tako skupaj osvojila kar 914 točk, pred drugouvrščno KDU Olimpijo in Reebook CF Ljubljana. To je prva lovorika v pokalu za TAK Domžale po letu 2013. Težkoatletski klub Domžale je sicer v gorenjski prestolnici imel kar štiri ekipe, za TAK Domžale so nastopili še: Tim Mušič, poteg: 90 kg, sunek 125 kg, Dominik Kozjek: poteg 90 kg, sunek 105 kg, Aleš Obrč (krstni nastop): poteg 60 kg, sunek:

80 kg, Primož Mravlje (krstni nastop): poteg 71 kg, sunek: 91 kg, Tim Kralj (krstni nastop): poteg 50 kg, sunek 70 kg. Nastopila pa je tudi ekipa kadetov, 15-letnikov v postavi Rok Orešek: poteg 62 kg, sunek 76 kg, Blaž Kozjek: poteg, 55 kg, sunek: 68 kg in Aleks Prašnikar: poteg 35 kg, sunek 55 kg. Prav vsi trije so izboljšali osebne rekorde v sunku. Med dekletji je Petra Pavlič osvojila prvo mesto med posameznicami in postavila nove državne rekorde. V potegu je dvignila 73 kg, v sunku pa kar 92 kg. Predsednik Težkoatletskega kluba Domžale Ivan Peterca je po tekmi dejal: »Iskrene čestitke prav vsem tekmovalkam in tekmovalcem. Ekipa je že vso sezono garala, posebej težko je bilo spomlati in poleti, ko so zaradi gradbenih del v športni dvorani dobesedno pljuvali prah, ki se je valil po utežarni. K sreči so zdaj razmere končno spet normalne. Prav vsi so trenirali po programu diplomiranega kineziologa Anžeta Kosmača, gre za težaške treninge, ki pa dajejo rezultate. Posebej je še spodbudno, da je v zadnjem času prišlo precej mladih, ki kažejo silno vnemo in se bodo kmalu lahko preizkusili na tekmovanih odrih.« Sezona pa še zdaleč ni končana, kaj kmalu se bo nadaljevalo ekipno državno prvenstvo, že konec meseca pa ekipa odpotuje na mednarodno tekmovanje v Sombor.

V. O.

Novice iz sveta šaha

Turnir ICP na Viru

V Sahara baru na Viru je sredi septembra potekalo osmo področno srečanje članov šahovske skupnosti ICP, združeno z enajsto obletnico omenjenega šahovskega portala, ki ga je organiziral Peter Černe.

Sodelovalo je 14 udeležencev, odigrali so sedem kol v pospešenem šahu, vsak je imel na voljo 16 minut. Zmagal je domačin Boris Skok 6, pred Ivanom Lorenčakom in Filipom Kozarskim, oba s po 5, četrti je bil Veskovič – 4,5, peti pa J. Skok 4.

Turnir ob dnevu KS Križe: Na turnirju v hitropoteznem šahu je ob dnevu krajevnih skupnosti Križe na Gorenjskem član ŠD Domžale Tajfun Jože Skok dosegel tretje mesto, zbral je 6,5 točke v devetih kolih, vsak igralec je imel na voljo 10 minut. Zmagal je Metod Logar 8, drugi je bil Matjaž Šlibar 7, oba iz Kranja. Dobro se je odrezal tudi Domžalčan Dušan Borštar, ki je s 5,5 točkami osvojil sedmo mesto med 29 udeleženci. Trije prvouvršeni so prejeli lepe pokale.

JOŽE SKOK

Zmagovita trojica z Vira (z leve): Ivan Lorenčak, Boris Skok in Filip Kozarski, spredaj organizator Peter Černe

Avstralska ekipa na obisku v naši občini

Najbrž se večina bralcev in bralk Slamnika, ki natančneje spremljajo športne strani Slamnika, spomni zapisov o uspešnem Marjanu Bolharju, ki je v lanskem letu v Oceaniji osvojil absolutno zmago v članski in master moški konkurenci Oceanskega kickboxing prvenstva Wako 2018, in se srečal z znamenitim Arnoldom Schwarzeneggerjem.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE

Uspeh je ponovil tudi letos in osvojil šampionski Oceanski pas v novozelandskem Aucklandu, hkrati pa jima je z ženo Marjano leto 2019 prineslo hčerko Kajo, ki se je pridružila sinovoma Maju in Patriku. Čestitamo! Marjan Bolhar je povabljen tudi na Oceansko kickboxing prvenstvo Wako 2020 v avstralski Gold Coast, na katerega se pripravljajo tudi avstralski tekmovalci v kickboxingu, ki so se tudi zaradi prijateljstva z Marjanom in dobrih izkušenj odločili za šestdnevne zaključne priprave v Sloveniji – v Planici, ob tej priložnosti pa obiskali tudi našo občino.

Marjan Bolhar se je s sodelavci zelo potrudil, da so pri nas preživel res prijeten dan in bili polni pohval o lepoti Planice, prečudoviti Sloveniji, prijaznih ljudeh, dobri hrani in čisti deželi, navdušeni pa so bili tudi zaradi uspešnih treningov, ki jih je ob Marjanu Bolharju vodil tudi trener Iztok Keše iz Krškega, ki je bil avstralski ekipi v pomoč tudi na prvenstvu v Sarajevu. Skupaj z Občino Domžale, ki jo je zastopala podžupanja mag. Renata Kosec, in ekipo TIC Domžale so si gostje ogledali kulturno dediščino v Slammnikarskem muzeju, kjer jim je prijetno presenečenje pripravil igra-

lec Franci Kek. Nato je gostitelj Avstralce odpeljal v Dob, kjer so bili gostje Prostovoljnega gasilskega društva Dob in predsednika Roberta Hrovata, sledil pa je obisk in trening v Hiši na travniku v Dobu, kjer sta jih sprejela vedno gostoljubna Barbara in Martin Vilar. Sledil je organiziran trening, kjer so bili gostje prijetno presenečeni nad najmlajšimi člani Kluba borilnih veščin Domžale, pozneje pa so občudovali tudi delovanje Centra za zaščito in reševanje Domžale, kjer jim je Marjan predstavil sodelavce – poklicne gasilce, sprejel pa jih je tudi poveljnik centra Matjaž Merkužič in jim izročil spominsko darilce. Avstralska ekipa se je polna novih vtisov vrnila v Planico, kjer so nadaljevali s treningi. Marjan Bolhar se ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali, da je avstralska ekipa iz naše občine odšla s številnimi novimi vtisi o gostoljubnih domačinih.

Letošnje leto jesetovna kickboxing organizacija Wako organizirala svetovno člansko kickboxing prvenstvo 2019 vseh kategorijah v Sarajevu v drugi polovici oktobra, v ostalih disciplinah kickboxinga Wako pa bodo v turški Antalyi od 23. novembra do 1. decembra 2019.

VERA VOJSKA
FOTO: DOMZALEC.SI

Katarina Stražar trikrat na stopničkah OP Slovenije v namiznem tenisu

Na Otočcu je pod okriljem Mednarodne namiznoteniške zveze (ITTF – International Table Tennis Federation) potekalo mednarodno mladinsko namiznoteniško tekmovanje.

NAMIZNI TENIS V močni mednarodni konkurenci je barve slovenske reprezentance med drugim zastopalo tudi pet tekmovalcev in tekmovalk iz našega kluba (NTS Mengeš) – Aljaži Goltnik, David Grad, Luka Jokič, Neža Pogačar Žun in Katarina Stražar. Katarina je dobesedno blestela, saj je bila kar trikrat na odru za zmagovalce; prvo mesto in zlata kolajna v ekipnem tekmovanju, drugo mesto in srebrna kolajna v posamični konkurenci tretje mesto in bronasta kolajna v dvojnem (skupaj z Leo Paulin iz Izole).

V Ljubljani je v dvorani na Kodeljevem potekal 29. Kajuhov memorial, nastopilo je tudi 18 naših tekmovalcev in tekmovalk, ki so bili redni gosti na zmagovalnih stopničkah. Nekaj uvrstitev: pri mlajših kadetih v posamični konkurenci Luka Jokič 2. mesto, pri mlajših kadetkinjah posamezno Neža Pogačar Žun 1. mesto, ekipno pa 3. mesto (skupaj s Piko Bavdek iz NTD Kajuh Slovan), pri mladincih posamezno Aljaž Goltnik 2. mesto, ekipno je osvojil prvo mesto s soigralcem Janom Krčm iz NTK B2), tudi drugo ter tretje mesto v ekipnem tekmovanju so osvojili naši mladinci; drugo mesto Mitja Zavec in Rok Grad, tretje pa David Grad in Adam Rakun.

Le nekaj tednov pozneje je v isti dvorani, torej v Ljubljani na Kodeljevem, potekal letošnji 1. odprti turnir RS za kadete in kadetinke. Nastopilo je devet naših tekmovalcev in tekmovalk. Nekaj naših uvrstitev: pri kadetkinjah Neža Pogačar Žun tretje mesto, pri kadetih David Grad 5. do 8. mesto, Luka Jokič in Andraž Maček 9. do 16. mesto, Timotej Jeretina in Jan Kromar 17. do 32. mesto.

V Logatcu je potekal 1. odprti turnir RS za člane in članice, nastopilo je šest naših tekmovalcev in tekmovalk. Iz predtekmovalnih skupin so se v finalni del uvrstili Andraž Avbelj, Nejc Erjavc, Aljaž Frelih, najdlje pa je prišel Rok Trtnik – na deveto mesto. Še korak naprej je naredila naša igralka Tara Kobetič, ki je osvojila peto mesto. V boju za stopničke je izgubila s tesnim izidom 3:4 proti Aleksandri Vovk (NTK Krka). Če bi na tem tekmovanju nastopili tudi naši igralki Ana Tofant in Katarina Stražar, bi bili naši uspehi še bolj odmevni. A sta bili obe zaradi klubskih obveznosti v tujini odsotni – Ana je z zmago in tesnim porazom začela super ligo (1. ligo) na

Hrvaskem (igra za ŠSTK Pula), Katarina pa prav tako uspešno igra v avstrijski super ligi (za SC Ossiachersee Bodensdorf 1).

Zaradi nekaterih zapletov se letošnja moška namiznoteniška ligaška tekmovanja še niso začela, liga je do nadaljnjega 'zamrznjena', upajmo, da se bo zadeva kmalu razrešila. Tudi v novembru bo potekalo precej tekmovanj tako v Sloveniji kot v tujini (Nizozemska, Estonija, Avstrija, Madžarska, Portugalska). O izidih in dosežkih naših tekmovalcev in tekmovalk boste lahko brali v naslednji številki Slamnika.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Pogled na zmagovalni oder Kajuhovega memoriala na Kodeljevem je bil za nas res prelep, še posebej v ekipnem tekmovanju, kjer so bili na odru skoraj samo predstavniki našega kluba (NTS Mengeš).

V Krpanovem parku bomo metali frizbije v košare

Zavod za šport in rekreacijo Domžale je v Domžale pripeljal v teh krajih še relativno neznan šport, imenovan disk golf. Za vas so zgradili poligon v Krpanovem parku v Domžalah, katerega odprtje bo v soboto, 26. oktobra, ob 10. uri. Takrat bodo nekateri najboljši slovenski igralci disk golfa predstavili šport, ki ima celo svojo reprezentanco.

Disk golf je igra, ki je zelo podobna tradicionalnemu golfu, le da namesto udarjanja žogice v luknjo mečemo frizbi (leteči disk) v posebaj oblikovano kovinsko košaro. Cilj je enak: končati igro na progi s čim manj meti. Po začetnem metu iz t. i. izmetne cone igralec vsak naslednji met začne na mestu, kjer je prej pristal njegov frizbi.

Disk golf razgiba in krepi tako zgornji kot spodnji del telesa, je dolgotrajna oblika aerobne vadbe, spodbuja kombinacijo telesne in duševne vadbe in predstavlja zelo majhno tveganje za poškodbe. Krepi koncentracijo, spodbuja fair play in ponuja športno sprostitve v naravi.

Za razliko od nekaterih drugih športov disk golf omogoča **medgeneracij-**

V Krpanovem disk golfu je zaenkrat postavljenih sedem košev. Eden od njih je vadbeni, namenjen tudi igranju iger s frizbijem, s katerimi si lahko udeleženci urijo spretnosti metanja diska, kot so natančnost zadevanja, hitrosti metanja in podobno.

Igra ne zahteva posebnih finančnih vložkov. Iz sprehoda, na katerem ste že obuti v udobno obutev in oble-

starši pri tem pomagajo otrokom. Kar disk poleti v neželjeno smer, pa je smiselno ljudi ob progi glasno opozoriti s preprostimi: 'Pazi!'

Park Martina Krpana prebivalcem Domžal omogoča prijeten prostor za srečevanje in druženje s prijatelji in znanci ter preživljanje kvalitetnega časa s člani družine, ki nam ga tako rado primanjkuje. V kratkem obdobju

so ga mnogi sprejeli kot nadvse prijeten prostor za sprostitve in igro. Zavod za šport in rekreacijo Domžale z disk golfom dodaja še eno zanimivo in kvalitetno vsebino, ki bo omogočila aktivno druženje vseh generacij, krepila njihovo zdravje in spodbujala sodelovanje. Vabljeni, da postanete aktivni uporabnik disk golf poligona v Krpanovem parku v Domžalah.

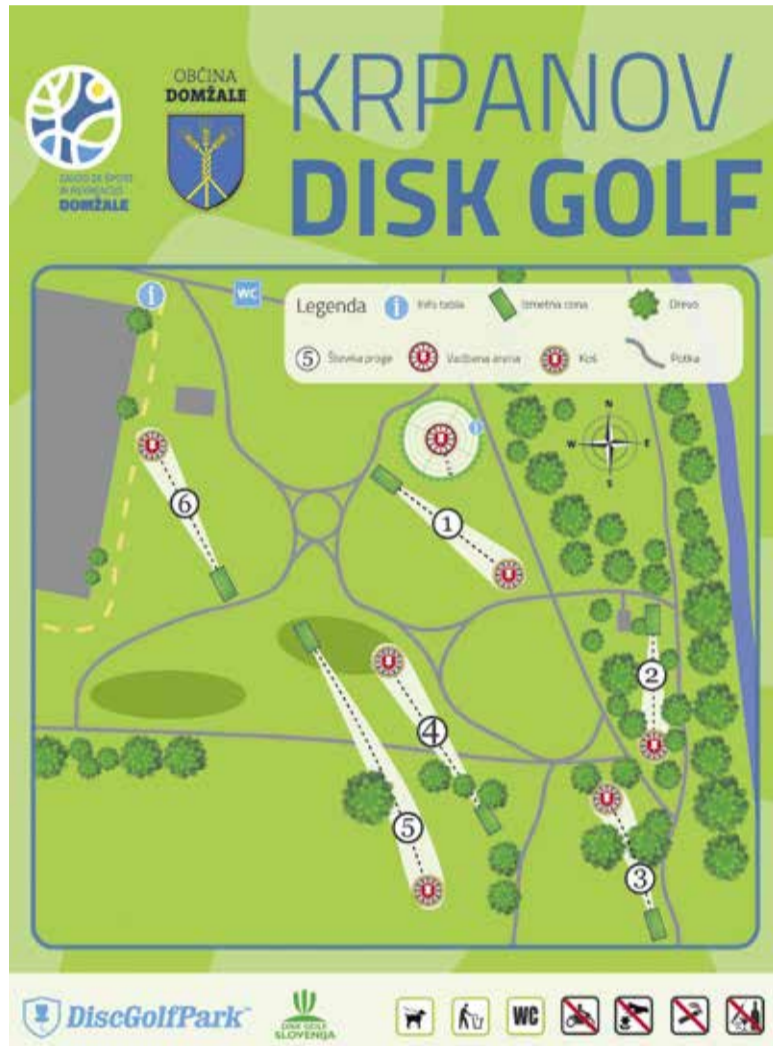

Pri umeščanju poligona za disk golf so se snovalci iz Disk golf zveze Slovenije in vodja izvedbe projekta Urh Vrenjak iz Zavoda za šport in rekreacijo Domžale trudili izkoristiti čim več naravnih danosti, kot so drevesa, poti, hrib. Na odprtem terenu so dodali dodatne lesene ovire, ki otežujejo met frizbija in igro naredijo zanimivejšo. Drevesa, grmičevje in razgiban teren okoli poti leta diska zagotavljajo izziv za igralca. Disk golf je častna in kulturna igra, zato boljši igralec igra prvi ter tako olajša neizkušenim boljše prepoznavanje terena.

ske rekreacijo v naravnem okolju. Sodeluje lahko vsa družina ali vaši prijatelji, ob igri se lahko oblikujejo tudi nova znanstva. Moški in ženske, mladi in stari, družine z majhnimi otroki, vsem je lahko disk golf del rekreacije, zabave ali le dopolnjenega sprehoda v naravo. Je zabaven, razgiban in ne zahteva posebnega predznanja. Z metanjem diska v za to postavljene koše omogoča udeležencem urjenje različnih gibalnih spretnosti. **Mogoče ga je igrati vse leto**, tudi pozimi, s tem pa si zagotovimo celotno aktivnost na svežem zraku.

čeni v udobna ali športna oblačila, preprosto zavijete v park in si **na recepciji Krpan puba pri Teniš dvorani Domžale izposodite diske.** Če vas bo igra navdušila, si lahko posebne diske tudi kupite in ostanete vaši. Mogoče je uporabljati tudi lastne frizbije, vendar za boljše rezultate priporočajo uporabo za igro prilagojenih diskov.

Najpomembnejše pravilo pri igri je skrb za varnost. Mete se sme izvajati le, ko smo prepričani, da ni nikogar na progi ali v bližnji okolici. Vsak igralec je sam odgovoren za svoje mete,

Savate klub Domžale na državnem savate prvenstvu

V nedeljo ,15. septembra, se je Savate klub Domžale udeležil državnega savate prvenstva skupaj z ostalo močno savate konkurenco.

SAVATE KLUB DOMŽALE Klub je bil zastopan v največjem številu, saj so bili poleg tekmovalcev prisotni tudi ostali člani kluba, ki so s svojo pomočjo in navijanjem pripomogli k najboljšemu vzdušju v ekipi. Po razlagi pravil in ogrevanju se je tekma začela s slovensko himno v izvedbi Alena Kostiča. Tekmovalci so prikazali izjemno borbenost. Prvi so svoje znanje in veščino pokazali začetniki, sledili pa so jim kadeti in člani. Savate klub Domžale je tako odnesel dve zlati medalji in kar nekaj diplom za 2., 3. in 5. mesta.

Pregled uvrstitev začetnikov, kadetov in članov Savate kluba Domžale:

Začetniki: 1. mesto Nik Čelan, 2. mesto Jošt Novak, 3. mesto Alen Kostič

Kadeti: 1. mesto Staš Podbevšek, 2. mesto Nastja Urbanija, 3. mesto Gaja Napotnik, 3. mesto Bor Kolmanič, 5. mesto Timotej Strnad, 5. mesto Tim Zakrajšek

Člani +80: 3. mesto Bojan Rusjan, 5. mesto Mirko Šoštaršič, 5. mesto Anđraž Rojc

Člani -80: 3. mesto Andrej Breznik, 5. mesto Andrej Burja

Poleg tega, da so odlični borci, pa so naši člani dokazali, da so tudi izvrstni sodniki, za kar gre zahvala našemu trenerju Bojanu Rusjanu, ki je bil s svojim bogatim znanjem in izkušnjami nepogrešljiva podpora na tekmah. Hvala tudi organizatorju prvenstva, Slovenski savate zvezi, za odlično organizirane borbe in dobro počutje tekmovalcev. Zahvala tudi Občini Domžale za nenehno spodbudo naše športne aktivnosti, in tudi vsem, ki ste pomagali pri izvedbi tekme in pa seveda vsem navijačem za nenehno spodbudo tekmovalcev.

Če vas zanima trening francoskega boksa v Savate klubu Domžale, ste vabljeni na trening vsak torek, sredo in četrtek od 17.30 do 19.30 v mali telovadnici OŠ Venclja Perka Domžale. Novo sezono borilnega športa Savate smo začeli septembra, oktobra organiziramo mesec brezplačne vadbe, kjer dobiš vse potrebno za kvaliteten trening. Vse informacije o naši dejavnosti dobite na facebook in instagram profilu ter spletni strani našega društva, pokličete pa lahko tudi predsednika kluba Bojana Rusjana na telefonsko številko 041 545 109. Lep športni savate pozdrav – Salut!

SAVATE KLUB DOMŽALE

FIAT MANIJA!

TIPO	PANDA 4X4	500	500L	500X

NE ZAMUDITE DNEVOV IZJEMNIH UGODNOSTI

VEIT TEAM Domžale
031 395 395, prodaja@veitteam.si
www.veitteam.si

OKOLJE

Pravilno ogrevanje stavb in nepovratne spodbude za zamenjavo kurilnih naprav

Vstopili smo v hladni del leta, ko se dnevi krajšajo in temperature spuščajo. Skupaj z mrazom pa je prišel tudi čas, ko je potrebno misliti na prihajajočo ogrevalno sezono.

S finančnega vidika ogrevanje predstavlja kar velik zalogaj mesečnih stroškov, hkrati pa ogrevanje predstavlja veliko obremenitev zunanjega zraka. Kakovost zraka je eden osnovnih vidikov stanja okolja, saj onesnažen zrak močno vpliva na zdravje človeka. Kakovost zunanjega zraka je preplet klimatskih razmer in geomorfoloških značilnosti, zato je ravno v hladni polovici leta zrak čezmerno onesnažen pogosteje v slabo prevetrenih kotlinah in dolinah.

Najbolj problematične so visoke koncentracije prašnih delcev v zraku (PM_{10} in $PM_{2,5}$), ki pa so posledica predvsem lokalnih izpustov iz malih kurilnih naprav na lesno biomaso za ogrevanje gospodinjstev. Pri tem je problematična uporaba zastarelih kurilnih naprav v gospodinjstvih in nepopolno izogorevanje lesa. Delci so kompleksno sestavljena onesnaževala, ki se zadržujejo v ozračju dlje časa. Vpliv na zdravje povzročajo vdihavanje delcev, ki vdrejo v pljuča in krvni sistem. Poleg negativnega vpliva na človekovo zdravje vplivajo tudi na podnebje in ekosisteme, zmanjšujejo vidnost ter povzročajo škodo na objektih.

V splošnem les predstavlja lokalen obnovljiv vir energije, ki je v Sloveniji precej razširjen, saj je lahko dostopen in ima nizko ter stabilno ceno. Primeren je tako za ogrevanje kot tudi za pripravo tople sanitarne vode in se pojavlja tako v individualnih hišah kot tudi v večstanovanjskih stavbah. Tako so male kurilne naprave na lesno biomaso primerne za ogrevanje, vendar je z okoljskega in energetskega vidika pomembno stanje kurilne naprave in pravilna priprava goriva.

Kaj lahko postorimo sami?

Za zmanjšanje emisij dimnih plinov je treba zagotoviti uporabo primerno pripravljenih drv. Le-ta morajo biti ne le samo primerno nasekana, temveč tudi zračno suha. Zračno suha drva so tista, katerih vlažnost je pod 20 %. Maksimalna vlažnost drv je po uredbi o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav določena na 25 %. Višja vlažnost drv ne povzroča samo slabše zgorevanje z visokimi emisijami, temveč bistveno nižjo energijsko vrednost goriva. Razlike v energijskih izkoristkih so lahko tudi 100 %. Sicer je v zadnjem času na trgu vse večja in boljša ponudba primerno pripravljenih kakovostnih drv. To pome-

ni, da so primerno nasekana, vlažnost se približuje zračno suhemu lesu, pa tudi sama kakovost drv je sprejemljiva, posebno še, če gre za proizvodnjo drv s strani profesionalnih proizvajalcev. Za pripravo in presojo primernosti drv so bili v zadnjih letih sprejeti novi tehnični standardi SIST EN, ki enoznačno določajo lastnosti drv.

Zamenjava ogrevalnega sistema predstavlja precejšen finančni zalogaj, ki mnoge odvrne od razmišljanja o menjavi obstoječe stare naprave. Kljub temu pa bi bilo smotno razmisliti o drugih opcijah, saj na dolgi rok na ta način lahko precej prihranimo in hkrati zmanjšamo negativen vpliv na kakovost zunanjega zraka. Slovenski okoljski javni sklad, Ekosklad, že nekaj let ponuja številne spodbude v obliki subvencij in ugodnih kreditov za razne okoljske investicije, tako za javni sektor in gospodarstvo kot tudi za prebivalstvo. Trenutno je moč pridobiti spodbudo tudi za kurilne naprave na lesno biomaso.

Nepovratna sredstva socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih naprav

Eko sklad ponuja 100 % subvencije za določene naložbe pri obnovi stanovanjskih stavb in za

zamenjavo kurilnih naprav. Nepovratna sredstva so namenjena socialno šibkim občanom – prejemnikom redne denarne pomoči ali varstvenega dodatka za zamenjavo starih kurilnih naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah. Socialno šibek občan je upravičen do 100 % subvencije tudi v primeru, če zamenja staro kurilno napravo na kurilno olje ali plin z novo, energijsko učinkovito kurilno napravo na lesno biomaso. Po novem bo spodbuda lahko dodeljena tudi socialno šibkemu občanu, ki ima pravico do varstvenega dodatka in je najemnik stanovanja v lasti občine, ter vsem socialno šibkim občanom, ki so najemniki stanovanj v lasti Republike Slovenije. Javni poziv omogoča dodelitev nepovratne spodbude tudi v primeru, če socialno šibek občan – prejemnik redne denarne pomoči ali varstvenega dodatka ni lastnik/solastnik stanovanja ali stanovanja v lasti Republike Slovenije član gospodinjstva, v katerem živi socialno šibek občan, ki vloži vlogo za pridobitev subvencije. Nepovratna finančna spodbuda je lahko dodeljena le za zamenjavo stare

kurilne naprave v stanovanjskih stavbah z novo kurilno napravo na lesno biomaso, ki zagotavlja toploto centralnemu sistemu ogrevanja ali novo enosobno kurilno napravo na lesno biomaso, namenjeno zlasti ogrevanju prostora, v katerega je postavljena. **Vlogo je potrebno oddati pred pričetkom izvajanja del.**

Nepovratne finančne spodbude občanom za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb

Nepovratna finančna spodbuda je namenjena občanom za rabo obnovljivih virov energije in večjo energijsko učinkovitost stanovanjskih stavb. Namen je povečanje rabe obnovljivih virov in večja energijska učinkovitost v stanovanjskih stavbah ter zmanjšanje prekomerne onesnaženosti zraka s trdnimi delci in s tem izboljšanje kakovosti zunanjega zraka. Pravica do nepovratne finančne spodbude se dodeli za nakup in vgradnjo ali za zamenjavo stare kurilne naprave, ki zagotavlja toploto centralnemu sistemu ogrevanja stavbe z novo kurilno napravo na lesno biomaso. Kotel na lesno biomaso mora biti kupljen do

31. 12. 2019 in skladen z veljavno uredbo o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav ali kotel na biomaso skladen z uredbo komisije (EU) (2015/1189). **Višina nepovratne finančne spodbude znaša 20 % priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot 2000 evrov za kurilno napravo na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe pri prvi vgradnji ogrevalnega sistema v stanovanjski stavbi oziroma če nova kurilna naprava ni zamenjala stare kurilne naprave, in sicer na celotnem območju Republike Slovenije, ali 50 % priznanih stroškov naložbe, vendar ne več kot 4000 evrov za kurilno napravo na lesno biomaso za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe pri zamenjavi stare kurilne naprave z novo kurilno napravo na lesno biomaso na območjih občin, kjer ni sprejet odlok o načrtu za kakovost zraka (torej pride v poštev tudi občina Domžale).**

Nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe zamenjave starih kurilnih naprav v skupnih kotlovnih

Namen javnega poziva je povečanje rabe obnovljivih virov energije in večja energijska učinkovitost večstanovanjskih stavb ter zmanjšanje prekomerne onesnaženosti zraka z delci PM_{10} in s tem izboljšanje kakovosti zunanjega zraka. Nova naložba je naložba zamenjave stare oziroma starih kurilnih naprav v skupni kotlovnici v lasti etažnih lastnikov ene ali več večstanovanjskih stavb z novo oziroma novimi ogrevalnimi napravami, namenjenimi skupnemu ogrevanju večstanovanjskih stavb, ki se bo začela izvajati po oddaji vloge za pridobitev nepovratne finančne spodbude po tem javnem pozivu. Nepovratna finančna spodbuda je lahko dodeljena le **za zamenjavo stare oziroma starih kurilnih naprav v skupni kotlovnici večstanovanjske stavbe z novo ogrevalno napravo, in sicer s kurilno napravo na lesno biomaso, ogrevalno toplotno črpalko, plinskimi kondenzacijskim kotlom ali toplotno postajo za priklop na sistem daljinskega ogrevanja.** Kurilne naprave morajo izpolnjevati emisijske zahteve, ki jih določa uredba o emisiji snovi v zrak iz malih in srednjih kurilnih naprav, prav tako mora biti izkoristek pri nazivni toplotni moči kurilne naprave na lesno biomaso večji ali enak 90 %, za plinski kondenzacijski kotel pa mora biti normirani izkoristek večji ali enak 104 %. **Višina nepovratne finančne spodbude znaša do 25 % priznanih stroškov naložbe.**

Za več informacij se obrnite na spletno mesto Eko sklada (ekosklad.si) oziroma se lahko obrnete direktno na Eko sklad prek elektronske pošte (ekosklad@ekosklad.si), po telefonu (01 241 48 20) ali osebno na naslovu: Bleiweisova cesta 30 v Ljubljani. Za brezplačno svetovanje se lahko naročite tudi v svetovalnico ENSVET. Domžalska svetovalnica je na Ljubljanski cesti 36, kamor se lahko naročite na svetovanje na telefonski številki 01 721 45 61 ali 01 722 04 30.

MAJA ALAGIČ, MM SOL
ZA OBČINO DOMŽALE

**ŽE V
PRODAJI!**

SPC Škerjanec d.o.o.
Krumperška 21, Domžale,
01 724 40 85, info@skerjanec.si
@skerjanec.skoda

SPC ŠKERJANEC

Bremena v življenju niso te zlomila,
a bolezen iz tebe vso moč je izpila.
Črni dan je moral priti,
ta dan gorja, ta dan solza ...
Za teboj ostala velika je praznina,
ki z našo ljubeznijo in mislijo do tebe
se bo polnila.

Svojo življenjsko pot je v 90. letu starosti
sklenil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek in stric

Izidor Cerar

iz Sp. Tuštanja 5 pri Moravčah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče in
svete maše. Zahvaljujemo se tudi Pogrebni službi Vrbančič in
Cvetličarni Markuš za lepo okrasitev. Lepa hvala zdravstvu,
posebno še Martini in Kristini. Hvala tudi urgentni službi
Domžale. Lepa hvala gospodu Janezu Klopčiču za zvonjenje na
Vrhpolju. Zahvala tudi gospodu župniku Ivanu Povšnarju za
izrečen poslovljni govor in opravljen pogrebni obred.
Še enkrat hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji
poti.

Vsi njegovi

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

V 84. letu starosti je od nas tiho odšla naša draga

Iva Zupan

rojena Kaplja
iz Nožic, Gostičeva cesta 49

Srčno se zahvaljujemo vsem našim sorodnikom, prijateljem,
sosedom in sodelavcem za izrečena sožalja in tolažbo ob boleči
izgubi, podarjeno žalno cvetje in sveče ter darovane svete maše.
Hvala dr. Mojci Zajc Kraševc in dragi patronažni sestri Špeli
za skrbno nego in pomoč, sosedi Tanji Zajc Zupan za odigrane
milozvočne melodije in gospodu župniku Gašperju Mauku za
lepo opravljen poslovljni obred.
Hvala prijateljem in sodelavcem podjetij Burjaplast in Helios
za vso podporo, hvala maminima srčnima prijateljicama Minki
in Smilji za vso pomoč, ter iskrena hvala vsem, ki ste se od nje
še zadnjič poslovili in jo pospremili h grobu.
Hvala vsem, ki boste drago nam mamu ohranjali v najlepšem
spominu.

Žalujoci: vsi njeni

Nožice, september 2019

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine in trpljenje si prestala,
zdaj v večnosti se ti boš radovala.

ZAHVALA

Svoje življenjsko popotovanje je v 92. letu starosti sklenila
naša draga mami, mama, prababica, sestra, teta in tašča

Tinca Žendar

rojena Rode
izpod Šumberka pri Domžalah

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in
sosedom za izročena sožalja, sočustvovanja in darovano
cvetje, sveče, svete maše in župnijsko cerkev. Zahvaljujemo
se tudi gospodu župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen
cerkveni obred, pevcem skupine Grm in Pogrebni službi
Vrbančič. Iskrena hvala tudi osebju Doma počitka Mengeš za
vso pomoč, postrežbo in zdravstveno oskrbo v času njenega
bivanja.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal,
in čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 88. letu starosti
sklenil naš dragi mož, oče, ata in stric

Vinko Gradišar

iz Preserij pri Radomljah

Ob njegovem slovesu se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darove za cerkev,
sveče, cvetje in svete maše ter številno spremstvo na njegovi
zadnji poti.

Iskrena hvala g. župniku Gašperju Mauku za lepo opravljen
pogrebni obred in sveto mašo, prav tako se zahvaljujemo
Pogrebni službi Vrbančič Domžale za opravljen pogrebno
storitev. Zahvaljujemo se tudi njegovi osebni zdravnici dr. Olgi
Ložar, ki je v zadnjih mesecih in dnevih storila vse, da mu je
olajšala trpljenje.
Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Ti si Pot, Resnica in Življenje!
Želim verovati,
kljub smrti upati,
da ta ločitev ni za vedno.
Sprejmi ga v svoje naročje,
potem bo tudi nam lažje..

ZAHVALA

V 78. letu starosti se je po hudi bolezni tiho in
mirno poslovil od nas mož, oče, brat, svak in stric

Jožef Rotar

iz Domžal

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem,
sodelavcem in vsem, ki ste ga pospremili na zadnje domovanje
na moravško pokopališče ter nam izrekli sožalje. Hvala za vse
darove, ki ste mu jih namenili.
Prav tako hvala za vse darove, ki ste mu jih namenili, hvala
našemu g. župniku Klemenu Svetelju, še posebno pa tudi
g. župnikoma Vinku Podbevšku in Karlu Lavriču za ganljiv
poslovljni obred. Hvaležni smo tudi za vso pomoč dr. Mušiču
in zdravstvenemu osebju. Najlepša hvala našemu prijatelju in
sosedu Matjažu Brojanu za čustveno obarvan poslovljni govor.
Dragi mož in ati! Vedno boš ostal v naših srcih!

Vsi tvoji

Domžale, 10. 10. 2019

Srce je omagalo, dih je zastal,
a na njo spomin bo večno ostal.

V 99. letu starosti je sklenila svojo
življenjsko pot naša draga mama, tašča,
babica in prababica

Jožefa Ivana Kolar

rojena Hočevar
iz Depale vasi

Na njeno željo smo se od nje poslovili v družinskem krogu.
Vsem, ki ste nam v teh dneh namenili besedo tolažbe ali izrekli
sožalje, iskrena hvala.

Posebej se zahvaljujemo zaposlenim Doma upokoencev
Domžale, ki so zadnja leta njenega življenja skrbeli zanjo in jo
negovali, župniku Klemenu Svetelju, duhovniku dr. Antonu
Štruklju za sočutno opravljen obred poslovitve, Pogrebni
službi Vrbančič in pevcem kvarteta Krt za ganljivo petje.
Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njeni

Noč, ki ne pozna jutra,
ni tvoja poslednja noč.
Naselila se je z zvezdami posuta,
v očeh tvojih dragih,
vsem, ki si ljubil jih nekoč.
(Tone Pavček)

Dne 30. 9. 2019 se je v 86. letu starosti poslovil

Jakob Černe

Hvala vsem za izrečena sožalja!

Vsi domači

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

V 94. letu nas je nenadoma zapustila
draga mami, babica, prababica in teta

Ivana Lipovšek

z Vira

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem
in še posebno sosedom za izrečena sožalja, darovane sveče,
cvetje in svete maše.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Ni te na pragu,
ni te v hiši,
tvojega glasu se več ne sliši,
ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih rok ostaja

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage, dobre in
nenadomestljive žene, mami, babice in tašče

Angelce Pirnat

roj. Lah, iz Domžal

se vam iskreno zahvaljujemo za sočustvovanje in izkazano
pozornost v težkih trenutkih slovesa. Naše hvaležne misli naj
dosežejo vse sorodnike, prijatelje, sosede, znance in ostale,
ki ste se prišli posloviti od naše mami, prinesli sveče, cvetje in
darovali za svete maše. Zahvaljujemo se pevcem Domžalskega
komornega zbora, saj ste z izjemno ubranim petjem pripomogli
k slovesnosti zemeljskega slovesa. Hvala župniku Klemenu
Svetelju za lep pogrebni obred, gasilcem PGD Jarše - Rodica za
spremstvo na njeni zadnji poti, trobentaču in Pogrebni službi
Vrbančič. Zahvaljujemo se dr. Poloni Burja in patronažni sestri
Tanji Kralj za skrbno in čutečo zdravniško pomoč.
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in ji kadarkoli
polepšali življenje.
Za vedno bo ostala v naših srcih.

**Žalujoci: mož Maks ter hčere Irena, Marija in Nuša z
družinami**

Poštenje, vera, delo in trpljenje
tvoje je bilo prekratko življenje.
Bolečine in trpljenje si prestala,
zdaj lahko boš v grobu mirno spala.

ZAHVALA

V 74. letu se je ustavilo dobro srce naše
žene, mami, stare mame, prababice, sestre in tete

Milke Kerč

z Vira

Zahvaljujemo se sorodnikom, sodelavcem, prijateljem in
sosedom za izrečena sožalja, cvetje in sveče. Hvala g. župniku
Juretu Ferležu za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem.

Žalujoci: Vsi njeni

Tako tiho, skromno si živela,
zdaj rešena vseh si bolečin,
za teboj ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 83. letu starosti
sklenila naša draga mama, stara mama,
prababica, sestra in teta

Jerica Igljč

rojena Klopčič, z Vira

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče,
cvetje in svete maše ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro,
v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni
dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z
zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

OBJAVE

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal.
In čeprav spokočno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Dne 19. 9. 2019 nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Lojze Klemenc

iz Goričice pri Ihanu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, ter vsem, ki ste darovali za sveto mašo. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Jakob Černe

(23. julij 1934–30. september 2019)

Življenje prinaša človeku veliko poti, ki jih različno prehodimo. Med njimi je pot, na kateri dobi življenje pravi smisel. Jakob Černe jo je našel, jo pokončno prehodil in iz časnosti prešel v večnost, kamor smo ga številni pospremili 5. oktobra 2019 na domžalsko pokopališče.

Njegova bogata življenjska pot se je začela v Trbovljah. Oče oficir in uradnik je kmalu umrl, mati gospodinja je edincu v Šentjurju pri Celju namenjala vso skrb in ljubezen. Po osnovni šoli in gimnaziju je Celju je nadaljeval študij na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri prof. Pfeiferju. Sledila je bogata pot glasbenega pedagoga, o kateri je na pogrebu med drugim govornik Tomaž Habe dejal:

»Tvoje pedagoško delo je bilo priznано v celotnem slovenskem prostoru. Leta 1955 si se vključil v kolektiv Glasbene šole Domžale. Že ob desetletnici šole leta 1960 je kar šest tvojih učencev igralo v šolskem simfoničnem orkestru, v katerem si igral 1. violino in bil koncertni mojster. Ustanovil in vodil si godalni orkester, v katerem sva igrala z Branko Bečaj Roglič in nadaljevala študij violine, prav tako pa nekaj let pozneje tudi Urška Ravnikar in Emilija Bolta. Tvoji učenki violine sta bili tudi poznejša zborovodkinja Metka Pichler in Romana Šegula, obe glasbeni pedagoginji. Z veliko ljubeznijo in čutom za otroka si poučeval že štiriletno Urško in petletno Ireno. Kot desna roka ravnateljice si pomagal tudi pri razvijanju oddelka godal v Kamniku. V učencih si s potrpežljivostjo in pristnim odnosom do dobre glasbe – v orkestru smo igrali Mozartovo Malo nočno glasbo, Ipavčevo Serenado, Švičovo suito Polž in svinčeni vojaki in druge kvalitetne skladbe, s katerimi smo dvakrat nastopili tudi v SF v Kranju in Trbovljah. Krstil si tudi moje prvo resnejše delo Pomladna suita, katere posnetek je še vedno v arhivu Radia Ljubljana. Vseskozi si tudi sam igral, saj si brez tvojega igranja in vodenja godal ne morem predstavljati salonskega orkestra. Začel si v svetu šole, postal pomočnik ravnatelja, s katerim sta predsedala marsikateri večer dolgo v noč in pripravljala nova merila, pravilnike in gradiva za dvig ravni glasbene vzgoje. V vsem obdobju svojega dela pa si po duši ostal glasbenik, mehak, čuteč, požrtvovalen in priljuden.«

Ob pomembni vlogi glasbenega pedagoga pa sledove njegovega predanega dela najdemo tudi drugod. Bil je predani predsednik občinske Zveze prijateljev mladine Domžale, član zbora občin republiške skupščine, tudi pooblaščenec za poroke. V času opravljanja funkcije sekretarja občinske konference SZDL je bila najpomembnejša naloga gradnja šolskih objektov s samoprispevkom, s katerim je bila med letoma 1969 in 1973 zgrajena vrsta šol in telovadnic ter prizidkov za boljše pogoje učencem, s sodelavci so usklajevali tudi druge investicije. Uspešen je bil kot tajnik izobraževalne skupnosti, član izvršnega sveta, zadolžen za družbene dejavnosti, ter podpredsednik Skupščine občine Domžale. Leta 1981 je prevzel funkcijo sekretarja republiške konference ZRVS, bil član zvezne konference in vodstva ter skupaj z drugimi sodeloval v boju za samostojnost slovenske organizacije. Sodeloval je tudi pri reviji Obramba in slovenskem vojaškem slovarju, bil sekretar Zveze častnikov Slovenije ter pomagal pri novi organiziranosti in mednarodni dejavnosti.

Bil je ljubeč mož. Oče, dedek in pradedek. V zakonu z ženo Valentino, znano domžalsko knjižničarko, s katero sta praznovala zlato poroko, sta se jima rodila sinova Rado, glasbenik, in Rok, magister računalništva, ki igra čelo v Simfoničnem orkestru Domžale - Kamnik. Glasbena tradicija se nadaljuje tudi pri obeh vnukinjah, Ani, znani pevovodkinji in učiteljici glasbenega pouka, in Evi, magistri solo petja. Glasbenik, pianist, je tudi vnuk Tim, dr. stomatologije.

Prijatelju in sodelavcu Jaku Černetu je v življenju največ pomenilo zaupanje, tovarštvo in veselje ob doseženih ciljih. Kljub številnim funkcijam in uspehom je ostal skromen, prijazen človek, s spoštovanjem do vseh, s katerimi je delal in za katere je delal: hvaležen za vse prilžnosti, ki so mu bile dane.

Domačim, tudi v imenu Tomaža Habeta, izrekam iskreno sožalje, prijatelju pa hvala za vse opravljeno delo – tudi v imenu vseh, ki so delali in imeli srečo delati z njim, pa tudi za tovarštvo in prijateljstvo, ki ostajata v spominih, ki nikoli ne minejo.

VERA VOJSKA

OBVESTILO O PREHODU NA ZIMSKI URNIK ODVOZA BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

Uporabnike javne službe zbiranja biološko razgradljivih odpadkov na območju občine Domžale obveščamo, da s 15. novembrom začne veljati zimski urnik praznjenja rjavih zabojnikov. V zimskem obdobju se zabojniki praznijo na 14 dni. Na tedensko praznjenje ponovno preidemo s 16. februarjem 2020.

Točni urniki odvoza biološko razgradljivih odpadkov so objavljeni na www.jkp-prodnik.si.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNİK

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA PODELITEV ENKRATNIH ŠTIPENDIJ ZA ŠTUDIJSKA IZPOPOLNJEVANJA ZA LETO 2019

Občina Domžale od dneva objave tega obvestila na svoji spletni strani: www.domzale.si/objave/58 pod rubriko »Objave, javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za podelitev enkratnih štipendij za študijska izpopolnjevanja za leto 2019. Rok za prijavo teče od dneva objave tega obvestila do ponedeljka, 18. novembra 2019.**

Predmet razpisa, pogoji, višina štipendij, obrazci, dokazila merila in drugi pogoji prijave so objavljeni na navedeni spletni strani.

Številka: 1103-9/2019

OBČINA DOMŽALE

Datum: 25. 10. 2019

OBVESTILO O POVABILU K ODDAJI PONUDBE

ZA SODELOVANJE NA DOGODKIH V OKVIRU PRIREDITVE ČAROBNO MESTO

Občina Domžale od dneva objave tega obvestila na svoji spletni strani pod rubriko »Objave, javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **povabilo k oddaji ponudbe za sodelovanje na dogodkih v okviru prireditve Čarobno mesto. Rok za prijavo teče od dneva objave tega obvestila do vključno petka, 15. novembra 2019.**

Številka: 430-65/2019

OBČINA DOMŽALE

Datum: 25. 10. 2019

ZIMSKI URNIK PRAZNIENJA POSOD ZA BIOLOŠKE ODPADKE V OBČINI DOMŽALE

Praznjenje posod za biološke odpadke se izvaja:

- vključno od 16. februarja do vključno 14. novembra na 7 dni;
- vključno od 15. novembra do vključno 15. februarja na 14 dni.

NASLEJE	PRAZNIENJE POSOD	
Količevo Podrečje Radomlje: Dermastijeve ulica Škrjančevo Vir	46. teden 2019	torek, 12. 11. 2019
	48. teden 2019	torek, 26. 11. 2019
	50. teden 2019	torek, 10. 12. 2019
	52. teden 2019	torek, 24. 12. 2019
	2. teden 2020	torek, 7. 1. 2020
	4. teden 2020	torek, 21. 1. 2020
	6. teden 2020	torek, 4. 2. 2020
7. teden 2020	torek, 11. 2. 2020	
Bišče Dragomelj Goričica pri Ihanu Ihan Prelog Pšata Selo pri Ihanu Šentpavel Zaboršt	46. teden 2019	sreda, 13. 11. 2019
	48. teden 2019	sreda, 27. 11. 2019
	50. teden 2019	sreda, 11. 12. 2019
	52. teden 2019	sreda, 25. 12. 2019
	2. teden 2020	sreda, 8. 1. 2020
	4. teden 2020	sreda, 22. 1. 2020
	6. teden 2020	sreda, 5. 2. 2020
7. teden 2020	sreda, 12. 2. 2020	
Hudo Homec Nožice Radomlje (razen Dermastijeve ulice) Rova	46. teden 2019	sreda, 13. 11. 2019
	47. teden 2019	sreda, 20. 11. 2019
	49. teden 2019	sreda, 4. 12. 2019
	51. teden 2019	sreda, 18. 12. 2019
	1. teden 2020	sreda, 1. 1. 2020
	3. teden 2020	sreda, 15. 1. 2020
	5. teden 2020	sreda, 29. 1. 2020
	7. teden 2020	sreda, 12. 2. 2020
8. teden 2020	sreda, 19. 2. 2020	
Dob Preserje Sp. Jarše: Cesta Petra Majdiča, Čevljarska ulica, Groharjeva ulica, Jakopičeva ulica, Jarška cesta, Jelovškova ulica, Kamniška cesta, Prežihova ulica, Resljeva ulica, Smoletova ulica, Šubljeva ulica Sr. Jarše Zg. Jarše	46. teden 2019	četrtek, 14. 11. 2019
	48. teden 2019	četrtek, 28. 11. 2019
	50. teden 2019	četrtek, 12. 12. 2019
	52. teden 2019	četrtek, 26. 12. 2019
	2. teden 2020	četrtek, 9. 1. 2020
	4. teden 2020	četrtek, 23. 1. 2020
	6. teden 2020	četrtek, 6. 2. 2020
	7. teden 2020	četrtek, 13. 2. 2020
Domžale, ulice: Bistriška cesta, Brezova ulica, Detelova ulica, Gostičeva ulica, Gregorčičeva ulica, Hišni sveti Domžale, Hrastova ulica, Javorjeva ulica, Jesenova ulica, Ješetova ulica, Kamniška cesta, Levstikova cesta, Ljubljanska cesta, Lobodova ulica, Mačkovi, Masljeva ulica, Mestni trg, Miklošičeva ulica, Murnova ulica, Plečnikova ulica, Potočnikova ulica, Radio cesta, Rojska cesta, Sejmiška ulica, Slammnikarska cesta, Studljanska cesta, Ulica Ivana Pengova, Ulica Matije Tomca, Ulica Nikola Tesla, Vegova ulica, Vodopivčeva ulica, Župančičeva ulica	46. teden 2019	četrtek, 14. 11. 2019
	47. teden 2019	četrtek, 21. 11. 2019
	49. teden 2019	četrtek, 5. 12. 2019
	51. teden 2019	četrtek, 19. 12. 2019
	1. teden 2020	četrtek, 2. 1. 2020
	3. teden 2020	četrtek, 16. 1. 2020
	5. teden 2020	četrtek, 30. 1. 2020
	7. teden 2020	četrtek, 13. 2. 2020
8. teden 2020	četrtek, 20. 2. 2020	
Depala vas Domžale, ulice: Aškerčeva ulica, Brejčeva ulica, Cankarjeva ulica, Cesta talcev, Kajuhova cesta, Karantanska cesta, Karlovska cesta, Kasalova ulica, Kersnikova ulica, Kolodvorska cesta, Kopaljska cesta, Kosovelova ulica, Krakovska cesta, Krožna cesta, Ljubljanska cesta, Na zavrteh, Partizanska ulica, Pot na Pridavko, Prečna ulica, Prešernova cesta, Ravnikarjeva ulica, Roška ulica, Savska cesta, Slammnikarska cesta, Stob, Stobovska cesta, Stranska ulica, Tabor, Taborska cesta, Trubarjeva ulica, Trzinska ulica, Ulica Antona Skoka, Ulica Simon Jenka, Ulica Urha Stenovca, Usnjarska ulica, Varškova ulica, Vodnikova ulica	46. teden 2019	petek, 15. 11. 2019
	48. teden 2019	petek, 29. 11. 2019
	50. teden 2019	petek, 13. 12. 2019
	52. teden 2019	petek, 27. 12. 2019
	2. teden 2020	petek, 10. 1. 2020
	4. teden 2020	petek, 24. 1. 2020
	6. teden 2020	petek, 7. 2. 2020
7. teden 2020	petek, 14. 2. 2020	
Brežje pri Dobu Češenik Krtina Sp. Jarše, ulice: Jarška cesta, Jelovškova ulica, Nova, Obrtniška ulica, Poljska pot, Prešernova cesta, Rodiška ulica, Roje, Vodovodna cesta Rodica	46. teden 2019	petek, 15. 11. 2019
	47. teden 2019	petek, 22. 11. 2019
	49. teden 2019	petek, 6. 12. 2019
	51. teden 2019	petek, 20. 12. 2019
	1. teden 2020	petek, 3. 1. 2020
	3. teden 2020	petek, 17. 1. 2020
	5. teden 2020	petek, 31. 1. 2020
	7. teden 2020	petek, 14. 2. 2020
8. teden 2020	petek, 21. 2. 2020	

Dodatne informacije: www.jkp-prodnik.si | 01 729 54 30 | info@jkp-prodnik.si

PRODNİK

POMOČ DRUŽINI NA DOMU

Socialna oskrba na domu je namenjena osebam, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem domačem okolju in se ne morejo oskrbovati same ali ob pomoči svojih bližnjih.

Kdo so upravičenci do socialne oskrbe na domu

- osebe, starejše od 65 let, ki zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolne osebe in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem in duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Obseg socialne oskrbe

- Pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, kamor spada pomoč pri oblačenju ali slačenju, pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov,
- Gospodinjska pomoč, ki obsega prinašanje enega pripravljene obroka hrane ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora,
- Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov, ki vključuje vzpostavljane socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil.

Kako do storitve

Storitev se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika. Pred začetkom izvajanja storitve se sklene dogovor o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitve.

Kdo so izvajalci socialne oskrbe na domu

Storitev izvajajo socialne oskrbovalke na domu, ki so usposobljene za socialno oskrbo na domu po verificiranem programu usposabljanja.

Trajanje storitve

Neposredno izvajanje storitve na domu upravičenca se lahko izvaja vse dni v tednu največ do 20 ur tedensko. V primeru, ko zaradi potreb upravičenca storitev izvajata dva izvajalca neposredne socialne oskrbe, se lahko število ur mesečno poveča za največ eno tretjino.

Plačilo storitve

Storitev plača uporabnik po ceni, ki jo sprejme občina. Če uporabnik ni sposoben plačati stroškov storitve, niti njegovi otroci ali drugi zavezcanci, lahko pri pristojnem Centru za socialno delo prosijo za oprostitve plačila.

Osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb ter oseb, ki prejemajo trajno socialno pomoč, so po 100. čl. Zakona o socialnem varstvu oproščene plačila storitev v celoti.

Izvajalec storitve

Comett oskrba, d. o. o.

Tbilisijška 57 b, 1000 Ljubljana

Informacije: T: 01 721 10 21, 01 244 31 05; M: 031 740 466

E: oskrba@comett.si, kristina.kobe@comett.si

Zavod za pomoč
in nego na domu

OBJAVE | PISMA BRALCEV | NAGRADNA KRIŽANKA

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaravnih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskiimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Županove težave

Župan je izvoljen na demokratičnih občinskih volitvah. Ko prevzame vodenje občinske uprave, pa je župan vseh občanov, tudi tistih, ki ga niso volili. Moral bi se zavzemati za dosledno uresničevanje sprejetih občinskih odlokov, pošteno bi moral obravnavati vse občane, jih sprejeti na pogovor in jim omogočiti, da predstavijo svoje poglede na nekatere probleme sobivanja in na potrebe po izboljšanju bivalnega okolja. Odločitve, pomembne za celotno skupnost, bi moral sprejemati z vednostjo in soglasjem vseh občanov, ne pa v ožjem krogu somišljenikov s preglasovanjem.

Nekdaj so bili župani spoštovani in preudarni možje, največkrat uspešni gospodarji. Danes je župan tisti, ki ga naplavi strankarska politika. V večjem delu naših občin. Težava županov je, da ne prepoznavajo osnov demokracije.

JOŽE NEMEC, DOMŽALE
OKTOBER 2019

Se to ženskam dogaja v občini zadovoljnih ljudi?

Zgodilo se je, da sta domžalski zdravstveni dom zapustili dve ginekologinji in na srečo so uspeli tudi pridobiti dve novi. Pohvale vodstvu, saj to v teh časih ni prav preprosto. A ker se je tudi v sosednji občini Kamnik upokojila ginekologinja, je ostalo brez izbrane ginekologinje

v trenutku poleg 11.000 pacientk domžalskih zdravnic še 5500 iz sosednje občine: torej je kar 16.000 žensk iz širše domžalske okolice v septembru iskalo novo ginekologinjo! Preprost izračun pokaže, da se račun ne izide in bo na koncu žal okoli 5500 žensk ostalo brez izbrane ginekologinje oziroma jo bodo prisiljene poiskati kje drugje ... Ker je pač tudi sicer pomanjkanje ginekologinj v Sloveniji veliko, baje je kar okoli 60.000 žensk brez ginekologinje, je pričakovati pritisk tudi iz drugih koncev. In tako je pacientke, ki so ostale brez ginekologinje v domžalskem ZD, ZZZS v začetku septembra pisno obvestil, da naj si ponovno uredimo in poiščemo novo ginekologinjo, tako da se osebo (beri fizično in peš) oglasimo v ZD in podpišemo papirje za izbiro nove zdravnice. Na prvi pogled vse preprosto ... A še zdaleč ne ... Žal smo pacientke, ki smo nenadoma izgubile ginekologinjo, zaslutili, da je prostih mest za vse premalo in da se je treba za novo ginekologinjo zelo potruditi ali bolje rečeno zagrebsti.

Lahko se samo sprašujemo in jezimo, ker žal naš 'izjemno domišljeni in računalniško podprt zdravstveni sistem' (zanj smo zmetali že več desetih milijonov evrov) ne omogoča avtomatskega prenosa izbranega zdravnika, torej od prejšnjega k novemu, kar bi morda lahko opravili s preprosto podpisano izjavo, ki bi jo poslali ali prinesli v ZD, ali pa celo omogoči, da to opravimo računalniško, v miru in IT časom primerno – tako pa se je zadeva zakomplicirala do neskončnosti. V Zdravstvenem domu Domžale so začele po datumu, ki so ga določili za začetek vpisov pri novih zdravnicah, nabirati dolge vrste, jezne ženske, med njimi starejše, bolne, nosečnice ... so že zgodaj zjutraj (nekatero celo pred 5. uro) čakale v dolgih vrstah (ki so spominjale na neke povsem druge časa) na listek, s katerim so dobile termin, kdaj se lahko oglasijo na vpis, ki je žal tudi zelo dolg in zahteven administrativni postopek. Tako se je začelo: čakanje tudi več ur in celo dni – zaman, saj ko zmanjka listkov, (menda so razdeljevali okoli 200 listov na dan), je bilo konec ... pridite jutri ... Kot da naš čas, čas čakajočih in utrujenih pacientk (ki so prihajale zgodaj zjutraj, pred službo ali pa si celo jemale dopust) ni vreden nič, kot da smo tihe in pridne ovčke, ki naj mirno čakamo in stoji po hodnikih ZD trpimo, ponižane in prestrašene. Ob tem se človek lahko marsikaj sprašuje, kje sploh živimo, ali smo vsi še sploh normalni, ali se vračamo v kameno dobo ... zakaj imamo sodobno tehniko in računalnike. Saj bi leta 2019 morda lahko, vsaj tiste, ki to znamo, komunicirale z računalniki in pametnimi telefoni (razen če kdo misli, da jih imamo samo za nakupe in FB), pa na primer posla-le skenirane in podpisne izjave o osebni izbiri, kot je vse bolj običajno v sodobnem poslovanju. Ne, ne v slovenskem zdravstvu. Samo drobna sprememba kakšnega pravilnika ali navodil bi bila potrebna in prilagoditev duhu časa. Zakaj tako nedomišljena rešitev? In kdo je odgovoren za to? Morda ve odgovor vodstvo ZD?

Spet nekaj matematike. Za vpis 11.000 pacient bo potrebnih 55 delovnih dni, če delajo vsak dan, dva meseca in pol. Kaj, če katera

vmes potrebuje nujno ali manj nujno ginekološki pregled, pa še ni prišla do vpisa? Ne vem – nejevolja, jeza in nemir se kopičijo. Kako naprej? Nič kaj boljše ni bilo v oktobru ...

Tako so listke za vpis razdeljevali ob ponedeljkih popoldne za ves teden. Če znam računati, bodo na teden razdelili kakšnih 800 listkov. Takrat bo še vedno gneča, vrste, slaba volja, jeza. In dobil boš listek, kdaj lahko potem v tednu prideš osebno na vpis. Seveda ob predvidevanju, da si vedno prost in na voljo. In tako naprej, najmanj do konca leta. Vodstvo nas tolaži, da pač vsem ni treba takoj v vrste in izbrati ginekologinje. Žal pa je največja težava vendarle v podrobnostih: jasno je, da se račun ne izide in vsaj 5500 pacientk bo na koncu ostalo brez ginekologinje.

Do kdaj še?

VIDA BERDIK

BIVŠA PACIENTKA DR. MEGLIČEVE, KI 7. OKTOBRA,
KO TOLE PIŠE, ŠE ČAKA NA MILOST BOŽJO IN LISTEK ...

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb - spremstva starejših - najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odslužnih koles, plinskih jeklenk in akumulacij.
t: 040 780 078

Bistro Kiwi, Depala vas nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.
t: 040 872 078

Nudimo vam razrez cistem za kurilno olje
t: 040 872 078

Prodajam 3-sobno stanovanje (83,32 m2) s podzemno garažo, zgrajeno 2002, Savska cesta, Domžale. 185.000 evrov.
t: 040 303 913

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX
Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale tel. 01 724 16 56
Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica) tel. 01 831 17 96
PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com
AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

NAGRADNA KRIŽANKA 9

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 9-2019:

Janez Slapar iz Lukovice (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je: MESTNI KINO DOMŽALE DESET LET

Silva Verbančič iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Alenka Mijović iz Škofje Loke (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

NAGRADNA KRIŽANKA 10
Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade: Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v KD Franca Bernika Domžale za sezono 2019/2020

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 18. 11. 2019, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena in priimki ter kraj izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 10
Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	POJAV IGRALCA PRED PUBLIKO	ROMAN ALEKSEJA NIKOLAJEVIČA TOLSTOJA	GLAVNA PROMETNA POT BEZ VEČJE OZEMLJE	KRČEVINA V HRIBIH	OPERA ANATOLA VIERUJA	OZEK ŽLEB V DESKI	MANIŠA DIVJA MAČKA	NEKDANJI ŠVICARSKI POLITIK (PHILIPP)	HRVAŠKA OPERNA PEVKA KUNC MILANOVIČ	BLAGO, NAMENJENO PRODAJI, GLEDE NA RAZNOVRSTNOST IN RAZLIČNO KAKOVOST	KMET V SAHU	NEKDANJI ŠVICARSKI NOGOMET. SODNIK MEIER	LIČILO ZA USTNICE	OVRATNIK KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV	MESTO JUGO-ZAHODNO OD VERONE	
IZLOČANJE VELIKIH KOLIČIN NATRIJA Z URINOM																
BAROTRAVMA SREDNJEGA UŠESA																
SVEČANO KOSILO OB JUBILEJU, PRAZNIKU																
PISARSKI DELAVEC, PISAR							TV ZASLON									
ESTONSKI OPERNI PEVEC (GEORG)							NAJVEČJE JEZERO V TURČIJI									
GESLO																
JAJCA DVOŽIVK V KEPAH, VRVICAH ALI POSAMEZNO ODLOŽENA V VODO																
NEMŠKA KANCIJERKA (ANGELA)																
SKALNAT GREBEN V STENI																
DEL KOLESARSKE DIRKE																
MESTO SEVERO-VZHODNO OD SPLITA																
TNALO																

POMOČ: AEROTITIS-barotravma srednjega ušesa, ASOLA-mesto jugozahodno od Verone, ATAKOR-gorovje na jugu Alžirije, ETTER-nekdANJI švicarski politik (Philipp), NATRIUREZA-izločanje velikih količin natrija z urinom, PION-kmet v sahu

OKOLJE

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

EKOLOŠKA KRIZA, OBLAST IN LJUDJE

Živimo na zgodovinskem razpotju, ki bo vlade postavilo pred preizkušnjo, s kakršno se še niso srečale.

Družba Zahoda dolguje svoj razcvet obdobju materialnega obilja, ki ga je nakopičilo 'odkritje' Novega sveta, nasilna kolonizacija tretjega sveta, industrijska revolucija in z vojsko podprto izkoriščanje fosilnih goriv. Zato tisti, ki so zrasli v zahodnih družbah obilja, uživajo prednosti in svobode brez primere, pa tudi udobje, kakršno je bilo našim prednikom nepredstavljivo. Toda narava ni več sposobna polniti supermarketov in podpirati norega potrošništva, kar pomeni, da pričakovanjem in željam milijard ljudi ne bo mogoče zadostiti in da bodo individualne želje vedno bolj podrejene kolektivnim potrebam preživetja. Vlade se danes vse bolj soočajo s temeljnim izzivom, kako izpeljati ekonomski, družbeni in politični prehod iz dobe rasti v dobo ekologije. Nam pa ostaja moreče vprašanje, ali je to sploh mogoče doseči, ne da bi se pogreznil v totalitarno tiranijo ali v religiozni despotizem. Da bi ubežali taki usodi, je nujen odločen prelom z našimi običajnimi odzivi na okoljske probleme, torej sprejemanjem zakonov, ki vladam dajejo vedno več administrativne moči. Življenje nas je že naučilo, da nenaden pojav večjega problema takoj postane razlog za nadaljnje širjenje administrativne moči. To lepo opisuje Naomi Klein kot šok terapijo. Sistemska teorija nas uči, da ko družbe postajajo večje in kompleksnejše, se samoregulacija izjalovi, zato se razvijejo kronične in neobvladljive težave. Politiki se odzovejo z zakoni in predpisi, ki naj bi prinesli rešitev. Toda ko družba doseže dolo-

čeno stopnjo kompleksnosti, so rešitve ali neustrezne ali pa preboleče, da bi jih uresničili ali o njih celo le razmišljali. Voditelji se vedno zatečejo k preveč poenostavljenim rešitvam, k 'reformam' po sili razmer, h 'kozmetičnim' popravkom, s katerimi jim ne uspe odpraviti nastalih težav, še več, ustvarjajo vedno nove, ki nato zahtevajo še ostrejše ukrepe. Poleg tega civilizacija, ki jo pestijo visoki stroški vzdrževanja kompleksnosti, ni več dovolj prožna, da bi bila kos dodatnim izzivom. Znajde se v igri padajočih domin. Le en sam dodaten sunek od zunaj sproži kaskado posledic, lepo urejen niz pokonci stoječih domin se v celoti zruši, zgolj zaradi padca ene same. To smo spoznali v primeru finančne krize, ko je propad ene banke spravil na kolena stotine drugih, in na koncu pripeljal do globalne finančne krize leta 2008. Takrat smo ljudje reševali bankirje, ki so se zakockali v globalnem kazinu. Ne vem, kdo bo reševal svet ob kaskadi okoljskih katastrof, ko bodo izbruhnili panika, družbeni kaos in strahovlada? Kot nas opozarjajo Oswald Spengler, Joseph Tainter, Jared Diamond in še mnogi smo že na poti v propad Zahoda.

Ta čas doživljamo stanje, ko politični sistem raste čez znosne meje in se sprevača v oligarhijo, ko breme birokracije postaja vse bolj dušiče in je politično soglasje ljudi praktično nedosegljivo. S tem se začneja začarani krog vedno bolj centraliziranega vodenja, administrativnega poseganja in političnega nadzora. Posledica je, da se vlada najprej okrepi, nato postane vsiljiva, gospodovalna, tiranska in

končno totalitarna. Toda, čim bolj se vlada vsiljuje v življenje državljanov, tem bolj je ogrožena svoboda ljudi, demokracija pa postane oguljena fraza. Že Rimljani so poznali rek, da je država z največ zakoni najbolj pokvarjena. V najboljšem primeru je politično življenje celo v zglednih političnih ureditvah že prava norišnica, za katero so, kljub formalni demokraciji, značilne skupinska iluzija, hladnokrvna sebičnost in agresivna volja do moči. V najslabšem pa postane sublimirana državljanska vojna, le korak od Hobbesovega naravnega stanja vojne vseh proti vsem (Bellum omnium contra omnes). Hobbes je v Leviatanu (1651) naravno stanje človeka opisal kot 'osamljeno, revno, odurno, surovo in kratko'. Od tod 'človek človeku volk', in to bi se hitro zgodilo sodobnemu svetu, če bi ekološka kriza zrušila temelje civilizacije in imunski sistem družbe.

Vsekakor so potrebna dobra pravila za dobro politiko, sicer se bomo s pomočjo informacijske tehnologije in umetne inteligence znašli v kruto vodenem koncentracijskem taborišču. Politične afere, ki zavzemajo naslovnice časopisov in udarne vesti televizije, so nepomembne. Dokler osnovna ekonomska paradigma ostaja ista, ostaja vse po starem, ne glede na to, kdo zmaga na volitvah. Mimogrede, bolj kot same volitve je nujen pravni red, ki bi omogočal ljudstvu takojšen odpoklic nesposobnih in pokvarjenih politikov. Antični grški polis je poznal ta postopek kot ostrakonsko sodbo.

Najpomembnejši politični trud današnjega časa torej ni sprejemanje zakonov, ki zmanjšujejo onesnaževanje,

blaže klimatske spremembe ali ohranjajo biotsko pestrost in rodnost prsti, zato da bi ekonomski stroj neomejene rasti še deloval, dokler ne uniči samega sebe in v pogubo potegne človeštvo. Zato sta tako 'trajnostni razvoj' kot Green New Deal le iluziji. Pomembneje se je boriti za to, da bi ekologija postala vodilna znanost. Kajti, temeljno na-

“Vlade se danes vse bolj soočajo s temeljnim izzivom, kako izpeljati ekonomski, družbeni in politični prehod iz dobe rasti v dobo ekologije. Nam pa ostaja moreče vprašanje, ali je to sploh mogoče doseči, ne da bi se pogreznil v totalitarno tiranijo ali v religiozni despotizem.”

sprotje sodobnega sveta je med ekologijo in ekonomijo. Če je ekologija veda o delovanju ekosistemov, torej spleta življenja, ki omogoča obstoj človeka, potrebujemo ekonomijo dobrega gospodarja na planetu omejenih virov, ki je naš edini dom, ne pa ekonomijo roparja in uničevalca. Ob tem potrebujemo preskok iz mehanističnega pogleda na svet v sistemski pogled skozi koncept Gaje, ki ga je leta 1979 utemeljil J. E. Lovelock. Strategija, ki jo zahteva ta nujna sprememba, pomeni ostro izpostaviti vse nepravilnosti, protislovja in neuspešnost stare paradigme ter hkrati ponuditi in se boriti za novo, ki bo omogočila preživetje človeštva.

Modreci, preroki, pesniki in filozofi, katerih delovanje je bilo nasprotno vsiljenim tokovom civilizacije in so ljudi pozivali, naj se posvečajo modrosti in zmernosti, ne pa bogastvu in moči, soglašajo glede sredstev za doseganje tega cilja. Vsi so si zamislili življenje, ki je materialno in institucionalno poenostavljeno, a kulturno in duhovno bogato in zato svobodnejše. Ljudje bi morali živeti v stiku z naravo in zemljo, z življenjem planeta in drug z drugim v razmeroma preprostih in trdnih lokalnih skupnostih, kajti to so arhetipske potrebe človeka, stare kot človeški rod. Poenostavljeno življenje bi do najvišje mere povečalo človekove možnosti, da bi užival bolj kvalitetno življenje, zapolnjeno z naravo, mirom, lepoto in družinskim življenjem, povezanim v mrežo sožitja lokalne skupnosti. Te stvari, ne materialne dobrine, človeku prinašajo resnično srečo. Poglejmo si le indeks najbolj srečnih držav! Cilj gospodarskega življenja bi morala postati zadostnost, ki tako srečo podpira, ne pa kopičenje dobrin, ki je njen sovražnik. Cilj ekonomije mora biti zadostnost in ne preobilje, skrbništvo in ne potrošnja, kajti zdajšnji rod nima pravice uničevati prihodnosti potomcem. Manjša, kot je politična enota upravljanja, verjetnejše je, da bodo tisti, ki odločajo, bolje razumeli probleme ljudi, sprevideli, kaj najbolje podpira njihove skupne koristi, in izbrali najboljšo rešitev. Moramo se zavedati, da nam narava nudi vse rešitve za reorganizacijo zdajšnje zavožene družbe. Naša naloga pa je, da iz tistega, kar je v imenu preživetja nujno storiti, naredimo najvišjo vrednoto bivanja in tako tudi živimo. □

Rumena družina vabi ...

NK DOMŽALE

NK TRIGLAV

NK RUDAR
VELENJE

Triglav - 23. november Rudar V. - 30. november

NAVUŠKI ARTIKLI - D KOLEKCIJA

PULOVER - 34,90 EUR

MAJICA - 12,90 EUR

PULOVER - 34,90 EUR

Kupon za BREZPLAČNE vstopnice za tekmo s Triglavom